ONKAPAK-4.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:47 Seite 1

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 42 / Hejmar 500 / Tebax 2023

APOCU ÇİZGİDE 500. SAYI İNANCIN VE İRADENİN SESİ

Serxwebûn Rolünü Oynamaya Devam Ediyor

Rêber Apo

√ 12 Eylül koşullarında Serxwebûn'u aylık biçimde çıkarma teşebbüsümüz çok önemlidir. Serxwebûn'un gerçek yaşının 1978 ile başladığını belirtmemiz gerekiyor. Serxwebûn gelenegi, bağımsız düşünmenin ve aydınlanmanın tarihimizde en güçlü sesi olmasından ileri gelmektedir. Tek yaşayan değer buradaki düşünce gerçekliğimizdir. Serxwebûn'un bütün sayılarında yaşanan gerçekler bir halkın dirilişinin adımlarıdır. Ve bu anlamda tarihe ileride ışık tutacak en temel belge niteliğindedir. *Sayfa: 36*

Serxwebûn Kurdistan Devriminin Hafızasıdır

Cemal Şerik

√ Önder Apo tarafından kaleme alınan "Kurdistan Devriminin Yolu" başlığını taşıyan Serxwebûn, daha parti kuruluş kongresi yapılmadan önce, merkez yayın organı olarak çıkarıldı. Kurdistan devriminin manifestosu olarak; kadroları eğitme, saflara yeni kadrolar katma, daha geniş toplumsal kesimlere; halka, dostlara, sosyalist, devrimci, demokratik çevrelere ulaşma görevini üstlenerek etkin bir parti organı, kadrosu olarak rol üstlendi. *Sayfa: 2*

Serxwebûn Zindanlarda Köprü Rolü Oynadı

Pîro Dersîm *Sayfa: 26*

Kurdistan'a Ruh Veren Özgürlük Hamlesi 15 Ağustos 40'ıncı Yılında

Duran Kalkan

√ Birinci Konferans'tan sonra ülkeye dönüş için büyük bir grubun askeri eğitimi oldu. Egîd arkadaş orada da görevliydi. Sonunda eğitimin sonuçlanmasını bir törenle gerçekleştirdik. Törene birçok çevre katıldı. Çeşitli Arap temsilcileri gelmişlerdi. Libya'nın Beyrut Askeri Ataşesi de gelmişti. Askeri tatbikat ardından onlara söz verdik, hepsi çıkıp konuştu. Böyle bir tören ardından Egîd arkadaş Başûr ve Rojhilat alanına, pratik hazırlıkları yürütmek üzere Karasungur arkadaşın yanına hareket etti. *Sayfa: 5*

Şengal ve 74. Ferman Gerçeği

Rauf Karakoçan

√ Takvim yaprakları 3 Ağustos 2014'ü gösterdiğinde, Şengal'de insanlık tarihinin en büyük trajedilerinden birine tanıklık ettik. Şengal adeta kan deryasına dönüştürüldü. Birçok dilin, kültürün, inancın birlikte yaşadığı Şengal artık eski Şengal değildi. DAİŞ ile iş birliği yapanlar hariç, Şengal'de yaşayan her kesimden insan bu soykırımdan şu veya bu şekilde nasibini aldı. Fakat felaketin büyüğünü Êzîdîler yaşadı. *Sayfa: 12*

Türk Devletinin Çıkmaza Yolculuğu

Hüseyin Dicle

√ Kürt halkı PKK öncülüğünde yarım asra varan mücadelesiyle özgürlüğünü sağlama dönemine girmiştir. Bu süreç aynı zamanda mücadelenin yoğunlaştığı, düşman saldırılarının arttığı bir dönem olmaktadır. Çünkü özgürlüğe yakınlaşıldığı süreçlerde egemen güçlerle olan mücadele de keskinleşmektedir. Bu evrensel bir ilkedir ve bütün devrimler bu aşamadan geçmektedir. *Sayfa: 18*

Demokratik Uluslaşmanın Boyutları - 4

Rêber Apo

√ Kürt ulusal sorununun demokratik ulus çözümünün ekonomik boyutunda ekonomik özerkliğin bir yasal statüsü de olmak durumundadır. Ekonomik altyapısı olmadan KCK'nin sürdürülemeyeceği açıktır. Kürt toplumunun varlığını ve özgürlüğünü yakından ilgilendiren ekonomik alanlar üzerinde yerel hukukun geçerlilik oranı hayatiyet arz eder. Mülkiyet düzenlemesi, şirket büyüklüğü, akarsular, yeraltı ve yerüstü maden yataklarının değerlendirilmesi, pazar kuruluşları, banka sistemi, yerel demokratik yönetimlerin bütçe yapısı, vergiler ve benzeri konularda yerel ekonomik yasalar esastır. *Sayfa: 16*

Kadın Rönesansı Temelinde Kadın Devrimine Doğru

Besê Erzincan

√ Kurdistan devrimi aynı zamanda bir Kadın devrimidir. Rêber Apo Kurdistan devrimini bir Kadın devrimi olarak geliştirdi. PKK, sürekli kadın özgürlüğü temelinde bir mücadele perspektifi içinde hareket etti. Bu yönü ile Önderliğimiz halkımıza, halklara, insanlığa öncülük ettiği gibi kadın özgürleşmesine de öncülük etmiş, özelde '90'lar ile birlikte kadın devrimini geliştirmeyi kadınların önüne bir görev olarak koymuştur. Rojava'da, Rojhilat'ta, Şengal'de, Mexmûr'da, Güney Kurdistan'da gelişen kadın özgürlük çalışmalarımız kadın devrimi niteliğine ulaşmıştır. *Sayfa: 24*

İÇİNDEKİLER

15 Ağustos ve Direniş Geleneğinin Öncüleri
Serhat Masis
Sayfa: 22'de

Demokratik Modernite Ve Sosyalizm
Duran Kalkan
Sayfa: 2
8'de

AKP-MHP Faşizmi Batı ve Körfez Ülkelerinin Yatırımına İhtiyaç Duyuyor
Nedim Seven
Sayfa: 30 'da

Cemal Şerik-Serxwebu 500.sayı çıkarken.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:50 Seite 2

SERXWEBÛN KURDİSTAN DEVRİMİNİN HAFIZASI VE YAŞATANIDIR

Cemal Şerik

Serxwebûn gazete olarak 1982 yılının Ocak ayında çıkardığı ilk sayısıyla Avrupa'da yayın hayatına başladı. O günden günümüze kadar da hiç ara vermeden eksiksiz olarak yayınlanmaya devam etti. Başta mücadele tarihimiz açısından önemli olan günler olmak üzere duyulan ihtiyaçlar temelinde çıkardığı özel sayılarla dünyada eşine ender rastlanan bir yayıncılık örneği sergiledi.

Aslında Serxwebûn, ilk olarak 6 Eylül 1978'de Kurdistan'da yayınlanmaya başladı. Ardından da 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesine kadar geçen sürede, çıkarılan özel sayılarla yayınlanmaya devam etti. İlk yayınladığı 6 Eylül 1978 tarihi üzerinden yaklaşık 40 ay geçtikten sonrada kesintisiz olarak düzenli periyodlarla günümüze kadar okurlarıyla buluşmasını sürdürdü.

Serxwebûn gerçeğini bunda tam 42 yıl önce yayınlanan ilk sayısında "Çıkarken" başlığı taşıyan yazının ilk paragrafında dile getirilenler oldu. PKK'nin gelişim diyalektiğini anlatan bu paragrafta ifadeye kavuşturulduğu gibi Serxwebûn, o günden günümüze kadar, kendini; "… adeta bir sel gibi, bu gidişe ayak uyduramayan en iyi çabalar dahil olmak üzere mücadelenin doğası ile çelişen ilkel ve gerici ne varsa önüne katarak, büyük bir hızla dünya proletarya hareketinin engin denizine doğru …" olan bir akış haline getirdi. Serxwebûn'un, ilk yayınlandığı andan itibaren çıkan tüm sayıları da bunun belgeleri olarak tarihe geçti.

Serxwebûn ile yayında süreklilik sağlandı

Önder Apo tarafından kaleme alınan "Kürdistan Devriminin Yolu" başlığını taşıyan temel bakış açısının yer aldığı içerisinde stratejik doğrultu ve temel taktiklerinin belirgin bir şekilde ifadeye kavuştuğu Serxwebûn, daha parti kuruluş kongresi yapılmadan önce, merkez yayın organı olarak çıkarıldı. Kurdistan Devrimi'nin manifestosu olarak; kadroları eğitme, saflara yeni kadrolar katma, daha geniş toplumsal kesimlere; halka, dostlara, sosyalist, devrimci, demokratik güç ve çevrelere ulaşma görevini üstlenerek etkin bir parti organı, kadrosu olarak rol üstlendi. Ardından da çıkarılan özel sayılarla, yayında bir süreklilik sağlandığı gibi; PKK'nin ihtiyaç duyulan konu ve sorunlara açıklık ve çözüm getiren görüşlerinin kadrolara, taraftarlarına, sempatizanlarına, halka ulaşması sağlandı. Bunlarla da yetinilmeyerek, PKK'nin; güncel, siyasal, toplumsal sorunlara, değerlendirme ve görüşlerine, PKK'nin öncülük ettiği Kurdistan devriminden haberlere, bilgilere yer verildiği "PKK Bültenleri" çıkarıldı.

Kuşkusuz PKK basın-yayın çalışmaları bunlarla da sınırlı kalmadı. Özel günlerde ve ihtiyaç duyulan konular üzerine görüşlerinin yer aldığı bildiriler yayınladı. 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinin ardında da ağırlıklı olarak; partinin, kadroların ihtiyaçlarına, dönemin görev ve sorumluklarının yerine getirilmesine cevap verecek olan; temel konuların yer aldığı kitaplar çıkarılarak yayın faaliyetleri yürütülmeye devam etti. 1982 yılının Ocak ayıyla birlikte de Serxwebûn'un aylık periyotlarla çıkarılmaya başlamasıyla birlikte PKK basın-yayın çalışmalarına yeni bir ivme daha kazandırılmış oldu.

Serxwebûn'un gazete olarak aylık yayın faaliyetlerine geçmesi, yürütülen bir basın-yayın çalışması olmanın ötesinde bir anlam ifade etmekteydi. Bir yönüyle mücadelenin ihtiyaçlarına yanıt olmanın yanı sıra, onu da aşan bir görev ve sorumluk daha üstlenilmişti. Bu da eğitim, propaganda ve örgütlenmenin yanı sıra mücadelenin daha farklı boyutlara ve alanlara taşırılarak; soykırımcı, sömürgeci, faşist TC Devletine karşı yürütülen cepheden savaşın yürütülmesinde daha aktif bir öge haline gelinerek, tarih yazıcılığı rolünün üstlenilmesi anlamına gelmekteydi.

PKK 1. Konferansı sonrasında Serxwebûn'un aylık yayına geçmesi kararlaştırılmıştı. Kuşkusuz önüne konferansın koyduğu görevler vardı. Zaten ilk sayısının önemli bir bölümünü konferans belgelerine ayırmıştı. Yaptığı yayınlarda önüne konulan bu görevi başarıyla yerine getirmiş, konferansı ve aldığı kararları ulaşabildiği tüm partili kadrolara, taraftarlara, sempatizanlara olduğu gibi, dostlarına duyurmuş ve düşmanına ilan etmişti.

Serxwebûn önüne konulan bu görevi başarmıştı. Fakat daha başka görevleri de vardı. PKK'nin İkinci Kongresi öncesi aylık yayına geçmişti. Bu da doğallığında kongre öncesinin hazırlıkları içerisinde olmayı da bir gereklilik haline getirmişti. Bu doğrulta da önüne konulan görevleri başarması gerekmekteydi. Bu görevlerden daha başka yerine getirmesi gereken önemli görevleri vardı. Çünkü Merkez Yayın organı olarak görevleri, sadece; eğitim, propaganda ve örgütlenmeyle sınırlı değildi. Topluma doğrudan ulaşarak gerçekleri karanlıkta bırakmayan bir habercilik yapma görevi de vardı. 12 Eylül 1980 sömürgeci, askeri, faşist diktatörlüğünün Kurdistan'da ve Türkiye'de halklara, zindanlardaki tutsaklara yaptığı zulmü de anlatması, duyurması ve kamuoyu duyarlılığının geliştirmesinin de sağlanması gerekiyordu. Serxwebûn'un ilk sayısı PKK Birinci Konferansı'na olduğu kadar bunlara da yer vermişti. Kurdistan'da tırmandırılan sömürgeci saldırıları, baskıları, zindanlarda devrimci tutsaklara yaşatılan vahşeti ve bunlara karşı geliştirilen devrimci direnişleri de, ulaşabildiği herkese duyurmayı başarmıştı.

Serxwebûn 12 Eylül faşizmine karşı Kurdistan ve Türkiye halklarının sesi olmuştur

Sadece bu da değil 12 Eylül 1980 sömürgeci, askeri, faşist diktatörlüğünün Kurdistan ve Türkiye halkları üzerindeki mezalimine karşı; direnişi, sosyalist, devrimci, demokratik ve özgürlükçü güçler arasında; birlik, dayanışma ve ortak mücadelenin geliştirilmesi içinde büyük bir görev üstlenmişti. O nedenle sayfalarını tüm bu güçlere açarak; görüşlerini açıklama ve seslerini duyurmalarını sağlamak için kendi imkanlarını paylaşmaktan geri kalmamıştı. Bu yönleriyle Kurdistan ve Türkiye halklarına ulaşmanın; toplum üzerinde yaratılmaya çalışılan pasifikasyon ve korku atmosferinin oluşması önünde duran bir kalkan ve tüm dünya insanlığına seslerinin duyurulması sağlayan önemli bir güç olarak etkin bir rol oynamıştı. İlk sayılarına bakan herkes, Serxwebûn'un yerine getirdiği bu görev ve sorumlulukları, oynamış olduğu devrimci rol ve üstlendiği sorumluluğu layıkıyla yerine getirdiğini görecektir.

Herkesin gözüne kara bir perdenin çekilmeye çalışıldığı bir dönemde Serxwebûn'un oynamış olduğu rol bunlarla da sınırlı kalmamaktaydı. Yayınlanmaya başladığı günden itibaren, sütunlarına taşıdığı bilgi, haber, yorum, değerlendirme, çözümleme, sayfalarında yayınladığı fotoğraf ve belgelerle yaşanmışlıkları tarihe mal ettiği gibi, hafızalarda canlı kalmasını sağladı; bugünün değerlendirilmesine ışık tutan, başvurulan en temel kaynaklardan biri oldu. O nedenle de, bugünü doğru tahlil etmenin ve yarının olası yaşanabileceklerini öngörebilmenin başvuru adresi haline geldi.

Burada çok açık ve net bir şekilde belirtmek gerekir ki, eğer Serxwebûn'un bu önem ve anlamının bilincine varılmazsa, bugünü hiçbir şekilde doğru anlamak mümkün olmaz. Sanki 'her şey yeni başlamış, olmuş gibi yanılgılı bir algılama gelişir. Oysa, hiçbir şey yeni başlamış değildir. Öncesinde başlamış, sonrasında gelişmiş ve günümüzde de almış olduğu biçimle varlığını korumaya, ileriye

Cemal Şerik-Serxwebu 500.sayı çıkarken.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:50 Seite 3

taşımaya devam etmektedir. İşte Serxwebûn, bunun nasıl olduğunun, gelişim seyrinin, başarıldığının hazinesi olma gibi özellik taşımaktadır. Her kim bugünü anlamak istiyorsa, o zaman mutlaka bu hazineye başvurmayı bir ihtiyaç olarak gereksinim duymalıdır. Eğer bunun gereğini duymuyorsa o zaman ona sunulanla yetinecektir. Bu da beraberinde ona, o bilgiyi kim sunmuşsa, onun aklıyla düşünerek; yaşanmışlıklara ve bugüne ona göre anlam verecektir. Asıl olarak da bu bilgileri sağlayan -eğitim, bilgi, sanat, kültür, basın üzerine tekelini kuran- her kimse; onun aklı ile hareket edecek ve ona ait bir nesne haline gelinmiş olunacaktır.

Bugün bunu yapan, soykırımcı, sömürgeci, özel savaş devleti olan TC'nin, resmi ideolojisi olan "Türk-İslam sentezini" esas alan AKP-MHP faşizmidir. Bunu yaparken de toplumda kendilerinin ön gördükleri hafızayı oluşturmayı esas almaktadırlar. Buna göre, ön gördükleri bu hafızada da, doğru bir toplum ve tarih anlayışı yoktur. '12 Eylül 1980 yılında askeri bir darbe yaşanmıştır. Ama bunun, bugünle hiçbir bağı, alakası bulunmamaktadır.' Erdoğan, Devlet Bahçeli ve onlara suç ortaklığı yapanlar; sanki 'sütten çıkmış kaşıktırlar', birer faşist, katil 'değildirler.' Onlara göre binlerce sosyalistin, devrimcinin, demokratın, aydının kanına ellerini 'bulaştırmamışlardır.' 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinin hazırlanmasında ve sonrasında gırtlaklarına kadar suç batağına battıkları hatırlatılarak bugünlere 'hazırlanmamışlardır.' Bununla da asıl yapılmak istenen AKP-MHP faşizminin toplumu belleksiz hale getirmek ve buna dayanarak; yeni nesillerde oluşturmaya çalıştığı sanal bir bellektir. Bu bellekte toplumun emekçilerin, işçilerin, köylülerin, kadınları, gençlerin-; sosyalizm, demokrasi, özgürlük gibi bir talebi ve mücadelesi olduğu ve bunun için büyük bedeller ödediği yoktur ve böyle bir hakikatin olduğuna asla yer verilmemektedir. Hatta böylesi bir hakikatin akıllara getirilmesine bile imkan tanınmamaktadır.

Bu nedenledir ki, Serxwebûn ve onun gibi olan; sosyalist, devrimci basın-yayın organları haklı olarak; soykırımcı, sömürgeci, faşist TC Devleti'nin toplumda oluşturmaya çalıştığı hafızaya karşı her zaman toplumsal hafızayı ve toplumsal bilinci canlı tutmanın onurunu hem yaşamışlar hem de temsilini hak etmektedirler. Bu yönüyle 12 Eylül 1980 askeri faşist cuntası koşullarında "resmi tarih" karşısında, toplumsal tarihin temsilini yapmışlar ve yapmaya devam etmektedirler. Bu temsil, 12 Eylül 1980 sömürgeci askeri faşist diktatörlüğe karşı, toplumun devrimci dinamiklerin direnişini bugünlere taşıyan en önemli temel öğelerden biri olarak tarihsel bir anlama sahiptir.

2023 yılının Ağustos ayında **500. sayısını çıkaran Serxwebûn**'un bugüne kadar çıkan her sayısı bunun örnekleriyle doludur. O nedenledir ki, her kim olursa olsun, Kurdistan ve Türkiyeli sosyalistin, devrimci ve demokratların, halkların, emekçilerin, kadın ve gençlerin 12 Eylül 1980 sömürgeci askeri faşist diktatörlüğüne karşı direnişini öğrenmek istiyorsa yine başvuracağı en güçlü kaynak, **hazine** Serxwebûn'dan başkası değildir.

Serxwebûn her ne kadar 1982 yılının Ocak ayında yayınlanmaya başlamış olsa da, 12 Eylül faşizminin zindanlardaki işkencelerini, sokak ortasında yaşanan infazları, idam sehpalarında katledilen devrimcileri ve yine Mazlum Doğan'ın, Kemal Pir'in, M. Hayri Durmuş'un "mahkeme" savunmalarını, tutsak yakınlarının zindanların önündeki direnişlerini, dağlarda yaşanan çatışmalarda düşmana ağır darbeler vurarak şahadete ulaşan devrimcilerin fedailiklerini, faşizme karşı devrimcilerin birleşik cephe ve mücadele birliği oluşturmak için atmış oldukları adımları sayfalarında yer vererek, bellek oluşturan, bunları **tarihe mal eden yine Serxwebûn olmuştur.** Kurdistan Devrimi'nin öncü komutanları: Delil Doğan'ın, Besê Anuş'un, Hüseyin Durmuş'un, Veli Geçit'in, Kazım Aydın'ın, Azime Demirtaş'ın, Zeki Palabıyık'ın ve daha nice ölümsüzleşen onlarca yoldaşın anılarının yaşatılmasında tarihsel bir görev ve sorumluluğu yerine getirmiştir.

Serxwebûn gerilla savaşı ve Kurdistan halkının ulusal dirilişinde öncü bir kadro olarak rol üstlenmiştir

15 Ağustos 1984 sonrasında Kurdistan'da başlatılan tarihsel gerilla hamlesinin, ayrıntılarıyla ve neden olduğu toplumsal sonuçların, pratikleştirilmesinde birinci elden sorumluluk üstlenen, öncülerinin anlatımlarını, öğrenilmesini sağlayan, 15 Ağustos'un ve Kurdistan Devrimi'nin mimarı Önder Apo'nun çözümleme ve değerlendirmelerine yer veren ve bunları topluma ulaştırma görevini yine yetkin bir PKK organı olarak; Serxwebûn üstlenmiştir. Serxwebûn'un 15 Ağustos 1984 sonrasında çıkan sayılarına bakıldığında orada Önder Apo'nun yönergelerine, Arteşê Rızgariyâ Gelê Kurdistan (ARGK)'ın kurulma kararının alındığı tarihi 3. Kongre belgelerine, gerilla eylemlerine, çatışmalarda şehit düşen yoldaşların fotoğraflarına, anılarına ulaşarak; o günleri anlamak ve bugünü yaşayanlar olarak; nasıl bugünlere gelindiğini bilmek, bilince çıkarmak olanaklı bir hale gelmiş olacaktır. Aynı şekilde 1988'le birlikte başlayan Serhildanları, 1990'lara gelindiğinde Newrozlaşan Zekiye Alkanları, Rahşan Demirelleri, Ronahileri (Berdiye Taş)'ları, Beriwanları (Nilgün Yıldırım)'ları tanıma, anlama onuruna erişilecektir. 1993 yılının Newroz'unun hemen öncesinde 19 Mart 1993'e hangi koşullarda ve neyin bir sonucu olarak, TC Devleti'nin diyalog kurma arayışı içerisine girildiği ve 20 Mart ile 15 Nisan arasında kalan kısa süreli bir ateşkese neden gidildiği anlaşılmış olacaktır.

1993 yılının Newrozu'nun hemen öncesinde ilan edilen ateşkes, öylesine tek yanlı, yaşanan zorlanmaların sonucunda soluklanmak için atılan geri bir adım değildir. Muhatapları vardır. Arada rol üstlenmiş arabulucular söz konusudur. Yine 1990'larla birlikte yoğunlaşan, yaygınlaşan gerilla karşısında sömürgeci işgal güçleri yaşadıkları yenilgi sonucunda garnizonlarını terk ederek geriye çekilmek zorunda kalmışlardır. Kurdistan'ın stratejik coğrafik alanları, dağları gerilla bölgeleri haline getirmişlerdir. Yüzlere varan şehidin verildiği serhildanlar; çığ gibi büyüyerek Kurdistan'da dağ ve şehir diyalektiğinin somut bir ifadesi olan Birleşik Devrimci Savaşın yaşanan somut bir ifadesi olmuştur. Bunun karşısında darbelenen düşman, yaşadığı yenilgi ve derinleşen iç çelişki sonucunda geri adım atmak zorunda kalmıştır. Ateşkes de böylesi bir ortamda ilan edilmiş ve çok kısa bir süreyi içermektedir. Ateşkes süresinin uzatılması ise, ancak atılacak adımlara ve tarafların tutumuna bağlı olarak belirlenecektir. Nihayetinde de öyle olmuştur. Önder Apo ateşkesin belirli bir süre daha devam edeceğini açıklamıştır. Ancak kendi içerisinde yaşadığı çelişkinin giderek derinleşmesi üzerine TC Devleti tarafından ateşkesin uzun bir süre sürdürülmesi engellenmiştir. Kendi içerisinde Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve ona yakın olan gerek sivil gerekse de askeri bürokrasi içerisinde yer alan önemli isimlerin katledildiği cinayetlere varan tasfiyeler yaşanır bir hale gelmiştir. PKK'nin ateşkesin süresinin uzatılmasına bağlı olarak içerisine girdiği savunma pozisyonuna rağmen, saldırılara tekrar başlanmış, katliamlar, provokasyonlar ve bunun bir sonucu olarak da çatışmalar yaşanmaya başlamıştır. Bozulan ateşkesle birlikte çatışmaların o güne kadar olanları kat be kat aşan düzeye vardığı; kırları ve kasabaları, şehirleri ve Türkiye metropollerini de içerisine alan on binlerce insanın katledildiği çatışmalar, cinayetler yaşandığı, binlerce Kürt köyünün boşaltıldığı, milyonlarca insan yerinden yurdundan sökülerek sürgün edildiği, on binlerce insanın işkencelerden geçirilerek zindanlara alındığı bir sürece girilmiştir.

Serxwebûn'un o yıllardaki tüm sayıları tüm bu yaşananların soluk soluğa takibini anlatmaktadır. O günlerdeki yaşanmışlıklar okunduğunda hala canlılığını hissettirmektedir. O süreçte tüm yaşanmışlıkları bugünlere taşıyan bilgi ve belgeleri, vahşet düzeyine vardırılan sömürgeci soykırım karşısında yaşanan; halkın, gerillanın, tutsakların direnişi ve mücadelesinin bugünlere ulaştırılmasını sağlayarak tarihe mal etmiş ve belleklerde tazeliğini korumasını sağlamıştır. Bu aynı zamanda düşman ve mücadele gerçekliğinin ne olduğunun, ellerin tetikten çekildiği anlarda bile nasıl bir yaklaşım ve tutum içerisinde olunması gerektiğinin tarihe geçen belgeleri olma gibi bir anlamı ifade etmektedir.

Tarihte halklar yaşanmışlıklardan ya da karşılaştıkları felaketleri unutmamak için, bunları her zaman kulaklarına takılan bir küpe haline getirmişlerdir. Kurdistan halkı için de o süreçte yaşananlar böyle bir anlam ifade etmektedir. Ve asla unutulmaması gerekmektedir. Öyle ki, o süreçte olan yaşanmışlıklar 6 Mayıs 1996'da Önder Apo'ya karşı düzenlenen bombalı saldırıya kadar vardırılmıştır. Bu saldırıyla doğrudan Önder Apo'nun fiziki varlığına kast edilmiştir. Böylece Kürt fiziki ve kültürel soykırımı tamamlanmaya çalışılmıştır. Ancak bunda başarılı olamamışlardır. Aksine ulaşmak istediklerinin tam zıddı bir sonuçla karşılaşmışlardır. Adeta rüzgar ekerek, fırtına biçmişlerdir. Zîlan (Zeynep Kınacı) yoldaşın tarih yazan eylemi, böyle bir anlam ifade etmiştir. Önder Apo'ya karşı böylesine alçakça saldırılarda bulunanları yenilgiyle karşı karşıya getirerek, onları da önceki özel-kirli savaş hükümetleri gibi; yaşadıkları yenilginin kefareti olarak iktidar koltuklarındaki oturdukları yerini kaybettirerek ödetmiştir.

Serxwebûn uluslararası komploya karşı, direniş mücadelesinde onurlu yerini almıştır

6 Mayıs 1996 Kurdistan halkının özgürlük mücadelesi ve Türkiye siyasal ve toplumsal mücadelesi tarihinde de bir dönüm noktasıdır. Sonrasında yaşananlar da hep bu doğrultuda yol almışlardır. İçerisine girilen böylesi bir süreçte, sistem içi iktidar blokları arasında süren hegemonya savaşında birbirlerini tasfiye etme çabaları yoğunlaşmıştır. Kamuoyunca bilinen adıyla 3 Kasım 1996'da yaşanan "Susurluk kazası" böyle bir dönemde yaşandığı gibi, bunu takiben de, TC Devleti'nin siyasal tarihine "post modern" olarak geçen 28 Şubat 1997 darbesi yaşanmıştır. Yine 14 Mayıs 1997 tarihinde Güney Kurdistan'a yönelik, işbirlikçi ihanet gücü KDP ile birlikte kesintisiz bir şekilde 1998'in sonlarına kadar sürecek olan on binlerce askerinin yer aldığı TC ordusu tarafından işgal saldırısı başlatılmıştır. Önder Apo'ya karşı geliştirilen uluslararası komplonun ayakları böylesi bir süreçte örülmeye başlanmış ve 9 Ekim 1998'de uygulamaya konulmuştur. Bu yönleriyle 6 Mayıs 1996 ile birlikte içerisine girilen süreç, o zamana kadar askeri, siyasal, uluslararası ve bölgesel (Ortadoğu) düzeyde olanları aşan bir düzeye vardırılmıştır. Suriye devletine uluslararası güçlerin verdiği ültimatomlar, zamanın Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in oynadığı uğursuz rol ile TC Kara Kuvvetler Komutan Atilla Ateş'in Hatay'ın Reyhanlı ilçesine giderek sınır üstünde yaptığı açıklamayla doğrudan Suriye devletine yönelik yaptığı tehdit hep böylesi bir süreçte yaşanmıştır. Uluslararası komployla birlikte Önder Apo'nun bindiği uçağın havadayken düşürülme senaryoları, MED TV'nin ekranlarının karartılması ve verdikleri söze rağmen Yunanistan hükümeti tarafından Önder Apo'nun Yunanistan'a girişi böylesi bir süreçte engellemiştir. Aynı şekilde Önder Apo'nun Rusya'ya gidişiyle birlikte de benzeri bir tablo ile karşılaşılmıştır. Bunları takiben, Rusya'dan Roma'ya giden Önder Apo, NATO'nun müdahalesiyle oradan da ayrılmak zorunda bırakılmıştır.

Bir yandan bunlar yaşanırken diğer taraftan da gerek tüm Kurdistan parçalarında, Erivan'da gerekse de yurt dışında bulunan Kurdistanlılar Önder Apo'yu sahiplenerek, ayağa kalkmışlardır. Roma'da tutulduğu binanın önünde bir araya gelen on binlerce Kurdistanlı ve dostları günlerce nöbete durarak, sabahladıkları Çello meydanında Önder Apo'yu her sabah rojbaş diyerek selamlamışlardır. Güneşimizi Karartamazsınız şiarıyla; kadınları ve oğullarıyla Kurdistan halkının onlarca yiğit evladı bedenlerini çıralaştırarak yolumuzu aydınlatan meşaleye dönüştürmüşlerdir.

Tüm bu yaşanmışlıklara tarihe kaydeden Serxwebûn, uluslararası komplonun gösteri bölümünü oluşturan sözde mahkemelerinin gerçek yüzünü teşhir ederek; görev ve sorumluklarını yerine getirmiştir. Sadece bununla kalmayarak; kapitalist modernite sisteminin kendine hak gördüğü mahkemelerindeki yargılamalarının nasıl Önder Apo tarafından, kapitalist modernite sisteminin yargılanmasına dönüştürüldüğünü belgeleyerek tarihe kaydetmiştir. Öyle ki, Önder Apo'nun; uluslararası

Cemal Şerik-Serxwebu 500.sayı çıkarken.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:52 Seite 4

komplocu güçlerin kurdukları mizanseni bozarak; oynanmak istenen oyunu tersine çevirerek dünya insanlığının gözleri önüne sermiş; yüzyıla yayılmak istenen "Kürt-Türk savaşının" nasıl önüne geçildiğini göstermiştir. Aynı şekilde Önder Apo'nun "mahkemelerdeki" tutumunu belgeleyen; duruşunu, savunmalarını Kurdistan ile Türkiye halklarına taşırmış ve tüm insanlığa mal etmiş, içerisinde rehine olarak tutulduğu İmralı'daki yaşam ve koşullarını halkın ve dünya insanlığının bilgisine sunarak; görüş ve düşüncelerinin taşıyıcısı olmuştur. Bu yönleriyle, bir nevi Önder Apo'nun hem "mahkeme" hem de içerisinde rehine olarak tutulduğu İmralı koşullarındaki günlükleri olmuştur. Öyle ki, tam bir açıklık içerisinde; aile ve avukatlarıyla yaptığı görüşmelerin bilgisine isteyen herkesin ulaşmasını, Önder Apo'nun uluslararası komplo ile birlikte içerisine alındığı süreci adım adım izlemesini, yine paradigmasal olarak çığır açan düşüncelerinin öğrenildiği temel bir kaynak haline gelmiştir.

Serxwebûn uluslararası komplonun boşa çıkarılmasında üstlendiği görevi yerine getirmiştir

Uluslararası komplonun uygulamaya konulduğu andan itibaren üstlendiği bu rolü, "yargılamalar" sonrasında da oynamaya devam etmiştir. Önder Apo üzerinde geliştirilen psikolojik işkence ve fiili yönelimleri, derinleştirilen mutlak tecridi sürekli gündemde tutarak, gerek iç gerekse de uluslararası alanda duyarlılığın korunması ve tutumun geliştirilmesinde aktif bir konumun sahibi olmuştur. Sadece bunlarla da kalmayarak; Kurdistan'da tırmandırılan özel kirli savaşa karşı Kurdistan Özgürlük Gerillasının, yurtsever halkının sesi olmuştur. Bu yönleriyle bir bütünlük içerisinde öncü bir kadro olarak üstlendiği görev ve sorumluklarını yerine getirmiştir. Öncesinde olduğu gibi, 1 Haziran 2004 yılında başlatılan Devrimci Halk Savaşı'nda stratejik bir öneme sahip olan devrimci gerilla hamlesi sonrasında da yükselen devrimci mücadelenin, toplumsal hareketlerin sesi olmuş ve uluslararası komplonun boşa çıkarılmasında üstlendiği görev ve sorumlukları yerine getirmiştir. Bu yönüyle KCK sisteminin kadrolar ile halk tarafından anlaşılması ve doğru kavranmasında rol üstlenmiştir. Sayfalarına taşıdığı Önderlik Görüşme Notlarıyla, Özgür İnsan ve Bir Halkı Savunmak adları ile yayınlanan savunmalarıyla, bu görevi etkili bir şekilde başarmıştır. Kadro, sempatizan, taraftar ve yurtsever Kurdistan halkı ile dostları; KONGRA-GEL ve devamla da önce Koma Gel'i ve bu belirlemenin daha geniş bir formülasyona dönüştüğü, Koma Komalén Kurdistan ile Koma Civakén Kurdistan'ı Serxwebûn okuyarak bilince çıkarmaya başlamışlardır.

Bu yönleriyle, Önder Apo'nun uluslararası komploya karşı verilen yanıtı olan yeni paradigma ile içerisine girilen süreçte başlatılan 1 Haziran 2004 Hamlesi ile ardından bir yıl sonra 2005 yılı Newrozu'nda yapılan KCK'nin ilanı; uluslararası komployla birlikte yaşanan geri çekilmenin sona erdirildiği ve hazırlıkların tamamlanarak yeni bir mücadele dönemine girildiği anlamına gelmiştir. Bu aynı zamanda yeni bir mücadele döneminde Serxwebûn tarafından üstlenilen görev ve sorumluluklarla birlikte kapsamının da genişlemesini birlikte getirmiştir.

Serxwebûn içerisine girilen böylesi bir süreçte, yapmış olduğu etkin ve yaygın propagandayla rolünü oynarken; aynı zamanda, kendisine karşı, değişik biçimlerde etki gücünü kıracak, sınırlandıracak farklı eğilim ve yaklaşımların da muhatabı haline getirilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede daha çok da kapitalist modernite sisteminin "ideolojilerin", "tarihin sonu" geldi, "yazılı basına rağbet kalmadı" (?!) gibi demogojik söylemlerinin etkisinin görüldüğü yaklaşımlara karşı da mücadele içerisinde olmuştur. Böylesine çok yönlü bir mücadele içerisinde olan Serxwebûn hiçbir şekilde hakikatten sapmadan asli yolunda yürümeye devam etmiştir. Soykırımcı TC Devleti'nin Kurdistan'daki özel-kirli savaş taktiklerine karşı, topluma devrimci bilinci ve hakikatleri ulaştırmaktan geri kalmamıştır. Önder Apo'nun sağlığı, güvenliği ve özgürlüğünü esas alan kampanyalarda ve "Edi Bese" gibi kitlesel hamlelerde rolünü oynamıştır.

Serxwebûn, Birinci Körfez Savaşı'yla başlayan Üçüncü Dünya Savaşı'nın uluslararası komployla birlikte içerisine girdiği süreçte yaşanacak olasılıklar üzerinde de dikkatle durmuştur. Onun içindir ki, 11 Eylül 2001 New York-İkiz Kuleler'e yönelik yapılan saldırılar sonrasında, ABD'nin nasıl bir yol haritasına sahip olduğunu önceden görmüştür. Buradan hareketle de ardı sıra yaşanan Afganistan ve onu takip eden Irak'a yönelik başlatılan Saddam Hüseyin rejimine yönelik askeri saldırıları doğru çözümleme gücünü göstermiştir. Sadece bununla da kalmayarak, Partimize ve mücadeleye karşı geliştirilen işbirlikçi ihanetçi KDP'nin uzantıları olan tasfiyeci provokasyona karşı da bir duyarlılık içerisinde olunmuştur.

2010'lu yıllarla birlikte Ortadoğu merkezli başlayan ve gelişen Üçüncü Dünya Savaşı'nın 'Büyük Ortadoğu' olarak adlandırılan (Balkanlara kadar uzanan, Trans'a Kafkasya'dan Afganistan ve Pakistan'a, Afrika Buynuzu'ndan Tunusa varan) geniş coğrafyada yaygınlaşması karşısında da Serxwebûn çözümleyici bir etkinin sahibi olmuştur. Bu yönüyle de başlayan 'Arap Baharı'nın etkisini ve bunun karşısında küresel sermaye güçlerinin de yaşanan bu baharlaşmayı, kışa çevireceğini öngörerek hazırlıklı olunmasında etkin bir şekilde ön açıcı etkileyici bir rol oynamıştır. Başta Tunus ve Mısır olmak üzere başlayan halk ayaklanmaları ve bunların bir sonucu olarak devrilen gerici, faşist otokratik iktidarların yerini, onlardan geri kalmayanların devralmalarını doğru çözümlemiştir. Aynı şekilde diğer Arap ülkelerinde başlayan demokrasi ve özgürlük talebiyle başlayan halk gösterilerinin din istismarcılığı temelinde oluşturulan provokasyon örgütlerinin kontrolüne geçmesiyle yaşanacakları önceden görmüştür. Yine o güne kadar küresel sermaye güçleri ile aralarında belirli sorunlar yaşayan Libya, Suriye gibi devletlerin hem önceden silahlandırılmış; taşeron hem de küresel sermaye güçlerinin doğrudan askeri müdahalelerine uğramaları karşısında; doğru, devrimci tutumun belirlenmesinde etkide bulunmuştur.

Bunların bir sonucu olarak geliştirilen doğru ve devrimci tutum ise etkisini en somut olarak Suriye özgülünde, Ortadoğu'da en genel anlamda da dünyada göstermiştir. Serxwebûn'un oynamış olduğu bu rolü belirleyen ise Önder Apo'dan başkası değildir. İlk çıkmaya başladığı andan itibaren ona doğrultu veren, ruh kazandıran, bedenselleştiren hep Önder Apo'nun çizdiği yol ve kazandırdığı doğrultudur. Onun bakış açısı, fikirleri, öngörüsü Serxwebûn böyle bir özellik kazandırarak hem güçlendirici hem de ön açıcı bir rol oynamıştır. Daha Suriye'den ayrılmadan önce Önder Apo'nun, zamanın Suriye Dışişleri Bakanı ve Hafız Esad'ın ölümünden sonra da Suriye Devlet Başkanıvekili olan Abdül Halil Haddam'la yapmış olduğu görüşmede belirttikleri de buna işaret etmektedir. Yapılan bu görüşmede Önder Apo'nun bulunduğu öngörü, Suriye'de yaşanacakların adeta bir habercisi olmuştur. Daha o zaman Önder Apo Abdül Halim Haddam'la yaptığı görüşme de, zamanın Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in dahil edildiği; emperyalistlerin TC Devleti'nin bulunduğu dayatmalarla asıl hedeflenenin Suriye Hafız Esad yönetimi olduğunu belirtmiştir. Kendisinin Suriye'den ayrılmasının da bunu değiştiremeyeceğini ve bunun zamanla anlaşılacağını dile getirmiştir. Sonuçta yaşananlar Önder Apo'yu doğrulamıştır. Suriye Küresel sermaye güçlerinin, soykırımcı TC Devleti'nin ve bunların eğittiği, beslendiği, silahlandırdığı çetelerin doğrudan saldırısına uğramış, Beşar Esad rejimi yıkılmanın eşiğine getirmiştir. Sadece bununla kalmayarak Suriye devlet sınırları içerisinde olan coğrafyanın önemli bir bölümü soykırımcı TC Devleti tarafından işgal ve ilhak edilmiştir. Rojava Devrimi de, tüm bu işgal ve ilhak saldırılarının yoğunlaştırılmaya başladığı bir süreçte Arap milliyetçiliği ve otokratizmi esas alan Suriye rejimi ve Suriye topraklarını işgal ve ilhak etmek isteyen güçler tarafından bu coğrafya da öngördükleri faşist rejimlerin oluşmasına karşı; bir üçüncü bir yol ve seçenek olarak geliştirilmiştir.

Serxwebûn Rojava Devrimi'nin görünen yüzü ve duyulan sesi olmuştur

19 Temmuz 2012 yılında gerçekleşen ve tarihe Kadın Devrimi olarak geçen Rojava Devrimi yalın ve anlaşılır yönleriyle, ihtişamıyla en somut ifadeye Serxwebûn'da kavuşmuştur. Serxwebûn, Rojava Devrimi'nin görünen yüzü ve duyulan sesi olmuştur. Reel sosyalizmin çözülüşünden sonra ivme kaybeden dünya sosyalist hareketlerine bir soluk olmuş, güç vererek yükselişe geçmesine olanak sağlamıştır. Küresel sermaye güçleri ile işbirlikçilerinin beslediği ve Ortadoğu halklarının başına bela ettiği El Kaide, DAİŞ ve onların izdüşümlerine karşı kazanılan zaferle tüm dünya insanlığına aydınlığın yolunu göstererek; umut olmuştur. Gelinen aşamada ise Rojava Devrimi dünya genelinde halklar için bir model haline gelmiştir. Dünya genelinde sosyalistler, devrimciler, aydınlar, demokratlar Rojava Devrimi'nin mimarı Önder Apo'nun geliştirdiği; ekolojik, demokratik, kadın özgürlükçü paradigmayı, öğretiyi incelemekte ve yürüttükleri mücadelelerde yön tayin edici bir çıkış yolu olarak görmektedirler. Serxwebûn'un buna sunduğu katkı ve oynadığı rol hiçbir şekilde tartışmaya yer bırakmamaktadır.

Serxwebûn, Devrimci Halk Savaşı'nın dördüncü stratejik aşamasında geliştirilen devrimci operasyonlarda oynamış olduğu bu rolü daha da ileri bir aşamaya taşırmasını bilmiştir. Her zaman halkın ve zindanlardaki tutsakların sesi olmuş ve bu rolü oynamaya devam etmiştir. 4 Nisan 2015 yılında Önder Apo'ya karşı başlatılan yönelimle uygulamaya konulan ve Kurdistan tarihine "İkinci Şark Islahat Planı" olarak geçen, adına "Çöktürme Planı" verilen soykırım saldırıları karşısında da görev ve sorumluklarını yerine getirmiştir. Öz Yönetim direnişlerinde Çiyagerlerin, Nucanların, Jiyan Ferdaların, Mehmet Yavuzerlerin, Mehmet Tunçların, Asiye Yüksellerin, Taybet anaların şahsında tüm direniş şehitlerinin yoldaşı olmuştur. Atakan Mahirlerle, Çiçek Botanlarla, Delal Amedlerle, Zeki Şengalilerle, Kinda Nurhaklarla, Gelhatlarla, Arin Mirkanlarla, Egîd Garzanlarla, Cumali Çorumlarla, Awzem Çiyalarla birlikte yürümüştür. Kurdistan'da ve yurt dışında halkın, dağ da gerillanın yanında can yoldaş olmuştur. Ve üstlendiği bu onurlu yürüyüşü sürdürme kararlılığıyla yoluna devam etmektedir.

Serxwebûn gazete olarak 500. sayısını sahibi olduğu bu onurlu yürüyüşü içerisinde çıkarmaktadır. Bu vesileyle; Serxwebûn'un bu onurlu yürüyüşünde yer alan tüm emek kahramanlarını selamlıyor, Mazlum Doğanlara, Gurbetelli Ersözlere, Zeynep Erdemlere, Enver Polatlara varıncaya kadar tüm özgür, demokratik alternatif basın şehitleri şahsında tüm devrim şehitlerimizin önünde saygıyla eğiliyor, çalışmalarında başarılar diliyorum.

■■■

Duran Kalkan15 Ağustos kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:55 Seite 5

KURDİSTAN'A RUH VEREN ÖZGÜRLÜK HAMLESİ 15 AĞUSTOS 40'INCI YILINDA

Önder Apo perspektif, talimat ve eleştirileriyle sürecin daha fazla ertelenmesini, gecikmesini engelledi. Sadece eleştirileri değil, perspektifleri de nelerin yapılabileceği konusunda pratikte çalışma yürüten kadro ve militanlara yol gösterdi. Bunların sonucunda bir dizi toplantı ardından HRK'nin kuruluşunun ilanı ve üç birlik halinde, üç ilçe baskınıyla bu süreci başlatma karar ve planlaması pratikte ortaya çıktı. Bunlar Şemdinli, Eruh ve Çatak eylemleri olarak planlanmıştı. Çatak eylemi gerçekleşmedi. Eruh ve Şemdinli eylemleri gerçekleşti. Üç eylemden ikisi başarılmış oldu.

Duran Kalkan

Kurdistan'da kesintisiz bir direnişi ve özgürlük tarihini başlatan 15 Ağustos Devrimci Atılımımızın 39'uncu yıl dönümünü yaşıyoruz. Büyük atılımın 40'ıncı yılına girerken başta bu atılımın yaratıcısı olan Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların, gerilla güçlerimizin, yurtsever halkımızın ve dostlarımızın diriliş ve gerilla bayramlarını kutluyoruz. Kürt kahramanlık atılımının ölümsüz komutanları Egîd ve Zîlan yoldaşlar şahsında bu 39 yıllık tarihi mücadelenin bütün şehitlerini saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz.

Hareket ve halk olarak Önder Apo öncülüğünde 39 yıldır büyük bir direniş yürütüyoruz. Kurdistan'da ve Kürt sorunuyla ilgili olarak bu son 39 yılda yaşanan bütün gelişmelerin temelinde 15 Ağustos 1984 Gerilla Atılımımız bulunuyor. 39 yılın her anında bu atılımın izi, damgası var. Bugün de baştaki bu tazeliğini ve etkisini sürdürüyor. Kuşkusuz 39 yıl boyunca en çok tartışılan olay, 15 Ağustos 1984'te Eruh ve Şemdinli eylemleriyle başlatılan yeni Kürt Özgürlük Direnişi ve onun temelinde yer alan gerilla mücadelesi oluyor.

Umudun, inadın ve inancın atılımı

Bugün de bir bütün parti hareketi olarak direniyoruz. Kürt halkı, kadınları ve gençleri olarak direniyoruz. Fakat bütün bu direnişlerin önünü açan, koruyan, yön veren, öncülük eden 15 Ağustos Eruh ve Şemdinli eylemleriyle başlayan gerilla savaşımız oluyor. Bugün de gerilla direnişi, bütün direnişlere öncülük etmeye ve temel oluşturmaya devam ediyor. Adeta her şeyin belirleyeni konumunda. Bu nedenle bu 39 yıl boyunca en çok tartışılan konu söz konusu gerilla direnişi oluyor. Dost da, düşman da bu 39 yıl boyunca Kurdistan'daki gerillanın yürüttüğü mücadelenin ne anlama geldiğini, kendileri açısından ne ifade ettiğini, nereye varacağını anlamaya ve tartışmaya çalışıyor. Herkes kendi penceresinden olaylara bakıyor ve kendi çıkarı temelinde değerlendiriyor. 39 yılın neredeyse her anında faşist-soykırımcı düşman, TC hükümetleri bugünkü AKP-MHP diktatörlüğü gibi "bitirdik, bitiriyoruz" teranelerinde bulunmuşlardır.

Tabii bütün bu iddialara rağmen 39 yıldır gerilla büyüyerek, parti öncülüğünü geliştirerek, halkı eğitip harekete geçirerek, Kürt düşmanı faşist-sömürgeci-soykırımcı TC egemenliğine öldürücü, ağır darbeler vurarak gelişimini sürdürüyor. 15 Ağustos Atılımı, faşist-soykırımcı diktatörlük altında yok oluşa giden tarihi durdurarak Kürt Özgürlük Tarihi'ni başlatan bir milat olma özelliğini taşıyor. Bu temelde 15 Ağustos Atılımı'na dair en kapsamlı değerlendirmeleri Önder Apo yapmış bulunuyor. Tarihi açıdan ne anlam ifade ettiğini, nasıl gerçekleştirildiğini ve nasıl sürdürüldüğünü çok kapsamlı ve somut ifadelerle defalarca ortaya koymuştur. 15 Ağustos Atılımı'nın tarihi zorunluluğu olarak "insan kalmakta ısrar" kavramını kullandığını biliyoruz. 15 Ağustos Atılımı'nı Kurdistan'da, ona dayalı olarak dünyada insan kalabilmek için bir zorunlu eylem olarak değerlendiriyor. Yine bir umudun, inadın, ısrarın, büyük inancın atılımı olarak ifade ediyor.

Bugün de, 39'uncu yıl dönümünde 15 Ağustos Atılımı'na ilişkin değerlendirmeler, tartışmalar yoğundur. Bir yandan İmralı işkence ve tecrit sistemine karşı yürütülen mücadele, Önder Apo'nun fikirlerinin dünyada yayılması, diğer yandan Zap, Avaşîn, Metîna, Xakurkê başta olmak üzere Medya Savunma Alanları ve Kurdistan'ın dört bir yanında HPG ve YJA Star gerillalarının 15 Ağustos Atılımı'nın 40'ıncı yılını selamlama eylemleri gerçekleşirken, Kürt halkı, gençleri ve kadınları da dünyanın dört bir yanında gerçekleştirdikleri 15 Ağustos kutlamalarıyla bu tartışmalara vesile oluyor. 39 yıl önceki eylemler herkesi nasıl etkilediyse, şimdi de Medya Savunma Alanları'nda ve Kurdistan'ın dört bir yanında gelişen gerilla eylemleri aynı düzeyde etkiliyor. Gericiliği yıkımla tehdit ediyor. Kürt halkına, gençlerine, kadınlarına, Türkiye halklarına daha çok umut veriyor. İnsanlığı daha fazla aydınlatıyor, daha çok etkiliyor.

Dolayısıyla 15 Ağustos Atılımının 40'ıncı yılına girerken büyük atılımın etkisinde bir azalma değil, tersine artış vardır. Atılıma dair değerlendirmelerde, tartışmalarda bir azalma, zayıflama değil, tam tersine çoğalma, derinleşme ve yaygınlaşma söz konusu. Bu da 15 Ağustos Atılımı'nın 39'uncu yıl dönümünde anlam ve öneminde

hiçbir azalma ve eksilmenin olmadığını, etkisinin hiçbir biçimde zayıflamadığını, tersine giderek daha anlamlı ve etkili hale geldiğini bize gösteriyor. Önemli olan nokta da budur. Doğru anlamamız ve 15 Ağustos Atılımı'nın gereklerini pratikte başarıyla yerine getiren olabilmemiz için öncelikle bu durumu görmemiz gerekli.

Bilindiği gibi biz, bu kutlama ve anmaları aslında anlam gücümüzü derinleştirmek, yaşanan olayların zengin derslerini çıkartmak ve bu temelde kendimizi eğitip güçlendirerek özgürlük mücadelesini daha doğru ve başarılı yürüten militanlar haline gelebilmek için değerlendiriyoruz. Bu tür tarihi olayların, tarihi günlerin kutlanması, anılması bizim açımızdan, parti, gerilla ve halk açısından bunu ifade ediyor. Dolayısıyla 15 Ağustos 1984 Devrimci Atılımı'nın 39'uncu yıl dönümünü kutlarken de temel yaklaşımımız anlam gücümüzü derinleştirmek, bu 39 yıllık kutsal mücadelenin zengin derslerini derinliğine çıkartmak ve bunu 40'ıncı yıla başarıyla taşımak olmalı. Tüm parti öncülüğümüzün, gerilla güçlerimizin, kadın ve gençlik hareketimizin, halkımızın ve dostlarımızın tutumu böyle olmalı. Çünkü doğru olan yaklaşım budur. Bizi eğiten, geleceğe hazırlayan ve yeni süreçleri başarıyla karşılayan hale bu tutum getiriyor. Önder Apo'nun tarzı, tutumu böyle. Başarılı devrimci-militan olmanın yolu, yöntemi olarak da bize bunu öğretti.

Kuşkusuz 15 Ağustos Atılımı'nın bu 39'uncu yıl dönümünü de böyle karşılamalıyız. Bu yıl dönümünde de kendimizi bu temelde ele almalıyız. 40'ıncı yıl gibi çok önemli, tarihi bir sürece kendimizi hazırlayarak girmeliyiz.

Gerçekten 40'ıncı yıla girmek basit bir olay değil. 39 yıl kesintisiz gerilla savaşı ve halk direnişi içerisinde olmak çok görülen, kolay gerçekleştirilen bir durum değildir. Böyle bir direnişe niyet edip hazırlık yapıldığında ve karar verip çalışma yürütüldüğünde, Vietnam halkı gibi direnen halklar vardı. 15-20 yıl savaş yürütebildiği için Vietnamlılara gıptayla bakılıyordu. "Bu nasıl bir halk ki 15-20 yıl savaşabiliyor, yenilmiyor, ayakta kalıyor, hatta zaferler kazanıyor" deniyordu. Acaba Kurdistan'da da buna yakın bir düzey olabilir mi diye bir umut, arayış, bilinç oluşturma çabası söz konusuydu.

Bu sistem için Kürt halkı düşmandır

Kuşkusuz o tür örnekler şimdi kat kat aşıldı. Merkezi-tekelci uygarlık tarihinin tarih dışına ittiği, yokluğuna ferman çıkarttığı Kürt halkı, insanlık tarihinin en zorlu, en amansız, en uzun süreli ve yiğitçe yürütülen özgürlük mücadelesini, 15 Ağustos Devrimci Atılımı'nın başlattığı direniş temelinde gerçekleştirdi. Öncelikle bunu görmek, bu durumun derin anlamına ulaşmak lazım. 40'ıncı yılı karşılarken de görev ve sorumlulukları doğru bilince çıkartıp onları başarmak için her şeyden önce bu 39 yıllık kesintisiz direnişin nasıl yürütüldüğünü, neye dayandığını, kimler tarafından nasıl gerçekleştirildiğini, sahiplerinin ve karşıtlarının kimler olduğunu iyi ve doğru anlamak gerekiyor.

Diğer yandan tabii öncelikle böyle bir atılıma nasıl ulaşıldı, nasıl gelindi, bu atılım nasıl hazırlandı ve gerçekleştirildi? Bu soruların da cevabını doğru verebilmek lazım. Bu soruları cevaplayabilmek için de her şeyden önce 24 Temmuz 1923'te İngiltere, Fransa ve Türkiye tarafından imzalanan, Kürt halkını yok sayan ve yokluğuna ferman çıkartan antlaşmayı doğru anlamak lazım. Bunun başlattığı tarihsel sürecin bilincine derinden ulaşmak gerekli.

Kuşkusuz bu antlaşma da bir tarihsel arka plana dayanıyor ve onun üzerinden yükseliyordu. Sümer'den başlayan 5 bin yıllık iktidar ve devlet sisteminin 20'nci yüz yılın başında küresel kapitalist modernite hegemonyası olarak gerçekleşmesini ifade ediyordu. Aslında bu iktidar ve devlet tarihi, tekelci uygarlık tarihi diğer halkları, kadınları, işçi ve emekçileri, köylüleri ezdiği gibi, Kürt halkını en temel bir düşman olarak belirleyen, Kurdistan'ı sürekli işgal, istila, savaş, saldırı alanı olarak görüp değerlendiren bir sistemdir.

Öncesinden de Kürt karşıtlığı ve Kurdistan'a savaşın dayatılması vardı. Dolayısıyla 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Antlaşması bir anda ve durduk yere, kendi kendine ortaya çıkmadı. Onun da dayandığı bir tarihsel temel var. Onu da iyi görmeliyiz. Ama tabii Lozan Antlaşması'yla başlayan, yüz yıldır Kurdistan'a dayatılan ve Kürt halkı üzerinde uygulanmaya çalışılan zihniyet ve siyaseti de çok doğru anlamak lazım. Önder Apo ilk çıkışta buna "Sömürgecilik" dedi. "Kurdistan Sömürgedir" tanımıyla devrimci çalışmaya, mücadeleye

Duran Kalkan15 Ağustos kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:56 Seite 6

başladı. Fakat sınırlı bir incelemeyle Kurdistan'ın sömürge bile olmadığını, Kurdistan'daki uygulamanın sömürgeciliğin ötesinde olduğunu, düpedüz bir soykırım uygulamasının Kürt halkına dayatıldığını tespit etti. Bu soykırımın bütün özelliklerini ortaya çıkarttı; Fiziki kırımdan demografi değişimine, sürgünden soykırıma, asimilasyona kadar soykırımın bütün alanlarını derinliğine değerlendirdi. 1. Dünya Savaşı ile kapitalizmin küresel hegemonik bir güç haline gelmesi ve dünyayı kendi arasında yeniden paylaşması temelinde böyle bir soykırımın ortaya çıkartıldığını, dolayısıyla soykırımın küresel-kapitalist hegemonya tarafından yaratıldığını ve Türk-Fars-Arap devletleri eliyle de uygulanmaya konduğunu değerlendirdi, tespit etti.

15 Ağustos Atılımı'nın tarihi anlamını ve önemini doğru bilince çıkartabilmek için her şeyden önce bu durumu doğru anlamak gerekiyor. Lozan Antlaşmasıyla Kürtlere biçilen kaderin ne olduğunu doğru bilince çıkartmak lazım. Yani düşman denen gerçekliği, "karşıt güçler" diye ifade edeceğimiz yapıyı doğru anlayıp bilince çıkartmamız lazım. Her şeyden önce bu çok önemli. Önder Apo buna girişirken mümkün olabilen en derin, doğru, sistemli bir biçimde böyle bir tarih bilincini, düşman tanımını ortaya çıkardı.

Gerçi bu Kurdistan'da yaşayanlar açısından öyle çok zor bir durum değildi. Öyle görüp anlamak için çok fazla kâhin olmaya da gerek yoktu. Çünkü 24 saat bu sistem en vahşi yöntemlerle kendisini icra ediyordu. Kürtler durumu kavradıkları andan itibaren bu sistemi reddetmişlerdi. Buna karşı Kuzey'de, Doğu'da, Batı'da, Güney'de direnişler geliştirmiş ve Kurdistan'ın dört bir yanında savaş yaşanmıştı. Fiili olarak katliamlar, soykırımlar gerçekleşmişti ve bütün bunların anıları hala taptaze ortada duruyordu. Yazılmış bir tarihi yoktu. Olayların ayrıntılı olarak ifade edildiği belgeler bulunmuyordu. Çünkü her şey yasaklanmıştı. Fakat toplumun bilinci canlıydı. Yaşayanlar bu tarihi olayları yeni kuşaklara taşıyabiliyorlardı. Dolayısıyla herkes görüyordu.

Peki, Önder Apo'nun buradaki farkı neydi? Öyle bir sömürgeci baskı, zulüm, sindirme durumu vardı ki insanlar gerçeği ifade etmekten korkuyordu. Var olanı söylemekten kaçınıyorlardı. Ya tümden uzak duruyor, ya da çeşitli biçimlerde muğlaklaştırıyorlardı. En yurtseverim diyen ancak ezop diliyle bazı dertlerini, duygularını anlatmaya çalışıyordu. Yani Kürt insanına bunları görmezden, duymazdan, bilmezden gelme dayatılmıştı. Canlı olarak yaşayabilmeleri için böyle olmaları gerekiyordu. Önder Apo "herkesin bildiğini fakat görmezden geldiğini, ben sadece ifade ettim, herkes gibi davranamadım, yok sayamadım. 'Gerçek budur' dedim, bütün yük üzerime kaldı" dedi.

Aslında gerçek olan budur. Önder Apo herkes gibi davranmadı. Muğlaklaştıran, gerçekten kaçınan olmadı. Yani sorumsuz yaklaşmadı. Bedeli ne olursa olsun, sonuç nereye giderse gitsin, ne kadar ağır sonuçlarla karşılaşma ihtimali olursa olsun gerçeğin üzerine gitti, durumu anlamaya ve açığa çıkartmaya çalıştı. Hem Kürt halkına dayatılan ve dünyada eşi benzeri bulunmayan soykırımcı zihniyet ve siyaseti açığa çıkardı, sistemi çözümledi. Hem de buna karşı Kurdistan'ın dört parçasında gelişen direnişlerin özelliklerini çözümledi. Direnişler neden, nasıl ortaya çıkmışlar, neden yenilmişler sorularının cevabını aradı. Özellikle de neden yenilmişler, niye bu kadar kadim, tarihin derinliklerinden gelen, neolitik devrimi yaşayan, aşiretçi, kabileci formlarda olsa bile iktidar ve devlet sistemlerine karşı binlerce yıl direnerek kendi varlığını sürdüren bir toplum, tarihin böyle bir döneminde kendisine dayatılan soykırımcı saldırılar karşısında yine direnişe geçmiş ama başarılı olamamıştı?

Kuşkusuz bunun çok önemli nedenleri olmalıydı. Bu tarihi tersine çevirebilmek, yok oluşu varlık ve özgürlüğe dönüştürebilmek için öncelikle bu direnişlerin yenilgi nedenlerinin doğru anlaşılması ve bilince çıkartılması düşman ve soykırımcı sistem gerçeğinin doğru anlaşılması için önemliydi. Buna karşı Bakur'da Şêx Sait, Seyit Rıza önderliğindeki direnişlerin, Rojhilat'ta Qazi Mihemed öncülüğündeki direnişin, Başûr'da Şêx Mahmut Berzenci'den başlayan direnişçi konumun neden başarılı olmadığının doğru ve yeterli bilince çıkartılmasıyla her şeye eleştirel, çözümleyici yaklaştı. Böyle bir tarih bilinci oluşturdu.

15 Ağustos büyük bir tarihi bilincin atılımıdır

15 Ağustos 1984 Gerilla Atılımı kuşkusuz böyle bir tarih bilincine dayanıyor. Lozan Antlaşması'yla Kürt toplumuna biçilen tarihi tersine çevirmeyi ifade ediyor. O tarih neydi? Kürtlerin soykırıma uğratılması tarihiydi. Kürt ulusunun, Türk-Arap-Fars uluslaşmasının bir yayılma alanı haline getirilmesiydi. Kurdistan'ın bölünüp parçalanarak soykırımcı egemenlik altına alınmasıydı. Bu temelde tarihin en eski halklarından biri olan bu halkın varlığının yok edilmek istenmesiydi. 15 Ağustos Atılımı işte böyle bir tarihsel gidişata karşı, çok net, somut, keskin, radikal, devrimci ve özgürlükçü bir müdahaleyi ifade ediyor. Söz konusu tarihsel gidişatı durdurarak Kürtler açısından yeni bir tarihi başlatmayı içeriyor.

Bu tarih nedir? Özgürlük tarihidir. Bunun için 15 Ağustos'a "milat" deniyor. Özgürce var olma tarihidir. Özgürce var oluş için direnme tarihi, savaşma, mücadele tarihi, savaşarak, direnerek, mücadele ederek varlığı ve özgürlüğü kazanma tarihidir.

Demek ki her şeyden önce 15 Ağustos Atılımı'nı, böyle bir tarih bilinci yarattı. Her zaman, Önderlik gerçeğinin en derin, sistemli ve doğru bir tarih bilinci olduğunu dile getiriyoruz. 15 Ağustos Atılımı'nın hazırlanma ve gerçekleşmesinde de böyle bir tarih bilincinin rolünü en başta doğru anlamalı, doğru görmeli ve doğru uygulamalıyız.

Diğer yandan pratik gelişmeleri biliyoruz. Belki kısa kısa özetlemek bugünün anlam ve önemini, özellikle de 40'ıncı yılın nasıl gerçekleşeceğine dair öngörülerde bulunabilmek için yararlı olabilir. Şunu iyi biliyoruz: Önderlik çıkışı, 12 Mart 1971 faşist-askeri darbesine karşı, Türkiye'de Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakkaya önderliğindeki devrimci direnişlerin içinde gerçekleşti. Bu direnişlerin yenilip ezilmesi ardından yenilgi nedenlerini doğru ve yeterli bir biçimde eleştirel, özeleştirel değerlendirmeye tabii tutma sonucunda ortaya çıktı. Önder Apo bunu her zaman ifade etti. Kendi çıkışının 12 Mart darbesine karşı yürütülen direnişlerle, o direniş önderlerinin katledilmesiyle, dolayısıyla o şehitlerin anısının doğru sahiplenilmesiyle olan bağını her zaman ortaya koydu.

Diğer yandan bilinç olarak, irade ve umut olarak Apocu ideolojik gruplaşma başta Vietnam, Küba, Angola, Mozambik gibi ülkeler olmak üzere Asya'da, Afrika'da, Latin Amerika'da halkların emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı geliştirdikleri ulusal kurtuluş mücadelelerinin kazandığı zaferlerin etkisi altında kendisini şekillendirdi, bunlara dayandırdı. Sömürgeciliğe karşı, halkların geliştirmiş olduğu özgürlük mücadelelerinin derslerini derinden inceledi, yakından takip etti. O mücadeleleri kendi mücadelesi olarak görüp onların derslerini, sonuçlarını Kurdistan somutuna nasıl taşıyabileceği arayışıyla hareket etti. Kendini dünya ezilen halklarının, işçi ve emekçilerinin ulusal kurtuluş ve sosyalizm mücadelelerine dayandırdı. Onların yarattığı bilinci kendisine temel aldı. Böylece Önder Apo, 20'nci yüz yılın ilk yarısında Kurdistan'da gelişen direnişlerin derslerini, 1970'li yıllarda Türkiye toplumunun 12 Mart darbesine karşı direnişi ve başta Vietnam, Küba, Angola olmak üzere, Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı direnişleriyle birleştirerek yeni bir düşünce oluşturdu. Yeni bir bakış açısı, arayış, ideolojik politik çizgi, sistemli bir düşünce gücü ortaya çıkardı. Bunları birbiriyle iç içe geçirdi, bir senteze tabii tutarak Apocu çizgiye hayat verdi.

Düşman Önderlik gerçeğini anı anına takip ediyor

Aslında 18 Mayıs 1977'de Haki Karer yoldaşa yöneltilen saldırı böyle bir düşüncenin gelişimini, sistemleşmesini, yayılmasını, yazıya dökülmesini, kısaca bir hareket haline gelmesini engellemek için yapıldı. Demek ki düşman Önderlik gerçeğini anı anına takip ediyor. Günü gününe neler yaptığını, ne geliştireceğini görüyordu. Dolayısıyla daha ileriye gitmesini engellemek istedi. Haki Karer yoldaşın bu şekilde hedef alınması, yapılmak istenenlerin bırakılması, girilen yoldan dönülmesi için ciddi bir tehdidi içeriyordu. "Daha büyümeden başını ezme" sözü, kavram olarak TC egemenlik sisteminde fazlasıyla vardır. Muhaliflere karşı mücadelede uygulanan çok önemli bir yöntemdir.

İşte PKK'ye karşı da bu uygulanmak istendi. "Yılanın başı, büyümeden ezilmelidir" denilerek bu saldırı yapıldı. Korkutmak, kaçırtmak ve bundan vazgeçirtilmek istendi. Kurdistan'da teslim alınmış, boyun eğdirilmiş duruştan kendini çıkartan Önderliksel çıkışı, korkutup ürküterek ya da ezerek var olan yapıya uydurmak istediler. Buna karşı tıpkı 1973 çıkışı gibi Önder Apo'nun iki temel karar verdiğini biliyoruz. Bir tanesi partileşme sürecini daha da derinleştirerek grubu, gençlik hareketini devrimci bir partiye dönüştürmek. Özgürlük direnişini bir parti hareketine kavuşturmak. Diğeri soykırımcı, imhacı saldırının intikamını almak. Mücadeleyi devrimci intikam temelinde yürütmek. Özgürlük mücadelesini, şehitlerin intikamını alarak geliştirmek. Apocu grubun, PKK'nin planlı, bilinçli karar vererek silah kullanması, silahlı şiddete başvurması böyle gündeme geldi. Haki Karer'in katledilmesinin intikamını almak için buna başvuruldu.

Ondan önceki mücadeleler planlı, örgütlü, kararlı duruşlar değildi. Daha çok amatör ve kendiliğindendi. Gençlik hareketi düzeyindeydi. Aslında soykırımcı imha saldırılarına karşı silahla direnme ve kendini koruma anlayışı ve tutumu Haki Karer yoldaşın katledilmesinin intikamını alma temelinde başladı. Bu süreç daha sonra Hilvan ve Siverek direnişleriyle ajanlaşmış yapı-kurum ve kişilere karşı devrimci şiddet temelinde mücadele stratejisi haline geldi. Kurdistan'ın dört bir yanına bu mücadele tarzı yayıldı. Faşistlere, polise, ajan işbirlikçi yapı-kurumlara karşı mücadele edilerek toplumun üzerindeki baskı sistemi biraz kırılıp toplumun kendini eğitmesi ve özgürlük mücadelesine katılmasının önü açılmak istendi.

Partinin kuruluş kongresinin hemen ardından Maraş katliamıyla birlikte Kurdistan'da sıkıyönetim ilan edildi ve Önder Apo devletin yeni bir darbe sürecine girdiğini tespit etti. Bu tespit temelinde de darbeyi devrimci direnişle 12 Mart darbesinde olandan daha örgütlü, hazırlıklı bir biçimde karşılayıp başarısız kılmak için bir yandan Siverek'te gerilla hareketini eğitip örgütleyerek geliştirmeyi öngördü. Orada başarılı olunamayınca yurtdışına, Lübnan-Filistin sahasına çekilerek o zeminde TC Devleti'nin içine girdiği yeni baskı ve saldırı sürecine karşı bir gücü örgütleme, hazırlama çalışması yürüttü. Gerçekten de Siverek'teki mücadelenin başarılı gelişmediği koşullarında yurtdışındaki çalışmalar, Lübnan-Filistin sahasındaki çabalar çok önemli, tarihi anlama sahip belirleyici rol oynadı.

Gerçi PKK, Önder Apo hep kendi gücüyle hareket etti. Kendi öz gücüne dayandı. Lübnan-Filistin sahasında da çalışarak, emek harcayarak imkânları, fırsatların en küçüğünü bile çok doğru ve güçlü bir biçimde değerlendirerek, bir de saldırılar karşısında savaşıp şehitler vererek sürdürdü. Fakat böyle de olsa, gerçekten Filistin halkının, Filistin Kurtuluş Hareketi'nin PKK ile ilişkileri, Kürt halkıyla dostluğu, Kürt özgürlük mücadelesine desteği tarihi anlama ve öneme sahip. Önder Apo bu desteğe her zaman şükranlarını ifade etti. Tüm hatalarına, eksikliklerine, zorlayıcı yanlarına rağmen o koşullarda Önder Apo'ya ve PKK'ye destek vermek, Kürt soykırımına karşı Kürt halkına verilebilecek en büyük destekti. Başka hiç kimsenin yapmadığının yapılmasıydı.

Arkadaşlar geliştirilsin diye şimdi hep Kürt-Arap dostluğundan söz ediyor. Kendi tarihimiz içinde, PKK ile Filistin kurtuluş örgütleri arasında böyle bir Kürt-Arap ilişkisi var. Orayı görmeyen, oraya dayanmayan hiçbir yaklaşım doğru bir Kürt-Arap dostluğu ve ittifakı geliştiremez.

PKK hiçbir zaman teslim olmadı

Önderlik, 12 Eylül 1980 askeri darbesini bu biçimde karşıladı. Bir yandan Lübnan-Filistin sahasında kendini toparlama, ideolojik-askeri olarak eğitme, gerilla hareketi haline dönüştürme ve gerilla direnişini hazırlamayı ifade etti. Diğer yandan 1979 Şubatı'nda gelişen İran Devrimi'nin Rojhilat Kurdistan'da yarattığı etkileri, sonuçları, yine 20 Eylül 1980'de başlayan İran-Irak Savaşı'nın ortaya çıkardığı pratik-askeri durumu değerlendirmek, gerillanın pratik adımlarını da bu durumların yarattığı imkânlara dayanarak hazırlamak istedi. Mehmet Karasungur arkadaş '79 Aralık'ından itibaren böyle bir çalışmayla görevlendirildi. Ardından 1981 Ekim sonu Kasım başında Egîd arkadaş, Karasungur arkadaşa destek olmak, birlikte gerillanın pratik hazırlıklarını yapmak üzere görevlendirildi.

Birinci Konferans'tan sonra ülkeye dönüş için büyük bir grubun iki-iki buçuk ay süren bir askeri eğitimi oldu. Egîd arkadaş orada da görevliydi. Sonunda eğitimin sonuçlanmasını bir törenle gerçekleştirdik. Törene birçok çevre katıldı. Çeşitli Arap temsilcileri gelmişlerdi. Libya'nın Beyrut Askeri Ataşesi de gelmişti. Askeri tatbikat ardından onlara söz verdik, hepsi çıkıp konuştu. Libya Ataşesi, "Kürtler Ortadoğu'da ilkleri yapmaya, icatta bulunmaya devam ediyor. Bu, PKK ile daha fazla gelişecek gibi görünüyor. Çünkü buradan bakıyorum da karşımızda hazırlık yapan birlik içerisinde erkeklerle birlikte kadınlar da var. Benim en çok dikkatimi bu çekiyor. Bu, Orta Doğu'da bir ilk oluyor. Libya'ya gidersem Başkan Kaddafi'ye Libya'da kadınların da

Duran Kalkan15 Ağustos kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:57 Seite 7

askere alınmasını önereceğim" dedi. Gerçekten de daha sonra Libya ordusunda kadınları gördük. Kaddafi'nin güvenliğinde kadın birlikleri vardı. Böyle bir tören ardından Egîd arkadaş Başûr ve Rojhilat alanına, pratik hazırlıkları yürütmek üzere Karasungur arkadaşın yanına hareket etti.

Tabii direniş zindanda gelişti. 12 Eylül faşist-askeri rejimine karşı direnişleri şöyle tanımlayabiliriz: Birincisi yurtdışına çekilirken darbe ardından faşist TC ordusunun askeri operasyonlarına karşı direnme hareketleriydi. Bu Fırat'ın batısında, Pazarcık etrafında da yaşandı. Kuzey Kurdistan'da da, Dersîm, Çewlîg çevresinde de yaşandı. Mêrdîn, Amed hattında da yaşandı. Türk ordusuna karşı tarihi direnişler verildi. Aslında bunlar, Şikestun olayından sonra böyle seri bir şekilde PKK'nin yaşadığı olaylardı. Bu dönemde orduyla çatışmalara girildi. Fakat bunlar PKK'nin bilinçli, planlı inisiyatifiyle geliştirdiği eylemler değildi. Türk ordusunun, 12 Eylül rejiminin saldırıları karşısında zorunlu gelişen direnişlerdi. PKK hiçbir zaman teslim olmadı. Her zaman direnmeyi esas aldı. Nerede olursa olsun, saldırı nereden gelirse gelsin, saldıran güç ne kadar büyük olursa olsun PKK bunlara bakmadan direnen bir hareket oldu. Direnme ruhunu, bilincini ve iradesini esas aldı.

Lübnan-Filistin sahasındaki hazırlıklar, 12 Eylül darbesine karşı gerilla direnişini geliştirmek için yapılan hazırlıklardı. Fakat 12 Eylül rejimini yıkmak ve yenilgiye uğratmak üzere bilinçli, planlı direnme zindanda başladı. 1982 Newroz'unda Mazlum Doğan'ın çaktığı direnme kıvılcımı dörtlerin ateşiyle 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucuna dönüşerek 12 Eylül rejimini, TC'yi, sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaseti ideolojik olarak yenilgiye uğratan bir sonucu ortaya çıkarttı. Örgütlü direnmeyi başlatma kararı zindandan çıktı. Zindandaki direniş ülkeye dönmek ve gerillayı başlatmak için bir çağrı oldu. Bütün bunları anı anına geliştiren, takip eden, değerlendiren Önder Apo, 1982 Ağustos'undaki 2'inci Kongre ardından eylülden itibaren ülkeye geri dönüşü başlattı. Geri dönüş 1982 güzünde, '83'te, hatta '84 yılı boyunca gruplar şeklinde devam etti. Ama esas gövde '82 güzünde ve bir de '83 baharında ve yazında gerçekleşti.

'83 yılı Nisan itibariyle pratik olarak Colemêrg-Botan sahasında gerillanın pratik hazırlık çalışmalarını yapmayla geçti. Zaten Siverek'te başlatılan çalışmaların hedefi de Botan'a gelebilmekti. 1979 sonunda, 80 başında "Ulusal Demokratik Güç Birliği" adıyla diğer Kürt örgütlerini bir araya getirip PKK'ye karşı saldırtmanın amacı da PKK'nin Mêrdîn'den Botan'a geçişini engellemekti. PKK Mêrdîn'i aşamamalı, Botan'a girememeli deniyordu. Botan'a girerse bir daha çıkartılması ve yenilmesi mümkün olmaz diye daha o zamandan faşist-soykırımcı rejim bu temelde değerlendiriyordu. Onun için de Botan'a girişinin önü alınmak isteniyordu.

PKK de bu gerçeği bilerek hareket etti. Mücadele teorisini, askeri stratejisini, pratik planlamasını Botan'da merkezileşen ve başlayan bir gerilla savaşı olarak öngördü. Buna göre de hareket etti ve ortaya çıkan koşuları değerlendirdi.

İran'daki Şahlığın yıkılmasının ortaya çıkardığı çok önemli bir siyasi ve askeri durum vardı. Evet, Kurdistan parçalanmıştı, her parça bir devletin egemenliği altına verilmişti, tetikçi o devletlerdi ama yine de Kurdistan sistem tarafından ortak yönetiliyordu. Soykırım, küresel kapitalist modernite sisteminin bir kararı, zihniyet ve siyasetidir. Sistemin öncüleriyle bu devletlerin oluşturduğu ortak yönetimler vardı. Bunlar tarihi süreç içerisinde CENTO Paktı, BAĞDAT Paktı, SADABAT Paktı gibi çeşitli adlarla anıldılar. 20'nci yüzyıl boyunca bu ortak yönetimler hep var oldu. İran Devrimi bu yönetimi parçaladı ve bu yönetimden çekildi. Irak'ın saldırısıyla birlikte bu ortak yönetim ortadan kalktı. Bir araya gelemez, ortak karar alamaz duruma geldiler.

Diğer yandan Irak ve İran orduları sınırda yoğunlaşınca, İran'ın ve Irak'ın Türkiye sınırına yakın alanları büyük ölçüde askeri bakımdan boşaldı. Bu da gerilla hareketliliği ve oralara dayanarak Botan'da, Colemêrg'de çalışmaları geliştirebilmek için pratik imkânlar sundu. Bunları başarıyla, çatışmasız ve imkânlar temelinde geliştirebilmek için '82'de Karasungur arkadaşların çabasıyla PKK ile KDP arasında 9 maddelik demokratik bir ittifak anlaşması da yapıldı.

PKK ile ilişkiye en çok KDP muhtaçtı

KDP'nin, PKK'ye ihtiyacı çoktu. Çünkü YNK, KDP'ye karşı bütün Kürt örgütlerini ittifakla birleştirmek üzereydi. Bu temelde ulusal kongre topluyordu. KDP tümden tecrit olmakla yüz yüzeydi. Zaten çok zayıf konumdaydı da. Aslında KDP '75'te yenilmiş, bitmişti. Bazıları Kuzey'deki gelişmelere, İran ve Irak'taki sonuçlara dayanarak yeniden örgütlemeye çalışıyordu. Özellikle İran kendi cephesinde savaştırmak için büyük güç, destek vererek yeniden diriltme çalışması yürütüyordu. Bu bakımdan PKK de onay verse KDP tümden tecrit olacaktı. Dolayısıyla PKK ile ilişkiye en çok KDP muhtaçtı. PKK'nin Botan'a girebilmesi için KDP ile çatışmamazlık konumunda olması bile çok önemliydi. Hele biraz ilişki içinde olması daha fazla önem arz ediyordu. Onu da sağladı. Bunlara dayanarak Botan ve Colemêrg zeminine girildi. Daha baştan Karasungur arkadaşın şehadetinin bu süreç üzerinde çok olumsuz bir etkisi oldu. Çünkü süreci hazırlayan, komuta eden bir arkadaştı.

Diğer yandan tabii imkânsızlıklar, zorluklar, alana yabancılık yanında, yaratıcılıktan yoksun, dar, kitabi kalan, somutu çözümleyip onun gereklerine göre tarz geliştirmek yerine, kendisine göre bir tarz oluşturup onu pratikte uygulamak isteyen zihniyet ve yaklaşımların da pratikte tutmadığı görüldü. Kısaca '83 planlaması gecikmiş, zamana yayılmış olarak ancak gerçekleşebildi. 3 aylık planlama altı-sekiz ayda gerçekleşebildi.

Birincisi somutu görememe, yaratıcı olamama, Önderlik çizgisini geriden ele alma ve uygulama zaten baştan beri bizde yaşanan bir durum. Hayri arkadaşın kendisini borçlu gördüğü durum da aslında tam da böyle bir durumu ifade ediyor. Önderlik çizgisine ulaşamama, zamanında doğru ve yaratıcı bir tarzla bunu uygulayamama, hep geriden zayıf temelde takip etme bizde yaşandı. Önderlik bunu savunmalarında 15 Ağustos Atılımı'na ve sürece dönük geliştirilen bir "sağ yaklaşım" olarak tanımladı. Daha sonra bu eleştiriler temelinde pratik hazırlıkların toparlanması, '84 Ocak sonu, Şubat başındaki Merkez Komite toplantısının sonuçlarının ülkeye aktarılması, 15 Ağustos eylemliliğini, onu gerçekleştiren HRK'nin ortaya çıkışını hazırlayan temel çabalar oldu. Önder Apo perspektif, talimat ve eleştirileriyle sürekli bu erteleyen, geriden alan, zayıf yaklaşan, "sağ eğilim" diye ifade edilen durumları gidermeye, mücadeleyi geciktirmeden geliştirmeye çalıştı. Önderlik müdahaleleri sürecin daha fazla ertelenmesini, gecikmesini engelledi. Sadece eleştirileri değil, perspektifleri de nelerin yapılabileceği konusunda pratikte çalışma yürüten kadro ve militanlara yol gösterdi. Bunların sonucunda bir dizi toplantı ardından HRK'nin kuruluşunun ilanı ve üç birlik halinde, üç ilçe baskınıyla bu süreci başlatma karar ve planlaması pratikte ortaya çıktı. Bunlar Şemdinli, Eruh ve Çatak eylemleri olarak planlanmıştı. Çatak eylemi gerçekleşmedi. Eruh ve Şemdinli eylemleri gerçekleşti. Üç eylemden ikisi başarılmış oldu.

Her zaman başlangıçta elde edilen başarı daha sonrasını belirleyen temel unsur olarak değerlendirilir. Halk savaş teorilerinde bu vardır. Birçok ülkedeki pratikte de bu var. Aslında Siverek'teki mücadelenin istendiği gibi gitmemesi başlangıcın başarılı olmamasıyla ilgilidir. İlk eylemde başarı kazanamama buna yol açtı. Dolayısıyla o bilinçle ne olursa olsun bir dahaki girişim başarılı olmalı yaklaşımı bizde çok daha fazla vardı. Üçte iki başarılı oldu. Yüzde yüz başarı yoktur. Ama Siverek direnişinin başlangıcı gibi değildir. Orada askeri olarak tümden başarısızlık var. 15 Ağustos, üçte iki oranında iki kasabanın baskınıyla başarılı bir biçimde başlamış bir eylem oldu. Siverek'te yapılamayan Eruh ve Şemdinli'de yapılabildi.

Gerçekten de zorlukları, sorunları vardı. Kesintisiz bir biçimde yürütmek için anı anına Önder Apo'nun yürüttüğü çabalar her zaman belirleyici, yönlendirici oldu. Ama tabii başlangıçtaki bu sonuç, üçte iki başarı durumu da 39 yıllık bu kesintisiz direnişin sürmesinde gerillanın büyüyüp günümüze kadar gelmesinde, Kurdistan'da yepyeni bir gerilla deneyiminin, gerilla savaşının ortaya çıkmasında temel bir etken oldu.

15 Ağustos Hamlesi nelere yol açtı, neleri ortaya çıkardı? Düşman cephesi açısından şunu söyleyebiliriz: Bir-iki gün bunu gizlediler. Fakat daha sonra basına sızdı. 17 Ağustos'tan itibaren çeşitli basın organlarında böyle bir eylemliliğin gerçekleştiği bilgisi yer aldı. O zaman Kenan Evren cuntası, gelişen bu durumu yeni bir Kürt isyanı ortaya çıktı gibi algılıyor. O yüzden bu isyancı kalkışmayı ezmek için tüm orduyu alarma geçiriyorlar.

Türk ordusu o zamana kadar bu temelde şekillenmiş bir orduydu. Türkiye ve Kurdistan'daki isyanları bastırarak egemen olmuştu. Çeşitli biçimdeki isyanları bastırarak kendisini şekillendirmişti. Temel stratejisi çeşitli yerlerden gelebilecek isyanları bastırmaya dönüktü. Gerillayla karşılaşmamıştı. Gerillaya dönük herhangi bir bilgisi yoktu. NATO'ya girişinden itibaren, NATO ilişkileri çerçevesinde yeni bir bölüm olarak gayri nizami harp bölümü vardı. Fakat çok yeni ve deneyimsizdi. 1974'te Kıbrıs'ta sınırlı bir deneyim sahibi olmuşlardı. 12 Mart darbesi ardından THKO, THKP-C, TİKKO'nun direnişleri karşısında çok sınırlı bir tecrübeleri oluşmuştu. Ordunun esas duruşu halk ayaklanmalarını bastırmak ve bu temelde toplum üzerinde egemenlik kurma üzerineydi. Bunu da yeni bir Kürt isyanı olarak değerlendirip her yerden kalkışma olacak diye orduyu tümden alarma geçiriyorlar. Sonra anlıyorlar ki iki tane kasaba basılmış. Gerilla eylemidir.

15 Ağustos Atılımı'na karşı en çok Turgut Özal savaştı

Ondan sonra 24 saatte, 48 saatte, 72 saatte yok edeceğiz diye süreler telaffuz edilmeye başlandı. "Güneş Operasyonu" adıyla saldırılara giriştiler. İşte o zaman bu "gayri nizami harp" denen kontrgerilla bölümünü harekete geçirip geliştirmeye yöneldiler. O dönem Turgut Özal hükümetteydi, Kenan Evren de Genelkurmay Başkanı'ydı. Askeri boyutu Genelkurmay Başkanı olarak Kenan Evren üzerine aldı. Siyasi-ekonomik boyutunu da Turgut Özal üzerine aldı. Uluslararası alanda sermaye sistemi içerisinde belli bir etkinliği, ilişkisi vardı. Bu ikili Türkiye'nin bütün imkânlarını 15 Ağustos Atılımı'nı ezmek için savaşa sürükledi. Az savaşmadılar. Aslında en büyük savaşı Kenan Evren-Turgut Özal ikilisi verdi. Hatta bazı Özal karşıtları, Özal'ın savaşı çok ciddiye almadığını söylüyorlar. Bunlar doğru bilgiler değildir. Turgut Özal kadar 15 Ağustos Atılımı'na karşı savaşan başka bir hükümet olmadı. Tüm gücünü seferber etti, sonuç alamayınca, "savaşla sonuç alınmıyor başka yöntemler bulmalıyız" diye görüş değiştirdi.

Özal'ın '93'teki çıkışı, KDP ve YNK ile kurduğu ilişkiler, dünyadaki gelişmelerle bağlantılıydı ama esas olarak da 15 Ağustos Gerilla Atılımı karşısında yürüttüğü savaşta başarı elde edemeyişi, gerillayı ezememesinin sonucunda geliştirdiği düşünceler, yöneldiği politikaydı. Bu aslında savaşla sonuç almak için her şeyi yapıp sonuç alamamanın sonucunda gerçekleşti.

Tabii 12 Eylül darbesi bir NATO darbesiydi. Türkiye'deki bütün ordu darbeleri birer NATO darbesiydi. Arkasında NATO vardı. Bu dönemde TC, "çapulcular, savaş artıkları" dediği ve 24 saatte ortadan

Duran Kalkan15 Ağustos kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:57 Seite 8

kaldıracağını söylediği bu hamlenin gelişimini durduramayınca ’84 sonunda bu durumu NATO’ya götürmek durumunda kaldı. NATO’dan destek isteyip harekete geçirmeye yöneldi. O günden bu yana bizimle NATO savaşıyor. Geçen ay bu konuda yeni bir karar aldılar. PKK’ye karşı savaşı yürütmek üzere NATO bünyesinde ortak bir komutanlık oluşturdular.

Önderlik 15 yıllık savaşı anı anına, amansız bir biçimde yönetti. Altı yıl Mahsum Korkmaz Akademisi’nde, altı yıl Parti Merkez Okulu temelinde bu savaşın sorunlarını çözen, çizgisini belirleyen, komutasını, savaşçısını hazırlayan bir büyük direnişin sahibi oldu. Sonunda ‘98’de şu noktaya vardı: 15 yıllık savaşın sonucunu pata olarak değerlendirdi. Yani ne zafer ne de yenilgi durumu. Bunu hareket açısından da, TC Devleti açısından da böyle değerlendirdi ve bunun daha fazla devam etmesinin sakıncaları üzerinde durdu. Çeteleşmeyi geliştiriyor, yozlaşmaya neden oluyor dedi. Zaten gerilla öncülüğündeki direnişle büyük gelişmeler sağlanmıştı. Kürt toplumu aydınlatılmıştı. Parti öncülüğü gelişmişti, savunma gücü ortaya çıkmış, gerilla ve halk serhildanları gelişmişti.

Fakat bu biraz daha büyüyen, genişleyen NATO içerisinde yeni bir sistem kurmaktır. Tabii önemsemek lazım. Fakat bu yeni ortaya çıkan bir durum değil. Zaten ‘85’ten beri bu savaşı NATO yürütüyor. Arkasında NATO var.

12 Eylül döneminde uluslararası sistem, başta İsveç olmak üzere Avrupa sistemi TC’nin Avrupa Konseyi’nden çıkartılması için başvuruda bulunmuşlardı. Türkiye’deki cuntaya karşıydılar, eleştiriyorlardı. Demokrasiyi ortadan kaldırdı diyorlardı. 15 Ağustos eylemlerinden hemen sonra başvurularını geriye çekip Türkiye’ye destek vermeye başladılar. Gördüler ki Kürt direnişi var, kendileri de Avrupa Konseyi’nde Türkiye’nin üzerine giderlerse Kürt direnişine destek olacaklar. Kendilerine hizmet eden TC sistemi darbelenecek, yıkımla yüz yüze gelecek. Onu korumak için hemen başvurularını geri çekip Avrupa Konseyi’nde kalmasını istediler.

İsveç sadece şimdi bize karşı değildi. Daha sonra Palme olayı gelişti. İsveç’i bir provokasyon zemini haline getirdiler. Baştan beri Kürt ilkel milliyetçiliğinin yuvasıdır. Barzaniciliği en çok desteleyen zemin, o zemindir. Bütün o ilkel milliyetçi, reformist, küçükburjuva milliyetçisi gruplar İsveç’te kümelenmişlerdir. Dolayısıyla İsveç’in TC’ye desteği, PKK’ye düşmanlığı yeni ortaya çıkmıyor. Çok yeniymiş gibi sunmamak lazım. Daha o zamandan bu yana hem İsveç kendi yaklaşımı temelinde hem de sistem, İsveç üzerinden İsveç’i kullanarak bize karşı mücadele ediyor.

Hiçbir zaman yapamadıkları birliği PKK ve 15 Ağustos Atılımı’na karşı oluşturdular

49 tane Türk ve Kürt örgütü İsveç’te bir araya gelip 15 Ağustos Atılımı’nı kınayan, terörizm olarak suçlayan bir açıklama yaptı. Kenan Evren cuntasına; “Siz Apocuları tanımazsınız, biz sizden daha iyi onları tanırız. Bize imkân ve fırsat verin, onlara karşı mücadele nasıl edilir size gösterelim, yardım edelim” diye çağrıda bulundular. Kemal Burkay, “Devrimcilik mi, terörizm mi” diye PKK üzerine bir kitap yazdı, yayınladı. PKK’nin terör örgütü olduğunu ilan etti. Avrupa devletlerinin PKK’yi terör örgütü olarak kabul etmesi için yoğun bir çaba harcadılar. Daha sonra da bu çabalarını Avrupa üzerinden sürdürdüler. Bütün o kaçkın, mülteci, sosyal-şoven, reformist-milliyetçi akımlar, örgütler, zihniyetler bir araya geldi. Hiçbir zaman yapamadıkları birliği PKK ve onun 15 Ağustos Atılımı karşısında oluşturdular. Birlik oluşturup her türlü karşı propagandayı yaparak çağrıda bulundular.

KDP 1985 Ağustos’unda, yani atılımın birinci yıl dönümünde antlaşmadan çekildiğini ve PKK ile her hangi bir ilişkisinin kalmadığını ilan ederek TC ile yeni görüşmeler yaptı, ittifak geliştirdi. ’85 Eylül’ünden itibaren PKK kadrolarını, militanlarını katletmek üzere, TC’nin Kuzey’den gelişen saldırılarını Güney’den tamamlayan bir saldırı konumuna girdi. O da yeni değil. Bu KDP’yi de doğru anlamak lazım. Evet, ‘82-85 arasında 9 maddelik bir protokol ile bir ittifak gerçekleşti. Ama 15 Ağustos Atılımı’ndan hemen sonra KDP bunu bozdu.

Ortaya şu çıktı: Öyle bir ittifakla KDP bir yandan YNK karşısındaki sıkışmışlığını gidermek, diğer yandan da esas olarak PKK’yi kendi yörüngesine çekip kendi etkisi altına alarak, üzerinde denetim sağlama amacı temelinde böylesi bir ittifaka girmişti.

KDP bütün örgütlere karşı bunu yaptı. Kendi dışında her hangi bir örgütlenmenin gelişmemesi için her türlü saldırıyı yürüttü. YNK ile birlikte yaptıkları saldırıların temelinde de bu vardı. Böyle benzer bir yaklaşımla PKK ile de ilişkilenmek istediği için başta gelişen PKK’ye şiddetle karşı çıkmak yerine, yumuşak yöntemlerle yanına çekip denetim altına almayı öngörmüş, fakat bunu başaramamıştı. 15 Ağustos Atılımı gelişip Kuzey’de gerilla harekete geçince de anlaşmayı bozup saldırıya geçti. Doktor Şivan ve arkadaşlarına dönük saldırıları da insan bu çerçeveden bakınca daha iyi anlıyor. Onları da önce yanına çekiyor, fakat denetim altına almakta zorlanınca öncülerini katletti. Ondan sonra hareketi etkisiz kılıp parçaladı ve kendi ajanlarını yerleştirerek denetim altına aldı. Dolayısıyla PKK ile yaptığı anlaşma kendi zeminine çekme çabasının bir sonucu olarak gelişmişti. Eyleme geçmeyi engelleyemeyince, bir de Doktor Şıvan hareketine yaptığı gibi, öncüleri katledemeyince açıktan antlaşmayı feshederek TC ile birlikte PKK’ye karşı savaş başlatmaya yöneldi.

Komploda düğmeye KDP bastı

PKK’ye dönük de benzer yaklaşımları olmuştu. Mesud Barzani’nin kendisi Şam’a giderek Önderlikle görüşüp anlaşmayı imzaladı. Önderliği Başûr’a davet etti. Bu yönlü tartışmalar da vardı. Biz doğru bulmadık. Zaten Önderlik de çok ihtiyatlıydı, iyi tanıyordu. Bunun da boşa çıkması ve sonrasında 15 Ağustos eylemlerinin de önlenememesi KDP’yi bugün sürdürdüğü ihanet çizgisine soktu. Ondan sonra da hep savaştı. Komploda düğmeye KDP bastı; Önderliğin Roma’dan çıkarılması, tutuklanıp bırakılmaması için Roma mahkemelerine belgeler sundu. Bu belgeler bizde mevcuttur. O bakımdan da şimdiki durum yeni değil.

Diğer yandan hareket açısından eylemler bir netleşme yarattı. Semir provokasyonu vardı. Semir, Baki ve Süleyman’ın Avrupa ve ülkedeki provokasyonları kafa karıştırıcı bir durumdu. Netsizlik vardı, ne olacağı belirsizdi. Hazırlık süreci biraz uzamıştı. Nereye varacak, nasıl sonuçlanacaktı? İşte 15 Ağustos Atılımı, bütün bu soruların yarattığı muğlaklığı, gevşekliği, kafa karışıklığını giderdi. Çizgiyi, olması gereken eylem çizgisini netleştirdi. Halk savaşı stratejisini, onun taktik uygulamalarını net bir biçimde ortaya çıkardı. Kısaca devrimci tutumu, devrimci-militan duruşu, ruhu netleştirdi. Her hangi bir muğlaklığa, tartışmaya, sağa-sola çekiştirmeye yer vermeyecek düzeyde açık etti. Partide önemli bir netlik ve atılım ortaya çıktı.

Tabii o dönem toplumun bütün kesimlerine ulaşılamamıştı. 12 Eylül rejiminin baskısı, şiddeti çok fazlaydı. Bakur’da çok yoğun bir denetim kurmuş, adeta Kurdistan’ı yeniden işgal etmişti. Zaten eylemlerin böyle düzenlenmesinin bir amacı da basına yansımaması durumunda en azından Botan-Colemêrg çevresinin eylemlerden haberdar olması üzerine planlanmıştı. Çünkü daha önce de ‘83’te Çelê (Çukurca)’de, Qilaban (Uludere)’da ajan-işbirlikçi yapıya karşı eylemler yapıldı fakat bu haber bile olmadı. Burada, bu alanda o düzeydeki çatışmalar normal yaşamın bir parçasıydı. Zaten sınır kaçakçılığı temelinde sıkça yaşanan bir durumdu. Onu aşan bir düzeyi ortaya çıkartmayınca basında haber bile olmadı, her hangi bir etki yapmadı. Bu durumu da aşabilmek için mevcut eylemler planlanmıştı. Gerçekleşen eylemlerin etkisi Bakur’a yayılması süreç içinde oldu. Savaşın devam ettirilmesi, gerilla mücadelesinin sürdürülmesiyle oldu. Fakat eylemlerin kışa kadar devam etmesi, her alanda peş peşe eylemlerin gelişmesi, Şemdinli’den Eruh’a kadar Botan halkını yoğun bir şekilde etkiledi.

15 Ağustos’tan yıl sonuna kadar yapılan askeri eylemlere dair bir TC generali 47 askeri eylemin yapıldığı bilgisini veriyordu. Bunlardan Spîvyan çetelerle yapılan çatışma dışında, hepsi askerle, orduyla yapılan çatışmalardır. Böyle devam edince tabii Botan halkında büyük bir kalkış yaşandı. Önceden başlamış olan katılımlar atılımla birlikte çok daha fazla oldu. Halktaki destek çok güçlü hale geldi. Botan toplumu yeni bir direnişin başladığını gördü. O anlamda 15 Ağustos bir milat oldu. Umudu yeniden canlandırdı, iradeyi, kendine güveni yeniden oluşturdu. Onurlu yaşamın önünü açtı. 15 Ağustos Atılımı insanlara onuruyla ölme imkânı kazandırdı. Direnemeden teslim olmuş insanlar için ölüm bile bir zulümdü. Direnişin etkisi altında insanlar bu zulümden kurtuldular. Bu temelde Botan’da yoğun bir kalkış oldu.

Yine Avrupa’da büyük bir kalkış oldu. Eylemler yansıdıkça Avrupa’nın zemininden de yararlanıldı. İlk büyük kitleselleşme Avrupa’da oldu. Bütün örgütlerin birleşip PKK’ye saldırmasına rağmen yurtsever kitle birden, hızla diğer örgütlerden kopup PKK saflarında birleştiler. Bu şekilde PKK 1985 yılından itibaren on binleri bir araya toplayabilen hareket haline geldi.

Rojava’da da önemli bir etki düzeyi ortaya çıkardı. Rojava, geri çekilişte de, ülkeye dönüşte de ev sahipliği yapmıştı. Efrîn’den Derik’e kadar doğrudan PKK’lilerle tanışmış bir toplumdu. Arkadaşlar her alanda kalmışlardı. Diğer örgütlerden de olsalar yurtsever özü olan bütün insanlar Önderlikle tanışmış, gerillaları tanımışlardı. Eylemlerin etkisi çok fazla oldu. Aslında Kürt toplumu üzerindeki 15 Ağustos eylemlerinin etkisini Botan, Rojava ve Avrupa’ya bakıp değerlendirerek görmek lazım. Zaten daha sonra Rojava’da gerillaya katılımlar da bu temelde başladı.

Atılımdan önce Rojava’daki propagandalarımız bir muğlaklık içeriyordu. Kürt örgütlerinde, Komünist Parti’de bulunan gençler arayış içindeydi. Ne yapacaklarını, nasıl örgütleneceklerini bilemiyorlardı. O dönem PKK’nin de gençlik ve çeşitli toplum kesimleri üzerinde belli bir etkisi gelişmişti ama bunu nasıl örgüte dönüştürecekti? Kuzey Kurdistan’da gelişen bir örgüttü ve Kuzey Kurdistan’a faaliyet yürütmeye gidiyordu. Rojava’da bu nasıl örgüte dönüşecek sorusu cevapsızdı. 15 Ağustos eylemleri o cevapsızlığı aştı. Soruya cevap verdi. Gençlik gerillaya katıldı. Halk yurtsever oldu, gerillayı destekledi. Böylece Rojava ve Avrupa’da örgütlenmenin de önü açıldı. Halkın, 15 Ağustos Atılımı’nı nasıl bir coşkuyla, umutla, iradeyle karşıladığı işte bu gelişmelerle kendini gösterdi. Daha sonra bu Bakur’a da yansıdı.

3’üncü Kongre hamlesi '90'larda serhildanları ortaya çıkardı

Eskiden bir Eruh isyanı var. Eruhlular bir sabah kalkıyorlar ki dört tane askeri getirmiş bir yere koymuşlar. “Bu nedir” diyorlar? “Türk jandarmasıdır, gelmiş buraya karakol kurmuş” diyorlar. Onlar da gidip vuruyorlar. “Eruh isyanı” denen isyan öyledir. Daha önceden Şemdinli’de de öyle bir durum gelişiyor. O isyanlardan kalan güçlü bir yurtseverlik var. İşte o isyancılardan Eruhlu biri ağır hastadır, yatağında yatıyor. Ne kalkabiliyor ne de ölebiliyor. 15 Ağustos günü eylemle birlikte cami hoparlöründen HRK’nin bildirisi okununca bir hareketlenme oluyor. O da büyük bir merakla ne olduğunu soruyor. Etraftakiler de “Kürt gerillaları varmış, askerleri vurup Eruh’u ele geçirmiş” diyorlar. O da “Ya! Allah’a şükür bugünü de gördük” deyip düşüp ölüyor. Yani azaptan kurtarıyor.

15 Ağustos’la başlayan 39 yıllık süreç nasıl gelişti? Tabii 1983-84-85-86 süreçlerini iyi anlamak lazım. Gerçekten de başka bir yere, ülkeye, toplumun içine gidiş gibiydi. PKK Botan’da hiç yoktu. Bir tek Gever’de Savaş Buldan PKK’nin taraftarıydı. Onun dışında coğrafya olarak da, toplum ve ilişki olarak da yeni girilen yurtsever bir alandı. KDP ile olan ilişkiler de buna destek sağladı. Yani onlardan da yararlanıldı. Bu yararlanma yanlış değildi. Fakat Önderlik her zaman KDP karşısındaki duruşu eleştirdi. Askeri olarak pratikleşmenin tarzını, yöntemlerini, zamanlamasını eleştirdiği gibi, KDP’ye dönük yaklaşımları da eleştirdi.

Şunu eleştirdi: Bu imkânlardan yararlanmak gerekli ama bu yararlanmayı her şey olarak görmemek, örgütü buraya dayandırmamak lazım. Gerillayı burada mevzilendirmemek gerekir. Onu geriye çekme olarak gördü. Bakur’a geçişi geriye çektiği için eleştirdi. Bir de Başûr’daki KDP yönetimi, bir Kürt gücü olarak görüldüğünden karşı çıkıldığında veya savaşıldığında ister istemez siyasi olarak onu güçlendiren bir etki yaptı. Bu bakımlardan Başûr’daki durumu eleştirdi.

3’üncü Kongre ve 1987 yılı, 15 Ağustos Atılımını yenileyen ve yeniden canlandıran, genişleten bir hamle oldu. 3’üncü Kongre’nin hem askeri tarz, taktik bakımından yaptığı düzeltmeler, hem ideolojik bakımdan fedai çizgisini geliştirmesi, her türlü erkek egemen zihniyet ve siyasete karşı kadın özgürlük bilincini, özgürlük çizgisini, bu temelde fedai militan ölçüleri geliştirmede paradigma değişimini başlatması önemli bir hamle oldu.

Duran Kalkan15 Ağustos kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 09:59 Seite 9

Bunun sonuçları 1987'den itibaren gerillaya yansıdı. 3'üncü Kongre hamlesi 90'da serhildanları ortaya çıkardı. Halk direnişini geliştirdi. Gerilla savaşını büyüttü, halkı bilinçlendirdi, örgütledi ve sonunda harekete geçirdi.

Demek ki öncü gerilladır, halk değil. Halkı, gerillanın öncülüğünün eğitici ve örgütleyici gücü harekete geçiriyor, eyleme kaldırıyor.

Serhildanlar, bir toplumun, sömürgeci soykırımcı sistemden kopuşunu ifade etti. Önce parça parça kadrolar kopuyorlardı, sonra halkın kopuşu oldu. Yani demokratik ulusun temellerini attı. Rojava'da gelişmeler oluyordu. Avrupa'da 1985'ten itibaren bir çekirdek oluşmuştu ama esas olarak Bakur'da demokratik ulusun temellerini attı. Buna Ulusal Diriliş Devrimi dedik. Ulusal diriliş devrimi, toplumu sistemden koparak demokratik ulus haline gelme, bu temelde bilinçlenip örgütlenmeye ve eyleme geçmeye başlamasını ifade ediyor.

Gerilla ve halk direnişi birleşti

Tabii böyle bir ulusal diriliş devriminin, demokratik ulus hareketinin ideolojik olarak öncülüğü 3'üncü Kongre ile birlikte gelişen kadın özgürlüğüydü. Pratik öncülüğü de serhildanlardaki kadın katılımı ile oldu. Böylece aslında serhildanlar bir yandan ulusal diriliş devrimi ve demokratik uluslaşmanın başlangıcı olurken, aynı zamanda kadın özgürlük devriminin başlangıcı oldu. İdeolojik ve pratik olarak böyle bir devrim hareketini de başlattı. Daha sonraki süreçte özgürlük devriminin derinleşmesini ve yenilmezliğini bu gelişme sağladı.

1993 yılı bir ara süreçtir. Önderliğin, 1993 Newroz'uyla birlikte içine girdiği bir ateşkes ve demokratik siyasi çözüm arayışı var. Bunda Turgut Özal'ın ve kısmen de Talabani'nin rolü var. Bir süreç değerlendirmesiydi. Aslında 1992 sonundaki Güney Savaşı sonuçlarının değerlendirilmesiydi. Gerçekler açığa çıkmıştı. Gerilla, halkı harekete geçirmişti. Gerilla ve halk direnişi birleşmişti. Kürt sorunu denen sorun açığa çıkartılıp aydınlatılmıştı. Sorun üzerindeki o bütün sır perdeleri kaldırılmıştı. Büyük bir aydınlanma hareketi olmuştu. Dolayısıyla siyasi çözüm de bunun üzerinde gelişir mi diye Önderlik şans tanıdı ama TC sistemindeki o çeteci ve soykırımcı güçler bunu bir taktik fırsat olarak değerlendirip kendilerini hazırlayarak yeni bir imha saldırısı başlattılar. PKK'ye dönük imha saldırısı başlatabilmek için hazırlık yapmayı bir taktik olarak kullandılar. Demirel de bunlara alet oldu. Zaten genelkurmay cephesi, Doğan Güreş ve arkadaşları kontrgerillaydılar. Mehmet Ağar, Tansu Çiller ittifakını oluşturdular ve böyle bir çeteci ekip 1993-98 savaşını ortaya çıkardı.

1998'de Önderliğin yaptığı değerlendirme önemlidir. Önderlik 15 yıllık savaşı anı anına, amansız bir biçimde yönetti. Altı yıl Mahsum Korkmaz Akademisi temelinde, altı yıl Parti Merkez Okulu temelinde bu savaşın sorunlarını çözen, çizgisini belirleyen, komutasını, savaşçısını hazırlayan bir büyük direnişin sahibi oldu. Sonunda '98'de şu noktaya vardı: 15 yıllık savaşın sonucunu pata olarak değerlendirdi. Yani ne zafer ne de yenilgi durumu. Bunu bizim açımızdan da, gerilla açısından da, hareket açısında da, TC Devleti açısından da böyle değerlendirdi ve bunun daha fazla devam etmesinin sakıncaları üzerinde durdu. Çeteleşmeyi geliştiriyor, yozlaşmaya neden oluyor dedi. Zaten gerilla öncülüğündeki direnişle büyük gelişmeler sağlanmıştı. Kürt toplumu aydınlatılmıştı. Parti öncülüğü gelişmişti, savunma gücü ortaya çıkmış, gerilla ve halk serhildanları gelişmişti.

Aslında Kürtler açısından sorun çözülmüştü. Kürtler kendi zayıflıklarını, geriliklerini büyük ölçüde aşmışlar, bilinç ve örgütlülükle özgür yaşama gücüne sahip olduklarını ortaya koymuşlardı. Türkiye ve dünya açısından da gerçekler bütün yalınlığıyla açığa çıkartılmış, gerekli aydınlanma sağlanmıştı. Böyle bir ortamda demokratik siyasetin önünü açarak bu çeteleşmeye, yozlaşmaya götüren süreci durdurmak gerektiğini değerlendirdi.

Daha sonra ABD'nin, Türkiye üzerinden Hafız Esad yönetimine dönük gelişen baskısı sonucunda Önderliğin Suriye'den de çıkartılma durumu gündeme gelince, bunları demokratik siyasi çözümün önünü açmak için değerlendirmek istedi. Avrupa'ya çıkış bu temelde yaşandı. Avrupa demokrasisini bir de bu biçimde sınamak istedi. Roma'ya kadar gitti. Roma'da sekiz maddelik bir çözüm planı sundu. Gerçekten de Kürt iradesini tanımak, Kürt sorununu çözmek isteyenler için makul bir çözümdü. Avrupa sisteminin ilkeleriyle çelişen hiçbir yanı yoktu. Fakat Önderliğe İmralı yolu gösterildi. Ne Avrupa ne ABD ne de BM, Kürt'ü inkâr eden ve imha etmeyi öngören sistemsel duruşlarından vazgeçmediler. Zaten bu zihniyet ve siyaset temelinde uluslararası komployu sürdürüp Önderliği imha etmek istediler, bu olmayınca da İmralı sistemi altında idama mahkûm etmeye kalkıştılar. Onu da başaramayınca İmralı çürütme politikası içerisinde yenilgiye uğratmak, etkisiz kılmak istediler.

Önder Apo 15 yıl dışarıda komuta ederek 15 Ağustos Atılımı'nı yürüttü. 25 yıldır da İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemine karşı direnerek bu mücadeleyi yürütüyor ve öncülük ediyor. Kürt Özgürlük İradesini ayakta tutuyor ve soykırımcı sisteme dayatıyor. 25 yıldır İmralı sistemi altında Önderliğe dönük geliştirilen saldırılar bu dayatmayı kırmak, ezmek için yapılıyor. Bir de 15 Ağustos Atılımı, bu şekilde 25 yıldır uluslararası komploya karşı böyle bir mücadele olarak sürüyor.

15 Ağustos Atılımı'ndan sonra Türkiye'de bir kişiyi daha idam ettiler. Ondan sonra idamlar fiilen durdu. 2 Ağustos 2002'de de Anayasa'dan idamı kaldırdılar. Bunların hepsi 15 Ağustos Atılımı ve Önder Apo'nun mücadelesine bağlıdır. Kürtlerin ve gerillanın mücadelesi Türkiye'de neye yol açıyor diye soranlara pratik cevap olarak bunu söyleyebilirim. Çünkü bazıları gerçeği çok alçakça tersyüz ediyor; Mücadelenin Türkiye'ye zarar verdiğini, Türkiye'de faşizmi beslediğini, MHP'yi tırmandırdığını söylüyorlar. Bunların hepsi boş laflar. Türkiye'de aydınlanma, bütün yalanların yıkılması, maskelerin düşmesi, gerçeğin açığa çıkması, demokrasi ve özgürlüğün nasıl olacağının görülmesi 15 Ağustos Atılımı'yla, gerilla direnişiyle, PKK mücadelesiyle oldu. PKK ve 15 Ağustos Atılımı, Kürtler için nasıl özgürlük ise Türkiye toplumu içinse demokrasidir.

15 Ağustos Atılımı'nı Kürtler açısından bir özgürlük bayramı yaptık. O düzeye geldi ama bunu Türkiye'de bir demokrasi bayramı haline getiremedik. Bu bizim açımızdan büyük bir eksiklik. Ama Türkiye'de "ben devrimciyim, demokratım, sosyalistim" diyenler açısından da çok büyük bir eksiklik. Hala sosyal-şovenizmin etkilerinin var olduğu görülüyor. Hala Kürt sorununa ve Kürt sorununun çözümüne ihtiyatlı yaklaşıyorlar. Egemen güçler kadar bile sorunu esas almıyor ve sorunu gündeme getirip mücadele etmiyorlar. Onun için de etkisizdirler. Darbe yapan subaylar, biliyor mu diye Adnan Menderes'i idama götürürken sınamak amacıyla "Türkiye'nin en önemli sorunu nedir" diye soruyorlar. O da hiç düşünmeden "Kürt sorunu" diye cevaplıyor. Ama sosyalistlere sorsan nereden kaynaklandığını bile bilmediği birçok uyduruk sorunu, en önemli sorun diye önüne getirirler. Ama devleti yönetenler ne yaptığını biliyor.

Kürt sorununu çözebilmek için Türkiye toplumunun doğru bilinçlendirilmesi çok çok önemli. Önder Apo İmralı mücadelesinde bunu geliştirmek istedi. Kürt sorununun ulus devlet çizgisinde çözülemeyeceğini gördü. Önderlik kadar hiç kimse ulus devlet zihniyetini, çizgisini geliştirmedi, propagandasını yapmadı, ulus devletin çözüm olacağına inanmadı. Hiç kimse O'nun kadar mücadelesini vermedi. Gerilla da onun içindi, ordu kurma da onun için geliştiriliyordu. Devlet temelinde Kürt sorununu çözme mücadelesini Önder Apo kadar hiç kimse Kurdistan'da geliştirmedi. Şêx Mahmut Berzenci'nin biraz böyle yaklaşımları var. Gazi Muhammed ve arkadaşlarında da bir devlet olma tutkusu ve arayışı epeyce güçlü ama tabii PKK bunları çok çok aştı.

Önder Apo sosyalizmin ve demokrasinin devletten kurtarılmasını sağladı

Bu sistem, Kürtlere ulus devlet vermiyor. Onun yokluğu üzerinde oluşmuş. Ya sistemi tümden değiştireceksin ya da bu sistemde o çözüm yok. Bu temelde paradigma değişimi aslında böyle gündeme geldi. Ulus devlet çözümü yoksa o zaman çözüm nasıl olmalı sorusu, arayışı Önder Apo'yu paradigma değişimine götürdü. Sosyalizmin ve demokrasinin devletten kurtarılmasını sağladı. Sosyalist özgürlükçü akımların literatüründeki bütün yanlışları ortadan kaldırdı. Amaçla araç çelişkisini kökten çözdü. Özgürlük, eşitlik gibi ilkeleri en büyük baskı, sömürü tekeli olan devlet ve iktidarla gerçekleştirme anlayışının yanlışlığını ortaya koydu. Başarı getirmeyeceğini, devrim yapılsa bile korunamayacağını gösterdi.

Zaten tarihsel olarak da bütün özgürlükçü akımların nihayeti böyle olmuştu. En son reel sosyalizmin çözülüşü bu konuda son derece öğretici bir dersti. Önder Apo ne yaptı? Bir paradigma değişimi yaptı. Bu paradigma değişimiyle birlikte, PKK'de de yaşanan ideolojik bunalımı çözerek başta Kürt sorunu olmak üzere kadın özgürlük sorunu, bütün ekolojik sorunlar, iktidar ve devlet sisteminin ortaya çıkardığı bütün toplumsal sorunlar için "Demokratik Ulus ve Demokratik Konfederalizm" çözüm modelini ortaya çıkardı. Siyasi yapı ve ulus-devlet alternatifi olarak Demokratik Konfederalizm, milliyetçi, tekçi uluslaşmaya alternatif olarak da Demokratik Ulus projeleriyle bütün sorunlara çözüm geliştiren bir değişimi, düşünsel yenilenmeyi, yeni bir paradigmayı ortaya çıkardı. Böylece bütün ezilenler için kurtuluş yolunu gösteren bir Önderlik haline geldi. Kendisini evrenselleştirdi, küreselleştirdi.

Dünyadaki düşünceleri Kurdistan'a getirip Kürt sorunu çözümünde bir teoriye, ideolojik-politik çizgiye, strateji ve taktiğe dönüştürüp pratikleştirmeye çalışıyordu. Daha sonra ise Kurdistan'da gerilla öncülüğünde gelişen büyük özgürlük mücadelesinin dersleri temelinde bu sefer halklar, kadınlar, işçi ve emekçiler başta olmak üzere bütün insanlığın iktidar ve devlet sistemi tarafından yaratılan sorunlarının çözümünü öngören düşünce sistemini ortaya çıkardı. Böylece Önderliğini, bütün ezilenlerin kurtuluş Önderliği haline getirdi, evrensel, küresel kıldı.

Diğer yandan da büyük gücüyle Türkiye'yi aydınlatmaya, insanlarını ikna etmeye çalıştı. Türkiye'de sosyal şovenizmi, faşist-ırkçı-şoven milliyetçiliğin etkilerini kırmaya yöneldi. Sosyal şovenizmin etkilerini kırarak Kürt özgürlüğü temelinde Türkiye'nin demokratikleşmesini, demokratik devrimini öngören bir anlayışı, zihniyeti geliştirmeye, bunu Türkiye'deki devrimci, demokratik harekete, kadın-gençlik hareketlerine, Türkiye toplumuna yaymaya çalıştı. Çünkü çözüm orada olacak. Çözüm Türkiye'nin demokratikleşmesinde olacak.

Bu da sadece birkaç insanı demokratikleştirmek müttefik yapmak değil, bütün Türkiye toplumunu demokrasi bilinciyle aydınlatmaktan geçiyor. Bunlar için çaba harcadı. Bu 25 yıllık sürecin çeşitli aşamaları var. 2004'e kadar gelen bir süreç var. Aslında Önderlik 2003 baharında süreci bitirdi. 1983'te olduğu gibi biz yeniden uzattık, erteledik. Tasfiyeciliğin etkilerini aşarak harekete geçemedik. Ancak bir yıl gecikmiş olarak 1 Haziran 2004'te hareketi Önderlik çizgisiyle yeniden bütünleşir hale getirebildik.

Yeni bir direnme ve mücadele süreci başlattık. Hem tasfiyeciliği yenme hem de AKP'nin uluslar-

Duran Kalkan15 Ağustos kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:00 Seite 10

arası komployu başarıya götürme misyonunu boşa çıkarma hamlesiydi. PKK'nin yeni paradigma temelinde yeniden yapılanmasını, demokratik konfederalizm çözümünü halka taşıyarak pratikte gerçekleştirmesini sağlama hamlesiydi. Demokratik siyaset stratejisiyle bu hamle sonuca götürülemeyince 1 Haziran 2010'da strateji değişikliğiyle Devrimci Halk Savaşı Stratejisini, dördüncü stratejik hamle sürecini başlattık.

Düşman 2014'te Çöktürme Eylem Planı'yla buna karşılık verdi. 24 Temmuz 2015'ten itibaren de fiilen uygulamaya koydu. Sekiz yıldır buna karşı direniyoruz. Çöktürme Eylem Planı Rojava Devrimi'ni tasfiye etmeyi, Şengal'deki gelişmeleri yok etmeyi, esas olarak da Medya Savunma Alanları'nda gerillayı ezip PKK öncülüğünü tasfiye etmeyi hedefleyen bir saldırıdır. Çöktürme Eylem Planı'nı böyle görmek lazım. Kuşkusuz TC Devleti'nin 15 Ağustos Atılımı karşısında her zaman bu hedefi vardı. Daha önce de PKK'ye karşı böyle süreçler geliştirdi ama Çöktürme Eylem Planı kadar somutlaşmış, görüş birliği oluşturmuş, tüm imkânları seferber etmeyi öngören bir saldırı önceki süreçlerde olmadı. Bu kadar uzun süreli, devamlılığı olan bir saldırı gelişmedi. Bu saldırıya karşı sekiz yıldır direniliyor.

Rojava Özgürlük Devrimi bu direniş içerisinde gelişti. Özellikle 1 Haziran 2010'dan itibaren içine girilen yeni stratejik mücadele sürecinin önemli bir sonucu oldu. Tabii daha önceki devrimci çalışmalara ve gelişmelere dayandı. Daha önceki süreçte Medya Savunma Alanları'nı ve Bakur'daki gerillayı tasfiye etmeyi hedefleyen düşman saldırıları oluyordu. Rojava Devrimi'yle birlikte faşist-sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaset çok daha korktu. Medya Savunma Alanları'nın Efrîn'e kadar uzaması ve sınır boyunca Kurdistan'daki özgür alanların bu kadar genişlemesi TC'yi büyük korku ve telaşa soktu. Çöktürme Eylem Planı'yla bütün bu gelişmeleri ezip imha etmeyi öngördüler.

KDP ihaneti AKP-MHP faşizmiyle en üst düzeyde birleşti

39'uncu yılda da bu saldırılar sürdü. Biz 15 Ağustos'un 39'uncu yılını Zap, Avaşîn ve Metîna'daki direniş öncülüğünde karşıladık. Buraya dönük işgal saldırıları bütün yoğunluğuyla sürdürülüyor. Biz de bu işgale karşı HPG ve YJA Star gerillaları olarak büyük bir direniş içerisinde olduk. Önceden yapılan hazırlıklara dayalı olarak tünel, tim savaşını birleştirerek kahramanca bir direniş yürütüldü ve bu büyük bir kararlılıkla sürdürülüyor. Bunun etrafında diğer alanlarda gelişen bir gerilla direnişi, onun etrafında da gençlik ve kadın hareketlerimiz öncülüğünde gelişen bir halk direnişimiz var. Demokratik siyaset de bu temelde mücadele yürütüyor.

Dikkat edilirse 15 Ağustos Atılımı'nın 39 yıllık mücadelesinin her yılı büyük bir mücadeleye sahne oldu. Hem zorlukları daha çok oldu hem de mücadelenin derinliği ve kapsamı daha çok büyüdü. 39'uncu yıl tümüyle böyle olmuştur. Kimyasal ve taktik nükleer silahlara karşı, KDP ihanetinin en üst düzeyde AKP-MHP faşizmiyle birleşip saldırmasına karşın 39 yıla bedel bir mücadele verildi. Küresel sistem, aslında TC koordinatörlüğünde DAİŞ'i, Hizbulkontra'yı, KDP'yi tetikçi olarak öne sürüp gerillayı ezmek, PKK'yi tasfiye etmek istiyor. Dolayısıyla 39'uncu yıl mücadelesi her zamankinden daha büyük bir mücadeleye sahne oldu.

Sonuç olarak 40'ıncı yıla nasıl giriyoruz? Mayıs seçimleri sonucunda yeni bir Türkiye yönetimi oluştu. Tayyip Erdoğan ve Cumhur İttifakı'na dayalı yeni bir faşist-sömürgeci, soykırımcı yönetim ortaya çıkartıldı. Bu ittifak Kürt soykırımını sürdürüp sonuca götürme vaadiyle seçime girdi ve bu temelde seçim propagandası yaptı. Seçim sonrasında da kendisini tamamen bu amaca göre yapılandırdı, şekillendirdi. İttifaklarını oluşturdu; Astana görüşmesi, NATO görüşmesi, Ortadoğu görüşmeleri ile dışarıdan da alabileceklerini aldı. KDP'yi uşaklaştıracağı kadar uşaklaştırdı.

Şimdi tüm gücüyle saldırıyor. Medya Savunma Alanları'nda işgali tamamlamak için saldırıyor. Mexmûr ve Şengal'e fırsat buldukça havadan, olmazsa ajanları yoluyla karadan saldırıyor. Rojava'ya dönük 24 saat saldırı halinde. Siyasi durum gereği doğrudan askeri işgal saldırısını her yere yayamıyorlar. Bazı yerlere yaydılar. Bunu daha da genişletmeye çalışıyorlar. Yayamadıkları yerlere de hava saldırısıyla, MİT-Kontrgerilla marifetleriyle saldırı yürütmeyi hedefliyorlar. Karşımızdaki düşmanın böyle bir saldırısı var. Buna Rusya ve İran da kısmen destek verdi. İsveç'in NATO'ya girmesi çerçevesinde, NATO ve ABD'den de PKK'ye karşı yürütülen mücadele için tam destek alıyor. İhaneti kullanarak, Hizbikontra'yı tekrar devreye koyarak topyekûn bir saldırı yürütüyor. Bunu görmemiz lazım. Bu saldırıyı olabildiğince büyütmeye çalışıyor. Saldırının askeri boyutları ortada. İfade ettik, bunu sadece askeri değil, siyasi ve diplomatik olarak da yürütüyor. İşte Bağdat'a gidip Kurdistan'ın sularını Kürtleri katletmek için pazarlık konusu yapacak. Herkese her şeyi pazarlıyor. Kürt değerlerini de Kürtleri yok etmek için pazarlıyor. Bu kadar gözü dönmüşçesine bir saldırı var. Siyaseten toplum üzerindeki saldırı düzeyi, 12 Eylül'ü fazlasıyla aşmış olan zindanlardaki baskı ve katliam ortada. Sokakta ajanlaştırma faaliyeti, kadın ve gençler üzerindeki özel savaş en ileri düzeyde.

Tabii bütün bunların hepsini en çok da ideolojik, kültürel saldırı olarak yürütüyor. Aslında askeri, siyasi ve diplomatik saldırı da esas olarak ideolojik, kültürel saldırıya dayanıyor. Çok yoğun bir propaganda bombardımanı var. Önder Apo, kapitalist moderniteyi toplum kırım saldırısı olarak değerlendirdi. Toplum kırım saldırısı en fazla TC tarafından soykırım olarak Kürtlere karşı yürütülüyor. Türkiye toplumuna karşı toplum kırım olarak yürütülüyor. Öyle ki bunun temelinde zihniyet, duygu ve ruh kırımı var. Herkesi insan olmaktan çıkartmaya çalışıyor. Herkesi, posası çıkmış, istenildiği gibi sömürülen, tetikçi olarak kullanılan faşist bir çeteye dönüştürmek istiyor. Gerçekten de bunu çok büyük ölçüde de yapıyor. Son seçimler de onu gösterdi.

Bir örgütlülükleri vardır. Bunun korkutmayla, satın almayla bağı var ama en çok da zihniyet kırımıyla, ideolojik, kültürel saldırıyla bağı var. Basını, sanal medyayı, müziği, dizileri, sinemayı her şeyi çok etkili kullanıyor. Eski Kemalizm'in izi bile kalmadı.

Şimdi İttihat ve Terakki'nin Türk-İslam sentezci, yani dinci-milliyetçi ideolojisi tümüyle Türkiye'ye hâkim oldu. Hâkim olan ideoloji MHP'dir, AKP MHP'lileşti ve onu uyguluyor. Dolayısıyla Enverci bir cumhuriyet var. Buna "İkinci Cumhuriyet" diyorlar. Bu doğrudur. Mustafa Kemal'in adı kullanılıyor ama Enver Paşa zihniyeti ve siyaseti hâkim. AKP-MHP ittifakı bu duruma geldi. Çok açık ki 40'ıncı yılda da saldırıları bu temelde tüm gücüyle sürdürecek, bütün gücünü seferber ediyor ve edecek de. Bunda her hangi bir tereddüt, kuşku yoktur.

Peki, bunun karşısında ne yapmak gerekli? Bu sorunun cevabını bulmak için de çok düşünmeye, tartışmaya gerek yok. 39 yıllık 15 Ağustos direnişi 40'ıncı yılda da ne yapmamız gerektiğini bize gösteriyor, nasıl yapmamız gerektiğini öğretiyor. Düşman saldırıları 40'ıncı yıl görev ve sorumluluklarımızın neler olduğunu net bir biçimde ortaya koyuyor. Gerilla zaten yoğun bir saldırı altında ve bunu kırmak için gerçekten de 15 Ağustos Atılımı'nın yıl dönümünü selamlama temelinde Tepê Cûdî ve bütün Zap, Avaşîn, Metîna alanında çok etkili eylemler geliştirdi. Bu hala da sürüyor. Bakur'da da Mêrdîn'den Dersîm'e, Garzan'a kadar çatışmalı bir pozisyon var. Botan'da çatışmalı durum sürüyor. Gerilla 15 Ağustos 1984'te başlattığı ve 39 yıldır geliştirdiği direnme tutumunu, çizgisini 40'ıncı yılda da tam bir Apocu fedai ruhla şehitler çizgisi ve öncülüğünde sürdürüyor. Dağdaki bu durum artık şehre yayılıyor. Kentlerde, metropollerde kısmi eylemlilikler var. Tabii daha çok yayılması gerekiyor.

Serhildanları, kitle ve demokratik siyasi eylemliliği her yerde geliştirmek lazım. Bunu bir kampanya, atılım düzeyinde yürütmek gerekir. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü, Kürt sorununun çözümünü hedefleyen bir hamlesel mücadeleye ihtiyacımız vardır. 15 Ağustos Atılımı'nın 40'ıncı yılına girerken 40'ıncı yılda mücadeleyi yeni bir atılım mücadelesi haline getirmemiz, yeni bir hamlesel düzeye ulaştırmamız gerekiyor. Yeni hamle çözümler üretmeyi, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlamayı ve Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirmeyi öngörmeli. Yani başlangıç değil, çözümü yaratan, sonuçlar doğuran bir yapıda olmalı. Bunu dört parça Kurdistan'da, yurtdışında ve her yerde geliştirmeliyiz.

Topyekûn bir halk direnişini geliştirmeliyiz

Düşman askeri bize nerede saldırıyorsa bizim de orada ona askeri olarak saldırabilmemiz lazım. Diğer türlü olmaz, yoksa karşılık veremeyiz. O bakımdan Başûr'un da, Şengal'in de, Rojava'nın da askeri bakımdan yapacağı işler çoktur. Fakat sadece askeri eylemlerle olmaz. Topyekûn faşist-soykırımcı imha ve tasfiye saldırısı varsa, biz de ona karşı Devrimci Halk Savaşı stratejisi temelinde topyekûn bir halk direnişinin sahibi olmalıyız. Gerilla direnişi bunda öncü. Bu direnişi sadece parti kadrolarının, gerillanın profesyonel devrimcilerin işi olmaktan çıkarıp yerel gerilla haline getirmek, halka yaymak, öz savunmaya dönüştürmek gerekiyor. Yani sadece öncü savaşı yetmez, öncü halkı da savaştırır hale gelmeli. Sadece kendimizi savaştırmayla uğraşmamalıyız. Çoğu arkadaşın perspektifi o kadardır.

Gençlik yönetiminden arkadaşlar var. Kaç milyon Kürt genci var, bu gençleri örgütleyip savaştırması için parti kendilerini başkomutan olarak görevlendirmiş ama "Biz HPG'ye gidip kendimiz savaşacağız" diyorlar. Bu kadar da dar ufuklu olmak çok kötü bir şey. Gerçekten böyle olmaz. Bu, nasıl bir imkân üzerinde olduğunu, nasıl bir görev ve sorumlulukla bağlı olduğunu görmemeyi ifade ediyor. Dolayısıyla halkı savaştırır hale getirmek lazım. Bu da "halk niye savaşmıyor, niye savaş alanında durmuyor, bu ne biçim halk!" demekle olmaz. Halkı öncü eğitir, örgütler, komuta eder. Komutan lazım. Halk, komutansız nasıl savaşacak. Halka komutanlık yapabilen kimse var mı? Bir kişi "ben bu yurtsever toplumu eğiteceğim, yerel gerillacı yapacağım ve savaştıracağım" diye ortaya çıkıyor mu? Hayır, çıkmıyor. "Ben ancak kendimi savaştıracağım" diyor. Sadece kendisiyle sınırlanmış bir devrimcilik, çok dar bir devrimcilik. Bunun Apoculukla ne alakası var. Önderlik gerçeğiyle ne alakası var.

Dikkat edelim gerçekten Önderlik böyle midir? Önder Apo'dan bunu mu anlıyoruz? Öyle anlayamayız. Bunun için savaşın yayılması lazım. Yayılması demek, sadece Türkiye'ye, Başûr'a yaymak değil, her yerde halka, gençliğe, kadınlara yaymak gerekir. Öz savunma savaşını her yerde geliştirmek lazım. Sadece öncü düzeyinde, profesyonel devrimci gerilla düzeyinde geliştirmek yetmez. Bizim bir zayıflığımız da buradadır. Bunun bilincine varmışız. 40'ıncı yılda bu zayıf yanlarımızı aşmaya çalışacağız. Aştığımız oranda başarılı olacağız.

Tabii onun yanında halk direnişi de var. Demokratik siyasetin direnişi var. Serhildanları, kitle ve demokratik siyasi eylemliliği de her yerde geliştirmek lazım. Bunu bir kampanya, atılım düzeyinde yürütmek gerekli. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü, Kürt sorununun çözümünü hedefleyen bir hamlesel mücadeleye ihtiyacımız vardır. 15 Ağustos Atılımı'nın 40'ıncı yılına girerken 40'ıncı yılda mücadeleyi yeni bir atılım mücadelesi haline getirmemiz, yeni bir hamlesel düzeye ulaştırmamız gerekiyor.

15 Ağustos 1984 bir başlangıçtı. Yeni hamle çözümler üretmeyi, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlamayı ve Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirmeyi öngörmeli. Yani başlangıç değil, çözümü yaratan, sonuçlar doğuran bir yapıda olmalı. Ama yine dikkat edilirse hamlesel olmaya ihtiyacımız var. Bunu dört parça Kurdistan'da, yurtdışında ve her yerde geliştirmeliyiz.

Devrimci Halk Savaşı stratejisiyle hareket ediyoruz. Bunda zayıflıklar, eksiklikler olduğunu değerlendirdik. Sonuçta şunu görmeliyiz: Düşmanın saldırıları yoğun, hiçbir ahlaki, hukuki kural dinlemiyor. Her gün katliam yaparak ancak ayakta kalıyor. Böyle yapıyorsa bu güçsüzlüğünden kaynaklanıyor. Başka türlü mücadeleyi yürütememesinden, kendisini ayakta tutamamasından kaynaklanıyor. Evet, Tayyip Erdoğan yönetimini yeniledi, çeşitli ilişkiler de kuruyor, fakat hiçbirisi yeni değildir. Bütün gücüyle eski ilişkileri sürdürmeye çalışıyor. Biraz daha kredi ve destek bulmaya çalışıyor.

Yoksa Kazakistan'daki yönetim biz artık burada toplantı yaptırmıyoruz dedi. İran'la her zaman çelişkilidirler. Rusya ile ilişkileri gelgitlidir. Tabii NATO destekliyor. ABD, Ukrayna Savaşı nedeniyle savaş yanlısı ve Türkiye'ye çok fazla prim verdi. Ama 1952'den beri yöneten NATO'dur. Ondan önce de İngiltere sistemiydi. Söylenenlere göre bir gün Mustafa

Duran Kalkan15 Ağustos kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:03 Seite 11

Kemal sürekli girdiği koma durumundan çıktıktan sonra hemen "bana İngiliz elçisini çağırın" diyor. Elçi gelince Cumhurbaşkanlığı mührünü önüne koyup "Alın bunu, başıma bunu saran ve beni bu hale getiren sizsiniz, ne hayrını görüyorsanız görün" diye çıkışıyor.

Tabii TC'yi İngiltere kurdu. İngiltere ile çatışıyor gibi göründü ama öyle değil. Birinci Dünya Savaşı'nı TC-İngiltere anlaşması sonuçlandırdı. 1926 Ankara Antlaşması'yla Irak-Türkiye sınırını da çizdiler. Şunu bilmemiz lazım: Tayyip Erdoğan, herkesi seferber edebilmek, imkân ve fırsat bulup bu savaşı sürdürebilmek için yaşına bakmadan 24 saat o hasta haliyle çalışıyor.

İçte bir sürü karışıklık var. Muhalefet yeniden dizayn oluyor. CHP'deki kaynama durumu iyidir. Birinci kurucu parti CHP idi. Şimdi AKP-MHP oluyor. CHP aşılıyor. Zaten mevcut varlığı AKP-MHP faşizmine koltuk değneği olmaktan başka bir sonuç ortaya çıkartmıyor. Yeni, demokratik akımlar daha çok çıkacak. Devrimci mücadelenin gelişmesi için imkânlar daha çok.

Dünyada da durum böyledir. 3'üncü Dünya Savaşı, PKK mücadelesiyle daha mücadeleci bir şekle büründü. Kurdistan özgürlük mücadelesinin sisteme vurduğu darbeler, 1'inci ve 2'inci dünya savaşında yediği darbelerden daha büyüktür. Bunun askeri yıkıntısı çok fazla olmayabilir ama zihniyet yıkıntısı, düşünsel aydınlatma, bütün yalanları yıkma, maskeleri düşürme, hakikati ortaya çıkartmada PKK mücadelesinin kapitalist modernite sistemi üzerindeki yıkıcı etkisi çok daha fazladır. Bu şimdiden çok büyük bir noktaya ulaşmış durumda. Giderek tam iki sistem çatışmasına dönüştü. Bu, kapitalist modernite ile demokratik modernite çatışmasıdır, tekelci uygarlıkla demokratik uygarlık çatışmasıdır.

Dünyada HPG ve YJA Star gibi bir gerilla gücü yoktur

Bu giderek daha da fazla gelişiyor ve dünyaya yayılıyor. Dolayısıyla bizim mücadele potansiyelimiz, imkânlarımız daha fazla. Evet, uzun bir mücadele süreci yaşadık, belli bir yıpranma oldu, ağır bedeller ödedik, acılar çektik. Ama bilinçlendik, örgütlendik, mücadele etmeyi öğrendik, mücadeleyle özgür yaşayabileceğimizi, kazanabileceğimizi gördük. Dört parça Kurdistan uyandı, yurtdışındaki Kürtlük uyandı. Fedai çizgisinde yeni bir parti ortaya çıktı.

PKK gibi bir parti dünyada yoktur. HPG ve YJA-Star gibi bir gerilla dünyada yoktur. Bu düzeye tarihte ilk defa ulaşılıyor. Çünkü Kürt soykırımı gibi bir soykırımcı saldırı da dünyada yok. Tam ona karşılık olan bir mücadele tarzı ortaya çıkmış.

Diğer yandan paradigma değişimi, bütün ezilenlerin kurtuluş yolunu aydınlatmış, bunu bölge ve dünyaya daha fazla yaymıştır. Bu, kadınlar, gençler, aydınlar, siyasetçiler, sanatçılar, işçi ve emekçiler, ezilen halklar tarafından çok daha fazla benimseniyor. Dış mücadele daha fazla gelişme potansiyeline sahip ve çok daha fazla gelişiyor. Önderlik gerçeğini daha güçlü savunuyorlar. Dikkat edelim Lozan'daki Kürt Konferansı, Avrupa aydınlarının gerçekleştirmiş olduğu konferans kadar Önder Apo'yu sahiplenemedi. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için mücadele çağrısı yapamadı.

Kısaca eksiklerimiz, geçmişten kalan hatalarımız çok, birçok imkân ve fırsatı heder ettik. Birçok potansiyeli kullanamadık. Ama mevcut haliyle düşman, faşist-soykırımcı zihniyet ve siyaset bütün imkân ve fırsatlarını, bütün potansiyelini azami derecede harekete geçirirken devrim cephesi, biz hala potansiyelimizin çok az bir kısmını harekete geçirebilmiş durumdayız. Savaş olarak hala öncünün verdiği bir savaş var, o da dağ ile sınırlı kalmış durumda. Öncüden öte, tüm toplumu, yurtseverliği savaştırabilmek için zengin bir potansiyelimiz var. Kadın ve gençlik hareketleri bütün bölgede etkili bir düzeyde seyrediyor. Ortadoğu'da demokrasi hareketini geliştirmek için büyük bir potansiyel var. Kürt özgürlük mücadelesi bu bakımdan öncüdür. Yine tabii dünyada geniş bir mücadele potansiyeli var.

Küresel sistemi değiştirme mücadelesi yürütüyoruz

Artık sadece ulusal bir mücadele yürütmüyoruz. Kürt sorununu çözmek istiyoruz, ama Kürt sorununu, yaratan güçler küresel sistemdir. Küresel sistemi değiştirme mücadelesi yürütüyoruz. 40'ıncı yılda bu çok daha fazla öne çıkacak ve gelişecek. Burada aslında sorun şu: Bizim bu potansiyeli doğru eğitip, örgütleyip eyleme dönüştürebilmemizdir. Yerinde ve zamanında öncülük görevlerini başarıyla yerine getirebilmektir. Parti öncülüğünün, gerilla öncülüğünün, kadın ve gençlik öncülüğünün rolünü her alanda, her zaman doğru bir tarzla, yöntemle, yeterli bir tempoyla yerine getirmesidir.

Aslında 40'ıncı yıl, büyük bir çatışma yılı olacak ve 40'ıncı yılda büyük başarı kazanmamamız için hiçbir neden yok. Ama bu biraz bize bağlı. Bizim kendimizi engel olmaktan çıkarmamız gerekli. Engel olmaktan kendimizi çıkartabilir miyiz? Evet, kesinlikle çıkartabiliriz. Bu noktada 15 Ağustos ve 14 Temmuz büyük bir öğreticiliğe sahip. Yine 30 Haziran büyük bir fedai öğreticilikle karşımızda durmaktadır. Demek ki bizim eksikliklerimiz giderilmez değildir. Giderilebileceğine dair örnekler çoktur. Ama o gerçekliğe ulaşmamıza, orada bütünleşmemize bağlı. 30 Haziran çizgisini, 14 Temmuz çizgisini, 15 Ağustos çizgisini doğru anlamamıza bağlı. O çizgiyi doğru özümseyip başarıyla uygulamamıza bağlı.

Şimdi düşman bazı yerlere saldırıyor ama 12 Eylül'de her yere saldırıyordu. 15 Ağustos 1984'te eylemler olurken ortalık güllük gülistanlık değildi. Her şey devrimden yana, dolayısıyla karşı devrim çok zayıf değildi. Tersine karşı devrim çok güçlüydü. Karşı devrim 12 Eylül darbesiyle hamle yapmıştı. NATO, İran-Irak savaşıyla Ortadoğu'yu yeniden ele geçirmeye çalışıyordu. İran'ın açtığı gediği tümden kapatmak istiyordu.

Şimdi o koşullarda 15 Ağustos Atılımı nasıl oldu? 14 Temmuz direnişi için sorduğumuz soruları 15 Ağustos için de sormamız lazım; Atılım, nasıl gelişti ve neye dayandı? İmkânlar ve fırsatlar çoktu da onun için mi büyük devrimci atılım ortaya çıktı? Hayır. Tersine hiç yoktu. O halde onunla bile devrimci eylem yapılabiliyor. Büyük atılım başlatılabiliyor. 15 Ağustos Atılımı gibi tarih yapan atılımlar o koşullarda bile ortaya çıkartılabiliyor. Peki, şimdiki imkân ve fırsatlar bu konuda daha mı az ve zayıftır? Hayır, daha güçlü. Potansiyelimiz daha mı az? Hayır, daha güçlü. Geriye bizim 15 Ağustos Atılımı'nı, 14 Temmuz direnişçiliğini, 30 Haziran direnişini geliştiren o ruhu, bilinci, iradeyi, yaratıcılığı edinmemize kalıyor. Sorun yine bizde ve çözüm de bizden doğru gelişecek.

O halde 15 Ağustos Atılım ruhunu, zafer inancını iyi edinmeliyiz. Önder Apo **"Bir umudun, inadın, iradenin, inancın atılımı"** dedi. Şu imkânın, bu fırsatın atılımı demedi. Tersine "Umudun, iradenin, ısrarın ve inancın atılımı" dedi. O halde bunları edindiğimiz zaman şimdiki imkânlarla çok daha fazla bu atılımı geliştirebiliriz.

Egîd komuta çizgisini doğru anladığımız zaman şimdiyi daha iyi uygulayabiliriz. Egîd yoldaş bir kâhin değildi. Bizim gibi bir insandı. Belki sorunları çoğumuzdan daha çoktu, zayıflıkları daha fazlaydı. Ne bilinci o kadar çoktu ne imkânı, ne de fiziki gücü o kadar vardı. Peki, nasıl böyle bir sürece yol açtı? Bunu iyi anlamamız lazım. O bilinci, inancı, iradeyi, o ısrarı, o fedakârlığı görebilmemiz gerekli. O yaratıcılığı doğru anlamamız lazım. Önder Apo "Kendini bu işe yatırmak" diyordu. Gerçekten yatırıcı olabilmek gerekli. Önderlik **"Komutanını arayan savaş"** dedi. Arkadaşlar da bunu hep söylüyorlar ama ondan sonra da kendilerine komutan diyorlar.

Aslında bu savaşa komutan olunabilirdi. Zamanında olundu da. Önder Apo'nun kendisi komutanlık ediyordu. Bir defa komuta çizgisini orada göreceğiz. Egîd komuta çizgisini doğru anlayacağız. Böyle imkâna, fırsata, hazıra dayanan bir komuta çizgisi değildi. 24 saat yoğunlaşmaya, düşünceye, emeğe dayanan bir komuta çizgisiydi. İdeolojik-örgütsel-askeri-eylemsel her konuda öncülük eden bir komuta çizgisiydi. Komple bir devrimcilikti. O bakımdan savaş, komutasını ortaya çıkardı. O çizgiyi doğru anlamamız, o çizgiye doğru girebilmek gerekli. Öyle olursa en zayıf, zor ortamlarda bile büyük atılımlar, gelişmeler yaratabilecek eylemler ortaya çıkartılabiliyor. Bu mümkün mü? Evet, mümkün. 15 Ağustos Atılımı bunun en büyük kanıtı. Zindan direnişi bunun en büyük kanıtı. 39 yıllık bu savaşın her anı bunun en büyük kanıtı. Kadın-erkek on binlerce şehit verdik. On binlerce savaşçı oldu.

Demek ki mücadele edilirse, bu işe kendini yatırma olursa oluyor. Daha doğru savaşsaydık elbette şehitlerimiz daha az, kazanımlarımız daha çok olacaktı. Önder Apo **"Defalarca yenilgiye uğrattığımız düşmanı kendi zayıflıklarınız nedeniyle yeniden canlandırıyorsunuz"** dedi. Gerçekten o düşmanı canlandırmaz, yenilgiye uğratırdık.

Şimdi bütün bunlardan ders çıkartmayı bilmeliyiz. Esas olan budur. 39 yıllık kesintisiz savaş hem de her gün 24 saat, anı anına savaş, ideolojik, askeri, siyasi bütün boyutlarda savaş kadar zengin dersleri olan büyük bir tecrübe birikimi olamaz. Bu bakımdan bizim büyük hazinemiz budur. Bu hazineyi doğru kullanmamız gerekli. Bu yıl dönümünde en çok üzerinde durmamız gereken nokta budur.

Gerçekten düşman gerçeği nedir ve bizim gerçekliğimiz, potansiyelimiz, imkân ve fırsatlarımız ne, nasıl bir tecrübeye, dersler toplamına sahibiz, o halde neler yapabiliriz? Ona göre değerlendirelim. Böyle ele alırsak hiçbir sorunumuz kalmaz, her sorunu çözebiliriz, her türlü görevi başaran olabiliriz. Her ortamda büyük eylemler geliştiren olabiliriz. Biz bu hale gelirsek de mücadeleyi çok güçlü ve etkili yürütürüz. Dolayısıyla 40'ıncı yılın o büyük çatışmalarında büyük kazanan, büyük başaran biz oluruz. Hedef ve amacımız budur. Bu sadece bir iddia değil, bu 40 yılın dersleri doğru özümsenip ulaşılan dersler temelinde hayata geçirilirse ortaya çıkacak kesin sonuç devrimin büyük başarısı olacak. Düşman, 39 yılda ciddi biçimde daha çok sarsıldı, daha çok darbe yedi.

Bu faşist diktatörlük her an yıkılabilir, çökertilebilir

Şimdi yeni bir hükümet kuruluyor, önüne dört-beş yıllık bir hedef koyuyor ama o kadar süreceğini sanmamak lazım. Bu faşist diktatörlük her an yıkılabilir, çökertilebilir. Buna inanmak lazım. Çünkü çok büyük darbe yedi. Eleğe döndü, delinmedik, parçalanmadık bir yanı kalmadı. Ortada devlet diye bir şey kalmadı. Aslında sadece böyle bir diktatörün yönetimi var. Dolayısıyla topyekûn direnişi her cephede etkili bir biçimde geliştirdiğimiz zaman bu rejimin yıkılacağına inanmamız lazım.

Seçim sonrası birçok değerlendirmede "zaten faşizm seçimle yıkılmazdı" dendi. İyi, çok güzel, şimdi bizde bu 15 Ağustos Atılımı'nın 40'ıncı yılına girerken şunu diyoruz: "Faşizm seçimle yıkılmaz, neyle yıkılır? Savaşla, mücadeleyle, antifaşist direnişle, devrimci savaş ile yıkılır. O halde devrimci savaşı geliştirelim. Her yere yayalım ve bu faşizmi yıkalım." AKP-MHP faşizmini yıkmak bugün dünya devrimi yapmak gibi bir şeydir. Öyle hiç de dar bakmamak gerekiyor. Dünyada en köklü ideolojik değişiklikler yaratacak olan AKP-MHP faşizminin, TC sisteminin yıkılmasıdır. Amerika'daki değişiklikten çok daha fazla küresel etkiye sahip. Çünkü küresel sistem buraya dayanıyor. ABD yönetiyor ama dayanak TC sistemidir. Onun bu Kürt düşmanı, faşist-sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyasetidir. Dünyaya yön veren odur. Bu yıkılırsa dünya büyük bir demokratik devrimi yaşayacak.

Elimizde bu fırsat var. Şimdi 40'ıncı yıla biz de bütün bunları değerlendirmiş olarak giriyoruz. Dikkat edilirse kendi pratiğimizin derslerini çıkartmak, hata ve eksikliklerimizi gidermek için özeleştirel olmalıyız. Her yerde kendimizi yenilemeliyiz. Bayramın coşkusunu yaşarken, bu temelde kutlamalar yaparken aynı zamanda eleştiri, özeleştiriyle kendimizi düzeltme, yenileme, 15 Ağustos Atılım ve zafer çizgisinde kendimizi yeniden yapılandırmayı öngörmeliyiz. Bu temelde parti öncülüğü, gerilla, kadın ve gençlik öncülüğü olarak, halk ve dostlarımız olarak kendimizi yeniler ve bu 40'ıncı yıla AKP-MHP faşizmini yıkmak, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve Kürt sorununun çözümünü sağlamak hedefiyle hamlesel bir mücadeleyle girersek kesinlikle kazanırız.

Hareket olarak bizim tutumumuz böyledir. Bu süreçlerin gelişebileceğini az-çok tahmin ediyorduk. Buna göre kendimizi hazırladık da. Bu gerillayla başladı, gençlik eylemleri bunu destekliyor. Yurtdışında Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü isteyen eylemler çok önemlidir. Rojava'da halk her zaman ayakta. Bunu diğer alanlara da yayıp daha planlı, örgütlü hale getirdiğimizde bu 40'ıncı 15 Ağustos yılı, özgürlük ve demokrasi mücadelesini, Devrimci Halk Savaşı çizgisi stratejisiyle geliştirmede en büyük hamle ve mücadele yılı olacak.

Buna inanıyoruz, böyle bir hamleyi geliştirebilmek için de tüm yoldaşları, gerilla güçlerini, yurtseverleri ve dostlarımızı görevlerine sahip çıkmaya davet ediyoruz. Biz bu 40'ıncı yılı böyle karşılıyoruz. Daha umutlu ve inançlıyız. Daha büyük mücadele edeceğiz ve daha çok kazanacağız. Hedefimiz kesinlikle budur. Bunlar temelinde bir kere daha başta Önder Apo olmak üzere yoldaşların, halkımızın ve dostlarımızın 15 Ağustos Diriliş ve Gerilla Bayramını kutluyor, 40'ıncı yılda özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten herkese üstün başarılar diliyoruz.

■■■

Rauf yazı 1.bolum.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:06 Seite 12

Şengal ve 74. Ferman Gerçeği

Rauf Karakoçan

Mam Zeki Şengalî ve Nûjiyan Erhan şahsında Şengal'de şehit düşen Apocu fedailerin anısına

Takvim yaprakları 3 Ağustos 2014'ü gösterdiğinde, insanlık tarihinin en büyük trajedilerinden birine tanıklık ettik. Şengalli yaşlı bir Êzîdî, çok önceden gördüğü rüyasını etrafındakilerine "Sıcak bir yaz akşamında siyah elbiseli insanlar etrafımızı sardılar. Bize 'korkmamamız' gerektiğini söylediler. Sabah olunca da katliama başladılar. İnsan çığlıkları göğe yükseliyordu. Hiçbir yerden imdadımıza gelen olmadı. Bizim neslimiz tükenmek üzereyken içinde kadınların da olduğu bir gurup geldi, hepsinin ayağında kırmızı ayakkabılar vardı. Onlar bizi kurtardılar" diye anlattığında bu trajediyi adeta önceden görmüş gibiydi. Yaşlı bilgenin rüyasında gördüğü bu gerçeği hiçbir siyaset bilimci, analizci öngörememiştir. Hiçbir medyum, hiçbir müneccim bir olayı önceden bu kadar net görüp yorumlayamamıştır.

DAİŞ çeteleri, Irak'ın en büyük ikinci kenti olan Musul'u düşürdükten sonra nerede duracağı beli olmayan bir hızla ilerledi. Tel Afar kenti de düştükten sonra sıra Şengal'e gelmişti. Fermanın tüm hazırlıkları önceden planlanmış, bir kez daha ferman kararı verilmişti. Yaşanmış Êzîdî fermanlarına bir yeni ferman daha eklendi. 21. yüzyılın gördüğü en barbar saldırısı bu kez de DAİŞ çeteleri eliyle yapılacaktı. 74. Êzîdî Fermanı öyle bir hışımla yapıldı ki aradan yıllar geçmesine rağmen felaketin boyutları henüz netleşmedi. Yaşanan bu son ferman ise Êzîdî tarihinin en acımasız soykırım fermanı oldu. Êzîdî olmak katledilmek için yeterli bir sebep olmuştu. Şengal, 74. Fermanla yerle yeksan edildi, Êzîdîler büyük bir insani trajedi yaşadı.

3 Ağustos 2014'te insan kıyımı başladığında, halk hazırlıksız yakalanmıştı. Şengal adeta kan deryasına dönüştürüldü. Birçok dilin, kültürün, inancın birlikte yaşadığı Şengal artık eski Şengal değildi. Şii-Sünni mezhebinden Kürtler, Araplar ve Türkmenler, Hıristiyan-Asuri kısmen de Ermeniler, Êzîdîler hepsi bir arada çok renkliliğin yaşandığı Şengal, tek bir renge, karalara büründürüldü. DAİŞ ile iş birliği yapanlar hariç, Şengal'de yaşayan her kesimden insan bu soykırımdan şu veya bu şekilde nasibini aldı. Fakat felaketin büyüğünü Êzîdîler yaşadı. Onlarca toplu mezar, binlerce ölü, binlerce kadının köleleştirilmesi, yarım milyondan fazla göç, viraneye dönmüş köylerle çok ağır bir yıkım meydana getirildi.

Şengal'de 74. Ferman'la meydana gelen jenosidin birçok nedeni olsa da esas olan Êzîdî olmaktı. Bu jenosidin en büyük sorumlusu KDP'dir! Bu gerçek görülmeden sağlıklı değerlendirmeler yapmak mümkün değildir. Hatta bu hakikati çarpıtmak olur. Şengal'i yöneten KDP'nin, Êzîdîleri savunmasız bırakarak Şengal'i terk etmesi, her şeyden önce bilinçli bir tercihtir. Şengal'den güvenlik nedeniyle çıkmak isteyen halkın, yine KDP tarafından engellenmesi de politik bir karardır. KDP'nin Êzîdîleri kaderleriyle baş başa bırakarak, DAİŞ çetelerinin insafına bilerek, isteyerek, bilinçli bir şekilde terk etmesi, soykırım bilançosunun ağırlaşmasına neden olmuştur.

Êzîdîlerin sorunları karşısında yaşanan ilgisizlik

KDP, Şengal'de iktidar partisi olarak yönetim erkini elinde bulunduran tek partidir. Şengal'de Güney Kurdistanlı diğer yapılanmalar, yani YNK, Kurdistan Komünist Partisi'nin büroları da mevcuttur, fakat varlıkları oldukça zayıftır. Çok ciddi bir etkileri olmasa da yine de siyasetten kendi tabanlarına karşı sorumlulukları vardır. Yine, Êzîdî partilerinin durumu da benzerdir. Aradan 9 yıl geçmesine rağmen ferman karşısında başta Teqadum olmak üzere var olan partiler sağlıklı bir analiz yapamamıştır. Tutumlarını ortaya koyamamış, gelişmeler karşısında ilgisiz ve sorumsuz bir yaklaşım içine girmekten kurtulamamışlardır.

Şengal halkının siyasi partilere eğilimi oldukça azdır. Siyasetin kapsamı dışında yaşadığını söylemek abartı olmasa gerek. Êzîdîlik adına ciddi bir örgütsel oluşumdan bahsedilemez. Halkın bir bölümü Irak ordusunda paralı asker olarak görev yapmakta, bir bölümü de KDP, YNK, kısmen de diğer örgütler içinde yer almaktadır. Êzîdî halkı öz savunma gücünden yoksun olduğu için savunmasız ve korumasız kalmıştır. Halk ağırlıklı olarak Til Koçer'de, Araplara ait toprakları icar ederek bostan ekimi, sebzecilikle uğraşarak geçimini kazanırken, gençler Kurdistan bölgesinde geçici mevsimlik tarım işçisi veya inşaat sektöründe çalışmaktadır. Suriye sınır hattında kaçakçılıkla uğraşanların yanı sıra Şengal'de temel uğraş ve geçim kaynağı tarım-hayvancılık ve küçük çaplı ticarettir.

KDP'nin Şengal'de iktidara gelmesiyle birlikte, izlediği politikalar ve yönetim anlayışı son derece anti demokratiktir, tek parti yönetim anlayışına dayanmaktadır. Irak devletinin varlığı olsa da özünde KDP iktidardır. Despotik tarzda, zorla halkın iradesine çökmüş bulunuyor. Saddam sonrasında KDP güçleri Şengal'e gelmiş ve yönetimi ele geçirmiştir. Şengal, Irak anayasasında tartışmalı bölgeler kapsamında olan ve referandumla statüsünün belirlenmesi gereken bir yer olduğu için geniş bir coğrafyanın Kurdistan'a eklenmesi açısından önem arz etmektedir. KDP'nin Şengal'e ilgisi aslında tartışmalı bölge statüsünden kaynaklanıyor. Irak veya Bölgesel Kürt yönetimine bağlanması konusu henüz netleşmemiştir. Êzîdîlik inancına sahip çıkma, halkı koruma, refah düzeyini geliştirme, irade sahibi yapma, yönetime katma diye KDP'nin herhangi bir istemi veya niyeti hiç olmamıştır. Tamamen siyasi saikler temelinde alana gelmiş ve otoriteyi ele geçirmiştir.

> **Şengal'de bir halkın görüp görebileceği en kötü durum yaşanmıştır. Masum, savunmasız bir inanç topluluğu, sırf inançlarından dolayı, en vahşi yöntemlerle tarihten silinmek istenmiştir. Namusu kirletilmiş, onuru kırılmış, gururu çiğnenmiş, evi yıkılmış, bütün varlığına el konulmuştur. Ruhsal çöküntü meydana gelmiştir. Maddi-manevi her şeyini yitirmiştir. Katliam sonrası yaşam en az katliam kadar acı barındırmaktadır. Geleceği karartılmış halkın topluca göç yollarına düşmesi, mülteci olarak yaşaması, fermanla birlikte gelen yeni sorunlarla mücadele etmesi tasavvur edilmeyen bir durumdur. Mültecilik yaşamı fermandan kalan sorunlara daha büyük bir yük bindirmiştir.**

Şengal idari yönetimi için herhangi bir seçim ortamı yoktur. Seçimler olsa da halkın iradesi hiçbir zaman sandığa yansımaz. Irak'ın parlamento seçimleri bile istikrarsız seçimlerdir. Bu yüzden Şengal'de demokratik bir seçim beklemek hayali bir bekleyiş olacaktır.

Şengal'de kaymakamlık makamı da KDP tarafından atanmış kişilerden oluşur. Fakat hiçbir etkisi olmayan bürokratik bir yönetimin ötesine geçemez. Kaymakamlık, KDP'nin evrak imzalama memuru gibidir. İç güvenlik, Şengalli Êzîdîlerden oluşan polis teşkilatı Irak hükümetine bağlıdır; hiçbir hükmü olmayan göstermelik bir oluşumdur. Yasal bürokratik işleri yürüten bir kurumun ötesine geçmez. Fermandan önce KDP-YNK ortaklığından meydana gelen askeri güçlerden oluşan birlikler olsa da yol kontrollerine genel olarak KDP hakimdir. Sınır güvenliği Irak ordu güçlerine bağlanarak yetki paylaşımı yapılmıştır. Fakat işler yine de KDP'de merkezileşmektedir. İki başlı karmaşık bir yetki paylaşımı olsa da Şengal'de KDP'nin konumu merkezi Irak hükümetinden daha güçlüdür.

Şengal'de soykırımın ilk günleri

Ovanın ortasında adeta bir balina gibi duran 60 km uzunluğunda 6-7 km genişliğindeki Şengal dağı Êzîdîler için hem kutsal sayılmakta ve hem de bir korunak işlevi görmektedir. Bir ucu Musul, diğer ucu da Suriye yönüne meyleden bu dağ, tarihte Sincar dağı olarak geçer. Êzîdî inanışına göre, dini önderleri Şeyh Hadi önce buraya gelir konaklar, Laleş dergahını buraya kurmak ister fakat kararını değiştirip şu anda Türbesinin de bulunduğu Duhok'a bağlı Laliş ismini verdiği yere taşınır. Daha sonra kutsal sayılan meleklerin adına dağın çeşitli vadilerine türbeler inşa edilir.

Êzîdî toplumunun en zor zamanında, can pazarı yaşadığı bir anda Şengal dağı yine kucağını halka açmıştır. Bu dağ yine Êzidîlere yaşam kaynağı, nefes olmuştur. Soykırım katliamında, DAİŞ çetelerinin barbarlıklarından canını kurtaranlar yine bu dağa sığınmıştır.

Fermandan kaçıp Şengal dağına sığınarak canını kurtaranlar bu kez Ağustos ayının kavurucu çöl sıcağına yakalanarak, aç ve susuz kalırlar. Dağın bodur meşelikleri arasında kümeler halinde biriken halk, suya, ekmeğe erişemez. Sıkıntılar, sorunlar ardı ardına büyüyerek fazlalaşır. Fermanın ilk günü ve sonrası bu dağın ismi dünya medya organlarının en fazla telaffuz ettiği bir isim olur. Çaresiz insanların feryatları TV'lerde, internet ağlarında dalga dalga dünyaya yayılır.

Çembere alınmış halkı bir yandan ölüm korkusu, bir yandan açlık-susuzluk kırıp geçirmekte diğer yandan da tepedeki güneş yakıp kavurmaktadır. DAİŞ çeteleri birçok koldan zırhlı araçlar ve ağır silahlarla halka saldırarak dağa tırmanmaktadır. Zor durumdaki halkın elinde silah yok, cephane yok. Êzidîlerin meşhur deyimiyle 'Hevîya Xwadê' (umut Allahtan anlamında) demekten başka çare kalmamışken bir anda bir umut beliriyor. Kırmızı ayakkabılı PKK gerillaları dağa çıkarma yapıyor. İşte o andan itibaren Ezîdî halkı için sadece ferman değil ona karşı direniş tarihi de yazılmaya başlıyor. İşte bu şekilde direnişiyle, ihanetiyle ibretlik bir şekilde Ezîdîler tarihe geçiyor.

DAİŞ'in Şengal'e ani baskını karşısında halkın çoğunluğu, yanlarına gerekli olabilecek hiçbir şeyi alamadan evlerini terk etmek zorunda kalıyor. Kaçamayan, geride kalanlar oluyor. Anneler, kızlar, yaşlılar, çocuklar çetelerin eline düşüyor. DAİŞ'in eline düşen bazılarıyla ilk günlerde telefon bağlantısı kuruluyor. Ancak zaman ilerledikçe iletişim kopuyor, telefonlar susuyor, karamsarlık, karabasan insanların üzerine çöküyor.

İnsanı sarsan, dehşete düşüren katliam videoları DAİŞ'in ilerlemesinde en önemli propaganda malzemesi haline geliyor. DAİŞ çeteleri bir köye, kente gitmeden önce korkuları gidiyor. İnsanlar evlerini terk edip bir an önce sığınacağı güvenli alanlara doğru akın ediyor. Büyük bir korku ve panik yaşanıyor. DAİŞ tarafından çembere alınmış ölüm korkusuyla dağda mahsur kalmış insanlara havadan bir koridor açılıyor. Açılan koridordan halka gıda malzemesi, su ve acil ihtiyaç malzemeleri ulaştırılıyor, yaralı ağır hastaların tahliyesine başlanıyor. İnen helikopterlerin etrafında yaşanan izdiham insanın içini karartıyor. Dünya, Şengal'de yaşanan bu vahşeti film izler gibi canlı TV ekranlarından izliyor.

DAİŞ'in eline düşenler de kurtulanlar da aynı yazgıyı paylaşıyor. Her iki uçta başlayan belirsiz bir yolculuktur. Ele geçenler, savaş ganimeti olarak alıkonulan kadınlar, genç kızlar Arap ülkelerinde kurulan köle pazarlarında satışa sunuluyorlar. Bazıları demir kafes içinde Musul meydanında diri diri yakılan, erkeklerin bir kısmı katledilerek, bir kısmı da diri diri toplu mezarlara gömülüyor. Her toplu mezar

Rauf yazı 1.bolum.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:07 Seite 13

açıldığında, soykırımı yeniden tekrar tekrar yaşayan toplumun çığlıkları her defasında arşa yükselmektedir. Yakınlarının kemikleriyle buluşmanın tarifsiz acısı her seferinde depreşen yaraları yeniden kanatıyor.

Fermandan kurtulanların yolculukları daha acı ve daha hüzünlüdür. Yüzlerinde kurtulmanın sevincini görmek neredeyse imkansızdır. Meçhule doğru uzanan yolda toplum olarak yol almaları ölümün başka bir yüzüdür. Nerede duracaklarını kestiremez, ne yapacaklarını bilemez haleti ruhiyesi ile yaşam mücadelesi veriliyor. Onlar için Şengal'den kopmak kökünden kopmak gibidir. O kadim kültürü bir daha yaşayamamanın korkusunu iliklerine kadar yaşarlar.

Ferman sonrası ölüm yolculuğu

Köylerden çıkıp dağ yoluna vurduklarında, bir kısım çocuk ve yaşlı bu zorlu yolculuğa dayanmayarak yollarda can verdi. Öyle bir yolculuk ki ölülerini dahi gömemediler. Yabani hayvanlar yemesin diye, cenazelerinin üzerini taşlarla kapatarak yollarına devam ettiler. Çünkü insanlık düşmanı DAİŞ çeteleri peşlerindeydi. DAİŞ vahşette sınır tanımıyor, kafa kesiyor, kafeslere koyup diri diri yakıyor, canlı canlı insanları toprağa gömüyordu.

Êzîdî halkı fermanın en kanlısını, en ağırını, en acısını, en dehşetini yaşadı. Yaşanan trajedinin belleklerden silinmesi pek mümkün değildir. Adı sanı bilinmeyen Êzîdî inancı, Êzîdî halkı ve Şengal, beklenmedik bir anda başına gelen kötü kaderiyle dünyanın gündemine oturmakla kalmadı hafızalara kazınmış oldu.

DAİŞ ile yaşanan büyük çarpışmalar sonucunda nihayetinde dağdaki kuşatma çemberi kırılmış ve halka karadan ulaşım sağlanmıştır. Rojava tarafından açılan insani yardım koridorundan, Hz. Musa'nın Yahudi kabilesiyle Firavundan kaçıp Mısır'ı terk ettiğinden daha beter bir durumda halk Şengal'i terk etmeye başladı. Dağda kaderlerine terk edilen Êzîdîler, kana susamış DAİŞ cellatlarının saldırılarından kurtulmak için kafileler halinde çıktıkları bu ölüm yolculuğunda, çölün sıcağına ve tozuna karışarak her biri bir diyara savrulup dağılacağını bilen bu insan seli, toza toprağa karışarak geçmişini ve umutlarını geride bırakarak belki de bir daha dönmek istemeyecekleri veya dönemeyecekleri bir yolculuga çıkmışlardı. Anlam atfettikleri o kutsallıklar artık anlamsız hale gelmişti. Kimileri için Şengal dağından ayrılış sonsuz bir kopuş olacaktı.

Önce Rojava'ya sonra Güney ve Kuzey Kurdistan'a oradan da Avrupa'ya göçber oldular. Her biri farklı bir yere yerleşerek sığınmacı oldu. Derbederlik bir türlü yakalarını bırakmadı. Kurulan kamplarda geleceklerini öngörmeyen bu insanlar kırılgan ve her türlü duygu yoğunluğuyla bir başlarına kala kaldılar. Toplumun her bir ferdinin yaşadığı bu karmakarışık, kırılgan duygular çaresiz ve örgütsüz bir öfke patlamasıydı. Ne yazık ki çaresizlik basiretlerini kırıyordu.

Êzîdî toplumu her şeyden önce, dini azınlık olarak korumasız ve savunmasızdır. Öz güçten yoksun, örgütsüz, öncüsüz ve öndersizdir. Aşiret yapılarını koruyarak içe kapanık bir toplum olarak varlığını sürdürmektedir. Bir inanç topluluğu olarak onları bir arada tutan en önemli faktör inançlarıdır. Fermanla birlikte alışmış oldukları yaşam ellerinden kayıp gitmişti. Bir anda kendilerini savunmasız, sahipsiz ve mülteci durumunda buldular. Gittikleri ve kaldıkları her yerde siyasetin nesnesi olmaktan kurtulamamaları ise işin cabasıdır.

Bir halkın görüp görebileceği en kötü durum yaşanmıştır. Masum, savunmasız bir inanç topluluğu, sırf inançlarından dolayı, en vahşi yöntemlerle tarihten silinmek istenmiştir. Namusu kirletilmiş, onuru kırılmış, gururu çiğnenmiş, evi yıkılmış, bütün varlığına el konulmuştur. Ruhsal çöküntü meydana gelmiştir. Maddi-manevi her şeyini yitirmiştir. Katliam sonrası yaşam en az katliam kadar acı barındırmaktadır. Geleceği karartılmış halkın topluca göç yollarına düşmesi, mülteci olarak yaşaması, fermanla birlikte gelen yeni sorunlarla mücadele etmesi tasavvur edilmeyen bir durumdur. Mültecilik yaşamı fermandan kalan sorunlara daha büyük bir yük bindirmiştir.

Mülteciliğin kendisi bile başlı başına bir sorundur. Evini, kutsal mekanlarını terk eden Êzîdîler'in, yaşadıkları travma, çıktıkları ölüm yolculuğu aradan yıllar geçmesine rağmen halen devam etmektedir. Fiziki olarak fermandan kurtuldular fakat kültürel soykırımdan kurtulmaları mümkün değildir. Şengal'in kutsal topraklarına, Qubbe gibi dini mabetlerine, köylerine, evlerine dönemeyen, kökleriyle yeniden buluşamayan Êzîdîler, beyaz ölüme doğru yol alırlar. Bu beyaz ölüme yolculuk sadece bireysel arayışlardan kaynaklanmıyor. Çıkar çevrelerinin bilinçli yürüttüğü göçertme politikalarının bir sonucudur! Bu fermanın gerçekleşmesinde kapitalist sistemin-küresel güçlerin (dolaylı veya dolaysız) parmağını görmek gerekir. DAİŞ'in türemesine yol açanlar, katliamlarına seyirci kalanlar, DAİŞ terörünü gerekçe yaparak Ortadoğu'ya saldıranlar, sözüm ona ferman artıklarına kucak açarak, sözde yardım eli uzatmaya çalışıyorlar.

Her Êzîdî yaşanan fermanın trajedisini ve travmasını yüreğinin derinliklerinde mutlaka yaşamıştır. Hayatına, beklenmedik bir anda beklenmedik büyüklükte acıları sığdırmak zorunda kalmıştır. Toplumsal depresyon yaşamıştır. Tıpkı ilk insanın yaşadığı sorunlar yumağını Êzîdî topluluğu 21 yüzyılda önlerinde bulmuştur.

9 yıllık zaman dilimi ardından tekrar ferman günlerine dönerek, yaşanmışlıkların muhasebesini yapmak her Êzîdî bireyi için gereklidir. Gelecek nesillere belge bırakmak adına, fermanın bir dökümünü yapmak, bu acıyı yaşamış, tanık olmuş, bedel ödemiş her bireyin sorumluluğu ve görevidir. Belirtmekte yarar gördüğümüz en önemli konu, fermanı objektif yorumlamak kadar, toplumu doğru bilgilendirmektir. Bu kadim halkı bekleyen tehlikelere dikkat çekerek yeni fermanların yaşanmaması için 74. Fermandan dersler çıkarmak gerekir.

Koço Katliamı

Şengal'de Fermanın en ağır vurduğu köy Koço köyüdür. Soykırım sendromunu yaşayan köylerin başında da Koço köyü gelmektedir. Şengal Fermanı 3 Ağustos günü gerçekleşirken 11 gün sonra (14 Ağustos günü) Koço katliamı gerçekleşmiştir. Êzîdîler katliamdan geçerken onlar Arap kirvelerine dayanarak hem de hiçbir tedbir almadan Koço'da kalmaya devam ediyorlardı. Hatta bitişiğindeki Xatimiye köy halkı köyü terk edip kurtulurken onlar hala güvende olduklarına inanmışlardır. Bu nedenle de kendi toplumuyla kaynaşmamanın, ortak hareket etmemenin bedelini çok ağır ödemek zorunda kaldılar.

Koço ve Xatimiye köyünü örnek olarak göstermenin amacı, yaşanan fermanın tipik bir minyatürü gibi olmalarındandır. Şengal Fermanı'nı ve Êzîdî toplumunun dokusunu, kafa yapısını, zihniyet dünyasını, düşünme yöntemini, siyasi anlayışını, tarih bilincini, örgütlülük düzeyini, sosyal ilişkilerini, refleksini çözdüğümüz oranda Êzîdî toplumunun sosyolojik yapısını anlamış oluruz. Aralarında bir taş atımlık mesafede bitişik iki köy. Biri kurtuluyor diğeri ise imha oluyor. Bunun doğru tespiti yapılmadan Koço'yu ve fermanı anlamak, sorunlarını çözmek mümkün olmayacaktır.

Katliamın bu köyde ağır yaşanmasının bazı nedenleri vardır. Şengal'de Koço köyünün ayrıcalıklı bir durumu vardır ve izaha muhtaçtır. Fermanın ilk görüntüleri bu köye ait olduğu için sembolik bir yere sahiptir. Ayrıca DAİŞ çetelerinin elinden kurtulmayı başarmış dünyaca tanınan **Nadia Murad'ın bu köyden** olması da, Koço'yu tanıtan ve ayrıcalıklı kılan bir özelliktir.

Her şeyden önce Koço halkı, Êzîdî toplumundan uzak duruşu nedeniyle katliamın ağır yaşanmasına sebep olmuştur. Böylesine büyük bir katliam yaşayan bu köyün, katliama yol açan KDP'ye büyük tepki göstermesi gerekirken sessiz kalması ve tek bir kelime dahi söylememesi ilginç olduğu kadar manidardır. Nadiya Murad'ın dünyayı dolaşıp Êzîdîlerin elçiliğine soyunması güzel bir hizmet ve iyi bir görevdir, fakat ne kadar temsil ettiği de şüphelidir. Çünkü KDP'ye yaklaşımı, Êzîdî davasına inanmışlar için bir ölçüdür. KDP'nin katliamdaki sorumluğu hakkında tek bir kelime etmemek, fermanın gerçeğini çarpıtmaktır ve Nadiya'nın samimiyetine de gölge düşürmektedir. Ferman kurbanlarına sahip çıkılacaksa, katliamcılardan ve onun destekçilerinden hesap sormakla işe başlamak gerekir.

Fermandan yaklaşık 5 yıl önce TEVDA (Tevgera ÊzîdiyÊn Demokratik u Azad) çalışanları Koço köyünü ziyaret ederler. O dönemin köy muhtarı Ahmet Caso ile görüşürler. Fermanın tehlikelerini dikkat çeker ve uyarıda bulunurlar. Koço köyü coğrafik olarak Araplara en yakın Êzîdîlere en uzak uç bir noktada yer alıyor. Koço köyü üç tarafı Araplarla çevrili bir köydür. Koço halkı Êzîdîlerden ziyade Araplarla daha içli dışlıdır. Dostluk, kirvelik, ticari ilişkiler Arap halkıyla olması iyidir fakat tehlikeleri de vardır, bu nedenle TEVDA çalışanları tarafından daha fazla Êzîdîlerle birlikte olmaları gerektiği yönünde uyarılar yapılır. Ahmet Caso'nun TEVDA çalışanlarına cevabı, "Ben TEVDA'nın Musul'daki ilk kongresine katıldım. Biraz çalıştım ama maddi açıdan fayda görmediğim için ayrıldım. Sizin düşünceniz çok iyidir. Halkımız için doğru olan da sizin siyasi ideolojik çizginizdir. Fakat bu dünya menfaat dünyasıdır. Bireysel çıkarlarımız neyi gerektiriyorsa biz öyle yapıyoruz. Çevremizde ki Araplar bizim kirvemizdir. Onlardan bize zarar gelmez" der.

Êzîdî inanışına göre 'kirvelik' ilişkisi kurulanlardan zarar gelmez, iç içe geçmişlerdir, birbirlerine güvenirler. Fakat güvenlerinin kurbanı oldular. Koço'ya gelen giden Arap kirveler köyde beğendikleri kadınları ve kızları önce kendilerine aldılar. Koço köyüne ilk saldıranlar Arap kirveleri oldu. Erkekleri kadınlardan ayırarak iş makinalarıyla kazdıkları çukurlara (Muhtar Ahmet Caso'da aralarındaydı) gömdüler. En büyük toplu mezarın meydana geldiği bir köy oldu. Kadınlarını köleleştirmek için önce Tel Afar'e, oradan da Arap ülkeleri pazarlarında cariye olarak sattılar. Ferman günü köyde olanlardan birkaç kişi tesadüfen kurtuldu.

Koço'nun şimdi ki muhtarı katledilen Ahmet Caso'nun kardeşi Naif Caso da tıpkı kardeşinin yolundan gitmeye devam etmektedir. Yaşanan bunca acıdan ders çıkaramayacak kadar öngörüsüzdür. Sırtını Bağdat hükümetine dayayarak, kendisine kurduğu küçük bir birlikle Haşdi Şabi'ye katılmış, onlardan maddi yardım alarak, yerinde yeller esen Koço'ya liderlik yapmaktadır. Uluslararası popülist bir kimlik edinen Nadia Murad'ın ilişkilerinden de yararlanarak sadece kendi köyü ile ilgilenmektedir. Hem KDP ve hem de Irak hükümetiyle kurduğu ilişkilere dayanarak fermanın rantını yemektedir.

Hala hiçbir Koço'lu Şengal Özerk Yönetimi'nde yer almaz, hiçbir çalışmaya katılmaz, hiçbir ortak eylemde bulunmazlar. Kendilerini geçmişte olduğu gibi günümüzde de toplumdan soyutlayarak yaşamayı tercih etmeleri, fermanda yaşadıkları trajedinin izahı gibidir. Mam Zeki Şengali'nin, Koço katliamı yıldönümü anma törenine Naif Caso'nun daveti üzerine katılmış ve dönüş yolunda verilen istihbarat sonucu, Türk devletinin hava saldırısında şehit düştüğünü de not etmek gerekir.

Şengal'den kopup gidenlerin ve Şengal'e dönenlerin hikayeleri farklı olsa da yaşadıkları ruh hali benzerdir. Şengal'den göçüp Güney Kurdistan'da çadır kamplarda kalan, Kuzey Kurdistan'a yerleşen, Avrupa'ya göçen ve Şengal'e dönen Êzîdîlerin sorunları birbirinden oldukça farklıdır, fakat acıda ortaktırlar. Geleceği karartılmış bir toplumun başına gelebilecek ne kadar bela varsa hepsini tatmak durumunda kalmıştır. Geride anılarını, hayallerini, yaşam alışkanlıklarını, inanç merkezlerini, atalardan kalan manevi değerlerini, köylerini, fermanda yitirdiklerini, kayıp kızlarını ve kadınlarını, toplu mezarlarını, akıbeti bilinmeyen yakınlarını bırakarak, savruldukları uzak diyarlarda yaşama tutunmaya çalışıyorlar.

Yuvası yıkılmış, dağılmış insanın, yeniden bir gelecek inşa etme sorunları gündelik yaşamlarının bir parçası haline geldi. Geleceğe dair endişeleri, korkuları hiç eksik olmadı. Belirsizlikte akıp giden hayatta, boşluğa atılmış bir taş misali yuvarlanıp durmaktadırlar. Ferman sonrası her Êzîdî, yaşamda yeni bir sayfa açmak, yeni bir başlangıç yapmak zorunda kalmıştır. Bir insanın yaşamına sığdırılacak ne kadar sorun varsa fazlasıyla Êzîdî toplumunda mevcuttur. Ekonomik, sosyal, siyasi, ideolojik, askeri-öz savunma, idari-yönetim, eğitim-sağlık, barınma, alt

Rauf yazı 1.bolum.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:08 Seite 14

Başkan Apo'nun 'Êzîdîlere sahip çıkın' talimat niteliği taşıyan bu mesajına karşılık verilmiştir. 12 kişilik gerilla grubu Şengal dağına çıkarak tarihin akışını değiştirmiştir. Belki sembolik bir güçtür ama, dağa inanç, umut, güven, direniş taşımışlardır. Fedaice bir duruşun ve Apo'cu fedai ruhun temsilciliğini yapmışlardır. Şengal direnişi denildiğinde 12'leri mutlaka anımsamak, anmak ve yad etmek gerekir. Belki ilk kıvılcım, belki ilk fişek, belki ilk meydan okumadır.

yapı sorunlarının tümü birer sorun alanı olarak çözüm beklemektedir.

Her şeyden önce de Êzîdî topluluğun var olma sorunu vardır. Êzîdî inancının korunması ve ritüellerin yaşatılması toplumun varlığı açısından oldukça önemlidir. Bir toplum, ancak kendisini var eden değerlerle birlikte yaşatılması varlığını koruyabilir. O nedenle de toplum olarak Êzîdîler için kendi orijinal kültürlerini yaşayıp, yaşatma ve gelecek nesillere aktarma, ferman sonrası ciddi bir sorun haline gelmiştir. Bugünden bakıldığında 74. Ferman'ın amacı daha da iyi anlaşılır durumdadır. Bir topluluğu tümden yok etme amaçlanmıştır. Şengal'deki Êzîdî varlığına son verme, etnik temizlemedir. Soykırımdır. DAİŞ çeteleri Şengal'e saldırdıklarında tek gayeleri Êzîdî inancına mensup olanların tümünü ortadan kaldırmak ve varlığına son vermektir. Şengal'i yakıp-yıkarak yaşanmaz hale getirmektir. Katliamla öldürebildikleri kadar fiziki imhayla soykırım uygulama, öldüremediklerini de Şengal'den çıkarma esas alınmıştır. Bu konuda kısmen başarı da sağlanmıştır.

PKK ile uçurumun kıyısında yaşama tutunmak

21. yüzyılın en büyük soykırımı olan Şengal katliamı tam başarıya ulaşacakken tarih sahnesine Kürt Özgürlük Hareketi çıkıyor ve bütün hesapları alt üst ediyor. Az sayıdaki gerilla gücü ve bir avuç halk ile Êzîdîler için kutsal mekân sayılan Şengal dağında, DAİŞ çetelerine karşı tarihin en görkemli savunması gerçekleşiyor. DAİŞ Irak'ın köy, kasaba ve kentlerini domino taşı gibi birer birer devirip ilerlerken, Suriye içlerine yayılırken bölgede giremediği tek yer Şengal dağıdır. O nedenle belki de DAİŞ'in ilk kırılma noktası Şengal savunması olmuştur.

Başkan Apo'nun 'Êzîdîlere sahip çıkın' sözü hem talimat ve hem de vasiyet niteliği taşıyan mesajına karşılık verilmiştir. 12 kişilik gerilla grubu Şengal dağına çıkarak tarihin akışını değiştirmiştir. Belki sembolik bir güçtür ama, dağa inanç, umut, güven, direniş taşımışlardır. Fedaice bir duruşun ve Apo'cu fedai ruhun temsilciliğini yapmışlardır. Şengal direnişi denildiğinde 12'leri mutlaka anımsamak, anmak ve yad etmek gerekir. Belki ilk kıvılcım, belki ilk fişek, belki ilk meydan okumadır. 'Ezîdîlerde kahramanlık zılgıtı olarak bilinen, direniş şiarı olan 'hol holê holê, hol hola Tawise Meleke' nidasının DAİŞ çetelerine karşı ilk haykıranları olmuşlardır. Daha sonra genç kızlar ve erkekler kendilerini bu halk uğruna feda etmek için Şengal dağına aktılar. Dünya onları gıpta ve hayranlıkla izledi. Katliamla tanınan Êzîdîler kahramanlıkla anılmaya başlandı. Ve Şengal'de yeni bir tarihi direniş destanı yazıldı.

Bir gerçeğin altını daha çizmek gerekir ki o da DAİŞ'e teslim olmaktansa kendi imkanlarıyla kahramanca savaşarak şehit düşen halkın onurlu direnişidir. Girzerik kadınlarının zılgıtları, cesur, yiğit erkeklerin mevzilerdeki direnişi asla unutulmaması gereken tarihsel çıkışlardır. Yine Siba Şeyh Xidir, halkı mutlak bir katliamdan kurtaran görkemli bir direniş sergilemiştir. Pir Xeyri'nin cesareti, yiğitliği, kahramanlığı, savaşçılığı asla unutulmaması, tarihe not düşülmesi ve sürekli saygıyla anılması gereken kişiliklerdir. DAİŞ'e karşı direnerek şehit düşen ve burada hepsini anamayacağımız bütün şehitlerin direnişlerini yad etmek gerekir. Fermanın önüne örülen ilk barikatlarda gözünü kırpmadan ölüme giden isimsiz kahramanlar bu halkın gerçek temsilcileri ve öncüleridirler.

PKK gerillalarının Şengal'deki direnişi Êzîdî topluluğunun yaşam belirtilerine yeni bir umut yaratmıştır. DAİŞ'ten korkarak kaçmak değil, direnerek, karşı koyarak, yenilgiye uğratarak durdurmanın mümkün olduğunu ispatlamıştır. Şengal'in özgürleşmesi Êzîdî toplumu için başlı başına bir devrimdir. Mütheş bir güven duygusu yaratmıştır. Tekrardan Şengal dağına dönmek isteyenlere zemin hazırlanmıştır. Yaşanır hale getirilmesi için yoğun bir çaba sergilenmiştir. Şengalin özgürleşmesinde Rojava Devrimi'nin büyük katkılarının olduğunu da teslim etmek gerekir.

Şengal, DAİŞ çetelerinden temizlendikten sonra sıra yaşamı örgütlemeye gelmişti. Özerk idari yapının oluşturulmasına, halk meclisinin teşkil edilmesine, öz savunma birimlerine kavuşturulmasına, eğitim, sağlık, güvenlik, belediye hizmetlerine varana dek imkanlar dahilinde yaşamın örgütlendirilmesi için hummalı bir çalışma başlatıldı. Halkın geri dönüşünü sağlamak, yaşam için güvenlikli bir yer haline getirmek öncelikli görevdi. Başlangıçta DAİŞ'in yarattığı tedirginlik olsa da zamanla bir kısım halkın geri dönmesi Şengal'de yaşamın yeniden filizlenmesi anlamına geliyordu. Büyük bir enkaz haline gelen, harabeye dönmüş yerleşim yerlerinde, moloz yığınlarının arasında yaşam fışkırmaya başlamıştı.

Halkın geri dönüşü için gerekli fiziki koşulların yaratılması kadar düşünsel düzeyde de öz güvenin tazelenmesi zaman almıştır. Öz güce güven, kendisini savunan, yöneten, idari kurumlarını inşa eden bir halk durumuna gelmeleri zamanla gerçekleşmiş olması önemli kazanımlardandır. Yok olmanın eşiğine gelmiş olmasına rağmen, uçurumun kenarına tutunarak hayatta kalmış ve kendisini yeniden var etmiştir. Yaşama tutunan bir halk gerçekliğine doğru yol alması tarif edilemez bir heyecan, moral-motivasyon yaratması kaçınılmazdı. Bu gelişmeler örgütlemeye zemin hazırlarken her alanda pratiğe yansımaları olmuştur. Halkın siyasallaşarak politik bir kitle haline gelmesine katkı sunmuştur. Bütün bu gelişmeler Şengal'deki Êzîdîler için Fars mitolojisindeki Zümrüdü Anka (Simurg) kuşu gibi kendi küllerinden yeniden doğmak anlamına gelmekteydi.

Şengal şehir merkezi özgürleştirildikten sonra 3/5 km mesafede DAİŞ kuşatmasının kırılması yılları aldı. Bir yandan DAİŞ ile mücadele ederken diğer yandan Şengal halkının örgütlenmesi atbaşı giden çalışmalar olarak devam etti. Fermandan sonra yıllar geçmesine rağmen Şengal'de Irak merkezi hükümetin ve KDP'nin esemesi dahi okunmuyordu.

Her iki egemen gücün yokluğunda gerçekten de özgür bir toplumun inşası için gerekli olan Öz Yönetim, Öz Savunma kurumlaşmaları olanca hızıyla devam etti. Öyle ki, DAİŞ'in yarı kuşatması devam ettiği süre içinde, Irak hükümet yetkilileri, Şengal Öz Savunma Güçlerinin aracılığıyla bölgeye gelip gitmekte ve aylarca YBŞ-YJŞ güçlerinin misafiri olarak alanda kalmaktaydılar. Bu durum KDP güçleri için de geçerlidir. KDP, DAİŞ çeteleri Şengal'e saldırmadan önce alanı boşaltarak güçlerini Güney Kurdistan'a çekmişti. PKK gerillaları alan hakimiyeti sağladıktan sonra tekrardan geri dönmek istemişler ve bu konuda PKK'den yardım talebinde bulunmuşlardı. PKK'nin verdiği destekler sayesinde Şengal'e dönmüşlerdi. Daha sonraki süreç sarpa sardı. PKK'nin yardımıyla Şengal'e gelen Irak istihbarat yetkilileri ve KDP güçleri, DAİŞ yenilgiye uğradıktan ve tehlike kalmayınca Êzîdîlerin kazanımlarını birer birer ortadan kaldırmaya başladılar.

PKK güçlerinin Şengal'de bulunması, Êzîdîler için her şeyden önce yaşam güvencesiydi. PKK'yi kendileri için koruyucu bir güç olarak görüp inanmışlardı. Êzîdîler için kendisini tereddüt etmeden feda eden Rêber Apo'nun fedaileri, Şengal ve halkının koruyucu kalkanıydı. Sadece Şengal'de değil, KDP'nin denetim alanında Duhok sınırları içinde bulunan Kutsal mekanları Laleş'in savunmasına da tereddütsüz koşmuş, güvenliğini sağlamışlardı. DAİŞ katliamında Êzîdîlere uzanan tek yardım eli PKK'nin elidir. Uzanan bu el, yok olmanın eşiğindeki bu topluluğu uçurumun kenarından çekip çıkararak yaşama döndürmek için yeterli olmuştur.

PKK'nin bakış açısında, Êzîdîler Kürtlerin kök hücresi olarak ele alınmaktadır. Önder Apo bulunduğu İmralı zindanındaki tek kişilik hücresinde Dewrêşê Evdê Destanı'nın hatırına şu mısraları kaleme alır.

*****

Sincar Dağlarında
Dewrêşê Evdê'nin
yanında olsaydım!
Beyaz atların sırtında
Musul ovasına dalsaydım
Dewrêş vurulduğunda sırtlayıp
Kurdistan dağlarına
götürseydim
O'na, 'Bak binlerce Edulê ve
On İkiler var' deseydim
Tanrıçaların taht kurduğu
bu dağlarda rahat uyu
deseydim
Ölüm nereden ve nasıl gelirse
gelsin artık gam yeme
Kesinleşen Kürtlük ve özgür
yaşam ebedi gerçek deseydim

*****

Başkan Apo; bu mısralarında aslında Êzîdîlik hatırına neleri yapmak istediğini hakikati veciz bir anlatımla dile getirmiştir. Êzîdîler ve Şengal için ne yapmak istediğini yıllar öncesinden pratikleştirmiştir. Fırsatını bulur bulmaz Şengal'de bu hayalini gerçekleştirmek istemiştir. Kesinleşen Kürtlük ve özgür yaşamı kök hücresiyle buluşturmuştur. Derin anlamı olan bu mısralar, PKK'nin Êzîdîlere bakış açısının kısa bir özeti gibidir.

PKK'nin Êzîdî toplumuyla ilişkisi aslında özgün bir ilişki gibi hep özenle ele alınmıştır. PKK'de birçok Êzidi, önder kadroları arasında yer almıştır. Mehmet Sevgat, Binevş Egal, Mam Zekî Şengalî bilinen simge isimlerden sadece bir kaçıdır. PKK'nin Şengal ile olan ilişkileri de oldukça eskiye dayanmaktadır. Bu ilişkiler Saddam sonrası süreçlerde çok daha örgütlü bir çalışmaya dönüşmüş ve hep var olmuştur. 2005 yılında kurulan TEVDA derneği aracılığıyla Şengal'de ve Musul merkezde faaliyetler başlamış ve fermana kadar da kesintisiz devam etmiştir. Birçok Êzîdî kanaat önderinin, Ruhani (Oldar) kesimden ve aydınlardan oluşan 100 kişilik delegenin katılımıyla Musul barajının kenarında TEVDA'nın ilk kongresi gerçekleştirilmiştir. Bu kongreye Şengal, Şêxan, Bahzan, Başîqa ve Musul'dan temsilciler katılmıştır. Bu kongrede geniş bir temsili bileşim yaratılır. Musul merkez ve Şengal'de şubeleri açılır. Bu dernek etrafında örgütlenme çalışmaları başlatılır.

Yine Musul'da Dicle adında iki aylık siyasi-kültürel bir gazete çıkarılır ve bütün Êzîdî yerleşim alanlarında parasız dağıtımı sağlanır. Derginin yıllarca editörlüğünü yapan Arap kökenli değerli insan **Riyad Ebdele Elhiyali** DAİŞ'in Musul işgalinde gazete binasında katledilmiştir. Gazeteyle, örgütsel-siyasal, eğitim çalışmaları yürütülür, halk bilinçlendirilir. Bütün bu gelişmelere paralel olarak Avrupa'da Çira TV'nin yayın hayatına başlaması, halk açısında oldukça önemli bir adımdır. Dünyaya dağılmış Êzîdî toplumu için önemli bir iletişim aracı haline gelmiş, birleştirici bir rol oynamıştır. Özellikle de Êzîdî inancı ve kültürünün yaşatılmasında belirleyici etkilere sahiptir.

Ferman döneminde ve sonrasında da basın-yayın faaliyetlerine gereken önem verilmiştir. Basın; ferman görüntülerini, halkın feryatlarını dünyaya duyurmakla tarihi bir rol oynamıştır. Dünya basını, Şengal'de ki özgür basından beslenmiştir. Êzîdîlerin dünyaya açılan gözü kulağı olmuştur. Fermanın bütün süreçleri özgür basının kaleminden okunmuş, kadrajından izlenmiştir.

Ferman sonrasında basın çalışmaları daha da kurumlaşarak büyümüştür. Radyo Çira yayın hayatına başlamıştır. Defalarca Türk devletinin hava saldırılarına hedef olmuş ve tahrip edilmesine rağmen yine de yayın yapmada ısrar etmiştir. Öncülüğünü **Şehit Nûjiyan Erhan** iki arkadaşıyla birlikte yürüttüğü özgün kadın basın çalışmaları hakeza çok önemli bir rol oynamıştır. Kamuoyu, DAİŞ'e esir düşen kadınların hikayesini, kadınların fermanda karşılaştığı insanlık dışı uygulamaları Nûjiyan'ların kaleminden öğrenmiştir. Nûjiyan sadece haber yapmakla yetinmemiş, aynı zamanda kadın basınını örgütleyip geliştirerek kurumlaştırmıştır. Onlar, bu yolla Êzîdî genç kadınları eğiterek bu çalışmaları kalıcı hale getirdiler. O nedenle de bilinçli bir şekilde hedef alınarak katledildiler.

TEVDA, fermanda Êzîdî toplumunun direnişinde ve yeniden dirilişinde büyük bir umut olmuştur. Fermanın gerçekleştiği zaman Şengal halkını koruma, acil ihtiyaçları karşılama, sağlanan yardımları halka ulaştırma da bu dernek üzerinden yürümüştür. Gerilla güçlerinin Şengal'e gidişi, güvenliğin sağlanması, işlerin örgütlendirilmesi ve koordinesi de TEVDA üzerinden yürütülmüştür. Şengal'de her kesimden ve inançtan halkın, PKK'yi tanımasında bu derneğin önemli bir rolü olmuştur. Ferman sonrasında Şengal halkı siyasi, askeri, idari, birçok konuda kendi hizmet kurumlarını yarattıktan sonra bu çalışmaları sonlandırılmıştır.

Şengal'de, bütün saldırılara, savaş ortamına rağmen hatırı sayılır bir gelişme yaratılmıştır. Meclis çalışmalarıyla tanışan Şengal halkı ilk kez kendisini yönetir hale gelmiştir. Halkın bizzat kendisi halk diplomasisini yürütecek düzeye gelmiştir. Devlet yetkilileriyle sayısız toplantı gerçekleştirerek sorunlarını aktarma fırsatını bulmuştur. Şengal hakkında söz ve karar sahibi olmayı başarmıştır. PADE adında siyasi bir parti, YBŞ-YJŞ savunma birlikleri, Şengal Özerk Meclisi, özgün kadın çalışmalarını yürüten kurumlar, gençlik örgütü vb çalışmalarla Êzîdî toplumu kendi kendisini yönetir duruma gelmiştir.

Şengal halkının yanında olmak, dayanışma içinde bulunmak, sorunların çözümüne katkı sunmak, Şengal'e hizmet etmek için Avrupa'dan gelen bazı Êzidi şahsiyetler aylarca Şengal'de kalarak halk çalışmaları içinde yer almış ve örgütlenme çalışmalarına katılmıştır. Bunlardan biri de (Hasan Dutar) **Mam Beşir**'dir. Mam Beşir'i nerdeyse tanımayan yok gibidir. Rusya, Ermenistan, Avrupa, Şêxan ve Şengal alanlarında yıllarca halk ça-

Rauf yazı 1.bolum.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:09 Seite 15

lışmalarında kalan biri olarak, ömrünün çoğunu Êzîdî toplumuna hizmet etmekle geçirmiştir. Geçmiş yaşına rağmen çalışma azmi, çalışkanlığı ve fedakarlığı asla tartışılmaz bir halk önderiydi. Görevi başındayken talihsiz bir kalp krizi sonucu Şengal'de şehit düşmüştür.

KDP'nin Êzîdî toplumuna ihaneti tarihe not düşülmeli

Dışardan hiçbir yardım almadan, kendi öz gücüne dayanarak ilk kez kendilerini temsil etmeleri Êzîdîlerde büyük bir öz güven yaratmıştır. Karar alan ve uygulayan bir düzeye gelmeleri ve Bağdat hükümeti düzeyinde diplomasi çalışmalarında bulunarak statü talep eder hale gelmeleri ciddi bir başarıdır. Hatta inşa ettikleri toplum ve yönetim modeliyle Irak'ın geneli için bir model oluşturarak yaşamı yeniden örmede önemli mesafeler aldığını göstermektedir.

Başkan Apo'nun fedaileri, çok ağır bedeller pahasına da olsa, DAİŞ çetelerini yenilgiye uğratarak Şengal'den söküp atmıştır. Kendi tarihsel sorumluluğunu ve insani görevini yerine getirdikten sonra Şengal'den ayrılmışlardır. Êzîdîler, örgütlediği kurumlarla, kendi kendisini yöneten ve savunan bir pozisyona gelmiş olmaları ve fermanın yaralarını sarmaları çok önemli bir başarıdır. KDP'nin ihanetine, oynadığı uğursuz rolüne ve bütün engelleme çabalarına, Türk devletinin alçakça saldırılarına, Bağdat hükümetinin olumsuz yaklaşımlarına rağmen fermandan sonra Êzîdîlerin tekrardan kendi kutsal topraklarında yaşama döndürülmeleri başarılmıştır.

Şengal katliamından bağımsız olarak KDP'nin ideolojik kimliğini tanımlamak gerekir. Ulusal soruna yaklaşımı sorunludur. Çağın gerisinde kalmış zihniyet yapılanmasına sahiptir. İlkel milliyetçi çizgiye dayanan ideolojik hattı dinsel, mezhepsel inançla bezenmiştir. Kapsayıcı olmaktan ziyade yereldir, parçacıdır, bölgecidir. Aşiretçilik yapısı üzerine kendisini konumlandırmıştır. Ailesel yönetim anlayışı hep ön palandadır. Öz güce dayanmaktan ziyade dışa bağımlı örgütlenmesi KDP'yi militarist bir güç haline getirmiştir. Güney Kurdistan'ın yek pare olamayışı, ortak siyasi birlikteliğin kurulmaması, Soran ve Behdînan gibi iki ayrı yönetimin oluşması, ulusal birliğe yanaşmaması, iktidar kavgasından dolayı Güney Kurdistan'ın kaynaklarını tüketmesi, enerji potansiyelini boşa harcaması, iç çatışmalarla kardeş kanı akıtması, egemen devletlerle kirli ilişkiler içinde olması gibi ve daha birçok konu da KDP çizgisinin Kurdistan'ın birliğine, Kurdistan halkının ulusal çıkarlarına hizmet etmediğini göstermektedir. Beyaz yakalı ilkel milliyetçi Kürt tabakası, Kurdistan coğrafyasında, düşmandan daha beter bir rol oynamaktadır.

KDP'nin Êzîdî toplumuna karşı yaklaşımı Kürt ulusal kurtuluş meselesine yaklaşımından farklı değildir. Genelde hep çıkarcı olmuştur. Êzîdîlerden alabildiğince askeri güç devşirerek parti çıkarı doğrultusunda kullanmıştır. Êzîdîlik inancıyla zihniyette çelişen sorunlu bir yaklaşımın sahibidir. Pratik uygulamaları da hep negatif olmuştur. Ayrımcı, dışlayıcı ve aşağılayıcıdır. Êzîdîlerin sofrasına oturmazlar, ekmeklerini yemezler, ellerinden su dahi içmezler. İşin başında, Êzîdî inancına karşı ideolojik bir yaklaşım içinde olduklarını belirtmekte fayda vardır. KDP'nin zihniyet yapısını çözmeden, Êzîdîlere bakış açısını sorgulamadan, var olan algıyı anlamadan ferman soykırımı hakkında söylenecek her söz yeterince yerine oturmayacaktır.

Êzîdîlerin hac merkezi olan Laliş'a Nûranî'den başlayarak, Baba Şex ve Mir makamı üzerinde denetim kuran, ekonomik yardımlarla kendisine bağlayarak ipoteğine alan bir yaklaşım sergilemektedir. Dini kanaat önderleri, Aşiret reislerinden Qubbe görevlisi olan mîcewir'lere kadar hepsini maddi yardımlarla kendisine bağlamıştır. İnanç üzerinde tasarrufta bulunma hakkını elde etmiştir. Laleş, KDP çizgisinin dışına asla çıkamaz hale gelmiştir. Gerektiğinde Laliş'ten fetvalar çıkararak Êzîdî toplumunu yönlendirmeye kadar işi vardırmıştır.

Êzîdî toplumunun bir kısmı Laleş'in de bulunduğu, ruhani liderlerin ikame ettiği Şexan nahiyesidir. Nüfus olarak Şengal'den daha azdır. Ezîdîlerin ruhani liderleri, Şengal halkının yaşadığı trajedi karşısında üzerlerine düşen önderlik misyonunu yerine getirmemişlerdir. Konumlarına, misyonlarına ve görevlerine uygun davranmamışlardır. Hatta Şengal'i ziyaret etmekten bile imtina etmişlerdir. KDP'nin etkisinde kalarak Şengal'e aktif bir destek, yardım içine girememişlerdir. KDP'nin Şengal'e saldırılarını görmezden gelmiş ve Türk devletinin saldırılarını dahi kınamamışlardır. Hava saldırılarında katledilen Êzîdî önderlerden Mam Zekî Şengalî, Hasan Sait Hasan, Dijwar Feqîr, Zerdeşt Şengalî, Pîr Hemit, Pir Çeko ve daha nice şehit ve yaralılara sahip çıkamamışlardır. KDP'nin Êzîdî toplumu üzerindeki baskı, işkence, sindirme, korkutma, tutuklama, ajanlaştırma uygulamaları karşısında gözünü, kulağını, ağzını kapatarak üç maymunları oynamışlardır. Fermanın yıldönümünde Şengal'de yapılan DAİŞ'i protesto eylemlerine özellikle gençlerin katılımı engellenmiştir. Bazı gençler "PKK eylemine katıldım diye KDP bizi tutukluyor" diyerek korkudan DAİŞ'i bile protesto edemediklerini dile getiriyorlar. Kahrolsun DAİŞ diye haykıramıyorlar. Bu, düşmanını, bile protesto etmekten korkan bir toplumun ne hale geldiğinin göstergesidir. Bu korkunun mimarı KDP'dir. Halka bunu dayatmak ve yaşatmak tek kelimeyle zulümdür.

Êzîdî Mir'lik makamı, Bavê Şeyh, Bavê Çavuş, bütün şeyhler, pirler, qavallar, koçekler, feqirler, çîle girler ve bütün dini kanaat önderleri, hatta aydınlar, sanatçılar, toplumda hatırı sayılır kim varsa yaşanan fermanın yaralarını sarmada bulundukları makamın hakkını verememişlerdir. Êzîdî toplumu her şeyden önce bir inanç topluluğudur. Siyasi önderlikten yoksundurlar, örgütlü değildirler. KDP, YNK saflarında siyaset yapan öncüler de kendi toplumuna faydaları yoktur. Bu nedenle öncülük görevi ruhani önderlere düşmektedir. Toplumu bir arada tutan en temel faktör inançlarıdır. Bu birliğe denk bir temsil durumu ortaya çıkmış değildir. Toplumun parçalı duruşu, birlikte hareket etmemeleri, ortak karar vermemeleri, tavır geliştirmemelerinin nedeni ruhani liderlerlerinden kaynaklanıyor. Şengal halkına karşı biraz da ha mesafeli duruşları, halkla kaynaşmamaları toplumdaki dağınıklığı daha da artırmaktadır.

Ruhani liderliğin, inanç etrafında toplumu bir arada tutmak, öncülük yapmak, yol göstermek, sahip çıkmak, korumak, geliştirmek, inanç temelinde eğitmek gibi ulvi görevleri manevi değerleri vardır. Kendilerinden beklenen bu görevi hakkıyla yerine getirmek, bu halka gerçek anlamda önderlik etmektir. Dünyaya dağılmış, özünden kopmuş, aslından uzaklaşmış, yok olmanın eşiğine gelmiş toplumun, örgütsüz, dağınık hale gelmesinde ruhani makamlarda yer alanların payı vardır. Kendi sorumluklarını mutlaka görmeleri ve gerektiğinde halka karşı özeleştiri verme erdemini göstermelidirler.

Nasıl ki Vatikan'da Papa, kiliselerde meydana gelen olumsuzlukları ifşa ediyor, kendi sorumluluk alanına ilişkin özür diliyor, savaşlara ve çeşitli konulara dair Hristiyan dünyasına hitap ederek, düşünce belirtiyorsa, Laliş'in ruhani liderleri de kendi toplumuna doğru yolu göstermeleri gerekir. Toplumun dağılmasına, asimile edilmesine, hakikatinden kopmuş olmalarına karşı dini görevlerini yerine getirerek çimento görevi görmeleri gerekir. Avrupa'da bozulmaya yüz tutmuş, kar gibi eriyen Êzîdîlere ve özellikle de gençlere yönelik iki kelimelik nasihati, çağrıyı dahi yapamaz hale gelmişler. Bu konuda tek bir demeçleri dahi yoktur. Bunu vurgulamada ki amaç; dağılmakta olan topluma karşı sorumluluklarını hatırlatmak ve göreve çağırmaktır.

Ruhani liderler DAİŞ tarafından alı konulan, tecavüze maruz kalmış kadınların geri dönüşlerinde aileleri tarafından sahiplenilmesi, çocuklarıyla birlikte kabul edilmesi yönündeki açıklamaları olumludur. Çünkü fermanın felaketi Êzîdîleri vurmuş, Êzîdîler içinde de en çok kadınları vurduğu da bir gerçektir. Kadınları anlatmadan fermanı anlatmak ve anlamak eksik kalacaktır. Kadının düştüğü durum aslında toplumun düştüğü durumdur. Bu durumdan çıkmak için bu durumu bir sorun olarak görmekten ve sonra da çözüm üretmekten geçer.

KDP'nin Êzîdî halkına ve Êzîdîlik inancına bakış açısı neyse, coğrafik olarak Şengal'e yaklaşımları da maalesef hep faydacı, peşmerge devşirmeye dönük olmuştur. Şengal KDP'nin rant alanı olmaktan kurtulamamıştır. Saddam iktidarı döneminde KDP'nin Şengal'de ki varlığından pek söz edilemez. Bir mücadele alanı olarak görülmemiştir. Saddam sonrası süreçte Şengal'de hakimiyet kurmuş ve siyasi çıkarları doğrultusunda küçük bir sömürge gibi kullanmıştır.

KDP, Êzîdîleri genelde oy deposu olarak görmektedir. Parlamentoda ki Êzîdî kontenjanını bile KDP'li Êzîdîlerden atamaktadır. Êzîdîlerin siyasi iradesini kendi güdümüne alarak el koymuştur. Ferman öncesi KDP, Şengal'in ekonomisini yönetmektedir. Ticaretini, pazar alanını, gümrük işlemlerini KDP denetlemektedir. Asayiş ve güvenlik işleri de KDP tarafında yürütülmektedir. Yargı, polis teşkilatı, eğitim, sağlık gibi bazı konularda Irak merkezi hükümetinin temsili olsa da genelde Şengal'in yönetimi KDP'nin elindedir. Bu nedenle yaşanan bütün sorunlardan KDP sorumludur.

Fermanı yaşayan Êzîdî toplumunun gerçekleri bilmeye hakkı vardır

Şengal Êzîdilerinden bazı kesimleri, özelikle Kasım Şeşo ve onun etkili olduğu çevreyi de kendisine bağlayarak halk üzerinde denetim kurmuştur. Bildik baskı, tehdit, korku, sindirme, tutuklama gibi yöntemlerle ferman sürecine kadar Şengal'i böyle yönetmiştir.

DAİŞ öncesinden günümüze kadar Şengal'de olup bitenleri, yakalanan fırsatları, yaşanan olayları ince eleyip sık dokumak gerekir. Eksikler, yetersizlikler nelerdir, nerede hata yapılmıştır, neden yapılmıştır, sorularına cevap bulmak gerekir. Halkın başına gelen büyük soykırım fermanını aydınlatmak için KDP'nin işgal ettiği konumun anlaşılması ve aydınlatılması lazım. Fermanı yaşayan Êzîdî toplumu yaşanan bütün gerçekleri doğru bilmeye hakkı vardır. Şengal'de yaşanan bütün süreçleri, meydana gelen olayları doğru yorumlaması, doğru sonuç çıkarması ve tarihi doğru tanımlaması açısından gereklidir ve hatta zorunludur. Bu nedenle Êzîdî halkının bizzat yaşadığı, bildiği, gördüğü, tanık olduğu olayları, fermanın gerçek yüzünü, nedenlerini, sebep ve sonuçlarını aktarma sorumluluğu vardır. Ama buna rağmen KDP'den kaynaklanan fermanın trajedisini iliklerine kadar hissedip yaşamalarına rağmen bir çok Êzîdînin sesini yeterince duyuramadığı ya da çekindikleri için tarihe mal edecek, belgeleyecek bir duruma halen yeterince gelmediği de bir gerçektir. Artılarıyla, eksileriyle fermanın bir dökümü halen yapılamamıştır. Kendi meramını dünyaya anlatamamıştır. Ne istediğini dahi izah etmekten, yasal girişimlerde bulunmaktan, hak talep etmekten, (sorumlular hakkında, bilgi, belge, kanıt toplayarak dava açmaktan) ve kendi meşru müdafaasını yapmaktan yoksundur. Bunca savaş suçu işlenmesine rağmen uluslararası mahkemelere tek bir başvurunun yapılmaması oldukça düşündürücüdür. Fermanı Jenosit olarak kabul eden kimi devletlerin yargı makamlarına binlerce dosya hazırlanmalıydı. Bu jenosidi yapanlara, yaptıranlarına, suç ortaklarına dair yasal girişimlerde bulunulmalıydı. Hiçbir girişimde bulunmamak ve kaderine razı olup beklemek ölümü kabullenmektir.

Katliam sürecinde Êzîdîleri savunmasız bırakarak katliama terk etmesi, halkın güvenlikli alanlara çıkışını engellemesi, kendileri de tek mermi sıkmadan Şengal'den kaçması elbette üzerinde durulması, mutlak süratle sorgulanması ve cevap verilmesi gereken bir konudur. Soykırım katliamının, jenosidin, trajedinin şifresi burada gizlidir. Bu soru cevaplanmadığı müddetçe, KDP, DAİŞ'in katliamına onay vererek, anlaşmalı bir şekilde Şengal'i DAİŞ'e teslim etmiş sayılacaktır. Her şeyden önce Êzîdî halkına özür borçlu olduğunu da belirtmek gerekir.

Fermanı gerçekleştiren DAİŞ kadar Fermana sebep olan, zemin sunan KDP'de bu insanlık dışı soykırımın suç ortağıdır. DAİŞ katliamı yapandır, KDP onunla katliam konusunda uzlaşandır. Şengal'de yaşananlar KDP ihanetinin tescilli belgesidir. Bu fermanda işledikleri insanlık dışı suçlardan kendilerini asla aklayamazlar. Fermanın gerçekleştiği 3 Ağustos gecesi tereyağından kıl çeker gibi Şengal'den çekip gitmekle bir topluma yapılabilecek en büyük kötülüğü yaptılar. Sorumluluklarının gereklerini yerine getirmediler.

KDP zihniyetini, temsil ettiği siyaseti, insani, vicdani, ahlaki, hukuki, siyasi etik, askeri sorumluluk, yöneticilik anlayışı bakımından hangi açıdan ele alınırsa alınsın, ihanetten başka bir şeyle tarif etmek mümkün değildir. 74. Êzîdî Fermanı KDP sorumluluğunda gerçekleşen bir katliam olarak tarihe geçmiştir. KDP'nin düşmanlığı sadece Êzîdîlerle izah edilemez, Kürt değerlerine, Özgürlük Mücadelesine, ulusal birliğe karşı da düşmancadır. Kürtlerin sırtına saplanan Kürt ihanet hançeridir. KDP'nin ihanetini hiçbir tereddütte mahal vermeden, Şengal'da ki Tılezer ve Siba katliamlarından, 74. Fermandan, anlamak, ispatlamak mümkündür. Dünyada'ki tüm Êzîdîler gerçekten 74. Fermanı anlamak istiyorlarsa ve kimliğine, inancına, kültürüne, köklerine sahip çıkmak istiyorlarsa, KDP'nin Êzîdî toplumuna olan tarihsel düşmanlığını mutlaka doğru anlamak ve doğru sonuç çıkarmaları şarttır. KDP'nin Şengal'deki iktidarını da doğru sorgulamaları gerekir.

Devam edecek

Baskan-orta sayf -3 .qxp_Layout 1 29/08/2023 10:27 Seite 16

KCK VE DEMOKRATİK ULUSLAŞMANIN BOYUTLARI-4

Tekrar toprağa ve ormanlaştırmaya, ekolojik yaşama dönüş sadece işsizliği ortadan kaldırmaz; kanserli kent toplumundan da kurtarır. Böylelikle kenti de kurtarır. Ur gibi büyüyen kent bir kanser hastalığıdır. Zaten bireysel kanserler de diğer birçok hastalık gibi bu kentsel yaşamın ürünüdür. Dolayısıyla toprağa, orman faaliyetine, ekolojik tarıma, gıdaya dönüş sadece işsizliğe temel çare değildir; tüm modernite ve kent hastalıklarının da panzehiridir.

Rêber Apo'nun 'Kültürel Soykırım Kıskacındaki Kürtleri Savunmak' kitabından derlenmiştir

5- Demokratik Ulus ve Ekonomik Özerklik

Ulus-devlet kapitalist modernitenin azami kârı gerçekleştirmeye dayanan ekonomi üzerindeki hâkimiyetinin iktidar aracıdır. Bu araç olmaksızın azami kâr ve sermaye birikimi gerçekleştirilemez. Uygarlık tarihinde ekonomik talanın azami düzeyde ve belli bir meşruiyet temelinde gerçekleştirilmesini ifade eder. Azami kâr ve sermaye birikimleriyle ilişkisi doğru çözümlenmeden, ulus-devletin doğru tanımı yapılamaz. Ulus-devlet tek başına bir iktidar ve zor sistemi olarak da tanımlanamaz. Devlet iktidarı ancak ulus-devlet olarak düzenlendiğinde kapitalist modernite, özellikle onun ekonomi üzerinde gerçekleştirdiği azami kâr ve sermaye birikimi gerçekleştirilebilir. Bunun anlamı toplumun ekonomik yaşamı üzerindeki ulus-devlet hükümranlığının tarih boyunca en çok artık-değer gasp eden devlet payesine erişmesi, bu tür bir devletin gerçekleştirilmiş olmasıdır. Milliyetçilik ve yurtseverlikle cilalanması, eğitimle tanrısallaştırılması ve toplumun en ince damarlarına kadar sızdırılması ekonomi üzerinde gerçekleştirdiği gasp sistemini meşrulaştırmak içindir. Hukuk, ekonomi-politik, diplomasi ve diğer tüm alanlarda geliştirilen kavram, kuram ve kurumlar aynı amaçla hep meşruiyet peşinde koşarlar. Ekonomik alan üzerinde amansız bir terör ile azami kârın birlikte yürütülmesi, toplumu bir yandan karın tokluğuna ücretli işçiliğe mahkûm ederken, diğer yandan büyük kısmını işsizler ordusuna dönüştürür. Düşük ücret köleliği ve muazzam işsizler ordusu azami kârın, ulus devletin ve endüstriyalizmin doğal sonuçlarıdır. Kapitalist modernitenin bu üç ana unsurunun gerçekleştirilmesi ancak toplumun ekonomik yaşamı üzerindeki özgürlüğünün ortadan kaldırılmasıyla, ücret köleliğine mahkûm edilmesinin yanı sıra büyük kısmının işsizler ordusu haline dönüştürülmesiyle, kadının ücretsiz veya az ücretli köleliğe mahkûm edilmesiyle gerçekleştirilir. Kapitalizmin genelde sosyal bilimleri özelde ekonomi-politik bilimi bu gerçekleri görünmez kılmak ve çarpıtmak için düzenlenmiş mitolojilerdir ki, bunlara asla inanmamak ve içyüzünü bilmek gerekir.

Kurdistan ve Kürt toplumu dünyada belki de kapitalist modernitenin üç ana unsurunun ekonomik yaşamı üzerinde kültürel soykırıma kadar varan bir talan sistemini kurma, asgari ücretli kadınlar ve erkekleri büyük işsizler ordusuna dönüştürme eylemine tanık olunan en nadir örneklerden biridir. Kurdistan egemen ulus-devletlerin örtülü ve süreklilik kazandırılmış kültürel soykırımının tek taraflı özel savaşıyla ülke olmaktan çıkarılmaya çalışılmıştır. Son iki yüz yıllık tarihi, aslında bu temelde ülke olmaktan çıkarılma ve üzerinde egemenlik kuran ulus-devletlerin 'tek vatan' olgusu içinde eritilme tarihidir. Kürt toplumu içinse bu tarih asimilasyona ve katliamlara maruz bırakılması, işsizleştirilmesi ve en az ücretli kılınmasının, bunun için ekonomik yaşamı üzerindeki özgürlüğünün elinden alınması sonucunda dağılması, nesneleştirilmesi ve kendisi olmaktan çıkarılmasının tarihidir.

Ekonomik işgal bir toplumu düşürme, çökertme ve çözmenin en barbar yöntemidir

Kürt toplumu uygarlık tarihi boyunca karşılaştığı fetih, işgal, istila, talan, sömürgecilik ve asimilasyon uygulamalarına kapitalist modernitenin üç ana unsurunun (azami kâr talanı, ulus-devlet zulmü, endüstriyalizmin teknoloji yoluyla tahribatı) eklenmesiyle birlikte, yaşadığı kültürel soykırım sonucunda kendine sahip çıkmaktan korkar hale getirilmiş bir toplumdur. Ekonomisi (tarihte ilk kurulan ve insanlığı besleyen ekonomi) üzerinde hâkimiyetini ve özgür tercihini kaybetmiş, tümüyle yabancı ve işbirlikçi unsurların üç ayaklı modern canavarının kontrolüne geçmiş bir toplumdur. Karın tokluğuna çalışması (oltaya takılan balık misali) bile soykırım amacına bağlanmış bir toplum olduğunu gösterir. Ekonomiyi inşa eden kadınlarının tümüyle işsiz ve en değersiz emek sahibi kılındığı bir toplumdur. Erkeklerinin sözde aileyi yaşatmak için dünyanın dört tarafına savrulmuş olduğu bir toplumdur. Bir tavuk ve bir karış tarla için insanların birbirini öldürdüğü bir toplumdur. Açık ki bu toplum, toplum olmaktan çıkmış, çökertilmiş ve çözülmüş bir toplumdur.

Ekonomik işgal işgallerin en tehlikelisidir. Ekonomik işgal bir toplumu düşürme, çökertme ve çözmenin en barbar yöntemidir. Kürt toplumu üzerindeki ulus-devlet baskısı ve zulmünden çok, ekonomik araçlarına el konularak, ekonomik yaşamı denetlenerek nefessiz hale getirilmiştir. Bir toplumun kendi üretim araçları ve pazarı üzerinde kontrolünü kaybettikten sonra yaşamını özgürce sürdürmesi mümkün değildir. Kürtler sadece üretim araçları ve ilişkileri üzerindeki kontrollerini büyük ölçüde kaybetmediler; üretim, tüketim ve ticaretin kontrolü de ellerinden alındı. Daha doğrusu, kendi kimliklerini inkâr etme temelinde egemen ulus-devletlere bağlandıkları oranda mal varlıklarını kullanmaları, ticaret ve sanayide rol oynamaları mümkün oldu. Ekonomik tutsaklık, kimlik inkârcılığının ve özgürlükten yoksunluğun en etkili aracı kılındı. Özellikle akarsuları ve petrol yatakları üzerinde kurulan tek taraflı işletmeler tarihsel kültürel varlıkları olduğu kadar verimli arazileri de yok etti. Siyasi ve kültürel sömürgecilikten sonra daha da yoğunlaştırılan ekonomik sömürgecilik, ölümcül darbelerin sonuncusu oldu. Sonuçta gelinen nokta 'Ya toplum olmaktan çık, ya da öl!' oldu.

Demokratik ulusun ekonomik sistemi sadece bu barbar uygulamaları durdurmakla kalmaz, toplumun ekonomi üzerinde yeniden denetim kurmasını esas alır. Ekonomik özerklik ulus-devletle demokratik ulus arasında varılacak asgari uzlaşmadır; onun altındaki bir uzlaşma veya çözüm teslimiyet ve 'yok ol' buyruğu anlamına gelir. Ekonomik özerkliği bağımsızlığa taşırmak karşı bir ulus-devlet kurma anlamına gelir ki, bu da sonuçta kapitalist moderniteye teslim olmaktır. Ekonomik özerklikten vazgeçmek ise, hâkim ulus-devlete teslimiyettir. Ekonomik özerkliğin içeriği ne özel kapitalizmi ne de devlet kapitalizmini esas alır. Demokrasinin ekonomiye yansımış biçimi olarak ekolojik endüstriyi ve komün ekonomisini esas alır. Endüstriye, kalkınmaya, teknolojiye, işletmelere ve mülkiyete biçilen sınır ekolojik ve demokratik toplum olma sınırıdır. Ekonomik özerklikte ekolojiyi ve demokratik toplumu yadsıyan endüstriye, teknolojiye, kalkınmaya, mülkiyete, köy-kent yerleşimciliğine yer yoktur. Ekonomi üzerinde kâr ve sermaye birikiminin gerçekleştiği bir alan olarak bırakılamaz. Ekonomik özerklik kâr ve sermaye birikiminin asgariye indiği bir modeldir. Pazarı, ticareti, ürün çeşitliliğini, rekabeti ve verimliliği reddetmemekle birlikte, üzerinde kâr ve sermaye birikiminin egemenliğini kabul etmez. Finans ve mali sistem ekonomik verimliliğe ve işleyişe hizmet ettiği oranda geçerli kılınır. Paradan para kazanmayı en zahmetsiz sömürü tipi olarak kabul eder ki, ekonomik özerklik sisteminde bu sömürü tipi kendine yer bulamaz. Demokratik ulusun ekonomik özerkliği çalışmayı bir zahmet, bir angarya olarak değil, bir özgürleşme eylemi olarak değerlendirir. 'Çalışmak özgürlüktür' ana ilkesidir. Çalışmanın zahmet ve angarya olarak karşılanması emeğin sonuçlarına yabancılaşmaktan kaynaklanır. Emeğin sonuçları öz kimliğine ve birey özgürlüğüne hizmet ettiğinde, bu seve seve ve mutlulukla katlanılan bir eylem olur.

İstismara yer vermeyen ekonomik faaliyet başta neolitik toplumda olmak üzere bütün topluluklarda bayram coşkusuyla kutlanmıştır. Demokratik ulusun ekonomik özerkliği bu coşkunun tekrar gerçekleştiği bir sistemdir. Kurdistan'ın akarsuları üzerinde kurulan barajlar tam bir tarih katliamına ve ekolojik felakete yol açmıştır. Ekolojiyi, verimli toprağı ve tarihi dikkate almayan hiçbir baraja müsaade edilemez; hatta inşa edilenler ömrünü doldurunca yerlerine yenileri inşa edilemez. En büyük toplum ve canlı düşmanlığı olan ormansızlığa ve erozyona tam bir seferberlik ruhuyla karşı durur. Toprağı koruma ve çevreyi ormanlaştırmayı en kutsal emek türleri olarak ilan eder ki, kendi başına bu iki alandaki çalışmalar işsizliği yüzyıllarca ortadan kaldırmaya kâfidir. Ulus-devlette kâr ve sermaye birikimi için en kutsal faaliyet alanı nasıl en çok kâr getiren alansa, demokratik ulusta toplumu tarih boyunca yaşatmış toprak ve orman alanları çalışmanın en kutsal alanlarıdır. Kapitalizm ve endüstriyalizm olmadan top-

Baskan-orta sayf -3 .qxp_Layout 1 29/08/2023 10:28 Seite 17

lumsal yaşam varlığını sürdürür; ama toprak ve orman olmadan toplumsal yaşam sürmez. Zaten işsizliğin kökeninde kapitalizm tarafından topraktan, köyden ve ormandan koparılmak vardır. Ucuz işgücü ve işsiz deposu kapitalizmin azami kârı için hep gerekli olup, bilinçli ve zorla yaratılmış bir olgudur. Tekrar toprağa ve ormanlaştırmaya, kısacası ekolojik yaşama dönüş sadece işsizliği ortadan kaldırmaz; kanserli kent toplumundan da kurtarır. Böylelikle kenti de kurtarır. Ur gibi büyüyen kent bir kanser hastalığıdır. Zaten bireysel kanserler de diğer birçok hastalık gibi bu kentsel yaşamın ürünüdür. Dolayısıyla toprağa, orman faaliyetine, ekolojik tarıma, gıdaya dönüş sadece işsizliğe temel çare değildir; tüm modernite ve kent hastalıklarının da panzehiridir.

Ekonomik özerkliğin komün ekonomisini devlet kapitalizmi ve ekonomisiyle karıştırmamak gerekir. Reel sosyalizmin kolektifleştirme çabalarına da benzemez. İnsan doğasına ve çevreye en uygun ekonomik birimlerden bahsediyoruz. Komünde angaryaya ve özgürleştirmeyen çalışmaya, emeğe yer yoktur. Toplumun tarih boyunca esas aldığı, onunla kendini var kıldığı, kutsal saydığı ve coşkuyla karşıladığı öz yaşam kaynağından, modelinden bahsediyoruz. Nerede verim, bereket ve coşku varsa, orada komün ekonomisi vardır.

Demokratik ulusun omurgası olan KCK ekonomik özerkliği ve komün ekonomisini en az toplumun öz savunması kadar gerekli görür ve esas alır. Nasıl öz savunma olmadan toplum varlığını sürdüremezse, ekonomik özerklik olmadan, toprağın korunmasına, ormanlaştırmaya, ekolojiye ve komüne dayanmadan da toplumun beslenmesi, dolayısıyla varlığını sürdürmesi mümkün olamaz.

Ekonomik özerklik için yasal bir temel de gereklidir. Egemen ulus-devlet yasalarındaki tekdüzelik ve merkeziyetçilik, hukuk birliği adı altında ekonomik yaratıcılığa, ekolojiye ve rekabete köstek olmaktadır. Özünde ekonomik sömürgeciliğe dayanan bu hukuk anlayışı yerine, ulusal ekonomiyle koordinasyonu dikkate alan yerel ekonomiye ve onun özerk işleyişine şiddetle ihtiyaç vardır. Ulusal pazar olgusunu inkâr etmeyen, ama yerel pazar dinamiklerini de göz önünde bulunduran bir ekonomi hukuku elzemdir. Tek merkezi hukuk sistemi en büyük tutuculuk etkenidir. Tamamen siyasi gerekçelidir ve ekonomik mantığı yoktur.

Kürt ulusal sorununun demokratik ulus çözümünün ekonomik boyutunda ekonomik özerkliğin bir yasal statüsü de olmak durumundadır. Ekonomik altyapısı olmadan KCK'nin sürdürülemeyeceği açıktır. Kürt toplumunun varlığını ve özgürlüğünü yakından ilgilendiren ekonomik alanlar üzerinde yerel hukukun geçerlilik oranı hayatiyet arz eder. Mülkiyet düzenlemesi, şirket büyüklüğü, akarsular, yeraltı ve yerüstü maden yataklarının değerlendirilmesi, pazar kuruluşları, banka sistemi, yerel demokratik yönetimlerin bütçe yapısı, vergiler ve benzeri konularda yerel ekonomik yasalar esastır. Ulusal ekonomik yasalarla yerel ekonomik yasaların uyumu sağlanabilir.

KCK'nin ekonomi yönetimi büyük önem taşımaktadır. Ekonomik temeli iflas ettirilmiş bir toplumun yaşama kabiliyeti yoktur. Tam ekonomik bağımsızlık hiçbir zaman gerçekleşemeyecek bir ekonomik ütopya olup, karşılıklı yararlılık temelinde ama iç özerkliği geniş olan bir ekonomi çağındayız. Kapitalist modernitenin küresel finans çağında ne kadar gereksiz, insanlığı tehdit eden ve sürdürülemez bir sistem olduğu açığa çıkmıştır. Buna karşılık demokratik ulusal birimlere dayalı demokratik modernite ekonomik krizlerden, işsizlikten ve açlıktan kurtuluşun alternatif sistemi olarak anlaşılmak durumundadır.

Hukuk ulus-devlet tanrısının bir nevi ayetleridir

6- Demokratik Ulusun Hukuk Yapısı

Demokratik hukuk çeşitliliğe dayanan hukuktur. Daha da önemlisi, hukuk düzenlemesine az başvurur ve basit yapılıdır. Egemen ulus-devlet tarih boyunca hukuki düzenlemeleri en çok geliştiren devlet biçimidir. Bunun nedeni toplumun her şeyine karışması, özellikle ahlaki ve politik toplumu tasfiye etmeye çalışmasıdır. Eski toplumlar büyük ölçüde ahlaki ve politik düzenlemelerle sorunlarını çözmeye çalışırlardı. Kapitalist modernite bütün meşruiyetini hukuka dayandırmaya çalıştı. Topluma aşırı müdahalesi ve onu sömürmesi hukuk denilen adaleti biçimselleştiren, karmaşık araca başvurmasına yol açtı. Hukuk çokça söylendiği gibi birey ve toplum haklarını ve görevlerini düzenleyen yasalar bütünlüğü olmaktan çok, kapitalizmin tarih boyunca yol açtığı büyük haksızlıkları biçimsel adalet anlayışıyla meşrulaştırmaya dayalı aşırı sayıda yasalarla yönetme sanatıdır. Ahlaki ve politik kurallarla yönetmek yerine yasalarla yönetmek daha çok kapitalist moderniteye özgüdür. Ahlâkı ve politikayı inkâr eden burjuvazi kendisine muazzam güç sağlayan hukuk erkine başvurur. Burjuvazinin elinde hukuk büyük bir silahtır. Kendisini hem eski ahlaki ve politik düzene, hem de alttaki emekçilere karşı hukukla savunur. Ulus-devlet gücünü büyük oranda tek taraflı düzenlenmiş hukuk erkinden alır. Hukuk ulus-devlet tanrısının bir nevi ayetleridir. Toplumunu bu ayetlerle yönetmeyi tercih eder.

Demokratik ulus bu nedenle hukuka, özellikle anayasa hukukuna karşı duyarlıdır. Demokratik ulus hukuk ulusundan çok ahlaki ve politik ulustur. Ulus-devletlerle ortak bir siyasi çatı altında uzlaşarak yaşama esas alındığında hukuka ihtiyaç duyulur. Bu durumda ulusal yasalar ve yerel yönetim yasaları ayrımı önem kazanır. Tek yanlı merkezi bürokratik çıkarları esas alan ulus-devlet hukuku sürekli demokratik yerel ve kültürel grupların direnişiyle karşılaştığında zorunlu olarak yerel yönetim yasalarını benimser. Başta ABD ve AB ülkeleri olmak üzere, dünyanın birçok ülkesinde federal ve federe hukuk sistemleri geçerlidir. Merkezi bürokrasi ve tekelci kapitalizme karşı yerel halkın çıkarlarını dengeleyen sistemler daha çok gelişmektedir.

Kurdistan ve Kürtlerin varlığı inkâr ve imhayı yaşadığından, kendilerine özgü bir hukukları olmamıştır. Osmanlı sisteminde Kürtlerin hem yazılı hem de geleneksel bir hukukları vardı. Ulusal kurtuluş sürecinde de Kürt ve Kurdistan kimliği, hatta Kürt Reform Yasası resmen kabul edilmesine rağmen, 1925'ten itibaren komplo, darbe ve asimilasyon yöntemleriyle kimlikleri yok sayılıp tarihten silinmek istendiler. PKK'nin direnişi Kürt varlığını kesinleştirmesine karşılık yasal tanımını henüz sağlayamamıştır. Bu dönemde ulus- devletleri Kürt varlığını yasal olarak da tanımaya zorlayacak, bunun gerçekleşmemesi halinde kendi özerklik hukukunu tek taraflı geliştirmeyi esas alacak olan KCK, ulusal anayasalar içinde kendine yer bulmaya öncelik tanıyacaktır. Bu öncelikte kendi demokratik özerklik statüsünün ulusal demokratik anayasalar içinde ifade edilmesine çalışacaktır. TC'nin katılmaya çalıştığı AB'nin birçok üye ülkesinde bu yönlü düzenlemeler mevcuttur. Zaten Kürt sorununun barışçıl ve demokratik çözümünden kastedilen de demokratik özerklik statüsüne dayalı ulusal demokratik anayasal uzlaşmadır. Irak'ta gerçekleştirilen, Türkiye ve Kurdistan'da yoğun olarak tartışılan bu yönlü bir çözümdür. KCK öncelik verdiği uzlaşmaya dayalı demokratik özerklik statülü ulusal demokratik anayasal çözümde başarılı olamazsa, ikincil öncelik tanıyacağı yol olan tek taraflı Demokratik Özerklik Yönetimi'ne geçiş yapacaktır. Kurdis- tan'da Demokratik Özerklik Yönetimi bir ulus-devlet hukuk yönetimi olmayıp, yerel ve bölgesel çapta demokratik modernite yönetimidir.

Kapitalist modernite kültürü karartma ve çarpıtma hareketidir

7- Demokratik Ulus Kültürü

Kültürel boyut ulusların oluşumunda önemli bir unsurdur.

Kültür dar anlamda toplumların geleneksel zihniyetini ve duygusal hakikatini ifade eder. Din, felsefe, mitoloji, bilim ve çeşitli sanat alanları dar anlamda bir toplumun kültürünü oluştururlar. Toplumun bir nevi ruhsal ve zihniyet durumunu yansıtırlar. Ulus-devlet veya devlet eliyle uluslar oluşturulurken, kültür dünyası büyük bir çarpıtma ve kırıma uğratılır. Kapitalist modernite, geleneği olduğu gibi bütün hakikatiyle kabul etmez. Ondan işine geleni süzerek ve kendi çıkarları temelinde dönüşüme uğratarak alır. Kültürel tarih diye kendi damgasını vurup toplumun ve bireyin önüne koyduğu bambaşka bir şeydir; tarih adına tarihsizlik, kültür adına kültürsüzlüktür. Diğer bir deyişle tüm insanlık tarihini ve kültürünü kapitalizmin çıkar gözlüğü ve güdüsüyle seçime tabi tutarak, yeni bir resim çizer gibi önümüze serer. Kapitalist modernite ve onun en önemli unsuru olan ulus-devlet, bu anlamda muazzam bir geleneği, kültürü karartma ve çarpıtma hareketidir; hakikat olarak tarihe ve kültüre büyük bir darbedir. Çünkü gerçekleştirdiği azami kâr ve sermaye birikimi kuralını başka türlü meşrulaştıramaz. Modernite ve ulus-devlet, tarih ve kültürü kendine göre yeniden inşa etmeden kendini gerçekleştiremez. Ortaya çıkan modernite ve ulus devlet gerçekliği, tarih ve kültürden farklı bir gerçeklik, hakikat olarak farklı bir anlam ifade eder.

Demokratik ulus tarihe ve kültüre gerçek anlamını iade ederek kendini oluşturmaya çalışır. Saptırılmış ve kırıma uğratılmış tarih ve kültür demokratik uluslaşmada âdeta Rönesans'ını yaşar. Zaten Avrupa'da ortaçağdan çıkışta yaşanan Rönesans, Grek ve Roma tarih ve kültürünün yeniden canlanması veya doğuşu anlamına gelmekteydi. Daha sonra Avrupa'nın tüm ülkeleri ve kavimleri İtalya örneğinden yola çıkarak kendi Rönesanslarını gerçekleştirip demokratik uluslaşmayı başardılar. Her halkın kendi öz tarihi ve kültürüyle Katolik evrenselliği aşarak yeniden buluşması ve kendini demokratik ulus olarak inşa etmesi anlamına gelmekteydi. Avrupa uluslaşmasında başlangıçta tarih ve kültürden kaynaklanan unsurlar hâkimdi. Bu unsurlar da esas olarak halklar ve kavimlerin tarihi ve kültürüydü. Dolayısıyla oluşan uluslarda demokratik eğilim ağır basmaktaydı. Daha sonra burjuvazinin sınıf eğiliminin gelişmesi ve özellikle Fransız Devrimi'nde hegemonyasını kurması, demokratik ulus karakterini iktidar ve devletin damgasını taşıyan devlet-ulusuna dönüştürdü. Aslında başta büyük Fransız Devrimi olmak üzere bütün Avrupa devrimlerinde -Buna gecikmeli de olsa Rus Devrimi de dahildir- yaşanan, demokratik ulusa ve demokratik ulus devrimine karşı ulus-devlet karşıdevrimiydi. Ulus-devlet Avrupa halkları ve emekçilerinin büyük demokratik devrimlerine karşı gerçekleştirilen en büyük karşıdevrim hareketiydi. Avrupa'da ve daha sonra tüm dünyada her ulus-devlet veya devlet eliyle gerçekleştirilen ulusçuluk, kapitalizmin ve burjuvazinin sosyalizme ve proletaryaya, onların demokratik ulus devrimlerine, devrimci uluslar ve halklar dayanışmasına, enternasyonalizmine karşı birer büyük karşıdevrim hareketidir.

Özcesi her ulus-devlet bir karşıdevrimdir; kapitalizmin, burjuvazinin ve ortaklarının diktasıdır, faşizmidir. Kapitalist sistem ve kurucusu burjuva sınıfı her ne kadar daha verimsiz bir sistem olan feodalizme ve onun temsilcisi feodal prenslikler ve krallıklara karşı devrimci maske takındılarsa da, bunlara karşı savaşanlar özünde halklardı; halkların devrimci demokratik ulus hareketleriydi. Zafer de bunların hakkıydı. Burjuvazi tüm bu halk devrimlerine ve demokratik ulus hareketlerine sızdı. Ekonomik gücünü kullanarak, demokratik ulus devrimlerine karşı milliyetçi milli-devlet ve devletçi-ulusun karşıdevrimini çok yönlü geliştirerek kendi hegemonyası altında çağa damgasını vurdu. Kapitalist çağın dünya çapında yeni uygarlığının yani modernitesinin hegemonyasını kurup yükseltti.

Bilimsel sosyalizmin kurucuları K. Marks ve F. Engels'in en büyük hataları 19. yüz yılın ortalarında en son Almanya ve İtalya'da zafere erişen bu ulus-devlet karşı devrimlerine karşı çıkacaklarına bunları desteklemeleri oldu. Bu hata günümüze kadar halkların demokratik ulus devrimleri ve hareketlerine burjuvazininkinden sonra vurulan en büyük darbe oldu. Sonuçlarından bütün emekçiler, halklar ve uluslar büyük kayıplar ve acılar yaşadılar.

1919-1922'de Anadolu ve Mezopotamya'da gelişen demokratik ulus devrimleri gerçekten halkların eseriydi. Bu devrimlerin zaferini halkların ittifakı sağlamıştı. Bu devrimlere önderlik eden M. Kemal'in o dönemdeki bütün demeçleri bu gerçeği ifade eder. Ulusal devrimin iki asli unsuru Türk ve Kürt halklarıydı. İdeolojik ve politik olarak da Türk, Kürt, Yahudi (Sabetayist) ve Çerkez yurtseverliği, İslâm ümmetçiliği ve komünistlik ittifak halindeydi. Dolayısıyla bu ittifakla kazanılan zafer emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı bir demokratik ulusal devrimdi.

Peki, burjuvazi diyebileceğimiz klik ne yaptı? Jön Türkler (Ezici çoğunluğunun Türklükle ilgisi yoktur) denilen ve İttihat ve Terakki Cemiyeti adı altında bir araya gelen Masonik burjuvazi kimlerden oluşuyordu ve hangi komplolarla iktidara ve ulusal devrime damgasını vurdu?

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bir komplo ve darbe örgütü olduğunu bütün vicdanlı bilim insanları ve aydınlar bilmektedir. İktidarı gasp ederek önce İkinci Meşrutiyet Devrimine, Birinci Dünya Savaş'ında da tüm iktidara damgasını vurduğunu konuyla ilgili herkes bilmektedir. 1919-1922 ulusal devrimine nasıl sızdıklarını, özellikle İngiliz hegemonyasıyla işbirliği içinde olanların geliştirdikleri komplo, suikast ve darbeleri de çok iyi bilmek gerekir. TKP (Türkiye Komünist Partisi) Önderi Mustafa Suphi ve on beş kişilik tüm Merkez Komite üyelerini komployla Karadeniz'de boğduranlar bunlardı. Hâlbuki temsil ettikleri Bolşevikler ulusal devrimin başarısında stratejik rol sahibiydiler. Yine komployla Yunan ordusuna sığınmak zorunda bıraktıkları Çerkez Ethem ve güçleri ulusal devrime gidişte birçok karşıdevrimci ayaklanmayı bastırmışlardı. Yobaz diye öldürdüklerinin büyük kısmı yine ulusal kurtuluşta stratejik rol oynayan İslâm ümmetçileriydi. Zaferden sonra sürgüne gönderilen Mehmet Akif ve Said-i Nursi zafere kadar ulusal devrimin hizmetindeydiler. Koçgiri'den Dersim'e, Süleymaniye'den Diyarbekir'e kadar M. Kemal'in stratejik ittifak çağrılarına olumlu yanıt veren Alevi ve Sünni Kürtlerini, ulusal devrimin zaferindeki rolleri stratejik olmasına rağmen, gerek devrim sırasında ve gerekse devrim sonrasında acımasızca imha ve inkâr edenler de bu komplocu güçlerdir. Önce İzmir suikastıyla, sonra mitolojik tanrısallıklarla M. Kemal'i etkisizleştirenler ve derin bir bunalıma itenler de bunlardır.

Kimdir bunlar? Ağırlıklı kesimi Türk olmayan Beyaz Türkler diyoruz bunlara, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin artıkları diyoruz. İsmi önemli değil, özü önemlidir bunların. Çok açıktır ki, bunlar ele geçirdikleri devlet iktidarı vasıtasıyla burjuvalaşan, hem Meşrutiyet hem de Cumhuriyet süreçlerinde gelişen demokratik ulusal hareketi komplolar, darbeler ve suikastlarla vuran ve kontrolünü ele geçiren, Hitler'in bile kendilerini örnek aldığını itiraf etmekten çekinmediği devlet-ulusçu karşıdevrimcilerdi. Eğer Anadolu ve Mezopotamya'nın, Türkiye ve Kurdistan'ın modern tarihini, ittifak halinde gerçekleştirilen ulusal devrimini ve demokratik ulusal toplumunu gerçekçi olarak anlamak istiyorsak, devlet-ulusçu karşı devrimi ve bu karşı devrimin karşı devrimcilerini çok iyi tanımak zorundayız. Başka türlü yakın tarihi ve Cumhuriyet tarihini doğru kavrayamayız. Özellikle insanlık kadar eski bir tarihe ve kültüre sahip olan Anadolu ve Mezopotamya halklarının inkâr edilen ve imhaya uğratılan tarihlerini ve kültürlerini doğru ve yeterli olarak öğrenemeyiz. Öğrenip özümsemedikçe de aynı coğrafyalarda halklarımızın demokratik ulus ittifaklarını ve hareketlerini başarıyla inşa edip geliştiremeyiz.

Devam edecek

Hüseyin Decle-Siyasi değerlendirme.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:29 Seite 18

TÜRK DEVLETİNİN ÇIKMAZA YOLCULUĞU

KDP Kürt soykırımının bir parçasıdır ve bir çizgiyi ifade etmektedir. KDP içerisinde yuvalanan kişi, aile ve çevreler Kürt soykırımından istifade ederek iktidar ve servet devşirmektedirler. Bu, Kürt soykırımı karşılığında olmaktadır. Açıkçası Kurdistan'da Türk devletinin topluma yönelik tüm baskılarında KDP'nin ilişkisi var. KDP ilişkisi ve bu ilişkinin sağladığı işbirlikçilik ve ihanet olmadan düşmanın Kurdistan'da herhangi bir etkinlik göstermesi, politikalarını işler kılması mümkün değildir. Bakur'da, Rojhilat'ta, Rojava'da, Şengal'de böyledir. Zaten Başûrê Kurdistan'ın bizzat işgal edilmesinde KDP Türk devletinin yanında yer almakta ve gerillaya karşı savaşmaktadır. Dolayısıyla KDP Kürt soykırımının bir parçasıdır.

Hüseyin Dicle

Kürt halkı PKK öncülüğünde yarım asra varan mücadelesiyle özgürlüğünü sağlama dönemine girmiştir. Bu süreç aynı zamanda mücadelenin yoğunlaştığı, düşman saldırılarının arttığı bir dönem olmaktadır. Çünkü özgürlüğe yakınlaşıldığı süreçlerde egemen güçlerle olan mücadele de keskinleşmektedir. Bu evrensel bir ilkedir ve bütün devrimler bu aşamadan geçmektedir. Devrimler nihayetinde var olan sistemin aşılmasını hedeflemektedir. Bu da statükonun değişmesi anlamına gelmektedir. Değişimin yakınlaştığı anlar ise her zaman zorlu ve kritik süreçler yaşanmaktadır. Kurdistan devrimi açısından da böyle bir süreçten bahsetmek doğru olacaktır. Kürt halkı 50 yıllık varlık ve özgürlük mücadelesiyle sömürgeci düzenin temellerini sarsmış ve düşmanı yıkımın eşiğine getirmiştir. Düşman ise saldırılarını daha da arttırarak yıkımını önlemeye çalışmaktadır. Bu, mücadeleyi keskinleştirmektedir. Görüldüğü gibi içerisinde bulunduğumuz 2023 yılı böyle geçmektedir. Düşman saldırıları gittikçe daha da artmakta, mücadele yoğunlaşmakta ve keskinleşmektedir. Kurdistan'da sömürgeci düzen yıkılana, Kürt soykırımına dayalı zihniyet kırılana kadar süreç bu tarzda devam edecektir. Bu süreci sonlandıracak ve yeni bir süreci başlatacak tek faktör mücadelenin daha da yükseltilmesidir. Mücadele dışında soykırımı engellemenin, düşmanın imha konseptini kırmanın ve sonuç almanın başka da yolu yoktur. Dolayısıyla daha fazla mücadele, Kurdistan halkı açısından bir zorunluluktur. Ekmek ve su gibi hayatidir.

Kurdistan'daki sömürgecilik ve Kürt halkı üzerinde kurulan egemenlik başka bir ülkede yoktur

Kurdistan'da normal bir yaşam olmadığı gibi normal bir mücadele süreci de yoktur. Belki başka yerlerde farklı yöntemlerle de sonuç almak mümkün olabilir, fakat Kurdistan'da durum farklıdır. Başka yerde olan bir şey Kurdistan'da olmuyor, Kurdistan şartlarında sonuç vermiyor. Çünkü Kurdistan'daki sömürgecilik farklıdır. Kurdistan'daki sömürgecilik ve Kürt halkı üzerinde kurulan egemenlik başka bir yerde yoktur. Denilebilir ki Kurdistan'da çok özel bir sömürgecilik sistemi uygulanmaktadır. Tarihte bunun benzerleri çok azdır. Yahudi toplumu uygarlık tarihi boyunca soykırım ve katliamlara maruz kalmış ve yok olma tehlikesi yaşamıştır. Yahudi toplumu yakın tarihe kadar böyle bir tehlike altındaydı. Günümüzde Filistin halkı sömürgeciliğe karşı kurtuluş ve özgürlük mücadelesi vermektedir. Kürt halkı gibi Filistin halkına karşı da soykırım politikaları uygulanıyor. Böyle tarihte ve günümüzde benzer örnekler vardır. Fakat bunların hiçbiri Kürt halkının yaşadığı sömürgecilikle aynı değildir. Bunlar ağırlıklı olarak fiziki olarak yok edilme, fiziki katliama maruz kalma veya ait oldukları yurtlarından çıkarılma, yurtlarına el koyma vb bir süreç yaşamışlardır. Kürt halkına karşı da nihayetinde yok olma dayatılmaktadır; fakat Kürt halkına dayatılan yok olma, kendisi olmaktan çıkma biçimindedir. Başka yerde olmayan tam da budur. Kurdistan'da öyle bir egemenlik sistemi kurulmuş ki, Kürtler bu egemenliği kabul etmediğinde kurulu sistem bütün özü ve yapısıyla çözülüp dağılmaktadır. Yani Kurdistan üzerindeki egemenlik olmadığında, bu egemenlik kendini sürdürememektedir. Bu egemenlik ve bu egemenliğe dayalı devlet, iktidar ve sömürü çarkı ancak Kürt halkının bunu kabul etmesi, yani kendisi olmaktan çıkmasıyla mümkün olabilmektedir. Bunun olması için Kürt halkı üzerinde mutlak bir yok olma yasası yürütülmektedir. İşte Kurdistan ve Kürt halkına dayatılan gerçeklik budur. Bundan dolayı Kürtler açısından mücadele hayatidir, var olmanın kendisidir. Mutlak yok olma dayatmasına karşı ancak mücadeleyle durulabilmekte ve var olunabilmektedir. Kurdistan ve Kürtler söz konusu olduğunda bunu ilk ve temel ilke olarak bilmek gerekir. Bunu bilmeden veya dikkate almadan yapılacak hiçbir değerlendirme, ortaya konulacak hiçbir yaklaşım doğru olmayacağı gibi doğrudan düşmanın tasfiye ve soykırım konseptine hizmet etmektedir.

PKK'nin ortaya çıkması ve özgürlük mücadelesinin gelişmesiyle birlikte Kurdistan'da iki çizgi belirip netleşmiştir. Bunlar devletin soykırım konsepti ile buna karşı verilen mücadeledir. Kurdistan'da bu iki çizginin birbiriyle mücadelesi vardır. Bunun dışında Kurdistan'da geliştirilecek başka bir çizgi, başka bir ifade tarzı yoktur. Bunun yetkince anlaşılması ve kavranması önemlidir. Yanlış yapmamanın, yanlışa karşı durmanın ve gelişme yaratmanın yolu buradan geçmektedir. Bunu bildikten ve buna göre bir duruş içinde olunduktan sonra doğru yerde durulabilir, gelişmelerin mahiyeti anlaşılabilir ve doğru bir yaklaşım sahibi olunabilir. Bu olmadan yapılacak hiçbir değerlendirme ve ortaya konulacak hiçbir yaklaşım doğru olamaz. Doğru olamayacağı gibi düşmana hizmet etmekten de kurtulamaz. Zaten böyle bir durumun ortaya çıkması için düşmanın yoğun bir faaliyeti vardır. Düşman iki yöntemle bunu yapmaktadır. Bunlardan biri işbirlikçi ihanetçi kesimleri öne çıkarıp toplum içerisinde etkili kılmaktır. İkincisi ise özel savaş merkezinin algı operasyonlarıyla toplumun zihnini bulandırmaktır. Günümüzde sistemin iletişim tekniği üzerindeki kontrolü ve yönlendirme gücü olduğundan, bununla toplumu yönetip, yönlendirmek gittikçe daha fazla gelişmektedir. Kapitalist modernite sisteminin ortaya çıkardığı bu durumdan en çok yararlanmaya çalışan güçlerden biri de hiç şüphesiz Kürt soykırımı zihniyetine sahip ve Kürt soykırımını gerçekleştirmeyi amaçlayan Türk devleti olmaktadır. AKP-MHP iktidarının büyük bir özel savaş sistemini ve bu sistemi işleten medya trolleri, takip ve dinleme şebekesi, ajan, uyuşturucu ve fuhuş çetelerinden oluşan büyük bir özel savaş ordusu kurmasının nedeni budur. Tabii AKP-MHP iktidarı bu iki yöntemi iç içe kullanmaktadır. Bir taraftan özel savaş faaliyetleriyle toplumla oynayarak, toplumun zihni bulandırılmaya ve öbür taraftan işbirlikçi ihanetçi kesimleri öne çıkararak onları toplum üzerinde etkili kılmaya ve böylece sonuç almaya çalışmaktadır. Bununla Türk devleti Kürt halkının mücadele çizgisi etrafındaki birliğini dağıtmayı ve böylece mücadele çizgisini zayıflatarak Kürt soykırımını gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Seçim sürecinde ve özellikle de seçimden sonraki süreçte bu yöntemlerin nasıl kullanıldığı, özellikle demokratik siyaset alanı üzerinde etkili olmaya çalıştığı açıkça görülmüştür. Bu durum önümüzdeki süreçte Türk devletinin ve AKP-MHP iktidarının buna daha fazla ağırlık vereceğini ve bundan sonuç almaya çalışacağını göstermektedir.

Türk devleti Kurdistan'ın tüm parçalarında işbirlikçi, ihanetçi çizgiyi geliştirmektedir

Tabii Türkiye'de her şey Kürt soykırımına göre planlanıp geliştiriliyor. En başta bunun bilinmesi gerekmektedir. Kürt işbirlikçiliği ve buna dayalı gelişen ihanet çizgisi Kürt soykırımının bir parçası olmaktadır ve her yerde bunu geliştirip yürüten soykırımcı sömürgeci Türk devletidir. Türk devleti sadece Bakurê Kurdistan'da değil, Kurdistan'ın tüm parçalarında işbirlikçi-ihanetçi çizgiyi geliştirmekte ve Kürt soykırımı politikalarında kullanmaktadır. Bunu KDP'yle kurduğu ilişkilerle yapmaktadır. Çünkü Kurdistan'da bu çizgiyi temsil eden KDP'dir. KDP'yi sadece Başûrê Kurdistan'ın bir örgütü olarak görmek yanlış ve yanıltıcıdır. KDP Kürt soykırımının bir parçasıdır ve bir çizgiyi ifade etmektedir. KDP içerisinde yuvalanan kişi, aile ve çevreler Kürt soykırımından istifade ederek iktidar, servet ve maddi güç devşirmektedirler. Bu devşirme Kürt soykırımı karşılığında olmaktadır. Açıkça görüldüğü gibi Kurdistan'da devletin topluma yönelik tüm politikalarında KDP ilişkisi vardır. KDP ilişkisi ve bu ilişkinin sağladığı işbirlikçilik ve ihanet olmadan düşmanın Kurdistan'da herhangi bir etkinlik göstermesi, politikalarını işler kılması mümkün değildir. Bakur'da, Rojhilat'ta, Rojava'da, Şengal'de böyledir. Zaten Başûrê Kurdistan'ın bizzat işgal edilmesinde KDP Türk devletinin yanında yer almakta ve gerillaya karşı savaşmaktadır. Dolayısıyla KDP Kürt soykırımının bir parçasıdır. Kurdistan özgürlük mücadelesinin zayıflatılması, Kürt halkının ulusal demokratik birliğinin önüne geçilmesi ve Kurdistan'da Kürt soykırımı politikalarının sürmesi amacıyla soykırımcı sömürgeci sistem tarafından geliştirilen bir yapıdır.

Türk devletinin dış politikası da Kürt soykırımına dayalı olarak gelişmektedir. Bu herhangi bir süreçte olan ve bazı iktidarların sürdürdüğü bir politika olmayıp sürekli ve değişmez stratejidir. Çünkü Türk devletinin temelleri Kürt soykırımına dayanmaktadır. Zihniyeti ve politikası bütünüyle buna göre oluşmuştur. Lozan Antlaşması'yla bu politika oluşturulmuş ve devreye konulmuştur. Şimdi bu yıl Kürt soykırımının resmi başlangıcı olan Lozan Antlaşması'nın yüzüncü yıldönümü yaşandı. Kurdistan'ı bölüp parçalayan ve Kürt soykırımını ön gören bu antlaşmanın üzerinden yüzyıl geçti. Türk devleti Kürt halkına yönelik bütün katliam, asimilasyon ve soykırım politikalarını bu antlaşmaya dayandırarak geliştirmiştir. Bunu yaparken de daima dış güçlerden destek almıştır. Çünkü Lozan Antlaşması'yla sa-

Hüseyin Decle-Siyasi değerlendirme.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:29 Seite 19

dece Türk devletinin kuruluşu gerçekleşmemiştir. Lozan Antlaşması aynı zamanda Türk devletiyle egemen güçlerin Kürt soykırımı temelinde yaptıkları bir mutabakattır. Bu uzlaşmanın temel şartlarından biri Türk devletinin Kürt soykırımı politikalarına dış güçlerin karşı çıkmaması, bilakis buna destek vermesidir. İkinci şartı temel şartı ise Türk devletinin kapitalist modernite güçlerinin Ortadoğu'daki politikalarına hizmet etmesi, buna payanda olmasıdır. Dolayısıyla Lozan Antlaşması'yla iki strateji kotarılmıştır. Bunlar Kurdistan'da Kürt soykırımının gerçekleştirilmesi ve Ortadoğu'da kapitalist modernite sisteminin çıkarlarının geliştirilmesidir. Bu iki temel gerçeklik birçok şeyi anlatmaktadır. Aslında bu durum Türkiye, Kurdistan ve Ortadoğu'da her şeyin temeli olan iki gerçeği anlaşılır kılmakta, kaynağını ortaya koymaktadır. Birinci gerçeklik, Kürt sorununun demokratik çözümü geliştirilmeden Türkiye'de demokratikleşme yönünde gelişme sağlanamaz. Türkiye'nin demokratikleşmesi sağlanmadan da Ortadoğu'da demokratikleşme ve sorunların çözümü sağlanamaz. Bunların olması Kürt soykırımına dayalı zihniyetin kırılıp aşılmasına bağlıdır. İkinci gerçeklik, Kürt sorunu, kapitalist modernite sistemi içerisinde ve ulus-devletçiliğe dayalı olarak çözülemez. Çünkü, Kürt sorununun çözümsüzlüğü ve Kürt soykırımı kapitalist modernite sisteminin ortaya çıkardığı bir sonuçtur. Bu, Türk devletiyle kapitalist modernite güçleri arasında Lozan Antlaşması'yla varılan bir mutabakattır.

Önder Apo'nun devlet dışı sosyalizm anlayışı insanlığın sorunlara çözüm getiren en etkili paradigmadır

Öte yandan bu durum aynı zamanda Kurdistan devriminin yol açacağı sonuçların düzeyini veya niteliğini de ortaya koymaktadır. Önder Apo Kurdistan'daki devrimin Fransız ve Rus devrimlerinden daha büyük sonuçlar doğuracağını belirtmiştir. Kurdistan devriminin sahip olduğu temel iki özellik onun böyle bir niteliğe sahip olmasını sağlamaktadır. Bunlar Kürt sorununun çözümüyle birlikte Ortadoğu'da yol açacağı değişim ve devrimin sahip olduğu düşünce gücü, yani paradigmadır. Ortadoğu'daki statüko Kürt sorunun çözümsüzlüğü ve Kürt soykırımı üzerinde kurulmuştur. Hegemonik güçlerin ve Kapitalist modernitenin çıkarları temelinde kurulan Ortadoğu'daki statükonun yıkılması kapitalist modernite sisteminin aşılmasında en önemli adım anlamına gelmektedir. Çünkü Ortadoğu coğrafyası tarihten günümüze kadar dünya sistemi açısından önemli bir merkezdir. Ortadoğu bu özelliğini kapitalist modernite sürecinde de sürdürmektedir. Ortadoğu'da böyle bir değişimi yaratacak ve kapitalist modernite sisteminin aşılması ve alternatif sistemin ortaya çıkmasını sağlayacak en temel dinamik şüphesiz PKK'nin öncülük ettiği Kurdistan devrimidir. Tabii Kurdistan devriminin etkisini arttıran temel faktör sahip olduğu düşünce gücüdür. Bu düşünce daha önceki bilimsel ve felsefi yaklaşımları aşan, onlardan daha ileri bir niteliğe sahiptir. Önder Apo'nun ekoloji ve kadın özgürlüğüne dayalı devlet dışı sosyalizm anlayışı günümüzde insanlığın yüz yüze olduğu sorunlara çözüm getiren en gelişkin ve ileri paradigmadır. Bu paradigmayla Önder Apo kapitalist moderniteye karşı alternatif olabilecek bir moderniteyi, demokratik modernite sistemini geliştirmiştir. Kurdistan devrimini güçlendiren esas faktör işte bu düşünce gücüdür. Rojava Devrimi'nin Ortadoğu'da yol açtığı gelişmeler ve dünyada yarattığı etki, Kurdistan devriminin niteliğini ve nasıl sonuçlar yaratacağını ortaya koymuştur. Şüphesiz bu durumdan kaynaklı olarak kapitalist modernite güçleri Kurdistan devriminin gelişmesini istememektedir. Çünkü Kurdistan devriminin gelişmesi beraberinde kapitalist modernite sisteminin aşılmasını, ahlaki politik toplum esaslarına dayalı demokratik, özgür ve komünal bir yaşamın oluşmasını getirmektedir. Bu da kapitalist modernitenin çıkarlarına ters olmaktadır ve sistem güçleri bu gelişmenin ortaya çıkmasını engellemeye çalışmaktadırlar. Kurdistan, Ortadoğu ve dünyadaki gelişmeler ele alınırken bu temel gerçeklik bilinerek ve baz alınarak değerlendirmeler yapılmalıdır. Ortadoğu merkezine dayalı olarak dünyada kapitalist modernite ile demokratik modernite arasında bir mücadele vardır. Bu mücadele, eskinin deyimiyle, temel mücadeledir. Gelişmeleri belirleyen esas faktör budur.

PKK'nin çıkışı Lozan Antlaşması'nın temellerini sarsmıştır

PKK, Lozan Antlaşması'nın Ortadoğu dizaynına karşı bir çıkış olarak gelişmiştir. Bu çıkış Lozan Antlaşmasına ve onun yarattığı düzene vurulan bir darbedir. Lozan Antlaşması'nın temellerini sarsan esas faktör PKK'nin çıkışı ve Kurdistan özgürlük devriminin başlamasıdır. Kurdistan'da diriliş devriminin gerçekleşmesiyle birlikte Ortadoğu'daki düzenin eskisi gibi sürdürülmesinin koşulları kalmamıştır. Çünkü kapitalist modernite sisteminin çıkarlarına göre oluşturulan Ortadoğu'daki düzen Kürt soykırımına dayandırılmıştı. Fakat PKK'nin çıkışı ve diriliş devriminin gerçekleşmesi bu zemini bozdu ve düzenin krize girmesine yol açtı. Sovyetler Birliği dağılıp soğuk savaş da sona erince Kapitalist modernite güçleri açısından Ortadoğu'nun yeniden dizayn edilmesi en temel gündem haline geldi. Bunun için ABD öncülüğünde Ortadoğu'ya yönelik müdahale süreci başlatıldı. ABD'nin müdahalesiyle Ortadoğu'nun küresel sermaye sistemine uyumlu olacak biçimde yeniden dizayn edilmesi amaçlandı. Bu amaç doğrultusunda bazı rejimlere doğrudan müdahale edilerek Ortadoğu'daki ulus-devletlerin küresel sermaye sistemine uyumlu olacak şekilde dönüştürülmeleri gündeme alındı. Ortadoğu'nun yeniden dizayn edilme sürecinin en önemli boyutu ise PKK'nin tasfiye edilmesi ve Kurdistan'da başlayan özgürlük devriminin durdurulması olmuştur. Zaten 15 Ağustos Hamlesi'nin başlamasından sonra NATO doğrudan devreye girmiş ve PKK'yle olan savaşı NATO yönetip sürdürmüştür. Önder Apo'ya yönelik gerçekleştirilen uluslararası komplo da bunun bir parçası olarak geliştirilmiştir. PKK'ye yönelik yapılan müdahalelerle sonuç alınamadığı, gerillanın ve Kurdistan devriminin gelişimi durdurulamayacağı anlaşılınca uluslararası komplo devreye konulmuştur. Fakat Önder Apo uluslararası komployu tüm boyutlarıyla bilince çıkararak boşa çıkarmış ve geliştirdiği yeni paradigmayla Ortadoğu krizinden halklar lehine çıkışı sağlayacak çözüm modelini geliştirmiştir.

Önder Apo komployu boşa çıkarıp özgürlük devrimini yeni temeller üzerinde daha da derinleştirecek düşünsel ve örgütsel sistemi geliştirince, kapitalist modernite güçleri, AKP denen oluşumu geliştirmiş ve AKP iktidara getirilmiştir. AKP iktidara getirilerek 12 Eylül askeri darbesiyle başlayan Türkiye'nin küresel sermaye sistemine göre yeniden dönüşümünün tamamlanması ve komplonun sonuca ulaştırılması amaçlanmıştır. Kapitalist modernite sistemi açısından Ortadoğu'nun dizaynında Türkiye'nin yeri ve rolü önemlidir. Bundan dolayı Türkiye'nin sistemle uyumlu olacak şekilde dönüştürülmesi öncelikli bir mesele olmuştur. Türk devleti ise bütünüyle Kürt düşmanı bir karaktere sahip olduğundan, Kürt soykırımının sürdürülmesi ve derinleştirilmesi temelinde uluslararası komplo planlanmış ve gerçekleştirilmiştir. İşte AKP uluslararası komployla belirlenen bu hedeflerin gerçekleşmesi, yani Kürt soykırımının sürdürülmesi temelinde Ortadoğu'nun yeniden dizayn edilmesi amacıyla kurulmuş ve iktidara getirilmiştir. Yani AKP, içeride ve dışarıda olmak üzere bir proje olarak iki boyutlu olarak geliştirilmişti. İçte Türkiye'nin küresel sermaye sistemine göre entegrasyonu, dışta ise Ortadoğu'nun yeniden dizayn edilmesi ön görülüyordu. Bundan dolayı AKP'ye sistem tarafından stratejik bir önem atfediliyordu. Tabii ki bu projenin her iki ayağı da Kürt soykırımının sürdürülmesi ve derinleştirilmesine dayanıyordu. Ne var ki, Önder Apo, uluslararası komployu boşa çıkardığı gibi, AKP gerçeğini de tüm boyutlarıyla ortaya koyarak AKP projesinin hem içeride hem dışarıda başarısız olmasını sağlamıştır. Bu da içeride Kürt halkıyla Türkiye devrimci demokratik hareketinin stratejik ittifakının kurulması, dışarıda ise Rojava Devrimi'nin gerçekleşmesiyle olmuştur. Önder Apo'nun geliştirdiği paradigma ve demokratik ulus çözümü temelinde ortaya çıkan bu iki gelişme, Türkiye ve Ortadoğu'da üçüncü siyasi çizginin etkili hale gelmesini sağlayarak, kapitalist modernitenin AKP projesiyle ulaşmak istediği hedefleri boşa çıkarmıştır.

AKP projesinin başarısız kılınmasından sonra sisteminin içeride ve dışarıda yaşadığı bunalım bilinmektedir. 7 Haziran 2015 seçimlerinde AKP iktidardan düşmüş, demokratik ittifak güçleri Kurdistan ve Türkiye halklarının güçlü desteğiyle fiili yönetim durumuna gelmişlerdir. ABD ise Rojava devrim güçleriyle ilişkilenmek durumunda kalmıştır. Şüphesiz ABD, kapitalist modernitenin çıkarlarını korumanın refleksiyle hareket etmiştir. Ancak kapitalist modernitenin hegemonik gücü olan ABD'nin bu ilişkiye çekilmesi, devrimci demokratik güçler açısından bir başarıdır. Çünkü Rojava devrim güçleri stratejik hedeflere ulaşmada ABD'yle geliştirilen taktik ilişkiden fayda sağlamıştır. Bu açıdan başarılı ve doğru bir politika yürütmüşlerdir.

AKP-MHP ittifakı Kürt soykırımının tamamlanması temelinde kurulmuştur

Tüm bu gelişmelere rağmen Türkiye'de zihniyet dönüşümü gerçekleşmediğinden Kürt düşmanlığına dayalı darbe mekanizması devreye girmiş ve AKP-MHP ittifakı kurularak Kürt soykırımı oluşturulan yeni konsept temelinde sürdürülmesi ortaya çıkmıştır. AKP-MHP ittifakı tümüyle Kürt düşmanlığı ve Kürt soykırımının tamamlanması temelinde kurulmuştur. Bu bakımdan faşist ve soykırımcı bir yapıdır. Esas aldığı zihniyet ve gelenek bakımından İttihat ve Terakki Cemiyeti'yle aynıdır. Zaten bu yapının zihniyetini ören ve politik çizgisini belirleyen MHP'dir ve MHP İttihatçı gelenekten gelmektedir. İttihat Terakki Cemiyetinin zihniyeti ve politikası bilinmektedir. Bütünüyle faşist, şoven ve soykırımcıdır. Bu zihniyet ve gelenek olduğu gibi AKP-MHP'ye zuhur etmiştir. Tabii Türkiye'de 7 Haziran 2015 seçimlerinden sonra darbe mekanizmasının devreye girmesinde ve faşist AKP-MHP ittifakının kurulmasında devrimci demokratik güçlerin zamanında ve doğru taktik hamleler yapamamasının payı da vardır. Eğer hazırlıklı olunsaydı ve doğru taktik adımlar atılsaydı böyle bir sürecin gelişmesi önlenebilirdi. Toplum harekete geçirilerek bunun önü alınabilir, halkın demokratik yönetimi ve sistemi geliştirilebilirdi. Çünkü AKP iktidardan düşünce demokratik ittifak güçleri Türkiye'de fiili yönetim durumuna gelmişlerdi. Fakat bunun yoğunlaşması, hazırlıkları ve pratiği geliştirilemeyince, faşizm, içeride inisiyatifi ele geçirerek kendini tahkim etmiş ve 'Çöktürme Eylem Planı' olarak geliştirilen tasfiye ve soykırım konseptini devreye koymuştur. Bu çerçevede faşist AKP-MHP iktidarı 24 Temmuz 2015 tarihinde Medya Savunma Alanları'na yönelik başlattığı saldırıyla yeni bir süreci başlatmıştır.

Faşist AKP-MHP ittifakı özünde AKP projesiyle gerçekleşemeyen derin güçlerin ortak hedeflere varması amacıyla kurulmuştur. AKP-MHP iktidarın yürüttüğü politikalara bakıldığında bu durum açıkça görülmektedir. Bunun en açık göstergesi de İmralı'da Önder Apo üzerinde kurulan tecrittir. İmralı tecridiyle AKP-MHP iktidarının politikaları ve amaçları arasında çok yakın bir ilişki vardır. AKP projesini içeride ve dışarıda boşa çıkararak Kurdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da halklar lehine gelişmeler yaratan ve devrimci demokratik güçleri inisiyatifli kılan Önder Apo olmuştur. AKP-MHP'nin Önder Apo üzerinde mutlak tecrit sistemini geliştirmesi ve dış dünyayla tüm bağlarını koparması, onun gerçekte neye hizmet ettiğini ve neyi amaçladığını ortaya koymaktadır. AKP-MHP iktidarı, Önder Apo üzerinde mutlak tecrit sistemini kurarak Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde Türkiye'nin demokratik dönüşüm yaşamasının önünü almayı, böylece Türkiye'de demokratik sürecin gelişmesi önlenerek kapitalist modernite sistemiyle olan ilişkiyi sürdürmeyi amaçlamıştır. İçeride böyle bir konsept uygulanarak esasında Ortadoğu'nun yeninden dizayn sürecinin Kürt soykırımı temelinde olması ve böylece de tıpkı Türkiye'de olduğu gibi Ortadoğu'da da demokratik bir sürecin gelişmesinin önünün alınması amaçlanmaktadır. AKP-MHP iktidarının dışarıya yönelik yürüttüğü politika bunu sağlama yönündedir. Bu politika Rojava'nın işgal edilerek Rojava Devrimi'nin tasfiye edilmesi ve buradaki demografyanın değiştirilerek Kürt varlığının ortadan kaldırılması temelinde olmaktadır. Rojava'ya yönelik işgal ve saldırılar bu konseptin gerçekleştirilmesi olarak gelişmektedir. Şengal'e yönelik saldırılar da bu çerçevede olmaktadır. Şengal'de gelişen öz yönetim direnişi Rojava Devri'miyle başlayan demokratik Ortadoğu devriminin bir parçasıdır. Bu bakımdan Şengal'de öz yönetimin bastırılması ve Şengal'de tekrardan işbirlikçi ihanetçi çizginin hakim kılınması soykırımcı sömürgeci Türk devletinin yürüttüğü konseptin bir parçasıdır.

AKP projesinin başarısızlığa uğratıldıktan sonra Türkiye'de faşist AKP-MHP ittifakının kurulması ve iktidara getirilmesiyle Ortadoğu'nun yeniden dizayn edilmesi arasında yakın bir ilişki vardır. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Ortadoğu Kürt soykırımına dayalı olarak dizayn edilmişti. Kürt soykırımı üzerinden hem Türkiye hem de Ortadoğu'nun kapitalist sömürü sistemine eklemlenmesi ve demokratik gelişimden yoksun bırakılması sağlanmaktaydı. Fakat PKK'nin ortaya çıkmasıyla birlikte Kurdistan'da diriliş devriminin gerçekleşmesi ve akabinde demokratik ittifak hareketinin ve üçüncü siyasi çizginin Türkiye'de etkili bir demokratik güç haline gelmesi ve bunların yanı sıra Rojava Devrimi'nin gelişmesi, Ortadoğu'da halklar le-

Hüseyin Decle-Siyasi değerlendirme.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:30 Seite 20

hine bir demokratik bir dengenin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu dengenin sağlanmasında DAİŞ faşizmine karşı elde edilen başarı önemli olmuştur. Zaten Rojava Devrimi DAİŞ'e karşı verilen mücadele ve elde edilen zafer temelinde kökleşip kalıcılaşmıştır. Tam da böyle bir süreçte AKP-MHP faşizminin ortaya çıkması ve Kürt soykırımı temelinde yeni bir konseptin devreye konulması son derece manidardır. Şüphesiz Türk devletinin esas amacı Kürt soykırımını gerçekleştirilmesidir. Faşist AKP-MHP ittifakı da bunun için oluşturuldu ve iktidara getirildi. Fakat Türk devleti Ortadoğu'da kurulacak düzenin temel halkası yapılmadan Kürt soykırımı politikalarını yürütemeyeceğini çok iyi bildiğinden dış politikasını bunun olması temelinde belirlemiştir. Bu süreçten sonra faşist şef Tayyip Erdoğan'ın sık sık ABD'ye seslenerek Kürtlerle değil kendisiyle çalışmasını, DAİŞ'e karşı mücadele de dahil her türlü işi yapmaya hazır olduğunu belirtmesi tam olarak bu amaçladır. Bu konuşmalar AKP-MHP iktidarının misyonu, hedefi ve işlevini açıkça ortaya koymaktadır. Halbuki DAİŞ'i destekleyen ve başta Kürtler olmak üzere Ortadoğu halkları üzerine salan soykırımcı sömürgeci Türk devleti ve faşist Tayyip Erdoğan iktidarıdır. Bu hakikati tüm dünya bilmektedir. Zaten AKP-MHP iittifakı DAİŞ yenilgiye uğradıktan sonra oluşturulup iktidara getirilmiş ve DAİŞ'le gerçekleştirilemeyen hedeflere ulaşılması amaçlanmıştır. Dolayısıyla yansıtıldığı gibi AKP-MHP iktidarının ABD, NATO veya kapitalist modernite güçleriyle herhangi bir karşıtlığı kesinlikle yoktur. Aralarında asla böyle bir çelişki olmadığı gibi, AKP-MHP iktidarını ayakta tutan ve Kürt soykırım politikalarına destek veren ABD, NATO ve kapitalist modernite güçleri olmaktadır.

Kapitalist modernite güçleri Türk devletinin Kürt soykırımı politikalarına destek vermektedirler

AKP-MHP iktidarının biricik derdi ve amacı Ortadoğu'nun yeniden dizaynında Kürt soykırımının temel halka yapılmasıdır. Bilindiği gibi 20. yüzyılda Ortadoğu'da kurulan düzen Lozan Antlaşması'yla Kürt soykırımına dayandırıldı. Şimdi Türk devleti 20. yüzyılda olduğu gibi 21. yüzyılda da Kürt soykırımını kurulacak Ortadoğu düzeninin temeli haline getirmek istemektedir. AKP-MHP iktidarının üstlendiği temel misyon budur. Türkiye'nin dış politikası da buna göre oluşturulmuştur. Başta ABD ve NATO olmak üzere Rusya ve İran da dahil olmak üzere kapitalist modernite güçleri Türk devletinin Kürt soykırımı politikaları karşısında onaylayıcı ve destekleyici bir tutum içerisinde olmuşlardır. Seçimden sonra AKP-MHP tekrar iktidar yapılınca dış güçlerden daha fazla destek alma arayışına girdiği görülmüştür. Çünkü dış güçlerin desteği olmazsa, Türk devleti Kürt soykırımı politikalarını yürütemez. Bugüne kadar AKP-MHP iktidarı dış güçlerden aldığı destekle hem kendini ayakta tutmuş hem de tasfiye ve soykırım konseptini yürütebilmiştir. Şimdi daha fazla destek arayışına girmesi Kürt soykırımını tamamlamak istemesinden kaynaklanıyor.

Türk devleti dışarıda nasıl bir politika izleyeceğini daha Lozan görüşmelerinde anlaşılmıştır. Lozan Antlaşması'nın Kürt soykırımı temelinde yapılması, Türk devletinin dış politikasının nasıl olacağını da ortaya koymuştur. Nitekim kapitalist modernite güçleri Lozan'da varılan mutabakat çerçevesinde Kürt soykırımı politikaları konusunda Türk devletine destek vermişlerdir. Bu destek kesintisiz bir biçimde sürmüştür. Türk devleti Kürt soykırım politikalarına destek almak için NATO'ya üye olmuştur. PKK'ye karşı yürüttüğü savaşı ABD ve NATO'dan aldığı destekle yürütmüştür. Uluslararası komplo da NATO güçleri tarafından Türkiye'ye verilen bir destek olarak geçekleştirilmiştir. Özelikle ABD ve İsrail uluslararası komployu gerçekleştiren güçler olmuşlardır. Şimdi de AKP-MHP iktidarı dış güçlerden aldığı askeri, siyasi ve ekonomik desteklerle tasfiye ve soykırım konseptini yürütmekte, bu konsept temelinde İmralı'da Önder Apo üzerinde mutlak tecrit sistemini geliştirmekte, Bakurê Kurdistan ve Türkiye'de halka ve demokratik siyasete yönelmekte, Rojava'ya yönelik işgal saldırıları yapmakta, demografyayı değiştirmekte, her gün katliamlar gerçekleştirmekte, Başûrê Kurdistan'ı işgal etmekte, Şengal, Mexmûr ve Kürtlerin olduğu her yere saldırılar düzenlemektedir.

Türk devleti bütünüyle tekniğe dayalı olarak gerillaya karşı savaş yürütmektedir

Gerillaya yönelik saldırılar da ABD ve NATO'dan alınan destek sayesinde olmaktadır. Türk devletinin bütünüyle tekniğe dayalı olarak gerillaya karşı bir savaş yürüttüğü bilinmektedir. Türk ordusunun kullandığı teknik, silah, mühimmat, hatta istihbaratın ABD ve NATO tarafından verildiği de bilinmektedir. Tüm bu desteklere rağmen Türk ordusu gerilla karşısında başarısız kalınca, NATO Türk devletine taktik nükleer bombalar vermiş ve gerillaya karşı nükleer silahların kullanılmasına göz yummuştur. Nükleer silahların kullanılması yasaktır ve insanlık suçu kapsamına girmektedir. ABD, Avrupa ve NATO güçleri Türk devletine bu silahları vererek ve kullanılmasına göz yumarak Kürt soykırımına ve işlenen insanlık suçuna ortak olmuşlardır. Bu güçler bu suçtan imtina edemezler, Kurdistan halkı bu gerçeği bilmektedir.

Öte yandan Türk devleti dengelerden fayda sağlamaya çalışan bir siyaset izlemektedir. Bunu jeopolitik konumuna dayanarak yapmakta ve hiç şüphesiz dengelerden sağladığı desteği Kürt soykırımı politikalarını yürütmek için kullanmaktadır. Esasında Türk devletini bölgede ve uluslararası alanda bir güç haline getiren özellik jeopolitik konuma sahip olmasından kaynaklanıyor. Türk devleti işte bu jeopolitik konumuna dayanarak sürekli olarak güç merkezleri arasındaki rekabetten faydalanma yoluna başvurmuştur. Türk devletinin bundan oldukça sonuç aldığı da belirtilebilir. Geçmişte ABD ve Sovyetler arasında oluşan rekabetten yararlanarak önemli bir destek devşirmişti. Zaten jeopolitik konumundan dolayı NATO tarafından önemsenmiş ve NATO'ya alınmıştır. Fakat soğuk savaş döneminde katı kutuplaşmalar olduğundan Türk devleti dengeler arasındaki rekabetten yeterince faydalanamamıştır. NATO'nun bir üyesi olarak kapitalist modernite bloğundan destek alarak Kürt soykırımını sürdürmüştür. Sosyalist cepheden ve diğer güçlerden sınırlı bir destek almıştır. Şüphesiz Türk devleti açısından esas olan Kürt soykırımı politikalarına destek sağlamaktır ve NATO'dan bu desteği fazlasıyla almıştır. Soğuk savaşın sona ermesi ve dünyada gittikçe çok merkezli bir sistemin oluşmasıyla birlikte Türk devleti güç merkezleri arasındaki çelişki ve rekabetten daha fazla yararlanma yoluna gitmiştir. ABD-Rusya, ABD-Çin, Atlantik-Pasifik, ABD-İran vb çelişkilerden yararlanmaya çalışmaktadır. Öte yandan Ortadoğu'da Arap-İsrail çelişkisinden de çokça yararlanmış ve bu çelişkiden önemli bir destek devşirmiştir. Neredeyse yüz yıldır Türk devleti Araplar ile İsrail arasındaki çelişkili durumu kullanarak her iki cepheden destek almaktadır. Özellikle İsrail'in desteğini sağlamıştır. Uluslararası komploda İsrail'in en aktif güç olarak yer alması bunun sonucu ve ispatıdır.

Günümüzde Türk devleti Ukrayna savaşının oluşturduğu konjonktürü fırsat bilip bundan önemli bir fayda sağlamıştır. Bu da dengelerden faydalanma siyaseti olmaktadır. Denebilir ki Rusya-Ukrayna Savaşı'ndan en fazla yararlanan güç AKP-MHP olmuştur. AKP-MHP iktidarı savaşın her iki cephesinde yaşanan zorlanmadan yararlanarak her iki cepheden de destek almıştır. Bu durumu kullanarak ABD ve NATO'dan Kürt soykırımı politikalarına daha fazla destek alma politikası izlemiş ve bundan sonuç almıştır. İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyeliklerini bu çerçevede değerlendirmiştir. Bunun yanında bir NATO üyesi olmasına ve aslında NATO politikaları doğrultusunda hareket etmesine rağmen Rusya'dan yararlanmış ve Rusya'nın desteğini sağlamıştır. Özellikle Suriye ve Rojava politikaları konusunda Rusya'dan destek almıştır. Çünkü Rusya, Ukrayna savaşından dolayı çok fazla zorlanmaktadır ve bu zorlanmayı aşmanın yollarından biri de Türkiye'yle kurduğu ilişkilerde görmektedir. AKP-MHP iktidarı bu durumdan fazlasıyla yararlanmıştır. Aslında Rusya-Ukrayna savaşı AKP-MHP iktidarına adeta can simidi olmuştur. Eğer böyle bir konjonktür oluşmasaydı fazlasıyla zorlanır ve Kürt soykırımı politikalarını daha fazla yürütemezdi. Çünkü sekiz yıllık kesintisiz mücadelemiz AKP-MHP faşizmini bitirme noktasına getirmişti. Fakat AKP-MHP iktidarı bu konjonktürden faydalanarak ömrünü uzatmıştır. Seçimde tekrardan iktidar yapılmasını da bu konjonktürün bir sonucu olarak görmek gerekir. AKP-MHP'nin devletin başına yeniden getirilmesi ABD ve NATO güçleriyle varılan anlaşma sonucu olmuştur.

Bundan sonraki süreçte AKP-MHP iktidarının gerek ABD ve NATO'ya daha fazla eklemlenerek gerekse de dengeler arasındaki çelişki ve rekabetten daha fazla yararlanmaya çalışarak Kürt soykırımı politikalarına daha fazla destek almaya çalışacağı açıktır. AKP-MHP iktidarı Kürt soykırımını sonuca ulaştırmayı temel amaç olarak önüne koymuştur ve dış güçlerden daha fazla destek almadan bırakalım soykırım politikalarını daha fazla derinleştirmesi, ayakta kalması bile mümkün değildir. Dolayısıyla dış güçlerin desteğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Yeni hükümet kabinesi de buna göre olmuştur. Yıpranmış, mizacı yeni dönem stratejisine uygun olmayan isimler kabineden çıkarılmış, yerlerine dış güçlerle daha iyi ilişki kuracak ve destek sağlayacak kişiler alınmıştır. Bu arada bazı Kürtler de kabineye alınmıştır. Bunlar işbirlikçi ihanetçi kişiliklerdir ve Kürtlükle hiçbir alakaları yoktur. Kurdistan halkı nezdinde hiçbir karşılıkları olmadığı gibi, kendini devlete satan ihanetçi şahsiyetler olarak bilinirler. Bırakalım bunların Kürtlükle alakalarının olmasını, bunlar Kürt soykırımının gerçekleşmesine hizmet etmektedirler. Fakat özel savaş konsepti gereği bunlar kabineye alınmışlardır. Bu da gösteriyor ki tam bir özel savaş hükümeti oluşturulmuştur.

AKP-MHP iktidarı muhalefeti kendisine hizmet eder hale getirmiştir

Tabii AKP-MHP iktidarının en ayırt edici özelliklerinden biri de gelmiş geçmiş en büyük özel savaş konseptini ve mekanizmasını oluşturmasıdır. Zaten AKP-MHP iktidarı özünde bir özel savaş mekanizmasıdır. Her şeyi özel savaş yöntemleriyle planlanıp yürütülüyor. Düşünce ve algı stratejileri oluşturuluyor ve bununla toplum yönlendiriliyor. Seçim sürecinde ve sonrasında bunu nasıl etkili kullandığı ortaya çıktı. Özellikle altılı masa denen sistem içi muhalefetle nasıl oynadığı, özel savaş stratejileriyle yönlendirip kendine hizmet eder pozisyona getirdiği bilinmektedir. AKP-MHP iktidarı Kürt düşmanlığı üzerinden ve militarist, milliyetçi, şoven söylemlerle toplumu zehirleyip destek devşirmeye çalışırken özel savaş stratejileriyle sistem içi muhalefeti bu söylemleri dillendiren bir pozisyona getirmiş ve böylece muhalefeti kendisi için çalışır kılmıştır. Özel savaş stratejileri demokratik ittifak güçleri üzerinde de kısmen etkili olmuş ve bazı hatalar yapmalarına yol açmıştır. Seçime yeterince birlik halinde girilememesi, radikal demokratik tutumu toplum içerisinde yayacak bir çalışmaya girişilmemesi, seçim sürecinde soykırım ve tasfiye konseptini bütün boyutlarıyla ortaya koyup yeterince teşhir edememesi ve seçimden sonra doğru bir değerlendirme sürecini başlatamaması bu durumun sonucudur. Öyle ki özel savaş merkezinin yarattığı algıların etkisiyle seçim stratejilerini tartıştırmaya açan ve kafa karışıklıklarının oluşmasına sebebiyet veren tutumlar ortaya çıkmıştır. Halbuki seçim stratejisinin değil, özel savaş stratejilerinin neden boşa çıkarılamadığı, hangi yetersizliklerden dolayı bunun başarılamadığı ve neden ortaya konulan stratejiye göre hareket edilmediği üzerinde durulmalı ve bu temelde sürecin değerlendirilmesi, eleştiri ve öz eleştirinin yapılması gerekirdi. Şüphesiz seçim stratejisinin doğru olup olmadığı da tartışılabilir. Bu da yerine ve usulüne göre yapılır ve yapılmalıdır. Fakat burada söz konusu olan özel savaş stratejilerinin oluşturduğu basıncın etkisiyle yanlış değerlendirme ve yaklaşımlara girilmesidir.

Tasfiye ve soykırım konseptinin önemli bir ayağı da demokratik siyasetin zayıflatılması ve tasfiye edilmesidir. Çünkü demokratik siyasetin esas aldığı fikir ve ortaya koyduğu politikalar devleti ve iktidarı zorlamaktadır. Kürt soykırımı politikalarını topluma kabul ettirip toplumun desteğini alarak bu politikaları yürütmede zorluklar yaşamaktadır. Bundan dolayı demokratik siyaseti zayıflatıp dağıtmayı soykırım konseptinin bir parçası olarak belirlemiştir. AKP-MHP iktidarı bu hedefi gerçekleştirmek için özel savaş stratejilerini yoğun ola-

Hüseyin Decle-Siyasi değerlendirme.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:31 Seite 21

rak devreye koyarak demokratik siyasetin kökleriyle oynamakta ve bu şekilde sonuç almaya çalışmaktadır. Kullanılan özel savaş stratejilerinin başında da demokratik siyasetin mücadeleyle olan ilişkisinin koparılmasıdır. Bu strateji kimi zaman demokratik siyaset alanını etkilemekte ve bu etkiyle yanlış değerlendirmeler, yaklaşımlar gelişebilmektedir. Toplumsal çalışmalarda ve demokratik siyaset alanında mücadelenin en önemli boyutu özel savaş merkezinin geliştirmek istediği bu politikanın teşhir edilip etkisiz kılınmasıdır. Kürt halkı açısından mücadele her şey demektir. Kürtler ancak mücadeleyle var olabilir ve yaşayabilir. Çünkü Kürt halkı soykırım kıskacı altında bulunmaktadır. Demokratik siyaset de mücadelenin bir parçası ve sonucudur. 15 Ağustos Hamlesi'yle Kurdistan'da gerçekleşen diriliş devrimiyle birlikte bu alan açılmış ve mücadelenin bir parçası olarak gelişmiştir. Eğer mücadele olmazsa bu alanın var olması mümkün değildir. Sadece demokratik siyaset değil, Kürtler açısından mücadele olmadan hiçbir şeyin var olması söz konusu olamaz. Dolayısıyla özel savaş stratejilerinin etkisine giren duruşlara karşı keskin bir mücadele yürütülmelidir.

Özel savaş merkezinin demokratik siyasete yönelik bir diğer hedefi de demokratik ittifak yaklaşımını zayıflatıp üçüncü siyasi çizgiyi ortadan kaldırmaktır. Bunun olması için özel savaş stratejileri geliştirilmektedir. Demokratik siyaset gerillanın Kurdistan'da sağladığı gelişmelerin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Yine Kurdistan'da açığa çıkan sonuçlar ile Türkiye sosyalist, devrimci ve demokratik hareketiyle kurulan ilişkiler sonucu üçüncü siyasi çizgi yaşama geçirilmeye çalışılmıştır. Demokratik ittifaka stratejisine dayalı olarak üçüncü siyasi çizgi Türkiye'de demokratik bir denge yaratmış ve kilit bir konuma gelmiştir. Demokratik siyaset alanı esas olarak bununla güçlenmiştir. Kürt sorununun demokratik çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi bu çizginin daha da güçlendirilmesiyle mümkündür. Özel savaş merkezinin buraya saldırması bu özelliğinden kaynaklıdır. Çünkü, soykırımcı sömürgeci Türk devletinin ve faşist AKP-MHP iktidarının zihniyeti ve temeli Kürt düşmanlığına ve Kürt soykırımına dayanmaktadır.

Özel savaş stratejsi KDP'ye dayandırılarak geliştirilmektedir

Özel savaş merkezi üçüncü siyasi çizgiyi zayıflatıp ortadan kaldırmak için demokratik ittifak siyasetine saldırmaktadır. Oluşturduğu algılarla bu siyasetin yanlış olduğu kanısını geliştirmeye çalışmaktadır. Bir taraftan Kürt düşmanlığını geliştirerek bunu Türkiye toplumu ve demokrasi güçlerini Kürtlerden uzaklaştırmak için, diğer taraftan da sözde Kürt milliyetçiliğini geliştirerek Kürtler içerisinde Türkiye demokrasi hareketiyle olan ilişkilere tepki yaratmak için yapmaktadır. Böylece Kürtlerin yalnızlaştırılarak daha rahat soykırıma uğratılması hedeflenmektedir. Tetikçi olarak kullanılan hizbulkontra yapılanmasının da bu süreçte öne çıkarılması bu planın bir parçasıdır. Öte yandan KDP, Türk devletiyle içerisine girdiği işbirlikçi ihanetçi ilişkilerinin yanında özel savaş stratejileri içerisinde de yer almaktadır. Özellikle Kürt toplumuna yönelik özel savaş stratejileri KDP'ye dayandırılarak geliştirilmektedir. Zaten Kürtler içerisinde devletin Kürt soykırımı politikalarına hizmet eden tüm ihanetçi şahsiyet ve çevreler KDP'yle ilişkilidirler. Demokratik siyasetin önümüzdeki süreçte hem işbirlikçi ihanetçi çizgiyle güçlü bir ideolojik mücadele yürütmesi ve hem de özel savaş merkezinin demokratik ittifak stratejisine yönelik saldırılarını boşa çıkarması gerekmektedir. Kurdistan halkı açısından Türkiye demokrasi hareketiyle ilişki ve ittifaklar çok önemlidir. Bu çerçevede seçimlere Türkiye demokrasi çevreleriyle birlikte girmek son derece önemli ve doğrudur. Kürtler bununla asla zayıflamamıştır, tam tersine güçlenmişlerdir. Zayıflıkların sebebi burası değil, darlıktan, stratejinin yeterince kavranıp buna göre hareket etmemekten, özel savaş stratejilerinin yeterince boşa çıkarılamamasından, halk çalışmasının zayıflamasından, halktan kopuk bir siyaset anlayışının gelişmesinden ve buna benzer sebeplerden kaynaklanmaktadır.

Özel savaş merkezinin esas yoğunlaştığı ve bütün kirli yöntemlerle uygulandığı yer Kurdistan'dır. Zaten Kürtlerden dolayı, Kürt halkı dili, kimliği, kültürüyle varlığını özgürce yaşamasın, bu yönlü mücadelesi başarıya ulaşmasın diye bu kadar gelişkin özel şebekesi kurulmuştur. Bu zihniyetin sonucu olarak Türkiye bütünüyle özel savaş şebekesi tarafından yönetilmektedir. Faşist AKP-MHP iktidarı bu şebekenin kendisidir. Kurdistan ve Kürt halkı bu şebekeyle özel savaşla çökertilmek isteniyor. Bunun için sadece algılar yaratıp toplumun yönlendirilmesiyle sınırlı kalınmıyor, bundan da öte, en kirli yöntemlerle toplum düşürülüp teslim alınmak ve bitirilmek isteniyor. Ajanlaştırma, uyuşturucu, fuhuş başta olmak üzere bin bir türlü kirli yöntemle bunlar yapılmaktadır.

Özel savaş uygulamalarına karşı toplumsal tepkiyi ortaya çıkarmak gerekir

Bir topluma karşı yürütülecek en büyük savaş hiç şüphesiz o toplumun dokusuyla, doğasıyla oynamak; duygu ve ahlak dünyasını bozmaktır. İşte AKP-MHP iktidarı Kürt halkına karşı böyle bir savaş yürütmektedir. Toplumu soykırıma uğratmak için toplumun dokusu ve doğasıyla oynamaktadır. Kürt toplumuna yönelik bu özel savaş uygulamaları fiziki saldırı ve işgallerden daha tehlikeli ve zarar vericidir. Bu açıdan AKP-MHP faşizmine ve Kürt soykırımına karşı mücadelenin en önemli ayaklarından biri özel savaşa karşı mücadele ve bunun boşa çıkarılmasıdır. Bu bilinci, tutumu ve duyarlılığı geliştirip örgütleyerek her yerde özel savaş uygulamalarına karşı toplumsal tepkiyi ortaya çıkarmak gerekmektedir. Toplumu güçlü kılacak ve AKP-MHP'yi zayıflatacak esas mücadele alanı burasıdır. Gençlik örgütlerinin özellikle bunun üzerinde durması gerekmektedir. Çünkü özel savaşın esas hedeflediği kitle gençlik kesimi olmaktadır. Bunu bilerek Kurdistan'da gençliğe yönelik çalışmalar yapmak, gençleri eğitip bilinçlendirmek ve örgütlü kılarak mücadele içerisine çekmek en temel çalışma olmalıdır.

Faşist AKP-MHP iktidarının ne olduğu, neyi amaçladığı ve nasıl bir politika izlediği yeterince görülmekte ve bilinmektedir. Artık bilinemeyen, değerlendirilmeyen bir yönü kalmamıştır. Yapılması gereken faşizme karşı mücadeleyi daha geliştirip büyütmektir. Faşizmin saldırılarını yoğunlaştırdığı merkezlere yönelmek ve mücadeleyi burada yoğunlaştırmaktır. AKP-MHP iktidarı Lozan'ın ve Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına Kürt soykırımını gerçekleştirerek girmeyi hedeflemişti. Fakat halk ve hareket olarak faşizme karşı verilen kesintisiz mücadele bunun olmasını engellemiştir. Bununla da kalmayarak AKP-MHP'yi bitirme noktasına getirmiştir. AKP-MHP iktidarı konjonktürden yararlanarak ve dış güçlerden aldığı desteğe dayanarak ayakta kalabilmiş ve soykırım politikalarına yürütebilmiştir. Bundan sonra da bu desteğe dayanarak ve özel savaşı daha fazla yoğunlaştırarak soykırım politikalarını yürütmeye çalışacaktır. Bu soykırımcı faşist saldırganlığa karşı mücadelenin daha da büyütülmesi gerekmektedir. Ancak örgütlülüğü geliştirmekle, eylemi ve mücadeleyi büyütmekle faşizme karşı durulabilir ve soykırım saldırıları boşa çıkarılabilir.

Mutlak tecrit politikasıyla Ortadoğu halklarının özgür yaşamları tecrit edilip öteleniyor

Tabii mücadelenin en fazla yoğunlaştırılması gereken yer mutlak tecrit olmalıdır. İmralı'daki mutlak tecrit tasfiye ve soykırım siyaseti olarak gelişmektedir. Çünkü Önder Apo Kürt sorununun çözüm gücü ve merkezidir. Önder Apo üzerinde mutlak tecrit uygulanarak ve Kürt soykırımı politikaları sürdürülerek Türkiye'nin demokratikleşmesinin de önü alınmaktadır. Yine Ortadoğu'daki kaostan çıkışın ve sorunların çözüm merkezi de İmralı'dır. İmralı'da uygulanan mutlak tecridin böylesi bir kapsamı ve yol açtığı sonuçlar vardır. Bu açıdan Önder Apo'ya doğru yaklaşmak ve tecridin mahiyetini doğru anlamak çok önemlidir. Mutlak tecrit politikasıyla sadece Kürt soykırımı yapılmıyor, Kürt soykırımı politikaları üzerinden Türkiye ve Ortadoğu halklarının demokratik yaşamı, özgürlükleri tecrit edilip öteleniyor. Faşizm ve gericilik geliştirilip kurumsallaştırılıyor. Halklar açlığa, yoksulluğa, savaşa, göç ve mülteciliğe itilirken kapitalist modernitenin ve bir avuç vurguncu çetenin çıkarlarını kayıran bir düzen inşa ediliyor. İşte tüm bunların İmralı'daki mutlak tecritle doğrudan bağı vardır. Bunda derinleşmek, derinlikli kavramak ve geniş kesimlere kavratarak yüzeysel yaklaşımları aşmak gerekiyor. Önder Apo'yu sahiplenmek, fiziki özgürlüğünü savunmak ve tecride karşı durmak yurtsever, demokratik, devrimci, enternasyonal olmanın gereğidir. Artık mutlak tecridin daha fazla sürmesi kabul edilmemeli, bunun için güçlü ve yeni bir hamle başlatılmalıdır. Her yerde toplum ve toplumun aydınları, öncüleri olarak ayağa kalkarak tecride karşı güçlü bir tutum ortaya konulmalıdır. Böyle bir tutumla tecrit kırabilir ve yeni bir sürecin önü açılabilir.

Avrupalı sendikaların 26 Temmuz 2023 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirdikleri eylem son derece anlamlı ve değerli bir dayanışma ve destek örneği olmuştur. Gerçekten de selamlanması ve taktir edilmesi gereken bir çalışmaydı. Burada yapılan çağrıyı yeni ve güçlü bir hamlenin çağrısı olarak görmek ve her yerde harekete geçmek gerekmektedir. Dört parça Kurdistan'da ve Kürt halkının ve dostlarının, devrimci, demokratik, sosyalistlerin olduğu her yerde bu hamleyi güçlü bir şekilde başlatmak gerekmektedir.

Lozan Antlaşması'nın yüzüncü yıldönümünde Lozan kentinde yapılan konferans önemli bir çalışma olmuştur. Önemli sayıda ve nitelikte yurtsever parti ve örgütler bu konferansta temsil edilmiştir. Konferansın sonuç bildirgesinde tümüyle olumlu ve desteklenip hayata geçirilmesi gereken kararlar yer almıştır. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kurdistan ulusal kongresinin toplanması talebinin sonuç bildirgesinde yer alması en önemli kararlar olmuştur. Daha derinlikli tartışmalar yapılabilir ve kararlar alınabilirdi. Sonuç bildirgesinde İmralı'daki mutlak tecride ilişkin de kararlar alınmalıydı. Yine yurtseverlik tutumu dışında hiçbir tutumun ve politikanın kabul edilmeyeceği, Kürt soykırımını yürüten sömürgeci ve işgalci düşmanla girilen ilişkilerin işbirlikçilik ve ihanet olduğu ilan edilmeliydi. Bundan sonra yapılacak ulusal çalışmalarda bu iki konuda tutum alınmalı ve bunlar karar haline gelmelidir. Kurdistan ulusal kongresinin toplanmamasının tek nedeni sözüm ona kendilerine Kürt milliyetçisiyim diyenlerin Kürt soykırımını yürüten Türk devletiyle içerisine girdikleri işbirliği ve ihanettir. Dolayısıyla Kürt soykırımına hizmet edenlerin ulusal birlik çalışmalarına gelmeleri, ulusal tutum takınmaları beklenemez. Bunlar yer almıyor diye ulusal kongrenin olmayacağını düşünmek son derece yanlıştır. Böyle bir yaklaşım ihaneti ve işbirlikçiliği meşrulaştırır. Bunlar ulusal tutum sahibi olsalardı zaten düşmanla bu türden ilişkilere girmezlerdi. Bunu iyi bilmek gerekiyor. KDP asla ulusal çalışmalara ve ulusal birliğe gelmez. Böyle bir niyeti ve gündemi yoktur. KDP işbirlikçi ve ihanetçi çizgiye batmış ve ulusal hiçbir yanı kalmamıştır. Lozan'da ulusal konferans çalışması yapıldığında Türk devleti Güney Kurdistan'da gerillaya yönelik kapsamlı bir operasyon başlatmıştı ve KDP Türk devletiyle birlikte bu operasyonda yer alıyordu. Bu gerçeklik ortadayken Kurdistan ulusal kongresini KDP'nin katılmasına bağlamak kadar yanlış ve tehlikeli bir şey olamaz. Bilakis Kurdistan Ulusal Kongresi'nin toplanarak bu ihanetçi tutumu mahkum etmesi ve yurtseverlik çizgisi temelinde ulusal kararlar alarak, bunları bir politikaya dönüştürerek Kurdistan'da herkesin buna göre hareket etmesi gerektiğini belirtmelidir. Doğru yurtseverlik tutumu bunları yapmayı gerektirir.

■■■

15 ağustos şehitleri son .qxp_Layout 1 29/08/2023 10:32 Seite 22

15 AĞUSTOS VE DİRENİŞ GELENEĞİNİN ÖNCÜLERİ

Serhat Masis

Varlığı kabul edilmeye başlanmış bir halkın yeniden doğuş günü olan 15 Ağustos Diriliş Bayramı'nın 39. yıl dönümünü yaşıyoruz ve kutluyoruz. Mezara konulup üzeri betonlanmış ve artık yaşayamaz denilen bir halkın bu onurlu ve sevinçli günü Kürt halkı açısından çok önemli. Çünkü; 'üç-beş şakinin kalkışmasıdır' diye tanımlanan ve üç-beş gün ömür biçilen bir eylem tarihin akışını değiştirmiş, bir halkı yeniden kendi küllerinden yaratmıştır. Kendini Kürt halkının kurtuluş gücü diye tanımlayan bir grup gerilla Şemdinli ve Eruh'u basmış, Türk devletine büyük bir darbe indirmiştir. Hem de hiçbir zarar görmeden ve çok kısa bir sürede bunu gerçekleştirmiştir.

Türk devleti bu eylem karşısında büyük bir korkuya kapılmıştı. PKK kadrolarının büyük bir çoğunluğu 12 Eylül Darbesi'yle birlikte o dönemde tutuklanmış, halk ve sempatizanlar büyük bir sessizliğe gömülmüştü. İşte 15 Ağustos 1984'te gerçekleşen bu eylemin sonuçları çok sarsıcı olmuştur. 15 Ağustos 1984 Eruh ve Şemdinli baskını kimsenin beklemediği bir anda gerçekleşmiş, Kurdistan ve Türkiye toplumunda büyük bir şok etkisi yaratmıştı. Asıl beklenmeyen ve şok etkisi yaratan ise 1938 katliamından sonra Kürtlük adına yaprağın kımıldamadığı, üzeri betonla kapatılan bir halkın 15 Ağustos Atılımı'yla ölüm yatağından yeniden dirilmesi ve Kürtlerin artık devlete boyun eğmeyip, itaat etmeye son vermesiydi.

Her dağı, her vadisi binlerce Kürt insanının cansız bedeniyle dolduğu, derelerinin kan aktığı bu coğrafyada böylesine büyük ve etkili bu eylem sessizliğe son vermişti. Bunun üzerine Türk devleti büyük askeri operasyonlara girişti. Her yeni komutanın, her yeni hükümetin temel hedefi bu dirilişi ezmek ve bitirmek oldu. Bitirmek için her yol denendi. Binlerce köy boşaltıldı, binlerce yurtsever insan katledildi. Ancak ezemediler, bitiremediler. Yıllar geçtikçe bu hareket daha da büyüdü, kök saldı. Varlığı kabul edilir bir halk haline geldi.

Gerilla büyüdü, örgüt büyüdü. Gerilla halklaştı. Halk binlerce evladını bu amansız savaşta toprağa verdi. Gün geldi işgalci generaller ve bakanlar özgürlük direnişi karşısında büyük kayıplar verdikleri için gözyaşlarına boğuldular. Ve gün geldi Ortadoğu'da, dünyanın dört bir yanında gelişen özgürlük mücadelelerine ilham kaynağı oldu.

15 Ağustos Atılımı Kürdün miladıdır

Ağlayan, boyun eğen, olmaz diyen, zavallı, acınası Kürt'ten mücadele eden, hesap soran Kürt'e geçen sürecin miladıdır 15 Ağustos.

Bu miladın yaratıcıları şehitlerdir. 40'ıncı yılına giren bu gerilla atılımının tarihini yazan, tarihe damgasını vuran şehitlerimizdir. Ortak amaç ve davranışlara sahip bu geleneğin ardıllarını, şehitlerini anlatırken aslında fedai ruhun nasıl yaratıldığını ve bu fedai ruhun neleri başardığını anlatmış olacağım.

Durgun Bir Su Gibi Akan Komutan: Şahin Kılavuz

Anayurdundan uzaklarda yaşamak zorunda kalan Şahin Kılavuz 1975'te Ankara'da Özgürlük Hareketi'ne katıldıktan sonra Kurdistan'ın pek çok yerinde çalışma yürütür. Siverek direnişinde askeri sorumluluk düzeyinde görev alır. TC işbirlikçisi ağalara karşı mücadelede etkin bir rol oynar. 12 Eylül Darbesi'nden sonra ise Ortadoğu sahasına geçen grupların içerisinde yer alır. Lübnan'da ideolojik, askeri eğitim görür. TC Devleti'nin gaddarca saldırıları altında bulunan zindandaki yoldaşlara ve halkın beklentilerine cevap olabilmek için gerilla mücadelesini başlatmak için yola çıkan ilk gruplardan birinin komutanlığını üstlenir. 24 Kasım 1982 günü Heftanin'den Botan'a giderken Hêzil Çayı'nı geçerken düşman pususunda şehadete ulaşır. Koma Berxwedan'ın hafızalardan silinmeyen, dillerden düşmeyen Hêzil Çayı parçası Şahin yoldaş ve birlikte şehadete ulaştığı 7 arkadaş üzerine söylenmiştir.

'Gümbür gümbür akar gider
Hêzil Çayı Hêzil Çayı'

parçasındaki gibi her zaman akıyordu Şahin yoldaş.

Şahin yoldaş 15 Ağustos Hamlesi'nin hazırlık sürecinde aktif yer alır. Yazdığı 'Halk Savaşında Silahlı Propaganda ve Ajitasyon Faaliyetleri' adlı broşürü ile hazırlık sürecine önemli katkıda bulunur.

Şahin Kılavuz arkadaş kaleme aldığı broşüründe, "Güçlü bir gerilla savaşını başlatmak, ancak güçlü bir siyasi art bölgeye sahip olmaktan geçer. Savaşta tayin edici unsur silahlar değil, silahları harekete geçiren insan gücüdür. Halkın siyasi bir güç haline getirilmesi, savaşın en güçlü temelidir. Kitlelerin siyasi gücü, halkın silahlı kuvvetlerinin gelişmesinin imkanlarını sağlayan en sağlam ve en güçlü üs'tür.

Bugün düşmana karşı halkımızın siyasi, silahlı mücadelesinin ve silahlı kuvvetleri ile siyasi kuvvetlerin geliştirilmesinde önemli stratejik role sahip gerillayı başlatmak, onun ön koşullarını hazırlamayı gerektirir. Halkımızın politik desteğine sahip olmayan bir gerilla savaşının günleri bizde sayılı olacaktır. Düşmanın azgın teröründen koruyacak tek güç, güçlü siyasal art bölgelerdir. Ancak halkımızın gerillaya vereceği maddi ve manevi destek gerillayı yenilmez kılacaktır" diye yazar.

Adını Halkına Kimlik Yapan Komutan: Egîd (Mahsum Korkmaz)

40. yılına giren bu eylemin komutanının adını Kurdistan'da duymayan kimse kalmıştır. Kurdistan'da binlerce genç onun ismini alıp kavgasının, yolunun ardılı olmuştur. Ve Egîd yoldaşı en iyi Önder Apo tanımlamaktadır:

"Mahsum yoldaş, yüzyıllardan beridir halkımızın bağrına, bilincine ve yüreğine saplanmış hain bıçağın çıkartılıp, düşmanın beynine ve yüreğine saplanmasının gereğine inanmış; bunu sonsuz bir çabayla kişiliğinde somutlaştırmış ve halkın ancak bu silahla kurtuluşa götürülebileceğinin zorunluluğunu görmüş olanların başında gelmekteydi.

Kahramanlık sıfatını en çok hak eden ve halkımızın çağdaş kılıcı olduğunu belirttiğimiz yiğit önderimiz, Egîdimizi fiziki olarak yitirdiğimiz doğrudur. Ama bir halkın ve yine onun mazlum sınıflarının, soylu geçmiş ve geleceğini kişiliğinde birleştirmiş olanların ölümünden ya da yitirilmesinden bahsedilebilir mi? Egîd yoldaş, halkımızın Parti-Cephe ve Ordu'da mutlaka somutlaşacak olan kurtuluş sürecindeki özelliklerini, kavuşulması gereken bilinç ve keskinleşmesi gereken iradesini varlığında somutlaştırmış ve böylelikle O, temsil ettiği özellikleri Partiye ve halka, ulaşılması gereken ölçüler olarak sunabilecek kadar, yüksek bir kişiliğe ulaşmıştır. Halkımızın ufkuna bir kader gibi giren kölelik yaşamını kendi kişiliğinde parçalamış; devrimci atılımlar içinde yarattığı güçlü, özgür ve çekici kişiliğini milyonları bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizme çağrıya dönüştürmüştür. O, bununla yetinmemiş; bu kişilik ve özellikleri halka mal etmenin büyük savaşını vermiş ve bunu önemli oranda başarmıştır. O, uyanmış, özgürlük bilincine ulaşmış ve Parti-Cephe-Ordu silahıyla savaşımın içine çekilmiş Kurdistan halkının ölümsüzlük yürüyüşünün başında yer almıştır."

HRK'den HPG'ye Kurdistan gerillaları O, eylemin büyük komutanı-

15 ağustos şehitleri son .qxp_Layout 1 29/08/2023 10:33 Seite 23

nı esas alarak Kurdistan'ın dört parçasında ve bugün savaş tünellerinde 15 Ağustos Atılım ruhuyla tarih yazmaya devam ediyor.

İlk kurşun Kurdistan halkının dirilişinin, özgürleşmesinin gerçekleşmesinde mihenk taşı rolünü oynamıştır. Rojava Devrimi'nin sırrını arayanlar bunu 15 Ağustos Atılımı'nda ve o atılımın kahraman komutanı Egîd arkadaş şahsında görebilirler.

İlk kurşun soykırım rejimine ve o rejimin yarattığı zihniyete sıkılmıştır. Kurumuş kütük yeşeremez, canlanamaz diye tanımlanan bir gerçeklikten dünya halklarının devriminin baharını yaratan bir tohuma dönüşmüştür.

Eğer Şengal'de Êzîdî'ler tümden yok olmaktan kurulup bir Özerk Yönetime doğru adım atıyorlarsa bunu, 15 Ağustosla başlayan gerillalaşmadan kopuk ele almak düşünülemez. 15 Ağustosun ruhu şimdi Zap'ta Metîna'da ve Kurdistan'ın dört bir yanında direnen gerillada yaşamaya devam ediyor. Binlerce Egîd, Egîd'in hayalleri için Egîdçe yaşıyor ve savaşıyor.

Meşru Savunma Stratejisi'nin Komutanı: Erdal (Engin Sincer)

Özgürlük Hareketi tarihinde dört savaş stratejisi vardır.

Apocu hareket ilk yıllarında ülkeye dönüş kararı alıp düşünceleri doğrultusunda kitleleri örgütlemeye başladığında bunu fark eden sömürgeci güçler ve işbirlikçileri büyük bir saldırıya başlamışlardı. Bunun üzerine Apocular ilk stratejilerini belirlemişlerdi; İşbirlikçi ajan ve kompradorlara karşı silahlı mücadele verilmişti. Yıllar geçmiş Apocu hareket gün geçtikçe büyümüş halklaşmış ve partileşmişti. Kurdistan'da yaşanan büyük gelişmelere karşı TC'de 12 Eylül Darbesi'yle cevap vermişti. Parti geri çekilme kararı almış, tüm kadrolarını yurtdışına çıkarmaya başlamıştı. Çok sayıda PKK kadrosu darbe sonrası zindanlara konulmuştu. Bir taraftan zindanlarda direniş sürerken diğer taraftan da Ortadoğu sahasında darbeye karşı direnişin hazırlıkları yapılıyordu. Direnişin ancak uzun süreli halk savaşı stratejisiyle başarıya gideceği dünya devrim tarihinin deneyimlerinden esinlenerek kabul edilecekti. 15 yıl bu stratejiyle dünya tarihinde nadir rastlanan bir gerilla savaşı yürütülmüş, Kürt halkının dirilişi tamamlamış, özgür yaşam inşası sürecine geçmişti. Paradigma değişimiyle birlikte uzun süreli halk savaşı stratejisinin yerine meşru savunma stratejisi kabul edilmişti. İşte bu stratejinin kabul edildiği süreçte HPG komutanlığına gelen Erdal arkadaş, 15 Ağustos kutlamalarında yaşanan bir kaza sonucu 2003 yılında şehadete ulaştı. HPG, 15 Ağustos sonrasında yaptığı konferansta Erdal arkadaşa meşru savunma stratejisinin komutanı ünvanını verdi.

Erdal arkadaş Avrupa'da büyümüştü. 1980'lerin ortalarında o dönem Avrupa'da yeni yeni örgütlenen Özgürlük Hareketi ile tanışmış ve tanışır tanışmaz PKK'de aktif şekilde çalışmalara katılır. Kültür ve gençlik çalışmalarına aktif bir şekilde yer alır. Gençlik örgütlenmesinin tarih bir adımı olan YCK'nin kuruluş çalışmalarını yürütür. 1980'lerin son dönemlerinde Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gider ve orada bir devre eğitim gördükten sonra Botan sahasına geçer. 1991'den 1999 yılına kadar Botan'ın pek çok alanında görev yürütür 2000 yılında Avrupa'ya düzenlemesi olur. 2000-2003 yılları arasında Avrupa'da diplomasi ve kitle çalışmaları yürütür. 2003'te tekrardan dağa gelir. Erdal arkadaş yirmi beş yılı aşkın mücadele yaşamında yürüttüğü her çalışmada başarılı olmuştur. Gördüğü, tanıştığı tüm insanlarda unutulmaz izler bırakmıştır.

Bir gerilla destanı: Sarı İbrahim (İbrahim Toptaş)

Özgürlük Hareketi'nin soy ağaçlarından ve ulu çınarlarından biridir Sarı İbrahim arkadaş. Onun gerilla yaşamı sonu gelmeyen şiirler ve öyküler toplamıdır. Sarı İbrahim'i somut birkaç cümleyle anlatmak zordur. Egîd arkadaşın öncülük yaptığı Batman'daki Özgürlük Hareketi örgütlenmesine 1970'lerin son çeyreğinde katılır. 12 Eylül askeri darbesi olduğunda Ortadoğu sahasına çıkar. Ülkeye geri dönüş kararından sonra '84 yılında ülkeye dönen gruplar içerisinde yerini alır. O tarihten şehit düştüğü 1 Ağustos 2006 tarihine kadar geçen süre içerisinde, tam 23 yılı aşkın bir süre Kurdistan dağlarında gerillacılık yaptı. Başta Lolan, Xinêre, Heftanîn, Medya Savunma Alanları dediğimiz bölgelerde çalışmaya başlayarak geçen 23 yıl içerisinde Bakurê Kurdistan'ın bütün eyaletlerinde görev yaptı. Kurdistan'ın bütün dağlarında, tepelerinde, vadilerinde ayak izleri bulunan başarılı bir gerilla, komutan olmuştur. 15 Ağustos Atılımı sürecinde Zagros-Colemêrg sınır alanında görev yürütmüş, ardından Serhat'tan Dersîm'e, Amanos'tan Amed'e Botan'a, Mêrdîn'e kadar bütün eyaletlerde her türlü komuta düzeyinde görev yürütmüş, gerillacılık yapmış, dağdan dağa koşmuştu. Bazı eyaletlere ilk giden gerilla o olmuştur. Pek çok alanı Kurdistan gerillasına açan Sarı İbrahim'dir. Yirmi üç yıllık gerilla savaşçılığı ve komutanlığı sırasında hep Apocu öncülük özelliklerini şahsında somutlaştırmıştır. O büyük deneyim ve tecrübesi ile gittiği, bulunduğu her yerde büyük bir güven yaratmıştır. O, mütevaziliği, insan sevgisiyle dolu yüreğiyle bulunduğu her yerde bir gerilla öğretmeni olmuştur. Bir lokma, bir hırka felsefesine göre yıllarca hiç taviz vermeden yaşamış bir öncüdür. Sarı İbrahim hem bir gerilla öğretmeni hem de tek başına bir gerilla ordusuydu. Son yürüttüğü çalışma öz savunma güçlerini örgütleme çalışmasıydı. Halkın kendi kendini savunması için büyük bir çabayla gece gündüz demeden çalıştı. Açtığı yolda özgürlük gerillaları emin adımlarla yürüyor ve şimdi Kurdistan'ın dört bir yanında direniş sürüyor.

Büyük Eylemlerin Komutanı: Hüseyin Mahir (Kadîr Çelîk)

1959 yılında Muş'da doğar. 1978'de üniversite okuduğu yıllarda İstanbul'da, Hareketimizle ilişki kurup aktif bir sempatizan olarak çalışmalara katılır. Hüseyin yoldaş 90'ların başında Türk devlet sistemini ve askerliğini reddederek gerilla saflarına katılmıştır. Gerillaya katılımından itibaren güçlü bir adaptasyon sağlayarak erkenden komuta düzeyinde

görevler almış ve en zorlu pratik sahalarda kalarak mücadelenin gelişiminde büyük roller üstlenmiştir.

PKK militan kişiliğini kendi şahsında güçlü bir biçimde temsil ederek Parti çalışmalarını ilerletmesinin yanında, PKK'nin yeniden inşa süreciyle birlikte PKK Meclis Üyesi göreviyle de büyük sorumluluklar üstlenmiştir. Hüseyin yoldaş, gerillacılık yürüttüğü yıllarda da salt askeri yetenekleriyle değil, Apocu militan çizginin temsili ve korunmasında da öne çıkan bir yoldaşımız olmuştur. Hüseyin Mahir yoldaş gerillaya katıldığı ilk yıllarda Amed'de Şemdin Sakık çeteciliğini açığa çıkaran ve ona karşı mücadele eden öncü militanlardan olmuştur. PKK'nin yaşam ve askeri çizgisine dayatılan dörtlü çete anlayış ve temsilcilerine karşı güçlü mücadele yürüten Hüseyin yoldaş, Önderliğimizin esareti ardından çıkan tasfiyeciliğe karşı da, en ön saflarda büyük bir mücadele yürütmüştür. Bu dönemde Özel Kuvvet Komutanlığı görevini yürütmüştür. Kurdistan gerilla mücadelesinin en büyük ve etkili eylemlerinden olan Oremar ve Bêzelê gibi eylemlerin sorumluluğunu yapmıştır.

Önderlik ve PKK çizgisinin yaşamsallaştırılması için gösterdiği bu mücadeleci duruşuyla Hüseyin yoldaş, gerilla komutanlığında Apocu çizginin somutlaşmış ifadesi olmuştur. Bir süre siyasi çalışmalara katılım gösteren Hüseyin arkadaş, Devrimci Halk Savaşı Hamlesi'nin başladığı süreçte tekrardan HPG'ye geçmiş. 2012 hamle sürecine, Botan sahasından katılmıştır. Botan'da yürütülen Devrimci Halk Savaşı görevlerine öncülük yaparken şehadete ulaşmıştır.

Dersîm'in Komutanı: Atakan Mahir (İbrahim Çoban)

Atakan yoldaş denilince ilk akla gelen şey Dersîm'dir. Dersîm eyaleti Kurdistan gerillasının kalelerinden ve en fazla mücadele eden alanlardan biridir. Atakan yoldaş. 25 yılı aşkın süren gerilla yaşamının büyük çoğunluğunu Dersîm'de geçirmiştir. 25 yıl… Bu mücadelenin eşsizliğini kendisi kalbimin dili şiirinde ne kadar da güzel dile getirmiştir.

Unutma ki;
Mesih çağının değil
Uzay çağının gerillasıyız
Ne Spartaküs bizim gibi yaşadı
Ne de Che bizim gibi savaştı.

Evet, dünya devrim tarihinde ender rastlanan bu mücadeleyi en güzel kendisi tanımlamıştır.

Yılların mücadelesi Atakan yoldaşta büyük bir düşünce gücü yaratmıştı. Atakan yoldaşı gören herkes bir daha ne zaman karşılaşma şansına ulaşabilirim demiştir. Çünkü Atakan yoldaş Önder Apo'nun en iyi öğrencilerinden biridir. Onun olduğu yerde yoldaşlık, güven ve gülümseme hep var olmuştur.

Atakan yoldaş sadece gerilla komutanı değildir. O bir filozof; o bir şairdir. İnce duygulara, zarif bir dile sahiptir. Şiirleri ve yazılarında bu çok net görülmektedir.

Atakan yoldaş mücadele yaşamı boyunca sürekli araştırmış, okumuş, okuduklarını çevresindekilerle paylaşmıştır. Onun akademilerde verdiği derslerin ses kayıtlarını dinleyen herkes üslubuna, düşünce gücüne hayran kalmıştır. Atakan yoldaş fikri-zikri-eylemiyle sadece Kurdistan devrimi değil, dünya devrimlerinin yolunu aydınlatan bir meşaledir.

Şengal'in Öncüsü: Mam Zekî (İsmail Özden)

Zekî yoldaş Avrupa'dan 15 Ağustos Atılımı'ndan hemen sonra parti saflarına katıldı. Uzun süre Avrupa'da çalıştı. Ülkeye geldi, gerillada, yine kitle çalışmalarında bulundu. Uzun süre PKK Merkez Komite Üyeliği görevini yürüttü. 3 Ağustos 2014 Şengal soykırımına karşı HPG, YJA Star gerillasının geliştirdiği direnişe katıldı ve Êzîdî halkımızı eğitip örgütleyerek özgür ve özerk yönetimin yaşama geçmesine çalıştı. Şengal Êzîdî Kürt toplumumuzun örgütlenmesine, irade sahibi olmasına, yaşam tutkusunun büyütülmesine en fazla emek veren, en çok katkısı olan bir yoldaşlarımız oldu.

Zekî Şengalî yoldaş, neredeyse kırk yıldır Özgürlük Hareketi içinde her yerde, yurt dışında, ülke içinde görevler ve sorumluluklar aldı, yürüttü. Hemen hemen her çalışma içerisinde bulundu. Avrupa'da yıllarca hapis yattı. Bir daha fermanlarla karşı karşıya gelmeyecek bir bilinç, örgütlülük ve duruş düzeyini Êzîdî toplumunda geliştirmeye çalıştı. Şengal'deki "Özgür Kürt" örgütlenmesine öncülük etti, toplumun tüm kesimleriyle ilgilendi. Kültürel, etnik, dini toplumun tüm kesimleriyle ilgilendi, sorunlarını dinledi çözüm olmaya çalıştı. Önder Apo'nun geliştirdiği özgürlük çizgisini, özgürlük felsefesini ve ideolojisini anladığı ve öğrendiği kadar başkalarına da anlattı, onları bilinçlendirip eğitmeye ve örgütlemeye çalıştı.

O, toplumun gerçekten de ruhu haline geldi, öncüsü oldu. Hem öğretmenlik, hem öğrencilik yaptı. Toplumla iç içe geçti ve kaynaştı. Êzîdî Kürtlüğünü yaşar kılmaya, örgütlü hale getirmeye, ayakta tutmaya, böylece tarihin en eski kültür birikiminin yok olmaması, yaşaması, ve insanlığa bir renk katması için çaba harcadı. Emektar, cesur, fedakar, halkçı yoldaş mücadelemize yol gösteren bir meşale olmuştur.

Öz Yönetim Direniş Komutanı: Şevin Bingöl (Hülya Kül)

Şevin yoldaş 1990'ların ortalarında Bingöl'den Parti'ye katılmıştır. Geri çekilme sürecine kadar Erzurum Eyaleti'nde görev yürütmüştür. Geri çekilme sürecinden sonra da Medya Savunma Alanları'nda pek çok alanda gerillacılık yapmıştır. 2005 yılında basın yayın çalışmalarına katılmıştır. Özgürlük Hareketini Çökertme Planı çerçevesinde tasfiye edilme saldırılarının olduğu bir süreçte HPG-YJA Star çalışmalarına geçmiştir. Öz Yönetim direnişini örgütlemek için Erzurum Eyaleti'ne gitmiştir.

Uzun süre direniş içerisinde kalıp, direnişi yürüten yoldaşlardan olmuştur. Boşlukları dolduran, göreve talip olan, aldığı görevi layıkıyla yerine getiren bir yoldaştı. HPG Komutanlığı bünyesinde Erzurum Eyalet Komutanlığı çalışmalarını yürütmüş; Bingöl ve Erzurum'un komutanı olmuştur. En zor sahada, düşmanın en fazla saldırı yürüttüğü ve koşulların en ağır olduğu ortamda gerilla direnişinin sürmesini ve gelişmesini sağlamıştır. Öngörüsü, değerlendirmesi, yaratıcılığı, disiplini ile bunu sağlamıştır. Şevin yoldaş 25 yıllık mücadele yaşamında kadın özgürlük ideolojisi, ilkeleri temelinde yaşamayı ve bulunduğu ortamda bu yaşamı kurmayı, örgütlemeyi başarmıştır.

Toplumunun temel haklarından olan öz yönetim sistemini doğduğu topraklarda kurup savunabilmek için amansız bir mücadele yürütmüştür. Öz yönetim ki bu topraklarda binlerce yıl toplumun kendini var edebilmesinin temeli olmuştur. Devletin ortaya çıkmasıyla birlikte öz yönetimler zayıflamış ve zamanla silinmeyle yüz yüze kalmıştır. PKK'yle can çekişmekte olan bu varoluşsal özellik tekrardan ruha kavuşmuştur. Bu ruhu bedene kavuşturmak için doğduğu topraklara doğru yürüyen, mücadeleyi, savaşmayı varoluş gerekçesi yapan bu asi ruhlu, güler yüzlü Şevin yoldaş tüm dünyada yankılanan Jin Jiyan Azadî sloganında ve yürütülen kavgada yaşamaya devam ediyor.

■■■

Bese Erzincan-kadın rönensası.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:34 Seite 24

SERXWEBÛN GAZETESİ'NİN 500. ÖZEL SAYISINA ATFEN KADIN RÖNESANSI TEMELİNDE KADIN DEVRİMİNE DOĞRU

Serxwebûn gazetemiz bir anlamda Kurdistan devrimimizin, kadın devrimimizin bir hafızasıdır. Tüm devrim süreçlerimizin tarihi kazanımlarını ve kayıplarını değerlendiren, derli toplu PKK'yi anlamamızı sağlayan bir gazetedir. Tabi ki PKK ile PAJK tarihi ve mücadelemiz açısından Serxwebûn, özel bir anlam taşıyor. PKK`nin kuruluşundan bugüne kadar sürekli çıkan tek yayınımızdır. Bu anlamı ile PKK'nin kuruluşundan bugüne kadar özgürlük ideolojimizin topluma yayılmasından, toplumu eğitme boyutuna kadar çok tarihi bir rol oynadı. Şehitlerimizin kapsamlı bir biçimde topluma anlatılmasında, yine dönem perspektiflerimizin siyasi, ideolojik ve örgütsel boyutlarda halkımıza ulaştırılmasında aynı tarihi rolünü başarıyla oynadı. Kadın devrimimizin yaşanan sorunları ve çözüm yollarının yansıtılmasına da katkıları büyük oldu. Dolayısıyla Serxwebûn aynı zamanda bir kadın gazetesi kadar rolünü oynadı.

Besê Erzincan

Kurdistan devriminin en belirgin farklarından biri; Kurdistan devriminin aynı zamanda bir Kadın devrimi olamasıdır. Rêber Apo Kurdistan devrimini bir Kadın devrimi olarak geliştirdi. PKK, sürekli kadın özgürlüğü temelinde bir mücadele perspektifi içinde hareket etti, çalışma yürüttü. Bu yönü ile Önderliğimiz halkımıza, halklara, insanlığa öncülük ettiği gibi kadın özgürleşmesine de öncülük etmiş, özelde 90'lar ile birlikte Kadın devrimini geliştirmeyi kadınların önüne bir görev olarak koymuştur. Bugün Kuzeydeki Kadın direnişimiz, Rojava'da gelişen Kadın devrimi, Rojhilat'ta bizim temel sloganımız olan "Jin Jiyan Azadî" temelinde gelişen toplumsal kadın ayaklanmaları, Şengal'de fermandan sonra gelişen kadınların özgürlük arayışı, Mexmûr'daki kadın duruşu ve Güneydeki kadın yurtseverliği temelinde gelişen kadın özgürlük çalışmalarımız Kadın devrimi niteliğine ulaşmıştır.

Kadın devrimimizi reel sosyalizmin ve liberalizmin kadın özgürlük anlayışlarının aşılmasına ve kadının kendi kararları, özgücü, bilinci temelinde yaşamını örgütlü kılmasına dayandırıyoruz. Kadınların özgürlük düşünceleri ile yaşama katılması, erkeği ve toplumu da bu temelde değişim ve dönüşüme uğratması en büyük devrimsel sıçrayıştır. Kadınların, demokratik ulus modeli ve Demokratik Konfederal tarzda örgütlülük ile kadın birliğini, ortak mücadelesini çok yönlü geliştirmesidir. Kadın devrimi; yaşamın her anının kadın özgürlüğü ve eşitliği temelinde şekillenmesini içermektedir. Bu devrimde özgür yaşam ve ilişkilerin oluşumuna stratejik önem verilmektedir. Demokrasi, ekoloji bu devrimde stratejiktir. Özgürlükçü, demokratik, ekolojik yaşam bütünlüklü ele alınmakta ve bunların mücadelesi iç içe ve bağlantılı bir şekilde yürütülmektedir. Dolayısıyla kadın kurtuluş ideolojimiz ve Jineoloji temelinde gelişen kadın özgürlük çizgimiz, Kurdistan devriminde stratejiktir. İnsanlığın özgürleşme mücadelesinde yaşanan bu Kadın rönesansı, kadının yeniden doğuşu çok büyük bir anlam taşıyor. Kadın devrimi devletçi-iktidarcı anlayış ve sisteme karşı bu biçimde en büyük alternatifi geliştirmiş oluyor.

İnsanlık tarihinde Rus, Fransız, Çin ve diğer birçok ülkede sınıf, ulus, demokratik, milli diye adlandırılan birçok devrim gerçekleşti. Bu devrimlerin de elbette insanlığa büyük katkıları olmuştur. Tabi ki sonrasında demokratik, adil, eşitlikçi bir düzen gelişmediğinde hayal kırıklığına da yol açmıştır. Ancak insanlığın özgürlük ruhu asla pes etmez. Başta gençler ve kadınlar olmak üzere insanlığın özgürlük arayışları susturulamaz, geriletilemez. Mutlaka çeşitli mekân ve zamanlarda yeniden ortaya çıkarlar. Gerçekleşen devrimlerin kapitalist modernite sistemi, devlet ve iktidar anlayışlarını aşamaması elbette değerlendirilmesi gereken bir konudur. Her devrimin içinde bulunduğu şartlara, geliştiği zamana, kendisinden önce gerçekleşen devrimlerin olumlu ve olumsuz yanlarını ne kadar değerlendirdiğine de bakmak gerekir. Bir yönü ile özgürlük, eşitlik için verilen her mücadele kendisinden sonra başlayan mücadelelere birikim bırakmaktadır. Özgürleşme için gerçekleştirilen bu devrim denemelerinin incelenmesi, muhakeme edilmesi, doğru yorumlara kavuşturulması temelinde pratikleşmesi önemli olmaktadır. Burada irade, yaratıcılık, öncelik aynı oranda hayatiyet kazanmaktadır. Her devrimi, kendi içinde yaşadığı şartlar, koşullar altında değerlendirmek ve mevcut devrimler açısından ön açıcı, yol gösterici yanlarını görmek gerekir.

Önderliğimiz her devrimcide yeniden doğuşu gerçekleştirmeyi amaçlamıştır

İnsanlığın tarihsel hafızasına doğru yaklaşıldığında, doğru yorumlara ulaşıldığında tarihi sonuçlara ulaşmak mümkün olabiliyor. Önderliğimizin en temel özelliklerinden biri de tarihsel bakış açısının güçlü olması ve bu tarihi güçlü değerlendirmesidir. Anlam gücünün gelişiminde tarihsel bakış açısını edinmek çok önemlidir. Önderliğimiz insanlık deneyimlerini, devrimlerini ne inkâr etmiş, ne de bu devrimleri her şeyi ile taklit eder tarzda alıp kalıpçı ve dogmatik bir tarzda uygulamasını gerçekleştirmiştir. Gelişen her pratiği çok yönlü bir şekilde sürekli eleştirerek daha güzelini, doğrusunu ve iyi olanı ortaya çıkarmaya, uygulamaya çalışmıştır. Halkımızın özgürleşmesi, kendi kimliği ve kültürü temelinde yaşaması, mücadele etmesi için ne gerekiyor? Kadınlar, insanlık nasıl özgürleşir? Egemenlikli sistemden nasıl kurtulunur? Bu bakış açısını esas alarak, devrim faaliyetlerini sürdürmüştür. Sadece Kurdistan topraklarını işgalcilerden kurtarmak yetmez. Kurdistan topraklarında özgür bir yaşam nasıl inşa edilir, bunun üzerinde de durmuştur. Devrim hakikatine derinlikli bakabilmeyi başarmıştır. Kurdistan koşullarının, özgünlüğünde nasıl bir devrim, hangi yöntem, üslup ve tarz başarılı olur? Bu soruların cevabını sürekli aramış, çözümlemiş ve örgütün gündemine koymuştur.

Kurdistan devrimini yürütürken kendi yaşadığı bireysel deneyimleri tarih ve toplum ile bütünleştirerek yorumlamıştır. En özel diye adlandırılan kadın-erkek ilişkilerini de bu temelde ele almıştır. Örneğin Fatma ile olan evlilik ilişkisini tahlil ediş biçimi, bu ilişkiden edindiği tecrübeler, çıkardığı sonuçlar çok tarihidir. Dikkat edilirse Önderliğimiz bu ilişkideki zorlanmalarını, çelişkilerini ve çözüm noktalarını Kurdistan devriminin gelişmesine hizmet eder biçimde ele almaya çok büyük özen göstermiştir. Kadın devriminin geliştirilmesinde Önderliğimizin Fatma ile evliliğinden çıkan sonuçlar belirleyici olmuştur. Fatma'nın gerici, mücadeleden uzaklaştırıcı, devletle işbirliğine çeken yaklaşımlarına Önderliğimiz özgür kadını yaratma ve Kadın devrimini geliştirme ile cevap vermiştir.

Kurdistan devrimimiz, kadın devrimimiz açısından Önderliğimizin Fatma ile yaşadığı ilişki ve çelişkilerin anlaşılması ve çözümlenmesi halen de derinliğine anlaşılması gereken bir husustur. Önderliğimizin Fatma ile yaşadığı çelişkiler, yürüttüğü mücadele anlaşılmadan hakiki bir militan olabilmek imkânsızdır. Dikkat edilirse normalde Kurdistan`da bir erkek evlendiği kadınla anlaşma olmadı mı, ya onu döver, söver, öldürür ya da boşar. Ancak Önderliğimiz kadın-erkek ilişkilerinin Kurdistan toplumunda, insanlık tarihindeki durumuna bakarak, çözümleyerek bu ilişkiyi özgürlük mücadelesinin hizmetine koymayı hedeflemiştir. Bunun için de oldukça sabırlı, tutarlı, ilkeli, derinlikli bir yaklaşım içinde olmuştur. Esasında Fatma'ya değişim ve dönüşüm için sürekli şans tanımıştır. Bu temelde ajan olup olmaması sorun değildir. Yaşam ve hareket tarzı olarak bir ajan gibi hareket etmiştir. Önderliğimiz Fatma şahsında devletin kadınları nasıl bir konum içinde tuttuğunu, erkeği nasıl devlete bağladığını sürekli çözümlemiştir. Bu çözümleme biçimi ve yaklaşımı Kurdistan gerçeği için tarihidir. Ve halen de derinlikli anlaşılması gereken stratejik bir konudur.

Önderliğimiz, Fatma ile olumsuz bir deneyim yaşamasına rağmen Fatma şahsında tüm kadınlara tepkilenme, nefret etme, mücadeleden uzaklaştırma ya da mücadele içine katılımlarının geleneksel kadın rolüne denk düşen duruşlarla ele alınmasını da kabul etmemiştir. Parti içindeki erkek egemenliğine ve kadın köleliğine karşı özgür kadını yaratma, geliştirme çalışmalarına ağırlık vermiştir. Kadınları bilinçlendirmiş, irade kazandırmış, kadrolaştırmış, gerilla mücadelesine aktif katılımlarını sağlamıştır. Çok anlamlı, büyük, iddialı, tarihi bir amaç olan Kadın devrimini gerçekleştirmeyi hedeflemiştir. Bu bağlamda PKK içinde öncelikle her militanın kendi kişiliğini, yaşadıklarını özgürlük çizgisi temelinde çözümlemesi ve aşması gerektiğini belirtmiştir.

Bilindiği gibi Önderliğimizin binlerce yaşam çözümlemesi vardır. Önderliğimiz tek tek insanlar ile ilgilenerek, çözümleyerek her devrimcide yeniden doğuşu gerçekleştirerek, özgürlük mücadelesinin yolunu açmıştır. Kurdistan`da bireylerde iradenin gelişimi, özgür kişilik, direniş, mücadelemizin büyümesi çözümlemeler sayesinde gelişmiştir. Bu çözümlemelerin tümüne bakıldığında, incelendiğinde aile, kadın, yaşam, ilişki konuları çok önemli bir yer kaplamaktadır. Kurdistan ve kadın devrimimizde çözümlemeler ve yine çözümlemelerde kadın, aile, yaşam ve ilişkilerin bu denli derinlikli ele alınması da insanlık tarihinde bir ilktir. Gelişen diğer devrimler egemen erkek aklı ile geliştirilmiş devrimlerdir. Önderliğimiz kendisindeki egemen erkek özellikleri öldürerek, kendisini ve çevresini özgürleştirmeye çalışarak, çok özgün bir yaklaşımla devrimin önderliğini geliştirmiştir. Bu yönü ile Rêber Apo Kurdistan`da özgür kişilik ve özgür toplum yaratımını devrim faaliyetlerinin en başına yerleştirmiştir. Kurdistan ve kadın devrimini yapacak öncülerin, özgür kadın ve erkek yaratma çalışmalarına stratejik önem vermiş ve eğitim çalışmalarını da bu düzeyde ele almıştır.

Önderliğimiz "köle kadınla devrim olmaz" belirlemesi temelinde, kadın özgürlük mücadelesine büyük önem vermiş ve yoğun emek harcamıştır. Kadın devrimimizin, Kadın rönesansının yani kadının yeniden doğuşunun temeli her bir kadında yaratılan özgürlük düzeyidir. Bu nedenle de Rêber Apo çalışmalarının özüne kadın özgürlük çizgisini yerleştirmiştir.

Kadın devrimi kadının yaşama toplumsal özgürlük gözüyle bakabilmesidir

Dolayısı ile Kadın devrimi, kadınların yeniden özgürlük temelinde doğuşudur. Kadınların; yaşama, topluma özgürlük gözünden bakabilmesidir. Kendisini özgürlük ve eşitlik düşünceleri temelinde yeniden var etmesi, bunu toplumsallaştırma temelinde mücadele yürütmesidir. Kurdistan devrimi bir Kadın devrimidir. Kadın devrimimiz devrim içinde devrimler yaratma anlamına da gelmektedir. Kurdistan'ın sömürgeleştirilmesindeki derinlik ve kapsamlılık, devrim içinde devrimleri yaratmayı zorunlu kılmaktadır. Bu yönü ile kadınların hakiki var oluşu, ancak kadın devrimleri ile mümkün olabilir. Bu, artık günümüzde çok net anlaşılan bir durumdur.

21. yüzyıl hegemonik sistemin, egemen erkekliğin, devletin, iktidarın derinlikli çözümlendiği bir yüzyıldır. Önderliğimiz, bunu çözümlemekle kalmamış aynı zamanda altarnatif özgürlük çıkışı nasıl gerçekleşir? Bunun sistemi olan demokratik modernite nasıl yaratılır? Demokratik Konfederalizm, demokratik ulus nasıl işler? Bu soruların cevaplarını da kapsamlı ortaya koyabilmiştir. Devlet ve iktidarın kendini yaşamın her alanında sistemleştirmesine, yapısallaştırmasına karşılık, alternatif sistemi geliştirmiştir.

Kapitalist modernist sistem, bir ahtapot misali toplumun her tarafına yayılsa ve iktidar yaşamın tüm hücrelerine kadar sızsa da insanlığın, kadınların özgürlük arayışı durdurulamaz, durdurulamamıştır. Egemen erkek akıl, sömürü ve köleleşmeyi yaratmışsa özgür kadın ve toplum aklı da sürekli çalışmakta, dönemin özgünlüklerine, karakterine uygun mücadele yöntemleri geliştirmektedir. Elbette hiçbir şey kendiliğinden gelişmez. Çözümün gelişmesi, devrimin gelişmesi için örgüt, kadro, çalışma tarzı, sistem gereklidir. Yani mevcut yaşanan bu kölelik ve sömürü düzenine doğru bir şekilde müdahale etme, değiştirme, düzeltme yaklaşımı çok önemlidir.

İnsanlık tarihinde ilk kadın devrimi Neolitik dönemde Mezopotamya topraklarında Kurdistan`da gelişti. Bu ilk kadın devrimi aynı zamanda insanlığın toplumsallaşmaya adımında ilk devrimdir. İnsanlığın bu ilk devriminde yaşamda paylaşım, kolektivizm, dayanışma ve sevgi vardı. Biriktirme ve mülk edinme değil, armağan etme kültürü hâkimdir. Yaşam doğa, hayvan, bitkileri ile canlı ve bütünlüklü ele alınmakta idi. Sonrasında egemen erkek aklı ve zihniyeti yaşamın tüm büyüsünü, çekiciliğini bozdu. Beş bin yıllık egemen erkek tarih anlayışı ve yarattığı sömürü düzeni ile bugün kapitalist modernist sistemin yaşam kalıpları içinde kendisini derinlikli örgütlemiştir.

Bu bağlamda şimdi yine Mezopotamya`da Rêber Apo'nun öncülüğünde ikinci kadın devrimini gerçekleştirmekteyiz. Bilinmektedir ki; insanlık tarihinde kadının yaşamdaki konumlanışı, özgürlük düzeyi her zaman belirleyici olmuştur. Kurdistan`da Kadın devriminin gelişmesiyle Kurdistan, Ortadoğu, dünyanın ve tüm insanlığın yeniden doğuşu

Bese Erzincan-kadın rönensası.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:35 Seite 25

yaşaması gündemdedir. İnsanlık, kadınların köleleşmesi ile kaybetti. Kadınların özgürlük mücadelesini başarması ile de tekrar kazanacaktır. Kurdistan ve Mezopotamya'da gelişen ikinci kadın devrimi, dalga dalga Ortadoğu ve dünyaya yayılmaktadır. PAJK ve KJK öncülüğünde Ortadoğu ve dünyada bir Kadın devrimi, insanlık devrimi gelişirken, PKK ve KCK çalışmaları ile de Kadın devrimi perspektifi ile çalışmalar yürütülmektedir.

Kadın devriminde öncülük ise reel sosyalizimin ve liberalizimin kadını ele alışından çok farklıdır. Bu sistemlerde kadınlar, egemen erkek sistemin çıkarlarına göre şekillenen, egemenlikli sistemin bir eki durumdadırlar. Kadın, erkeğin istemi ve çıkarlarına göre biçimlendiriliyor. Kadının düşünceleri, duyguları, emeği ve bedeni ile bütünlüklü bir sömürü düzeninin içine alınıyor. Egemen erkek sistemi köle kadın ve egemen erkek tiplemelerinin inşası ile gerçekleşiyor. Demokratik modernitede kadının özgürleşmesi, yaşamın tüm alanlarına farklılıkları da dikkate alan bir eşitlik anlayışı temelinde katılım vardır. Demokratik modernitede kadın kendi özgürlük bilinci, istemleri, arzuları temelinde özgün örgütlülüklerini geliştirerek, yaşamı yeniden yaratarak, inşa ederek bir katılım geliştirmektedir.

Kadınlar bir devrim ile köleci yaşama cevap vermekteler. Yaşamı bütünlüklü ele alma, yeni alternatif bir yaşamı demokratik ulus ve boyutları temelinde yaratma görevi ile karşı karşıyalar.

PAJK; kadın devriminin öncülüğünü bu temelde yapmaktadır. Kadın devrimi, ancak kadın öncülüğünün yetkin bir temsili ile gerçekleşebilir. Devrimimizde kadın öncülüğünün temsiliyeti, yaşamda mücadele ederken, içinde olduğu pozisyonun çok farklı geliştirilmesi durumu söz konusudur. Reel sosyalizm, emperyalizme karşı çıktığını söyledi. Ancak yaşam ve mücadele tarzlarında köklü değişiklikler yapılmadığından, özgür kadın ve erkekler yaratılamadığından devrim anında ve sonrasında özgür yaşam modelleri ortaya çıkmadı. Kadınların yaşamdaki pozisyonlarında, evdeki konumlarında değişiklik olmadı. Bu haliyle reel sosyalist devrimlerde kadınlar ve toplum, kapitalist yaşamın türevlerini yeniden yaşadılar. Bu da sosyalizme olan inancı kırarken beraberinde bir mutsuzluk da yarattı.

Dolayısıyla devrimlerin yaşandığı anlardan başlayarak, özgür yaşamı inşa etmek, bizim temel felsefemiz ve mücadele anlayışımız olmaktadır. Önderliğimiz bu mücadele anlayışı temelinde kadın öncülüğünü, Kurdistan devriminin öncülüğünü şekillendirmiştir. Örneğin; Kurdistan`da hâkim olan feodal değer yargıları ile kalıplaşmış egemen erkek anlayışlarına karşı her zaman karşı durmuş, feodal bir devrimin gelişmesine izin vermemiştir. Eski yaşam kalıp ve anlayışlarını devrimimiz içinde sürekli kırmış ve aştırmaya çalışmıştır. Yeni bir aşk ve sevgi anlayışı, kadın-erkek birliktelik modelini geliştirmiştir.

Yaşamın merkezi aile değil, özgürlük ve ülke sevgisidir

Kadın ve erkek yaşamın merkezine aileyi değil; özgürlüğü, savaşı, ülke sevgisini, örgütlülüğü, toplumsal meselelerin çözümünü nasıl gerçekleşebileceğini ve mücadeleyi koymuştur. Sevginin ve aşkın; özgürlük, örgütlülük, savaş, yaşam bağlantısını doğru bir temelde geliştirmeyi başarmıştır. Kadın, erkeğin malı-mülkü olmaktan çıkarılmış, özgür ve bağımsız duruşunu geliştirmeye sevk edilmiştir. Rêber Apo "Kadın mülk olmaktan çıkarılamazsa aşkın özgürleşmesi mümkün olamaz. Erkek kadını bir mülk, mal olarak görmemeli, kendisine ait kılmamalı, kadının sözüne, kararlarına, bağımsızlığına saygılı olmalıdır. Kadın ise bir erkeğe sığınmamalı, kendi ayakları üzerinde duran, söz ve pratikleşme hakkı olan bir konuma gelebilmelidir. Cinselliğin dahi genel özgürlüklere bağlanması" gerektiğini ifade etmiştir. Bu bağlamda kadın-erkek ilişkilerini anlamlı kılabilmek ve doğru yoldaşlığı geliştirmek çok önemli olmaktadır.

Bugün Avrupa'nın eleştirilecek çok yanı olmakla birlikte kadın özgürlüğü ve eşitliği temelinde önemli bir düzey yakaladığını belirtmek durumundayız. Avrupa toplumlarının gelişmelerinde kadını ele alış biçimleri etkili olmuştur. Elbette bu kadın özgürlüğünde daha çok bireysel özgürlükler öndedir. Kadının toplumsallığı, özgün, özerk örgütlülüğü söz konusu değildir. Avrupa, bazı kadınları öne çıkararak kadın özgürlüğünü temsili kılıyor. Yine stratejik kararların içinde de erkek zihniyetinin hâkim olduğunu çok açık bir biçimde görmekteyiz.

Diğer yandan Avrupa`da yaşanan içi boşalmış, sadece güdülere, cinselliğe dayanan, anlama, felsefeye, ilkeye dayanmayan ilişki biçimini bizler de eleştiriyoruz. Kadın-Erkek ilişkileri birbirini tanımaya, anlamaya, ilkelere dayalı olmalıdır. Kadın-erkek ilişkileri toplumsal amaçlara, ülkenin özgürlüğüne, kadınların özgürlüğüne bağlanmalıdır. Temel değerlerde ortaklaşmayan birliktelikler sonuçta güdüsel, gündelik olmaktan ve kısa vadeli yaşanmaktan kendilerini kurtaramazlar. Kadın devrimimizin yaşam modeli, demokratik ulus temelinde özgür eş yaşam modelidir. Buda ne bildiğimiz klasik evliliklerdir nede özgür ilişki geliştirme adına özünde kadını yeniden köleleştiren ilişkilerdir. Bilindiği gibi günümüzde çok doğal yaşanması gereken duygusal ilişkilerin tümüne egemenlik ve iktidar etkileri sızdırılmıştır. Cinsel ilişkiler erkeğin egemenliğine kodlanmıştır. Evliliğin ilk sözleri, ilk kararları bile aslında kadınların köleleştirilmesine dayanmaktadır. Köle bir kadınla özgür ilişki yaşanmaz. Kadın kendi sözüne, eylemine, yaşamına kendisi sahip değilse özgür değildir dolayısıyla eşitlikçi bir ilişki de kuramaz. Kadın kendisine ait değilse bırakalım özgür bir ilişkiyi, vasat düzeyde bir arkadaşlık ve dostluk ilişkisi bile geliştirilemez. Özgür yaşam ve ilişkilerin temelinde de öncelikle arkadaşlık ve yoldaşlık olması gerekir. Kendi kölelik ve egemenlik özellikleri ile mücadele etmeyenlerle kadın olsun, erkek olsun doğru bir yoldaşlık geliştirilemez. Özgür kadın çizgisi temelinde kendini sorgulayanlar, aşma gücü gösterenler ancak yaşamın hakikatini anlayabilir, doğru bir ilişkiyi ve paylaşımı geliştirebilirler. Bu anlamıyla da kadın devrimiz aynı zamanda "Nasıl yaşamalı" sorusuna cevap verme devrimidir. Hakiki sosyalizm, özgür yaşam ve ilişkiler ancak kadın devrimi ile gerçekleşebilir.

Nasıl yaşamalı sorusu bizim açımızdan çok daha hayati bir sorudur. Çünkü Kurdistan`da kapitalist modernist ve sömürgeci sistem Kürtler için tüm yaşamı bitirmiş ve halen de bu temelde çalışmaktadır. Bu yüzden bizim de buna karşı çok daha kapsamlı ve derinlikli mücadele ve direniş tarzları geliştirmemiz gerekir.

Kadın devrimi ancak özgür kadınlarla yaratılabilir. Feodal olsun, küçük burjuva olsun kadınlar hakkında yaratılan ön yargılar, korkular, şüpheler yıkılmadan egemen erkekliğin yıkılması da mümkün değildir. Egemen erkeklik ve köle kadınlıkla mücadele edilip özgürlük kültürü geliştirilmeden, hakiki bir devrim Kurdistan`da gerçekleşemez. Gerçekleşse bile kalıcı ve köklü olamaz. Kadın devrimi bu anlamda gündelik yaşamın yaşam kalıplarında, davranışlarda, ruhta, düşüncede değişimi ve yeniyi yaratma görevi ile karşı karşıyadır. İncelikli bir devrimdir. Sadece genel kaba söylemler ve genel değerlendirmeler ile yapılacak bir devrim değildir. Ruhta, zihniyette sarsıcı yenilenmeleri her birey yaşayabilmelidir. Kendisini tüm toplumu kapsayacak bir içeriğe kavuşturmalıdır. Kurdistan`da örgütlü bir öncülük olmalıdır; ancak kadın devrimimiz tüm toplumu kazanacak, değişim, dönüşüme uğratacak bir performansı da göstermelidir. Diğer devrimlerde hedef devletin yıkılması değildi. Devleti ve iktidarı ele geçirme temelinde bir devrim anlayışı söz konusuydu. Bizim devrim anlayışımız demokratik ulusu yaratma, kadınların, toplumun öz savunmasını sağlama temelindedir. Dolayısıyla kadın devrimi tüm toplumsal kesimlere derinliğine yayılmak durumundadır. Egemen erkekliğin, köle kadınlığın bu denli sirayet ettiği bir toplumda ince ayrıntılarda özgür yaşamı kazanma görevi ile karşı karşıyayız.

Bu bağlamda kadın devriminin öncülüğü farklı ve çok yetkin olmak durumundadır. Kadın devriminde öncülük, iktidarcı, yetkici, kariyerist, bireyci, bencil, emeksiz, üstten, toplumdan ve kadınlardan kopuk olamaz. Bunlar, kadın devriminde yaşanıyorsa bizlerin egemen erkek zihniyetinden ve onun yaşam tarzından kendimizi koparamadığımız anlamına gelir. İktidar, egemen erkek sistemin temel bir özelliğidir.

Kadınlar xwebûn olmayı başardıkça insanlığa hakiki öncülüğün nasıl yapılacağını göstereceklerdir

Kadınların öncülüğünde demokrasi, doğrudan katılım, birlikte karar alma ve uygulama vardır. Kadın öncülüğü kadınlara, topluma bir kurtarıcı gözü ile bakmaz. Kendi özgürleşmesini kadınların, toplumun özgürleşmesi ile birlikte ele alarak çalışır. Özgürlük bilincini kendisinde ve çevresinde sürekli geliştirir. Kendisini ve çevresini sürekli eğitir. Çalışma tarzında kolektif, demokratik ve paylaşımcıdır. Karşısındakini dinleyen, dikkate alan, ikna eden bir yaklaşım içinde olur. Kadın özgürlük çizgisinin, kadın kurtuluş ideolojisinin, Jineoloji temelli yaklaşımın pratikleşmesi ancak kadın öncülüğünün gelişmesi ile mümkün olabilir.

Kadın devrimimizde bu anlamı ile ideolojik mücadele ve cins mücadelesi derinlikli, çok yönlü yürütülmek durumundadır. Kadın devrimini geliştirmeye çalışırken, bugün yaşanan eksiklikler ile yoğun bir mücadele yürütülmelidir. Kadın devrimine doğru, güzel, yetkin bir şekilde öncülük etmek en temel görevlerimiz arasındadır. Dolayısıyla öncülüğün en doğru ve yetkin, sosyalistçe uygulanma biçimi kadın devriminin oluşum sürecinde gelişmektedir. Kadınlar tarihsel olarak kaybettiklerini anladıkça, kendilerini buldukça, Xwebûn olmayı başardıkça çalışma tarzlarında, üsluplarında da yenilik yaratarak insanlığa hakiki öncülüğün nasıl yapılacağını göstermektedirler. Demokratik ulusun siyasi, sosyal, öz savunma, ekoloji, sağlık, eğitim, ekonomi, kültür, basın, diplomasi gibi tüm boyutlarının yapılanmasında, inşanın gerçekleşmesinde kadın öncülüğünün, örgütlülüğünün doğru ve yetkin katılımı çok hayatidir. Doğru öncülüğün tüm insanlığa gösterilmesi, ön açması, yol göstermesi tarihi görevimizdir.

Kadın devrimin en temel bir özeliği de kadın yoldaşlığıdır. Ülke ve yoldaş sevgisi zaten birbirinden ayrılamaz. Kadın yoldaşlığının güçlü bir şekilde geliştirilebilmesi tarihsel bilinçle, egemen erkek sistemin yaşam kalıplarından kopuş ile gerçekleşebilir. Kadın yoldaşlığı ideolojiye, ülke sevgisine, özgürlük tutkusuna bağlılık ile gelişir. Bu bağlamda Rêber Apo'nun özgürlük felsefesi temelinde kadın yoldaşlığı; direnişi, yaratıcılığı, güveni, özgür yaşam tutkusunu, yapıcılığı, tamamlayıcılığı, paylaşımı geliştirmektedir.

PAJK ve KJK tüm alanlarda demokratik kadın konfederal örgütlenmesi ilkeler ve işleyişler esası ile kadın devrimini gerçekleştirmektedir. 21. yüzyıl mücadelelerinin tümü kadın eksenli olmak zorundadır. Kadın devrimimiz aynı zamanda demokrasi ve ekoloji devrimidir. Dolayısıyla sömürgeciliğin, kapitalist sistemin Kurdistan`ı, Ortadoğu'yu ele alış biçimi, kadın devrimi karakterinde sınıf, ulus, ekolojik devrimi de kapsayacak bir şekilde ele alınmasını ve pratikleşmeyi zorunlu kılıyor. İnsanlık devriminde hiçbir devrim bu temelde gerçekleşmemiştir. Bu da Kurdistan devriminin özgünlüğüdür. Kurdistan devrimi kadın devrimi karakterindedir. Bu nedenle de kadın devrimleri toplumun yaşadığı tüm sorunlara cevap verebilecek, çözebilecek bir performansı bağrında barındırmak zorundadır. Kadın devrimimiz kadınların yeniden doğuşunu, rönesansı temsil etmektedir.

Bu bağlamda Serxwebûn Gazetesi'nin 500 özel sayısını kutluyorum. Serxwebûn'un kuruluşundan itibaren çok değerli arkadaşlarımız bu gazetenin hazırlanmasına, yayılmasına öncülük etti. Bu anlamda büyük emekler harcandı. Serxwebûn gazetemiz bir anlamda Kurdistan devrimimizin, kadın devrimimizin bir hafızasıdır. Tüm devrim süreçlerimizin tarihi kazanımları ve kayıplarını değerlendiren, derli toplu PKK'yi anlamamızı sağlayan bir gazetedir. Tabi ki PKK ile PAJK tarihi ve mücadelemiz açısından Serxwebûn, özel bir anlam taşıyor. PKK`nin kuruluşundan bu güne kadar sürekli çıkan tek yayınımızdır. Bu anlamı ile PKK'nin kuruluşundan bugüne kadar özgürlük ideolojimizin topluma yayılmasından, toplumu eğitme boyutuna kadar çok tarihi bir rol oynadı. Şehitlerimizin kapsamlı bir biçimde topluma anlatılmasında, yine dönem perspektiflerimizin siyasi, ideolojik ve örgütsel boyutlarda halkımıza ulaştırılmasında aynı tarihi rolünü başarıyla oynadı. Kadın devrimimizin yaşanan sorunları ve çözüm yollarının yansıtılmasına da katkıları büyük oldu. Dolayısıyla Serxwebûn aynı zamanda bir kadın gazetesi kadar rolünü oynadı. Bu anlamda PKK tarihi boyunca Serxwebûn'da çalışan, emek harcayan, şehit düşen tüm yoldaşları minnetle anarken, anılarına saygının gereği olarak bir kez daha kadın devrimini, Kurdistan devrimini gerçekleştirme sözümüzü yeniliyoruz.

■■■

Kadın devrimi ancak özgür kadınlarla yaratılabilir. Feodal, küçük burjuva kadınlar hakkında yaratılan ön yargılar, korkular, şüpheler yıkılmadan egemen erkekliğin yıkılması da mümkün değildir. Egemen erkeklik ve köle kadınla mücadele edilip özgürlük kültürü geliştirilmeden, hakiki bir devrim Kurdistan`da gerçekleşemez. Gerçekleşse bile kalıcı ve köklü olamaz. Kadın devrimi bu anlamda gündelik yaşamın yaşam kalıplarında, davranışlarda, ruhta, düşüncede değişimi ve yeniyi yaratma görevi ile karşı karşıyadır. Devrimimiz tüm toplumu kazanacak, değişim, dönüşüme uğratacak bir performansı da göstermelidir. Diğer devrimlerde hedef devleti yıkmak değil, devleti ve iktidarı ele geçirme temelinde bir devrim anlayışı söz konusuydu. Bizim devrim anlayışımız demokratik ulusu yaratma, kadınların, toplumun öz savunmasını sağlama temelindedir. Dolayısıyla kadın devrimi tüm toplumsal kesimlere derinliğine yayılmak durumundadır. Egemen erkekliğin, köle kadınlığın bu denli sirayet ettiği bir toplumda ince ayrıntılarda özgür yaşamı kazanma görevi ile karşı karşıyayız.

Piro Dersim-Serxwebun CezaevleriTebax .qxp_Layout 1 29/08/2023 10:36 Seite 26

SERXWEBÛN

ZİNDANLARLA ÖNDERLİK VE PARTİ ARASINDAKİ KÖPRÜ ROLÜNÜ OYNADI

Her cezaevi kendi imkânları ile Serxwebûn'u bulunduğu cezaevine getirmeyi temel bir görev ve sorumluluk olarak ele almaktaydı. Serxwebûn geldiğinde önceden belirlenip, planlanan eğitime ara veriliyor ve hemen Serxwebûn'un okunmasına başlanıyordu. Önderliğin değerlendirmeleri esas tartışmanın konusu olurken, Parti yönetimimizin tüm yazıları da kapsamlı tartışmalar biçiminde ele alınıp okunuyordu. En sonda ise o ayın gerilla anısı ve şehit düşen yoldaşların tanıtımını içeren yazılar okunuyordu. Tabi Serxwebûn'a ulaşma imkânı olmayan cezaevleri de vardı. Bu nedenle ulaşma imkânı olan alanlar, uygun tarzda mektuplarla ya da farklı yöntemlerle imkânı olmayan yerlere ulaştırmanın gayreti içerisine giriyorlardı.

Pîro Dersîm

Serxwebûn Gazetesi mücadelemizin gelişmesinde ve bugünlere gelmesinde büyük bir rol oynadı. Aslında Serxwebûn'un 500. sayısı aynı zamanda Önderlik gerçekliğinin, Partimizin, mücadelemizin en doğru, en ayrıntılı, en kapsamlı ve derinlikli tarihini ifade ediyor. Önder Apo'nun büyük düşünce yoğunluğu temelinde "Kurdistan Devriminin Yolu" adıyla partimizin ilk manifestosunun basımıyla başlayan ve bugün yine Önder Apo'nun ortaya koyduğu Demokratik Modernite Paradigmasının zihniyetini oluşturma çalışmalarıyla yayınını sürdüren Serxwebûn bu anlamda Özgür Kürdün yaratılması serüveninin temel bir aracı olarak işlev gördü-görüyor.

50 yıllık Önderliksel çıkışın, 45 yıllık Parti mücadelemizin belleği Önderlik, Partimizin Önder kadroları ve ideolojik yayın organımız olan Serxwebûn olmaktadır. Bizler için büyük bir hafıza ve yarım asırlık mücadelemizin belgelenmesini, kalıcı kılınmasını ve günümüze, yarınımıza taşırılmasını ifade ediyor. PKK öncesi de 19. ve 20. yüzyıllarda Kurdistan'da onlarca isyan ve büyük mücadeleler ortaya çıktı. Ancak bu mücadelelerin günümüze yeterince taşırılması mümkün olmadı. Bu isyanlara ve mücadelelere dair kimi genel hususlar ve tanıkların yazdığı kimi kısmi bilgiler dışında ayrıntılı bir kayıt ve hafıza maalesef oluşturulamadı. Ancak Önder Apo ve Partimiz ilk kurulduğu andan itibaren yaşanan tüm gelişmeleri kayıt altına aldı ve başta Serxwebûn olmak üzere büyük bir hafıza ve bellek oluşturuldu. Kapitalist Modernitenin tüm iletişim teknolojisini seferber ederek yaratmak istediği belleksiz toplum oluşturma amacı düşünüldüğünde sadece bu yönüyle dahi mücadelemize ne kadar büyük bir katkı sağladığını görmek mümkündür.

Serxwebûn zindanlarda da en temel ideolojik yayın organımız

Önderlik düşüncelerinin yayıldığı, ideolojik bakış açımızın her konuda çözüm diline ve eylemine ulaştığı, kadro ve yurtseverlerin kendini eğittiği ve Önderlik İdeolojisi temelinde zihniyet, bilinç ve anlayış kazandığı en temel ideolojik mücadele aracımız olan Serxwebûn aynı zamanda parti gündemimizin tüm mücadele alanlarına hâkim kılınmasının da en temel aracı konumunda oldu hep. O nedenle yayına başladığı ilk günden günümüze dek yarım asıra yakın bir süredir mücadelemizin gelişiminde etkisi hiç azalmadı, tam tersine her dönem daha da artarak sürmektedir.

Tabi Serxwebûn genel mücadelemizin gelişmesinde ve bugüne ulaşmasında oynadığı rol dışarda olduğu kadar zindan alanlarında da fazlasıyla geçerli bir durum olmaktadır. Düşman yoldaşlarımızı ve yurtseverlerimizi tutuklarken en temelde onları mücadeleden koparmayı hedeflemektedir. Ona göre zindana aldıktan sonra tutsaklar dışardan, mücadeleden, mücadele gündeminden kopacak ve her türlü özel savaştan etkilenmeye açık hale gelecek ve böylece iradeleri kırılıp, teslim alınacaktı. Biçimi, yöntemi, dili, söylemi değişse de zindanlara dönük düşmanın esas politikası bu olmaktadır. Baskı, işkence, rehabilitasyon, tecrit özünde bu politikayı hayata geçirmek içindir. Düşmanın, mücadeleden koparma ve teslim alma politikasına karşı zindanlarda devrimci tutsaklar özünü yoldaşlık, komünal yaşam ve eğitimin oluşturduğu örgütlülükleri ile direnmekte ve düşmanın teslim alma politikalarını boşa çıkartmaktadırlar. Sadece düşman politikalarını boşa çıkarmak da değil zindanları insanların kendini eğittiği, örgütlediği, donattığı ve mücadeleye daha büyük bir inanç, bilinç ve irade ile katıldıkları bir alan haline getirmektedirler. O nedenle bizim mücadelemizde zindanlar daha ilk günden itibaren düşmana karşı temel bir mücadele alanı olmuştur.

Kuşkusuz zindan alanlarında bu büyük mücadeleyi ortaya çıkaran temel etmenler vardır. Bu etmenlerin en önemlisi eğitim olmaktadır. Partimiz zindan alanlarını hep bir eğitim sahası olarak ele aldı ve öyle yaklaştı. Zindanlar kapsamlı eğitimlerin görüldüğü, bilinçlenmenin ve bu doğrultuda parti anlayışı ile kendini yapılandırmanın alanı oldu. Yoldaşlık, komünal yaşam ve buna dayalı örgütlülük bu temelde gelişti güçlendi. Düşmanın "çoban alıyoruz, militan çıkıyor" dediği gerçeklikte bu durumu ifade etmektedir. Önderlik çözümlemeleri, Önderliğin hazırladığı kitaplar, temel parti materyalleri ve parti yayınları eğitimin esas konuları oldu hep. Serxwebûn Gazetesi de bu temel eğitim materyallerinden biriydi.

Serxwebûn cezaevine geldiğinde eğitime ara verilip gazetenin okunmasına başlanıyordu

Her cezaevi kendi imkânları ile Serxwebûn'u bulunduğu cezaevine getirmeyi temel bir görev ve sorumluluk olarak ele almaktaydı. Serxwebûn geldiğinde önceden belirlenip, planlanan eğitime ara veriliyor ve hemen gazetenin işlenmesine başlanıyordu. Önderliğin değerlendirmeleri esas tartışmanın konusu olurken, Parti yönetimimizin tüm yazıları da kapsamlı tartışmalar biçiminde ele alınıp işleniyor, her arkadaş kendisini sorgulama temelinde özeleştirel bir yaklaşımı esas alıyordu. En sonda ise o ayın gerilla anısı ve şehit düşen yoldaşların tanıtımını içeren yazılar okunuyordu. Tabi Serxwebûn'a ulaşma imkânı olmayan cezaevleri de vardı. Bu nedenle ulaşma imkânı olan alanlar, uygun tarzda mektuplarla ya da farklı yöntemlerle imkânı olmayan yerlere ulaştırmanın gayreti içerisine giriyorlardı. O anlamda imkânı olmayan alanlara da kısmı de olsa Serxwebûn mutlaka yansıtılıyordu.

Zindanlara Önderlik çözümlemeleri, Parti Merkezinden talimatlar ve o ayın Serxwebûn gazetesi ulaştığında arkadaş yapısında büyük bir moral, heyecan ve sevinç yaşanıyordu. Adeta Parti ile buluşma gibi ele alınıyordu. Serxwebûn'daki Önderlik çözümlemeleri ile kendimizi sorgularken aynı zamanda büyük bir bilinç ve o temelde yeni bir zihniyet oluşumu da yaşanıyordu. Parti anlayışının alanlarımıza hâkim kılınmasında Önderlik çözümlemeleri temel rol oynuyordu. Aynı şekilde bu çözümlemelerde dile gelen sorunlardan dışarıdaki mücadelemizin ideolojik-örgütsel sorunlarını da anı anına takip etme ve kendimizi de bu çerçevede ele alma durumu bizlere büyük bir güç katıyordu. Dışardaki sıcak mücadele ile bütünleştikçe zindanın tüm zorlukları silikleşiyor, düşmanın dayattığı rehabilitasyon politikasının etkisi önemli oranda kırılıyordu. Dışardaki mücadeleyle bütünleşmenin verdiği ruh hali büyük bir moral ve motivasyon biçiminde kendini dışa vuruyor, yoldaşlık ilişkileri ve komünal yaşam daha anlamlı ve derinlikli hale geliyordu. Yine Önderlik ve Parti yönetimimizin süreç değerlendirmeleri temel bakış açımız haline geliyor, gündemlerimiz de bu temelde partinin gündemiyle uyumlu oluyordu. Bu anlamda Önderlik Gerçeğini bilme ve öğrenmede, Parti anlayışını özümsemede, mücadelenin genelinde yaşanan ideolojik-örgütsel sorunlar çerçevesinde kendini sorgulama ve yapılandırmada, yaşanan süreci Önderlik ve Parti bakış açısıyla ele almada, yorumlamada Serxwebûn'un önemli bir rol oynadığını belirtebiliriz.

Mesela bugün 30 yıl zindanlarda kalan ve çıkan yoldaşlarımız var. Bu kadar uzun süre bu denli büyük baskı ve işkence ortamında direnmek, kendini ayakta tutmak, mücadeleye bağlılığını sürdürmek ve tereddütsüz katılmak büyük bir bilinç, inanç ve irade gerektiriyor. İşte bu bilinci, inancı, iradeyi, anlayışı ortaya çıkaran temel etmenlerden biri Serxwebûn Gazetesi oluyor. Bu arkadaşların hepsi de gördükleri kapsamlı eğitimler ile kendisini beslemiş, yapılandırmış, irade ve bilinç

Piro Dersim-Serxwebun CezaevleriTebax .qxp_Layout 1 29/08/2023 10:37 Seite 27

Şehit her arkadaşa dair yazılan yazılar aslında gördüğümüz eğitimlerin somutlaşmasını ifade ediyordu. Özgür insan kimdir, fedai kimdir, partilileşme nasıl oluyor, Partimizin yaratmak istediği militan kadro nasıl olmalı, Önderliğe doğru temelde bağlılık nasıl olmalı vb soruların en somut cevabı bu şehit yoldaşlarımız olmaktaydı. Mesela '90'lı yıllarda Serxwebûn'da Şehit Ahmet Rapo arkadaşa dair yazılan bir yazı dizisi vardı. Zindanda hepimizi oldukça etkileyen bir yazı dizisiydi. Yine 1994 yılında Serhat Eyaletinde yaşanan bir operasyon süreci vardı ve bu süreci anlatan geniş bir yazı dizisi Serxwebûn'da yayınlanmıştı. Diyebilirim ki o yazı okunduğunda hepimiz adeta o süreci yaşar gibi olduk. Etkileme düzeyi oldukça yüksek olan bir yazı dizisiydi

kazanmış ve kararlılaşmışlardır. Aynı şekilde bugün zindanlarda büyük bir baskı ve zülüm eşliğinde dayatılan irade kırma ve teslim alma politikalarına karşı direnişi ortaya çıkaran da Önderliğimizin, Partimizin, halkımızın kahramanca direnişi ve parti materyalleri üzerinde görülen eğitimlerin sonucu yaratılan örgütsellik olmaktadır.

Tabi zindan alanlarında arkadaş yapımızın en fazla ilgisini çeken husus şehit düşen yoldaşlara dair yazılan yazılar ve gerilla anıları olmaktadır. Var olan fiziki uzaklık ve bunun yarattığı büyük özlem bu tarz yazılara daha fazla anlam katmakta ve görülen tüm eğitimlerin en somut ifadeleri olmaktadır. Kuşkusuz şehit yoldaşlara dair yazılan yazılar ve gerilla anıları toplumun da, halkımızın da oldukça ilgisini çekmektedir. Ama zindanlarda bu durum çok üst boyutlarda yaşanmakta, adeta arkadaşlar yazılanları yaşamaktadırlar. Diyebilirim ki pek çok genç arkadaşın kararlılaşmasında ve çıktıktan sonra gerillaya katılmasında bu yazıların rolü oldukça fazlaydı. Şehit her arkadaşa dair yazılan yazılar aslında gördü-

ğümüz eğitimlerin somutlaşmasını ifade ediyordu. Özgür insan kimdir, fedai kimdir, Partilileşme nasıl oluyor, Partimizin yaratmak istediği militan kadro nasıl olmalı, Önderliğe doğru temelde bağlılık nasıl olmalı vb soruların en somut cevabı bu şehit yoldaşlarımız olmaktaydı. Mesela 90'lı yıllarda Şehit Ahmet Rapo arkadaşa dair yazılan bir yazı dizisi vardı. Zindanda hepimizi oldukça etkileyen bir yazı dizisiydi. Yine 1994 yılında Serhat Eyaletinde yaşanan bir operasyon süreci vardı ve bu süreci anlatan geniş bir yazı dizisi Serxwebûn'da yayınlanmıştı. Diyebilirim ki o yazı okunduğunda hepimiz adeta o süreci yaşar gibi olduk. Etkileme düzeyi oldukça yüksek olan bir yazı dizisiydi. Benzer pek çok yazıyı sayabiliriz. Bu gerilla anıları ve şehit yoldaşlara dair yazılan yazılardan yola çıkılarak içerde pek çok şiir, tiyatro, anı ve denemelerin yazıldığını biliyorum. Yani bu anlamda Serxwebûn Gazetesi etkileme kadar üretimin, yaratımın da kaynaklarından biri olma rolünü oynuyordu.

Serxwebûn Gazetesi hepimizin gurur kaynağıydı

Zindan cephesinden Serxwebûn Gazetesi için mutlaka belirtilmesi gereken diğer bir husus ise şu olmaktadır. Türkiye'nin değişik illerinde var olan zindanlarda binlerce arkadaşımız Türkiye devrimci örgütleri ile birlikte kalıyorlardı. Bu devrimci örgütlerle ilişkilerimiz genelde sıcak ve dostaneydi. Aynı cezaevlerinde kalmamızdan kaynaklı bu örgütleri etkileme düzeyimiz oldukça yüksekti. Her hal ve hareketimiz onların ilgisini çekiyor, devrimci disiplin, örgütlülük, eğitime verdiğimiz önem, ortamımızın dinamik ve canlı oluşu bu örgütleri oldukça etkiliyordu. Tabi onlarca devrimci örgüt vardı ve tüm bu örgütlerin yayın organları da cezaevine geliyordu. Bu örgütler gelen yayınlarını düzenli olarak bize de veriyorlardı. Biz de Serxwebûn ve Özgür Halk gibi yayınlarımızı onlara düzenli olarak veriyorduk. İşte bu noktada Serxwebûn Gazetesi hepimizin gurur kaynağıydı. Derinliği, niteliği, etkileyiciliği bariz bir şekilde ortaya çıkıyordu. Diğer örgütlerin yayın organları daha çok klasik marksizm temelinde ve soyut kavramlarla ajitasyonu öne çıkarırken, Serxwebûn büyük bir mücadele pratiğinden damıtılmış tecrübelerle devrim sorunlarını ideolojik, politik, örgütsel, kadrosal bağlamda kapsamlı ve derinlikli ortaya koyup çözümün yolunu da somut olarak gösteriyordu. Önderliğin kapsamlı çözümlemeleri ve büyük eleştiri gücü, Parti merkezimizin kapsamlı tahlilleri ve Önderlik eleştirilerine karşı derinlikli özeleştiri tutumu, pratik mücadele deneyimleri ve çıkarılan sonuçlar bu örgütleri oldukça etkiliyor ve Partimizi, mücadelemizi ve Önderlik Gerçekliği'ni daha iyi tanımalarına, var olan ön yargılardan kurtulmalarına yol açıyordu. Bugün Türkiye devrimci örgütleriyle geliştirmiş olduğumuz mücadele birlikteliğinde zindanlardaki bu tanıma, etkilenme ve ön yargılarından kurtulma sürecinin rolü büyüktür ve Serxwebûn Gazetesi'nin bunda payı oldukça fazladır.

Zindanlardaki arkadaşların gündemlerini, yoğunlaşmalarını sağlayan Parti yayın organlarımızdır

Pek çok zindan alanına 2015 yılına kadar da Partimizin yayın organları ve Serxwebûn Gazetesi girebiliyordu. Radyo, gazete ve dergiler üzerinden dışardaki mücadeleyi yakından takip etme ve kendini de o çerçevede ele alma durumu vardı. 2015 yılından sonra "Çöktürme Eylem Planı" kapsamında düşmanın zindanlara dönük ilk uygulaması bu yayın organlarını engellemek oldu. Radyolar toplatıldı, gazete ve dergiler içeriye verilmemeye başlandı. Sadece özel savaş medyası içeriye girebilmektedir. Bununla tutsakları dışardaki mücadeleden koparmayı, uzaklaştırmayı ve özel savaş medyası aracılığı ile mücadelenin bittiği, etkisinin azaldığı algısını yaratmayı amaçladılar. Tabi düşmanın bu saldırı konseptine karşı zindan alanlarında büyük bir direniş gerçekliği ortaya çıktı. Nasıl ki dışarda fedai çizgide bu düşman saldırılarına karşı görkemli bir direniş yaşandıysa içerde de arkadaşlarımızın duruşu ve direnişi fedaiceydi. 2018-19 Büyük Açlık Grevi direnişi bu konuda en çarpıcı örnek oldu. Binlerce yoldaşımız süresiz dönüşümsüz açlık grevi ve ölüm orucu eylemlerini büyük bir kararlılıkla ve sonuç alıncaya dek yürüttüler. Yine zindanlarda bu süreçte gelişen fedai eylemleri oldu. Bugün de zülüm evlerine dönüştürülen zindan alanlarında arkadaşlarımızın büyük bir irade ve bilinçle yürüttükleri büyük bir direniş gerçekliği var. Bu anlamda düşmanın konsepti dışarda olduğu gibi içerde de PKK-PAJK'lı kadro ve yurtseverlerin büyük direnişi ile boşa çıkarıldı. Ama başta Serxwebûn Gazetesi olmak üzere devrimci yayınların içeriye alınmamasının yarattığı ciddi bir boşlukta oluştu. Dışardaki mücadeleyi anı anına takip edememek, sadece düşmanın özel savaş medyasında yürüttüğü propagandaya sürekli maruz kalmak kimi yanlış eğilim, anlayış, bakış açısı ve ruh hallerini ortaya çıkardı. Ama başat olanın fedai çizgide direniş olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Tabi 2015 yılından bu yana başta Serxwebûn Gazetesi olmak üzere devrimci yayın organlarının içeriye alınmaması zindanlardaki direnişte bu yayınların artık etkisinin kalmadığı anlamına gelmektedir. Zindan çalışmalarıyla ilgilenen ilgili komite ve birimlerin gündemini oluşturan, yoğunlaşmalarını sağlayan ve yön veren yine Önderlik savunmaları, bu çerçevede ortaya çıkan parti materyalleri ve Partimizin yayın organları olmaktadır. Eskiden bu materyallerin hepsi direk zindan alanlarına ulaşmaktaydı ve dolayısıyla yoğunlaştırma, etkileme, yapılandırma, düzeltme, doğruyu hâkim kılma yönü daha fazlaydı. Şimdi ise zindan alanlarına dönük çalışma yapan komite ve birimler üzerinden, yine aileler üzerinden dolaylı yoldan bir etkileme durumu oluyor. Yani bu yayın organlarımızın zindanlarda eskisi gibi olmasa da hala önemli bir etkisinin olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Zorlu ve tarihi bir süreçten geçmekteyiz. Bizler büyük amaçları olan kutsal bir davanın militanları, sempatizanları, çalışanları ve bu yola gönül verenleriyiz. "Yenilmez zafer kişilikleri" haline kendimizi getirmek hem Önderliğimizin önümüze koyduğu tarihi bir görev olmakta, hem de tarihe, halkımıza ve kutsal şehitlerimize karşı sorumluluğumuzun bir gereği olmaktadır. Önderliğimizin çerçevesini ortaya koyduğu "yenilmez zafer kişiliği" zindanlarda da, dışarıda da düşmanın tüm özel savaş politikalarına karşı en devrimci, en doğru ve en sonuç alıcı duruş olmaktadır. Bu temelde zindan alanlarının Önderliğin İmralı direnişi öncülüğünde ve büyük düşünce gücünün izinde düşmanın her türlü özel savaş politikasını boşa çıkartacak güçte olduğunu belirtiyor, bu gücü yaratmada katkısı büyük olan Serxwebûn Gazetesi'nin 500. özel sayısı nedeniyle emeği geçen tüm yoldaşları saygıyla selamlıyoruz. Yine bu çalışmada emeği geçen ve daha sonra şehit düşen tüm yoldaşları büyük şehidimiz Mazlum Doğan yoldaş şahsında sevgi, saygı ve minnetle anıyor, anılarını zaferle taçlandırma sözümüzü yineliyoruz.

■■■

DuranKalkan sosyalizim kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:37 Seite 28

Demokratik Modernite ve Sosyalizm

Devrimin bir devleti yıkıp yeni bir devlet kurmak olarak tanımlanması, algılanması doğru ve anlaşılır değildir. Reel sosyalizmin devrim anlayışında bir devleti yıkıp yerine yeni bir devlet kurmak ve onun devletini faşist, diktatör, sömürücü olarak tanımlamak, kendi devletini ise sosyalist, ilerici, özgürlükçü olarak görmek var. Yani onun devleti kötü, benim devletim iyi diyor. Fakat devletin iyisi-kötüsü yoktur, devlet devlettir. Özü aynıdır ve hepsi birbirine benzer. Önder Apo bunlara da açıklık getirdi. Öyle ki devletteki bütünlük ve sürekliliği ifade etti, "Sümer'den başlayıp günümüzde BM sistemine kadar gelen devletçi bir tarih var" dedi. Biri yıkılıp diğeri kurulsa da, birbirinin devamı olarak bugüne kadar gelmiştir, birbirlerinden kopuk değillerdir.

Duran Kalkan

PKK Yürütme Komite Üyesi Duran Kalkan ile Demokratik Modernite ve sosyalizm üzerine yaptığımız röportajın üçüncü bölümünü yayınlıyoruz.

- 20. yüzyıl devrim teorilerinde devrimci özne sorunu ve nesnel koşulları olgunlaşmış coğrafyalar, siyasi strateji ve taktiklerin geliştirilmesinde merkezi bir öneme sahipti. Demokratik Modernite teorisinde bu devrimci özne kavramına nasıl yaklaşılıyor?

Duran Kalkan: Belirtilen soruya cevap vermeden önce kısa da olsa devlet ve devrim kavramlarına biraz açıklık getirmek gerekiyor. Devletin ne olduğunu, nerede, ne zaman ve nasıl ortaya çıktığını, uygarlık gelişimi açısından ne anlam ifade ettiğini, nasıl bir güç ya da kurum olduğunu biraz ortaya koyduk. Devlet, aşağı Mezopotamya'da Sümer sistemi içerisinde toplumun içinden doğan ama toplum üzerinde yer alan, kısaca baskı ve sömürü çetesi olan örgütlü bir güçtür. Aslında uygarlık yarılmasını ifade ediyor. Uygarlık gelişiminde bir sapmaya tekabül ediyor.

Özü itibariyle uygarlığın demokratik karakterinden bir sapmayı, uzaklaşmayı, ona karşı alternatif tekelci-merkezi uygarlığı geliştirmeyi içeriyor. Söz konusu devletçi gelişmenin kapitalist modernite döneminde ulus devlet halini aldığını, ulus-devletlerin de devletin en kurumlaşmış, en örgütlü, topluma en çok savaş açan, en diktatöryal sömürücü biçimi olduğunu belirtebiliriz. Aslında ulus-devletlerde faşist karakter belirgindir.

Şimdi buradaki soru; neden sosyalistleri devleti, onun özellikle de ulus devletçi aşamasını sosyalizmi kuracak, inşa edecek temel araç olarak benimsiyorlar? Bu anlaşılır değildir. Devlet büyüdükçe ve derinleştikçe bu faşizm oluyor. Yani sosyalizm olmuyor. Diktatörlük boyutu öne çıkıyor. Baskı ve sömürü karakteri artıyor. Böyle bir araçla nasıl devrim yapılabilir, ya da sosyalizm gibi özgürlük, eşitlik, paylaşım ilkeleri hayata geçirilebilir, anlaşılır değildir. Bunun böyle olamayacağı açıktır. Denebilir ki bunu zaten reel sosyalizm de kabul etmedi. Komünizme geçişi devletin sönmesi olarak ele aldı, değerlendirdi. Fakat dikkat edilirse komünizme geçtik dedikleri dönemde devlet sönmedi. Evet, Sovyetler Birliği kendi çelişkileri nedeniyle çöktü ama oradan devletin sönmesi, devletsizlik, demokrasi, demokratik komünalizm ortaya çıkmadı. Tersine bugün Rusya'da ve çevresinde neyin yaşandığı ortadadır. Dört dörtlük burjuva ulus devletler hem de en pespaye biçimde

mafya devletleri denen yapıda ortaya çıktılar. Reel sosyalizmden geriye kalan devlet gerçeği budur.

O halde bu biçimde sosyalizmin ulus devletle inşa edilip, sonunda devletin sönme durumu gerçekleşmemiştir. Hala onu savunmak, öyle olacağını varsaymak, o beklenti içinde olmak, ona göre hareket etmek anlamlı değildir. Öncelikle bu gerçeği görüp ondan vazgeçmek gerekiyor. Bu soru açısından neden devlet üzerinde bu kadar durma gereği duyduk? Diğer bir etken ise devrimin bir devleti yıkıp yeni bir devlet kurmak olarak tanımlanması, algılanmasıydı. Devrim denen ve esası köklü, yıkıcı, derin değişim ve dönüşüm anlamına gelen olayın sadece bir devletin yıkılıp bir başka devletin kurulması olarak tanımlanması doğru ve anlaşılır değildir. Bir devlet yıkılıp devletsizliğe gidiş öngörülse insan belki onu değerlendirebilir. Fakat dikkat edilirse reel sosyalizmin devrim anlayışında o yoktur. Var olan şudur; Bir devleti yıkıp yerine yeni bir devlet kurmak, bir iktidarı yıkıp yerine yeni bir iktidar kurmak, onun devletini faşist, diktatörlük, sömürücü olarak tanımlamak, kendi devletini ise sosyalist, ilerici, özgürlükçü olarak tanımlamak var. Yani bu onun devleti kötü, benim devletim iyi demek anlamına geliyor. Fakat böyle devletin kötüsü-iyisi yoktur, devlet devlettir. Özü aynıdır ve hepsi birbirine benzer. Önder Apo bunlara da açıklık getirdi. Öyle ki devletteki bütünlük ve sürekliliği ifade etti, "Sümer'den başlayıp günümüzde BM sistemine kadar gelen devletçi bir tarih var" dedi. Biri yıkılıp diğeri kurulsa da, birbirinin devamı olarak bugüne kadar gelmiştir, birbirlerinden kopuklukları yoktur.

Diğer yandan farklı farklı devletler olsa da onlar isim düzeyinde farklı fakat özleri değişmezdir. Bir sistemin, devlet gerçeğinin farklı coğrafyalarda ortaya çıkış biçimleri, isimlendirilişleri, farklı yöneticiler tarafından yönetilme durumlarıdır. Devlet tektir. Sümer'den bu yana gelmiştir. Çeşitli dönemlerde değişik coğrafyalarda şubeleri olmuştur. Bugün de bütünlüklerini BM'de buluyorlar ve iki yüz civarında şube olarak yerkürede egemenlik sürdürüyorlar. Yerküreyi, yani dünyayı paylaşmış durumdalar. Devletlerin egemenliği dışında kalan bir karış toprak bile bırakmıyorlar. Şimdi böyle bir devletin birisini yıkıp bir başkasını kurmak, ismini değiştirmek, yöneticisini değiştirmek çok köklü bir değişiklik olmuyor. Devletin özü, karakteri değişmiyor. Zaten bunu yapanlar da ifade ediyorlar. Öncekinin kalıntıları üzerinde yeniyi inşa ediyorlar ve bazı değişiklikler olsa da özünde onun devamı oluyor. Buna devrim dendi. Şimdi devrim kavramı bu biçimde ifade edilemez. Devrim, çok köklü, niteliksel değişimi ifade ediyor. Dikkat edilirse bir devlet kurup yeni bir devlet kurmak aslında niteliksel bir değişim değildir. Niceliksel bir değişimdir. Dolayısıyla devrim değildir, evrime uygun düşüyor. Bir devletten başka bir devlete evrilme oluyor. Ama devrilmek, yani devrim gerçekleşmiyor. Devrim, özün değişmesidir, nitelik değişimidir. Bu bakımdan devletin üzerinde durmamız, aslında devrim gerçeğini doğru ve anlaşılır bir biçimde tanımlamak içindir.

Devrim, devrim dışı araçlarla gerçekleşmez

Peki, o halde devrim ne oluyor? Niteliksel değişim oluyor, köklü değişim ve dönüşüm oluyor. Niteliksel değişim, köklü değişimden ne anlıyoruz? Zihniyet değişimini, ideolojik değişimi anlıyoruz. Cevabı bu biçimde vermemiz gerekiyor. Nitelik değişimi demek ideolojik değişim demektir. Yaşam tarzındaki değişim demektir. Yaşam ilke ve ölçülerinde değişim yaşamak demektir. Gerçekten de niteliksel değişim budur ve devrim böyle olur. Ne kadar ideolojik değişim yaşanıyorsa bir altüst oluşta, o kadar devrim gerçekleşiyor demektir. Yani çok yoğun bir yıkma, yeniden kurma olabilir. Eğer bu niteliği değiştirmiyor ya da çok az değiştiriyorsa, eski nitelik yeni araçlarla yeniden inşa ediliyorsa buna devrimci değişiklik denmez, yaşanan bu olaya kesinlikle devrim denmez. Bir şeyin devrim olabilmesi nitelik değişimine, yani ideolojik değişime bağlıdır. Bir ideolojiden başka bir ideolojik duruma geçişte değişim ne kadar oluyorsa, o değişime o oranda devrim denebilir. Kuşkusuz ideolojik değişimin zihniyet boyutu var, politik-ahlaki boyutu var, ilke ve ölçüleri var. İdeoloji teori demek değildir. Yine çok soyut bilgi birikimi demek değildir. İdeoloji yaşam ilke ve ölçüleri olarak da dar anlamda tanımlanabilir. Bu bakımdan somuttur, yaşamsaldır, ilkeseldir. Öncelikle demek ki devlet ve devrim kavramlarını doğru anlamak, onlara doğru ve yeterli anlamlar yüklemek gerekiyor. Sorulan sorunun doğru anlaşılabilmesi için öncelikle söz konusu kavramlara böyle açıklık getirmek lazım.

Diğer yandan devrimci özne ve nesnel koşullar kavramlarını da kısaca tanımlamakta yarar var. Devrimci özneden kasıt -diğer kavramla uyumlu olmasını istersek- öznel koşullar diyebiliriz. Başka bir tanımlamayla buna sübjektif koşullar da deniliyordu. Dolayısıyla bu iki kavram eskiden sübjektif ve objektif koşullar olarak tanımlanıyordu. Bir yerde bir devrimci hareket açısından değerlendirilirse iç ve dış koşullar da denilebilir. Öznel koşullar, yani devrimci özne, devrimci öncünün gelişme düzeyi, ideolojik, örgütsel çizgi oluyor. Zihniyet olarak, teori olarak, program olarak, ideolojik olarak, strateji ve taktikler olarak, örgüt ve eylem gücü olarak bir devrimci hareketin oluşma, gelişme düzeyini ifade ediyor. Kuşkusuz bir yerde devrimci değişim gerçekleştirebilmek için asgari düzeyde devrimci özneye ihtiyaç vardır. Yani öznel koşulların yaratılması gerekiyor. Devrimci öncünün, yani parti öncülüğünün ortaya çıkartılması gerekir. Nesnel koşullar, ya da objektif koşullar ise daha çok hareketin-partinin ya da öncünün dışındaki koşullardır. Yani mücadele edilmek istenen sistemin durumu; ekonomik, sosyal, kültürel, asker-siyasi yapısı, iç çelişkileri, bu çelişkilerin yol açtığı çatışma düzeyi, yaşadığı kriz-kaos durumudur. Bunlar da nesnel, ya da objektif koşullar olarak tanımlanıyor. Dikkat edilirse bunlar devrimci hareketin kendi dışındaki koşullardır.

Devrim bir devleti yıkıp başka birini kurmak değildir

Şimdi bu tanımlamalar temelinde söz konusu soruya cevap verebiliriz. Çok iyi biliniyor ki 20. yüzyıl devrim teorileri esas olarak herhangi bir alanda mevcut devlet varlığını yıkmayı ve yerine işçi sınıfının, ya da proletaryanın devleti adıyla yeni bir devlet kurmayı ifade ediyordu. Devrimci bilinç, örgütlenme ve eylem tamamen bu amaçla oluyordu. Hedef iktidar sorunu, iktidarın ele geçirilmesi, bunun için de mevcut devlet yapısının yıkılıp yenisinin kurulması biçiminde belirleniyordu. Devrim anlayışı böyle olunca bir alanda devrim yapabilmek, yani mevcut devleti yıkıp yeni bir devlet kurabilmek için var olan devletin iç çelişkileri derinleşmiş, krizi, kaosu, iç çatışmalı durumunun artmış olması gerekiyordu. Eğer bu biçimde zayıflarsa bir devlet, ancak ona karşı yıkıcı etkinlikte bir mücadele yürütülebilirdi. Yoksa bir devletin iç çelişkileri sınırlıysa, azsa, toplumsal kesimlerin devletle çelişkileri sınırlıysa, muhalefetleri zayıfsa, değişik iktidar blokları arasında çekişme, çatışma sınırlı düzeydeyse, kısaca devlet öyle sıradan vuruşlarla yıkıl deyince yıkılmayacak durumdaysa işte o zaman orada devrimci durum yoktur denilirdi. Yani devletin devrimci eylemle o zamanda, o koşullarda yıkılması mümkün görülmezdi. Dolayısıyla o alanlarda devrimci durum yok, dönem devrimci mücadele dönemi değil, evrimci çalışma dönemidir denilerek, stratejiler ona göre belirlenir, evrimci çalışma esas alınırdı.

Devrimci eyleme geçiş, devrimci eylemin strateji ve taktiklerini geliştirme ise iç çelişkileri çok olan, iktidar blokları arasındaki çelişkilerin derinleşmiş olduğu, toplumla devletin kopmuş olduğu, toplumsal muhalefetin değişik biçimlerde devlete, çeşitli iktidar bloklarına karşı geliştiği, işçilerin, emekçilerin, kadınların, gençlerin, tüm ezi-

DuranKalkan sosyalizim kopyası.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:38 Seite 29

lenlerin iktidar ve devletle mücadelesinin arttığı, dolayısıyla devletin zayıf olduğu, kaosun derin olduğu durumlarda devrimci strateji ve taktikler esas alınır. Devrimci öncü, yani parti söz konusu strateji ve taktiklerle mücadele edip devleti yıkmak için devrimci savaşa ya da ayaklanmaya yönelirse sonuç alabilir. Devleti yıkabilir, dolayısıyla yeni bir devlet kurmanın zeminini yaratabilir. Kısaca devrim yapmış olabilir diye tanımlanıyordu.

Kapitalist ya da sosyalist devletin özü aynıdır

Yani devrim bir devleti yıkıp yenisini kurmak olarak tanımlanınca, devrimci mücadelenin strateji ve taktikleri de devleti yıkıp yıkamama, yeni bir devlet kurmanın zeminini yaratıp yaratamama biçiminde somutlaşıyordu. Bunun için aslında sosyalist hareket içerisinde bu çerçevede yoğun tartışmalar da oldu. Örneğin 20. yüzyıl başındaki önemli bir düşünsel ayrışma bu temelde gelişti diyebiliriz. Bazı akımlar kapitalizmin en çok geliştiği alanlarda kriz ve kaosun arttığını, çelişkilerin derinleştiğini değerlendirerek sosyalist mücadelenin oralarda gelişeceğini, devrimlerin o ülkelerde öncelikle gelişme göstereceğini söylediler. Bazı sosyalistler de tersine kapitalist sömürü sisteminin geliştiği alanlarda sistem çok daha güçlüdür, az geliştiği yerlerde daha zayıf konumdadır, krizi, bunalımı daha derindir, devlet daha zayıftır. Dolayısıyla devlete karşı devrimci mücadele yürütme, devleti yıkma mücadelesini geliştirme bu alanlarda daha kolay gelişir dediler. Örneğin Rus Bolşevikleri bu ikinci düşünceyi savundular. Bunun için devrimin doğuya kaydığını, devrimci mücadelenin yarı sömürge ülkelerde yoğunlaştığını, ulusal kurtuluş devrimlerinin, sosyalist devrimlerin bir parçası olarak öne çıkıp gelişme gösterdiğini ifade ettiler. Bir anlayış, teori olarak bunu geliştirdiler. Daha çok sosyal demokrat olarak tanımlanan akımlar ise Avrupa'nın kapitalist gelişme sağlamış alanlarında sosyalist mücadelenin gelişeceğini ifade ettiler.

Dikkat edilirse sosyal demokrat akım kendi teorisi doğrultusunda çok ciddi bir gelişme sağlayamadı. Fakat özellikle de 20. yüzyılın hem iki dünya savaşı arasında hem de İkinci Dünya Savaşı sonrasında Bolşevik akımın teorisi doğrultusunda çok önemli, ciddi gelişmeler yaşandı. Asya'da, Afrika'da, Latin Amerika'da, Ortadoğu'da önemli gelişmeler oldu. Birçok devlet varlığı ve etkinliği ayaklanmalarla, ya da uzun süreli devrimci ulusal kurtuluş savaşlarıyla, gerilla mücadeleleriyle yıkıldı. Onların yerine yeni devletler kuruldular. Fakat sonuç ne oldu? Çok açıktır, sosyalist ya da bağımsız devlet diye kurulan bu devletler süreç içerisinde tekrar BM'nin iktidarcı ve devletçi sistemiyle uzlaştılar. Ona dâhil oldular. Daha önce savaş yaptıkları devletlerle her türlü ilişki ve işbirliğine yöneldiler. Açığa çıktı ki özünde onlardan çok fazla bir farkları yoktur. Bazı bakımlardan farklılıklar yaşasalar da söz konusu farklılıklar özde değil, daha çok biçimdedir, yaşamın çeşitli alanlarındadır. Bazı sosyal reformlar kapsamındadır. Yoksa bir nitel değişim, ideolojik değişim söz konusu değildir.

Böylece aslında söz konusu iki pratikte 20. yüzyılın devrim teorilerinin doğru olmadığını, sosyalizmin devletle inşa edileceği düşüncesinin, dolayısıyla da sosyalist devrimin bir devleti yıkıp yeni bir devlet kurma olarak tanımlanmasının doğru olmadığını ortaya koydu. 20. yüzyıl deneyiminin ortaya çıkardığı en temel pratik sonuçlardan biri budur. O halde bir devlete kapitalist devlet ya da sosyalist devlet demek bir anlam ifade etmiyor. Devlet devlettir. Onun başına eklenen kapitalist ya da sosyalist kavramları o devletlerin özünü değiştirmiyor, farklılık göstermiyor. Tam tersine aslında sosyalizmin uygulanamazlığını ortaya koyuyor.

Bunları bu biçimde eleştirel değerlendirmeye tabi tuttuktan sonra şimdi Demokratik Modernite inşasında devrimci öncü ya da öznel ve nesnel koşullara yaklaşım hususuna cevap verebiliriz. Öncelikle şunu ifade edelim; Apocu teori de mekân ve zamandan kopuk değildir. Dogmatik diyalektiği eleştirip, aşmaya çalışarak aslında diyalektiğin gerçek özünü geliştirmeye çalışmıştır. Bu çerçevede de zaman ve mekân kavramlarını önemsemektedir. Zaman ve mekânın toplumsal yaşam üzerinde etkisinin olmadığı gibi bir düşünceye kesinlikle sahip değildir. Bunun bilinmesi gerekiyor. Fakat mevcut koşulları ya da mevcut dünya durumunu, nesnel koşulları olgunlaşmış coğrafyalar ve böyle olmayan coğrafyalar olarak ayırmıyor.

Aslında kapitalizmin doğası gereği, sömürü ilkesi gereği çelişkiler içerdiğini, kriz ve bunalım yaşadığını değerlendiriyor. Bu nedenle de devrimci çalışma için her zamanın ve zemininin uygun imkânlar ve fırsatlar sunmakta olduğunu değerlendiriyor. Yine geçmişte reel sosyalizmin içine düştüğü bir hatayı tekrarlamıyor. Örneğin; sosyalist ilişkiler, sosyalist yaşam, sosyalist ideoloji ancak kapitalizm çok güçlü olmuşsa, kapitalist sömürü en derin biçimde yaşanmışsa ondan sonra gelişir, kapitalist sömürünün az olduğu yerlerde ona karşı mücadeleyle sosyalizm inşa edilemez gibi bir anlayışı da doğru bulmuyor. Yani reel sosyalizm ancak kapitalizmden sonra sosyalizme geçilebilir diyordu. Herhangi bir coğrafya parçasında kapitalizm yoksa feodalizm varsa sosyalizme geçilemez, önce kapitalizme geçilmeli, ancak kapitalizmden sonra sosyalizme geçilebilir gibi teoriler ortaya atan yaklaşımları çok öne sürdü. Reel sosyalizm döneminde böyle akımlar çok gelişti. Önder Apo o dönemde de o düşünceleri doğru bulmadı, itibar etmedi. Sosyalizmin öyle bir devlet biçimi olmadığını düşündüğü için ancak kapitalizmden sonra sosyalist ilişkiler yaşanır, kapitalizm yoksa insanlar sosyalizmi yaşayamaz gibi bir yaklaşımı son derece yanlış, dogmatik, ezbere buldu. Tersine baştan itibaren Kurdistan'da sosyalist bir parti olunabileceğini, sosyalist ilişkilerin gelişebileceğini, sosyalist insanın, kadronun, partinin ve mücadelenin ortaya çıkabileceğini öngördü, savundu, esas aldı ve bir de pratikte gerçekleştirdi. Tarihsel gelişme Önder Apo'nun düşüncelerini ve pratiğini doğruladı.

Kısaca Önder Apo, "Apocu devrim teorisinde nesnel koşullar, olgunlaşmış coğrafyalar ve bu duruma gelmemiş coğrafyalar ayırımı yoktur. Bütün coğrafyalarda devrimci çalışma yapmak, örgüt kurmak, mücadele etmek, gelişme sağlamak için gerekli nesnel koşullar vardır. İktidar ve devlet sisteminin egemen olduğu, hüküm sürdüğü, baskı ve sömürünün yaşandığı her yerde buna karşı özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik, demokrasi, paylaşım için mücadele edilebilir ve işte buna da devrimci çalışma ve mücadele denir" dedi. Bu anlamda nesnel koşullar olgunlaşmış mı, olgunlaşmamış mı, devrimci çalışma burada yapılabilir mi, yapılamaz mı sorgulanmasında bulunmadı, bulunmaz. Fakat şunu hesaba katar; Her yerde baskı ve egemenlik sistemi aynı yöntemlerle aynı içerikte, aynı düzeyde olmayabilir. Değişiklikler yaşanabilir. Nesnel koşullar dediğimiz koşullar her yerde aynı değildir. Farklılıklar arz eder. Bir yerde değişik düzeydeki yöntemlerle, biçimlerle uygulanır, başka bir yerde daha farklı düzeylerde uygulanır. O halde bunları dikkate almamak olamaz. Apocu devrim teorisinde, Demokratik Modernite teorisi bunları dikkate almayı öngörüyor. Bu farklılıkları görmek, somut durumu buna göre tahlil etmek ve devrimci çalışmanın yolunu, yöntemini, biçimini buna göre geliştirmeyi düşünüyor, ona inanıyor. Kendi devrimci çalışma biçimlerini, stratejik-taktik yaklaşımlarını, tarz ve yöntemlerini, bu durumları da, yaşanan farklılıkları da öngörecek biçimde yaratıcı tarzda geliştiriyor. Öyle kalıpçı, dogmatik, her yerde aynı şey uygulanır gibi bir düşüncesi kesinlikle yoktur. Önemli bir husus kesinlikle budur. Kendini bu temelde somut koşullara uygun ve yaratıcı yaklaşımlarla pratikleştiren olmak kaydıyla her yerde subjektif koşullar gelişebilir, devrimci öncü teorisiyle, programıyla, ideolojisiyle, strateji ve taktikleriyle, örgüt ve eylemiyle ortaya çıkabilir. Demokratik Modernite teorisi bir de bunu öngörüyor.

Bu anlamda yaratıcı olmak, somut durumun gereklerine göre hareket etmek, amacı, yöntemleri, aracı bu temelde tespit etmek, devrimci öncünün her yerde örgütlenebileceğini, toplumu eğitme, örgütleme temelinde gelişme sağlayabileceğini, partileşmeyi, parti öncülüğünü yaratabileceğini, uygun alanlarda toplumu da eğitip örgütleyerek, Demokratik Modernite ölçülerine göre özgür birey-demokratik komün yaşamının parça parça geliştirilebileceğini öngörüyor. Zaten devrimi de böyle bir yaşam tarzında, ideolojide değişim olarak değerlendiriyor. Bir kişinin eğitilir, zihniyeti ve yaşam tarzı değişime uğratılabilirse orada kişilik devriminin yapılmış olduğunu varsayıyor. Belli bir toplumsal kesimin eğitimle zihniyet yapısı, yaşam ölçüleri bireycilikten koparak, demokratik sosyalizm çizgisine doğru değişime uğratılırsa, demokratik komün yaşamı değişik düzeylerde geliştirilebilirse, orada devrimin geliştiğini, Demokratik Modernitenin inşa olduğunu, demokratik toplum ya da demokratik ulus gelişiminin yaşandığını kabul ediyor.

Devrimin başlangıcı var ama bitişi diye bir şey yoktur.

Aslında devrimci çalışma ve mücadeleyi bu temelde bir çalışma ve gelişme olarak öngörüyor. Dikkat edilirse burada devleti yıkmak yoktur. Ama bu söylem devletle mücadele yoktur anlamına gelmiyor. Devletle mücadele var ama ne düzeyde? Devleti daraltma, sınırlandırma, yaşamda etkisini daraltıp, onun yerine alternatif olarak Demokratik Modernite ölçülerinin ve ilkelerinin, politik-ahlaki toplum yaşamının geliştirilmesini öngörüyor. Bu bakımdan da bir anda yüzde yüz gelişen devrim ve devrimci gelişmeden söz etmiyor. Devrimci çalışmaya göre devrim yüzde bir oranında gelişebilir, yüzde beş oranında gelişebilir. Bu toplumun eğitilip örgütlenmesi, özgür birey ve demokratik komün yaşamının inşasıyla ölçülüyor. Bazen devrimci değişim yüzde otuz olabilir, demokratik ulus yüzde otuz gelişme gösterir, ulus devlet yüzde yetmiş oranında kalır ve sürekli bir mücadele bu iki güç arasında sürer ve devam eder. Bu bakımdan devrim zaten yaşanıyor. Demokratik Modernite zaten var. Demokratik Modernite unsurları kendi varlıklarını korumaya çalışıyorlar. Bunun için mücadele ediyorlar. Devrim bunların biraz daha bilinçli, örgütlü ve planlı kılınması oluyor. Bu anlamda bir devrimci başlangıçtan söz edebiliriz, ondan sonrası devrimin sürekli gelişimidir. Örneğin devletçi sistemi daraltıp sınırlandırarak, kuşatarak, zayıflatarak, giderek devleti etkisiz kılmaya kadar gittiği gibi farz edelim ki devleti bu biçimde yok etti, o halde devrim bitti değil, özgür birey ve demokratik komün çizgisinde toplumun sürekli ruh, duygu, bilinç, davranış olarak geliştirilmesi çalışması sürecektir. Önder Apo, "devrim sürekli olacak" diyor. Kesintisiz bir devrim yaklaşımı var. Aslında devrimin yenilgisi diye bir şey de yoktur. Gerilemesi olabilir, ilerlemesi olabilir, güçlenmesi olabilir ama öyle mutlak zafer kazanması ya da mutlak yenilgiye uğraması diye bir durum söz konusu olmaz. Demokratik öz yönetimler topluma dayalı olarak gelişirler. Onlar Demokratik Moderniteyi temsil ederler. Devletçi iktidarlar bir yerde olur, onlar devleti temsil ederler. Devletle devrim, ulus devletle demokratik ulus, dolayısıyla Kapitalist Modernite ile Demokratik Modernite sürekli bir çelişki ve çatışma durumunu yaşar. Apocu devrim teorisine göre devrimci çalışma ve mücadele böyledir. Bu yeni bir yaklaşımı ifade ediyor.

Demokratik Modernite kuramı yeni bir devrim teorisidir

O halde sorun şu oluyor: Mevcut iktidarcı ve devletçi sistemi doğru kavramak, ona karşı demokratik toplumu doğru anlamak, doğru tanımlamak, Kapitalist modernite ve alternatifi olarak Demokratik Moderniteyi bilince çıkarmak, bunlar arasındaki çelişki ve mücadeleyi görerek, Kapitalist Modernite etkilerini daraltacak, zayıflatacak, darbeleyecek, Demokratik Modernite ölçülerini, ilkelerini toplumlar nezdinde eğitim ve örgütlenmeyle geliştirecek bir mücadeleyi yürütür hale kendini getirmek kalıyor. Devrimin öznel koşulları bu biçimde hayat buluyor, belirginlik kazanıyor ve pratiğe geçiyor. Mevcut durumu anlayan bir devrimci zihniyet varsa; düzenden, sistemden kendisini kopararak sistem içinde sisteme karşı bu temelde mücadele etmeye yöneldi mi ve kendisini çoğaltan, büyüten, yeni insanlarla kendini topluluk ve toplum haline getiren bir gelişmeyi yarattıkça demokratik toplum, demokratik ulus gelişmesini, demokratik öz yönetim sisteminin ortaya çıkmasını sağlıyor demektir. Buna devrimci gelişme diyoruz. Önder Apo Kurdistan Özgürlük Hareketi'nde en önemli devrimin kişilik devrimi olduğunu söyledi. Bir kişinin Kapitalist Modernite sisteminden koparak, Demokratik Modernite ilkelerine göre yaşar hale gelmesini o kişinin devrim yapması olarak ifade etti. Bugün bir kişide devrim, yarın on kişide devrim, öbür gün otuz kişide devrimdir.

Sonuç olarak; 20. yüzyılda olduğu gibi nesnel ve öznel koşullara benzer yaklaşım yoktur. Çünkü devlet ve devrim algısı, anlayışı, yaklaşımı farklıdır. Demokratik Modernite kuramı yeni bir devrim teorisini ifade ediyor. Bu yeni devrim teorisine göre her yerde devrimci çalışma yürütmenin ve gelişme sağlamanın koşulları vardır. Yeter ki devrim doğru anlaşılsın, bir ideolojik mücadele, ideolojik değişim ve gelişme olarak görülsün. Yeter ki devrimci mücadele yol ve yöntemlerine yaratıcı yaklaşılsın. Bu konuda istekli, inançlı olunsun ve iradeli bir çalışma yürütülsün. Her yerde devrimci öncü değişik düzeylerde de olsa ortaya çıkartılabilir, devrim kendisini devrimci öncüde temsil eder, devrimci öncü de kendisini sürekli kitleselleştirebilir. Yani sürekli bir mücadeleyle demokratik ulus örgütlülüğünü geliştirebilir. Koşullar daha uygun olur, daha uygun yöntemler bulur, etkili, başarılı mücadele eder, bunun sonucunda hızlı gelişmelere yol açabilir, genişleyebilir. Toplum üzerindeki etkisi artar. Dolayısıyla demokratik öz yönetim sistemi gelişir, Demokratik Modernite toplumda daha güçlü yaşanır kılınır. Kapitalist Modernite de daraltılmış olur. Kapitalist Modernite unsurları imhacı saldırılar yaparsa ona karşı öz savunmayla direnir. Direnmede zayıf düşerse darbe yer, geriler, daralabilir. Fakat saldırıları kırarsa daha hızlı gelişmeler sağlayabilir, kitleler tarafından daha çok benimsenen bir gelişme düzeyini ortaya çıkartabilir. Yeni devrim teorisi ve bunun pratikleşme düzeyi, onun da objektif ve sübjektif koşullara yaklaşımı özet olarak böyledir.

Devam edecek

NEDİM SEVEN.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:38 Seite 30

EKONOMİK OLARAK ÇÖKEN AKP-MHP FAŞİZMİ BATI VE KÖRFEZ ÜLKELERİNİN YATIRIMINA İHTİYAÇ DUYUYOR

Rusya'nın Ukrayna Savaşı'nda yaşadığı başarısızlık, kendisini zayıflattı. Erdoğan bunu gördü ve bu yüzden yeniden dümeni Batı'ya çevirdi. Ekonomik olarak çöken Erdoğan iktidarı Batı ve körfez ülkelerinin yatırımına ihtiyaç duyuyor. Ancak Batı ve Moskova, Erdoğan'ın bu istikrarsız dış politikasını iyi görüyor ve biliyorlar. Batı, Moskova ve Erdoğan ilişkisi ulus-devlet ve hegomonist güçler arası karşılıklı çıkar ilişkisi olduğundan her birinin diğerini kullanma potansiyeli her zaman mevcuttur ve bu kapitalizmin temel karakteridir. Kaldı ki, Türkiye ve Erdoğan'ın NATO ve Rusya'yı kuşatan güçlerle olan ilişkilerini en iyi bilen ve okuyan Moskova ve Putin'dir. Buna rağmen Türkiye-NATO yükümlülüklerini anlayışla karşıladıklarını söyleyen Moskova yönetimidir.

Nedim Seven

Bilindiği gibi Türkiye'de 14 Mayıs'ta genel seçimler ve cumhurbaşkanlığı seçimleri yapıldı. Cumhurbaşkanlığı seçimi ikinci turda tamamlandı. Tayyip Erdoğan yeniden başkan seçildi. Cumhur İttifakı mecliste çoğunluğu sağladığından dolayı Erdoğan yeni Bakanlar Kurulunu atayarak yeni görevlendirmelere gitti.

MİT'in şefi Hakan Fidan, Dışişleri Bakanı olarak atandı. Hakan Fidan, çok uzun yıllar MİT'in başkanlığını yapmış, Türkiye'nin özellikle Irak, Suriye, Libya gibi çatışma bölgelerindeki tüm askeri, istihbari ve siyasi faaliyetlerde söz sahibi olarak yön vermiş bir kişidir. Kendisinin şimdi doğrudan dış politikanın başına geçmesi, bu anlamda Türkiye açısından Irak ve Suriye siyaseti bağlamında bir sürekliliğin göstergesi oluyor. Bununla beraber ABD, AB, NATO ile ilişkilerde de daha aktif rol alacağı anlaşılıyor.

Genelkurmay Başkanı Yaşar Güler de benzer bir profile sahip. Kendisi Türkiye'nin Irak ve Suriye'de sınır ötesi askeri işgallerini hem siyaseten ve hem de bu işgalleri sahada bir fiil yöneten kişilerden birisi. Yaşar Güler, Erdoğan'ın yeni kabinesinde Savunma Bakanı oldu; bu durum askeri olarak işgallerin devamı anlamına geliyor.

Yeni İçişleri Bakanı olarak atanan Ali Yerlikaya da uzun yıllar Antep Valiliği yapmış, Suriye süreçlerini yakından bilen, askeri işgallerde pratik sahada sorumluluğu olan ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne ve Kürt halkına karşı özelliklede Rojava Kurdistan'da mücadelede sorumluluklar üstlenmiş bir kişidir.

İbrahim Kalın, Erdoğan'ın sözcülüğünü ve Ulusal Güvenlik Danışmanlığı'nı yapan bir kişi olarak Fidan'ın yerine MİT'in başına getirildi. Cevdet Yılmaz'da görüntü açısından geçmişte ANAP dönemindeki Abdülkadir Aksu'ya verilen rolü oynayacak. Yani işbirlikçi hain Kürt profili olarak, Kürt sorunu yüzde 95 çözülmüştür yalanını en çok kullanacak isimlerden biri olarak görünen yüz olacak.

Özel savaş kabinesi görev başında

Oluşturulan bu kabine ultra düzeyde bir özel savaş hükümeti olmaktadır. Dolayısıyla ulusal ve uluslararası tüm ilişki ve politikalarını geçmişteki NATO gladyosunun Türkiye versiyonu olan Özel Harp Dairesi'nin günümüzde daha da inceltilmiş yöntemlerini kullanarak yürütecektir. Bundan dolayı kendi diktatörlük çıkarları için Tayyip Erdoğan pragmatik ve makyavelist bir anlayışla ne gerekiyorsa onu yapacaktır. Bugün söylediğini, yarın 'söylemedim' diyebilecek, yalanı, talanı kültür haline getirerek politikayı etik olmaktan çıkaracaktır. Bunun için her türlü yönteme başvurmaktan çekinmeyecektir.

Tayyip Erdoğan ve yönetimindeki ultra özel savaş kabinesinin yeni dış politikası kimseyi şaşırtmamalıdır. 2002-2022 arası AKP-MHP faşist iktidarları dönemlerine bakıldığında Tayyip Erdoğan'ın dış politikadaki ilkesizliği ve manevraları rahatlıkla görülecektir.

Erdoğan geçen yıldan bu yana hem Ukrayna hem de Rusya ile "dostane" ilişkiler sürdürdü, arabuluculuk yaptı ve savaşan taraflarla kritik bir tahıl anlaşması gerçekleştirdi. Ayrıca Rusya ile turizm, enerji ve bir nükleer santral projesi aracılığı ile ilişkilerini yürüttü. Kiev'e insansız hava aracı ve silah satışlarını sürdürdü. Ancak geçtiğimiz günlerde Erdoğan, Moskova'yı kızdırabilecek bir hamle ile Ukrayna'nın NATO üyeliğini açıkça destekleyeceğini belirtti ve Kiev ile başka bir insansız hava aracı üretim anlaşması imzaladı.

Ayrıca Türkiye, Ukrayna ile Rusya arasında varılan bir anlaşma kapsamında Ankara'nın misafir ettiği Ukraynalı savaş esirlerinin bir kısmını iade etmeye karar verdi. Kremlin, Mariupol Savunması sırasında kahraman ilan edilen Azak alayının iki üst düzey komutanı da dahil olmak üzere subayları serbest bıraktığı için Erdoğan'ı kınadı ve Ankara'nın bu esirlerin savaş sonuna kadar Türkiye'de kalmasını öngören anlaşmanın şartlarını ihlal ettiğini söyledi. Türkiye'de tutma sözü verdiği savaş esirlerinin Ukrayna'ya göndermesi Putin'i ve dünyayı şaşırttı demek Erdoğan tanımamak anlamına gelir. Ardından Fransızların Türkiye'deki Rus nükleer reaktörünü denetlemesine izin vermesi, aynı zamanda Ukrayna Devlet Başkanı'nın Türkiye ziyareti sırasında Rusların buğday anlaşmasını yenilememesi halinde Ukrayna'nın Karadeniz'deki buğday sevkiyatına Türk savaş gemilerinin eşlik edeceğini söylemesi, Erdoğan bu keskin 'U' dönüşlerini İsveç'in NATO üyeliğine yönelik vetosunu kaldırarak taçlandırmasına da şaşırmamak gerekir. NATO liderleri Erdoğan'a şükranlarını bildirip onu kucaklarken Putin'in kendini ihanete uğramış hissetmesini de abartmamak gerekir. Çünkü Erdoğan-Putin ilişkisi karşılıklı çıkara ve birbirini kullanmaya dayalıdır.

ABD, Rusya ile dolaylı askeri çekişme Çin ile de ekonomik savaş yürütüyor

Ancak Rusya'nın Ukrayna Savaşı'nda yaşadığı başarısızlık, kendisini zayıflattı. Erdoğan bunu gördü ve bu yüzden yeniden dümeni Batı'ya çevirdi. Ekonomik olarak çöken Erdoğan iktidarı Batı ve körfez ülkelerinin yatırımına ihtiyaç duyuyor. Ancak Batı ve Moskova, Erdoğan'ın bu istikrarsız dış politikasını iyi görüyor ve biliyorlar. Batı, Moskova ve Erdoğan ilişkisi ulus-devlet ve hegemonist güçler arası karşılıklı çıkar ilişkisi olduğundan her birinin diğerini kullanma potansiyeli her zaman mevcuttur ve bu kapitalizmin temel karakteridir. Kaldı ki, Türkiye ve Erdoğan'ın NATO ve Rusya'yı kuşatan güçlerle olan ilişkilerini en iyi bilen ve okuyan Moskova ve Putin'dir. Buna rağmen Türkiye'nin NATO yükümlülüklerini anlayışla karşıladıklarını söyleyen Moskova yönetimidir.

2022 yılı Haziran ayında Serxwebûn Gazetesi'nde kaleme aldığım 'NATO'nun Genişleme Arzusu ve Yarattığı Krizler' başlıklı yazımdan bir alıntı yapmak yararlı olacaktır.

"24 Ağustos 1949'da 12 ülke tarafından imzalanan Kuzey Atlantik Antlaşması'na dayanarak kurulan ve farklı dönemlerde 18 ülkenin daha katıldığı uluslararası bir askeri ittifak olan NATO oluşumu kurulduğu ilk günden günümüze kadar birçok süreçte bölgedeki yıkımın en büyük mimarı olmuştur.

Kuzey Atlantik Anlaşması Örgütü, NATO olarak bilinen uluslararası örgütü duymayan yok gibidir ama gerçekte ne kadar bilindiği tartışma götürür bir konudur. Sadece isim olarak bilinir. Gerçekte ne olduğu, işlevi, dünya halklarına ne gibi yararları veya zararları olduğu ilgili olmayan çevrelerde bilinmez..."

Rusya'nın Ukrayna'ya işgal harekâtını başlattığı 24 Şubat'tan bu yana yaşananlar ve bundan sonra yaşanacaklar Avrupa güvenlik mimarisi, siyasi yapılanması ve genel olarak dünya jeopolitik rekabeti açısından önemli sonuçlar doğurmaya gebedir. Rusya, yıllardır Ukrayna'nın ve eski Sovyet coğrafyasındaki ülkelerin NATO'ya üye olmalarını kabul edilemez bir gelişme olarak görmekteydi ve bugüne kadar bu görüşünü birçok platformda dile getirmekten çekinmedi. Buna karşı ABD bu ülkelerle derin ilişkiler içerisine girmeye ve Rusya'yı bu ülkeler üzerinden kuşatmaya almaya devam etti. Öte yandan dünya

NEDİM SEVEN.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:39 Seite 31

Küresel güçler arasındaki uzun soluklu savaşın merkezi yine Ortadoğu ve son yıllarda Balkanlar olmaktadır. Bütün küresel güçler savaşı kendi topraklarının dışında yürütmeyi en temel stratejilerden görüyorlar. Yüzyıllardır var olan bu çıkar çatışması içerisindeki küresel güçlerin fiili savaş sahasına dönüşen Ortadoğu ülkelerinin tamamında sular hiçbir şekilde durulmuyor.

siyasetinin çok kutuplu hale gelmesi ve Batı hegemonyasının dengelenmesi fikri, Rusya ve Çin başta olmak üzere birçok ülke tarafından sürekli olarak dile getiriliyor. Ama ABD küresel dengeleri bir başka güçle paylaşmak istemiyor. Bu amaçla Rusya ile dolaylı bir askeri çekişme içerisine girerken Çin ile de ekonomik bir savaş yürütüyor. Bundan dolayı diyebiliriz ki, NATO SSCB'nin yıkılmasından 32 yıl sonra üye sayısını 32'ye çıkartarak Rusya'yı batıdan önemli ölçüde kuşatmayı aldığı görünüyor. Nitekim son olarak gündemde olan İsveç ve Finlandiya'nın üyelik süreçleri de tamamlanırsa görünüşe göre bu adım Rusya'yı çok ciddi zorluklarla karşı karşıya getirecektir.

Rusya, Çin ve diğer müttefikleri bu mücadelede hızla gelişen bir silahlanmaya, bölgesel aktörleri oyuna dahil etmeye ve özellikle küresel piyasalarda güç elde etmeye başladı. Özellikle Çin, var olan nicel insan gücünü yıllar içerisinde ekonomik ve askeri konularda bir atılıma dönüştürerek ABD'ye rakip olmaya başladı. Temel çekişmeler ABD ile karşı cephedeki Rusya ve Çin arasında yaşanıyor. Bu çekişmeler gittikçe derinleşerek bölgedeki kriz ve kaos ortamının büyütmesi hedefliyor. Çünkü bu güçlerin tamamı kriz ve kaosları kendi lehlerine çevirebilme temelli bir strateji izliyorlar.

Küresel güçler savaşı kendi toprakları dışında yürütmeyi esas alıyorlar

Küresel güçler arasındaki bu uzun soluklu savaşın merkezi yine Ortadoğu ve son yıllarda Balkanlar olmaktadır. Bütün küresel güçler savaşı kendi topraklarının dışında yürütmeyi en temel stratejilerden görüyorlar. Yüzyıllardır var olan bu çıkar çatışması içerisindeki küresel güçlerin fiili savaş sahasına dönüşen Ortadoğu ülkelerinin tamamında sular hiçbir şekilde durulmuyor. Çünkü küresel güç dengeleri bu ülkelerden krizin ve kaosun eksik olmasını istemiyorlar. "Böl-parçala-yönet" ve "kazan-kazan" politikaları ile bölgedeki birçok ülkeyi savaşa sürükleyen bu güçler, bugün tıpkı bir bumerang gibi giderek doğrudan kendilerini vurmaya başlayan çözümsüzlük kriziyle karşı karşıyalar. Artık sistem muazzam bir doyumsuzluk içerisinde debeleniyor. İnsanlık tarihindeki siyasal, toplumsal, ekonomik, kültürel yönüyle önemli gelişmelere ev sahipliği yapmış olan Ortadoğu coğrafyası, yıllardır küresel güçlerin savaş alanına dönmüş olmasından kaynaklı her alanda bir harabeye çevrilmiş durumdadır. Tabiri caiz ise tutanın elinde kalan bir hal almış durumdadır. Birçok medeniyetin, imparatorluğun gelip geçtiği, bölgede nüfuz kazandığı veya kaybettiği Ortadoğu, küresel ve bölgesel güçler açısından hem "kazancı bol" hem de o oranda gerilimi her zaman yüksek bir coğrafya oldu. Geçmişte Mısırlılar, Asurlular, Babiller, Romalılar, Osmanlılar için geçerli olan bu durum günümüzde ise yerini ABD, İran, Türkiye, Fransa, Suudi Arabistan, Mısır, İsrail ve Rusya'ya bıraktı.

Ortadoğu'da kriz ve çatışma olgusu yeni olmasa da hem son yüzyılı kana bulayan kapitalist güçlerin hem de yerel işbirlikçilerinin çözümsüzlük ve çaresizlikleri elbette yeni bir durum değil. Yüzyıl önce bölgeyi ulus devletler ile parçalayıp, işbirlikçi yönetimler aracılığıyla yönetme denemeleri, kanlı bir yüzyılın sonunda halkların isyan çığlıklarıyla sarsıldı. Ancak halkların direnişleri örgütsüzlük, ideolojik yetersizlik ve öncüsüzlük gibi pek çok nedenden dolayı yeni diktatörlerin türemesinden öteye gidemedi. Eskinin yerini alan "yeni" olamadığı gibi çoğu zaman eskiyi aratır oldu.

Türkiye kendince ABD ve Rusya arasında bir denge rolü oynamaya çalışarak 'ne şiş yansın ne de kebap' misali her iki güçten de nemalanmak istiyor. NATO içerisinde Türkiye'ye bekçilik rolü verildi. NATO'nun bütün kirli işlerini Türkiye üzerinden yürütmesi karşılığında NATO da 5. Madde kapsamında Hareketimize karşı giriştiği kirli soykırım savaşında her türlü desteği sunacaktı. Nitekim 15 Ağustos 1984 Gerilla Atılımı'ndan sonra gelişen süreçten günümüze kadar da bu madde kapsamında NATO eliyle Türkiye'ye her türlü taviz verilmekle kalınmıyor aynı zamanda uluslararası bağlayıcı yasalar uygulanmıyor ve askeri-siyasi ve ekonomik her türlü destek sonuna kadar veriliyor. ABD öncülüğündeki NATO ve AB, Ortadoğu'yu kendi silah pazarını ayakta tutmak için sonuna kadar kullanıyor. Bu temelde Türkiye'nin Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı yürüttüğü savaş gerekçe gösterilerek en yeni silahlar Türkiye'ye pazarlanıyor. Şimdi böylesi bir konjonktürde faşist Erdoğan ve Bahçeli rejimi büyük bir arayış içerisindedir. Türkiye zaten yıllardır NATO'dan daha fazla destek kopartabilmenin uğraşısını veriyor. Bunu Kürt halkına karşı yürüttüğü soykırım savaşı için yapıyor. Çünkü kendisinin ilelebet var olabilmesinin tek yolu kendisince Kürt halkını yok etmektir. Bu temelde Avrupa ülkelerine karşı Hareketimizi bahane göstererek büyük şantajlar uygulamakta ve radikal İslam kartını oynamaktadır. 2009 yılındaki NATO genel sekreterliği için adı geçen Danimarka'nın eski başbakanı Anders Forg Rasmussen'i veto etmişti. O dönem başbakanlık koltuğunda olan Erdoğan, Rasmussen'i 2006'daki Hz. Muhammed karikatürü krizini iyi yönetememekle suçlamış ve bunu büyük oranda İslami kesimler içerisinde oldukça abartarak kullanmaktan da geri durmamıştı. Erdoğan'ın bu vetosunun altında İslam sevdası değil PKK karşıtlığı vardı. NATO'da kriz haline gelen Rasmussen düğümünün açılmasında Roj TV'nin kapatılması söz konusu oldu. Erdoğan rejimi bundan iki şekilde çıkar sağladı. **Birincisi,** Kürt halkının sesi olan Roj TV'nin kapatılmasıyla Erdoğan'ın yürüttüğü kirli savaştaki istekleri kabul edilmiş oldu. **İkincisi** ise Rasmussen'in göreve gelmesi karşılığında "NATO Genel Sekreter yardımcılığı" görevinin bir Türk yetkiliye verilmesi kararlaştırıldı. Daha sonraki yıllarda da NATO'nun bekçiliğini ve tetikçiliğini yapmaya devam etmek koşuluyla Avrupa sahasında yurtsever Kürt halkına karşı yürütülen kriminalize etme ve tasfiye çabalarına Avrupa devletleri de önceden olduğu gibi desteklerini arttırdı. Erdoğan-Bahçeli rejimi istiyor, NATO ülkeleri de bu istekleri Kürt devrimci ve yurtseverlere karşı uyguluyordu. Yani uzun lafın kısası NATO Türkiye'den istediğini alıyordu ama Türkiye'de kendi isteklerinin büyük bir kısmını NATO eliyle uygulamaya koymayı başardı. Yıllardır olduğu gibi şimdi de İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyeliklerine karşı "PKK'ye destek veriyorlar" gerekçesiyle veto kartını kullanıyor.

Ukrayna üzerinden başlatılan büyük savaşta dengeler oldukça değişkenlik kazanacaktır. Bunun sonuçları uzun vadeli ortaya çıkacak ve birçok güç bu savaşa ya dolaylı ya da doğrudan katılmak zorunda kalacaktır. Türkiye bu savaş ve pazarlık ortamında kendi aklına göre kârlı çıkmanın peşindedir. Bir taraftan ABD'yi NATO'nun boğazlar maddesini uygulayarak Rus savaş gemilerinin geçişine izin vermeyerek etkilemeye çalışıyor. Diğer taraftan Rusya ile de AB ve NATO'nun yaptırımlarına katılmayarak etkileme ve bundan çıkar sağlamaya çalışıyor. Bilindiği gibi Rusya her ne kadar büyük bir çıkmaza girse de elinde tüm dünyayı etkileyecek kartlar var. Bunların başında tahıl, petrol, doğal gaz ve daha birçok ürün geliyor. Türkiye zaten yıkımı yaşayan ekonomisini ayakta tutmak için Rusya ile ilişkilerini iyi tutmak istiyor. Çünkü hem tarımda hem de enerjide büyük oranda dışa bağımlı bir ülke ve yanı başındaki Rusya'dan bu ürünleri getirmek daha ucuza geliyor. Ayrıca güvenlik açısından da Rusya'nın kendisine saldırmasının ihtimalini azaltmaya çalışıyor. Ama unutulan nokta şudur: ABD bunları görmezden gelmeyecektir. Nitekim öyle de oluyor. Şu anda bir başka NATO üyesi olan Yunanistan üzerinden Türkiye'yi sıkıştırmaya çalışıyor. Aslında TC'ye 'sınırı aşma' demeye getiriyor. Türkiye neyi kazanmayı hayal ederse etsin sonuçta kazanacağı şeyi küresel güçlerin çıkarları belirliyor.

Erdoğan rejiminin bütün çabaları beyhudedir

Son yıllarda Erdoğan rejiminin Rusya ile çok fazla yakınlaşması ve ABD'ye rağmen S-400 hava savunma sistemlerini alması sonrasında ABD bir takım sıkı ambargo uyguladı. Bunların en başında geleni ise F-35 programından Türkiye'nin çıkarılması oldu. Türkiye, İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyelikleri karşısında Hareketimize karşı yürüttüğü savaşı derinleştirmek için yeni destekler arzulamasının yanında, bu kirli soykırım savaşında başarılı olabilmek için ABD'nin silah ambargosunu kaldırmasını amaçlıyor ve ABD'yi ikna etmeye çabalıyor. Bundan dolayı da bu iki ülkenin üyeliğine karşı veto kartını kullanıyor. Görünüşe göre bu kriz gittikçe derinleşeceğe benziyor. Çünkü belirttiğim gibi ABD de buna karşı Yunanistan'ı sahaya sürmek istiyor. Her ne kadar NATO Türkiye'nin daha fazla Rusya ile yakınlaşmasını önlemek için bazı isteklerine yeşil ışık yakmış ve ABD kongresinde bir yumuşama olmuş olsa da, ABD silah ambargosunu kullanmaya devam edecek gibi gözüküyor. Bundan dolayı NATO, İsveç ve Finlandiya'nın üyeliklerine karşı veto etmekten vazgeçmesi için Hareketimize karşı yeni hamlelere girişebilir, hatta ABD'nin silah ambargosunu kaldırmasını da sağlayabilir. Tabi bunlar savaşın seyrine bağlıdır. Bütün bunlara rağmen Erdoğan-Bahçeli faşist rejimi şu anda gerilla karşısında günbe gün kaybetmektedir. Bu derece çırpınması kendi iktidarının ömrünü uzatabilmek ve en kötü senaryoda bile yerine gelecek iktidarın yönetememesini sağlamaktır. Bu yolla halkı kendisine mahkûm kılmak istemektedir. Mücadelenin hepimize gösterdiği gibi Erdoğan rejiminin bütün çabaları beyhudedir.

Haziran 2022 de yazdığımız bu olası değerlendirmeler bizi doğrulamış olup son süreçte Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta 11-12 Temmuz tarihlerinde yapılan NATO Zirvesi'nin ana gündem maddelerinden biri de Türkiye'nin çok sayıda şart öne sürerek şimdiye kadar onay vermediği İsveç'in üyeliğine ilişkin protokolün imzalanması olmuştur. Finlandiya'nın üyeliği konusunda daha önce Türkiye vetosunu kaldırmış, Finlandiya NATO'ya üye olarak katılmıştı.Tayyip Erdoğan'ın NATO karşısında üç aylık direnmesi Kürt halkına yönelik soykırım politikalarına destek amaçlı olduğu, Türkiye'deki ekonomik krizi gölgelemek için silah ve para tedarikini sağlamayı amaçladığı, İsveç-Türkiye arasında NATO garantörlüğünde imzalanan 7 maddelik protokolde mevcuttur. Buna somut bir örnek de vermek mümkündür: İsveç Devlet Silah İhracat Kontrol Dairesi (ISP) 15 Ekim 2019'da, Türkiye'nin Rojava'ya yönelik askeri harekatı sonrası silah ambargosu uygulama, silah satmama kararı almıştı. Bu ambargonun iki yıl sonra kaldırılması doğrudan NATO üyeliği pazarlığının sonucunda gerçekleşti. Ayrıca İsveç terörle mücadele yasasıyla ispiyon-ajanlık kanununda bazı değişikliklere gidildi. Böylece 1 Ocak 2023 itibariyle herhangi bir İsveçli gazetecinin, İsveç'in veya ortaklarının zarar görebileceği herhangi bir yazı-haber yapması cezaya tabi tutuldu.

Tayyip Erdoğan ve onun ultra özel savaş kabinesi tüm dış politikasını Türk-Sünni İslam ekseninde, yeni dönem Turancı anlayışına uygun ve yayılmacı politikalarla Türkiye'nin ikinci yüzyılına ulaşmanın hedefi içerisinde olacaktır. Bunun için Türki Cumhuriyetler, çeteler temel dayanakları olsa da savaş sanayisinin, finans kapital pazarında sürekli ciritler atacak, fakat kendisini NATO'nun Neopol (Yeni Polis) ve Neo-Soldate'si (Yeni Askeri) olmaktan kurtaramayacaktır.

■■■

Arkakapak- başkan.qxp_Layout 1 29/08/2023 10:40 Seite 32

SERXWEBÛN ROLÜNÜ OYNAMAYA DEVAM EDİYOR

Rêber Apo'nun 1997 yılında Serxwebûn'un kuruluş yıldönümünde gönderdiği mesajı.

Serxwebûn 16 yaşında rolünü oynamaya devam ediyor.

12 Eylül faşizminin etkisini bütün yönleriyle dayattığı ve her tarafı alacakaranlığa boğduğu günlerde çok az imkanlarla Serxwebûn gazetesini çıkarmaya cesaret etmemiz, başlı başına önemli bir adımdır. Hatta bundan önce de 1978'de ilk defa Serxwebûn'u aylık biçimde çıkarma teşebbüsümüz de çok önemlidir. Dolayısıyla mevcut şekliyle Serxwebûn'un gerçek yaşının 1978 ile başladığını ve 20. yılına girdiğini de belirtmemiz gerekiyor.

Serxwebûn gelenegi, bağımsız düşünmenin ve aydınlanmanın tarihimizde en güçlü sesi olmasından ileri gelmektedir.

Düşüncede bağımsızlığın en yetkin organıdır.

Ve Serxwebûn düşüncesinin bütün yönleriyle özümsendiğini de sanmıyoruz.

Fakat tek yaşayan değer buradaki düşünce gerçekliğimizdir.

Tarih ileride bu rolünü bütün ulusal ve toplumsal yaşamımız üzerindeki değerinin etkisinin ne olabileceğini, belirgin olarak ortaya koyacaktır.

Serxwebûn yolculuğu, ulusal kurtuluş yolculuğudur

Serxwebûn'un bütün sayılarında yaşanan gerçekler bir halkın dirilişinin adımlarıdır. Hepsini orada görmek, izlemek mümkündür. Ve bu anlamda tarihe ileride ışık tutacak en temel belge niteliğindedir. Şüphesiz ana hatlarıyla bu ortaya konulmuştur. Gönül isterdi ki Serxwebûn'un oldukça güçlü, teorik yönleri daha da güncelleştirme, yaşama geçirilme biçiminde değerlendirilseydi. Aslında Serxwebûn'daki birçok görüş ve tez fazla pratiğe aktarılamadı. Neden? Çünkü üzerinde inceleme ve araştırma geliştirilemedi. Pratikle bağı kurulamadı, hareketin birçok kadrosu bunu yapma imkanına da kavuşamadı, imkanı olanlar da bunun pek derinliğini ve önemini kavramayadı. Bu görev hala önümüzde durmaktadır. Ve bunun yaşadığı tarihi gerçeklik hala güncel önemini krumaktadır. Serxwebûn Kurdistan halkının beynini oluşturduğu gibi, iradesini de giderek geliştirmektedir.

Hiç şüphesiz, bundan sonra Serxwebûn kendisini daha da güncelleştirerek ve dönemin yakıcılığını dile getirerek kendisini ilerletmesini bilecektir.

Hala söylenmesi gereken çok sözümüz vardır.

Düşünce bağımsızlığı bütün bağımsızlıklardan önce gelir!

Serxwebûn, önemini hiçbir şekilde yitirmeksizin bizim için önemini korumaktadır. Biz hayatı, bağımsızlığı özgürce yeni yeni ele alıyoruz. Bu nedenle gerek Serxwebûn olsun, gerek diğer bütün basın-yayın organları olsun ulusal beynimizin geliştirilmesinde ve halkımızın irade- sinin bükülmez hale gelmesinde bu yayın organlarımız Serxwebûn öncülüğünde her zamankinden daha fazla savaşcı rollerini başarıyla yerine getireceklerdir.

Bu kurumlarda faaliyet yürüten bütün değerli çalışanlar işlerini küçümsemesinler. Ben onların çalışmalarını savaşımın en kızgın alanlarınkinden daha az önemli görmüyorum. Basın-yayın çalışması en az savaş kadar önemlidir.

Basın-yayın emekçiliği, günümüzde belki de rolü en gelişkin olan emekçiliktir.

Dolayısıyla çalışanları, onu takdir ederek zorlukları ne olursa olsun, anlam ve önemini bilerek kendilerini daha fazla bu çalışmalara vermeyi ve daha fazla başarmayı esas almalıdırlar.

Kendimizin de, faaliyetimizin de en önemli özelliğinin basın-yayın olduğunu belirtebiliriz.

Mücadele Serxwebûn'la büyük kazanmıştır

En az silahlı savaşım kadar bu basın silahı da halkımıza önemli kazanımlar sağlamıştır. Bundan sonra hiç şüphesiz, daha fazla kazandırmasını da bilecektir. Güncelliği yakalayarak, ayrıntıyı yakalayarak ve en önemlisi de düşmanın medyadaki muazzam savaşımına kendi medyasını daha da yetkinleştirerek gereken karşılığı verecektir. Dolayısıyla daralma, tıkanma değil, giderek daha da derinleşme ve genişleme ufku altında biz bundan sonrasının görevleri üzerine yürüyeceğiz.

Devrimimiz çok zengindir.

Yaşamımız yeni yeni canlanıyor. En eski bir halkın çocuklar gibi, en yeni yaşama gözlerini açması, o sevinci yaşaması söz konusudur.

Basın-yayın kuruluşlarımız kendilerini dev aynası olarak değerlendirecekler.

Dolayısıyla Serxwebûn geleneğimizi biz 16. yılında bir kez daha değerlendirirken, hem ardımızda bıraktığımız yılların kıvancıyla ve en önemlisi de önümüzdeki sürecin yüksek komutlarıyla daha fazla başarılarla dolu bir sürece girdiğimize eminiz.

Biz de Serxwebûn'un bir yazarı gibiydik. Bundan sonra daha da derinleşmiş çözümlemelerle güçlendirmeye devam edeceğiz.

Işık tutmaya, daha fazla aydınlatmaya çalışılacaktır.

İnancın aydınlatılmasında, inancın geliştirilmesinde, bilincin örgüt gücü haline gelmesinde oynanan rol, fazlasıyla bundan sonra da yerine getirilecektir.

Bu temelde butun Serxwebûn çalışanlarını başarılı çalışmalarından dolayı kutluyorum. Bundan sonra başarılar diliyor ve selamlıyorum.

30 Ocak 1997